

**T.C.
YALOVA VALİLİĞİ**

**2012 YILI
İL ÇEVRE DURUM RAPORU**

**HAZIRLAYAN
YALOVA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ**

2013

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GİRİŞ	1
A. Hava	3
A.1. Hava Kalitesi	3
A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Unsurlar	4
A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar	7
A.4. Ölçüm İstasyonları	8
A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü	10
A.6. Gürültü	11
A.7. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar	12
A.8. Sonuç ve Değerlendirme	12
Kaynaklar	12
B. Su ve Su Kaynakları	13
B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli	13
B.1.1. Yüzeysel Sular	13
B.1.1.1. Akarsular	13
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	14
B.1.2. Yeraltı Suları	17
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	17
B.1.3. Denizler	17
B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi	20
B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu	21
B.3.1. Noktasal kaynaklar	21
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar	21
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar	37
B.3.2. Yayıllı Kaynaklar	37
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	37
B.3.2.2. Diğer	38
B.4. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri	38
B.4.1. İçme ve Kullanma Suyu	38
B.4.1.1. Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti	38
B.4.1.2. Yeraltı su kaynaklarından kullanılma su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti	41
B.4.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	41
B.4.2. Sulama	42
B.4.2.1. Sulama salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	42
B.4.2.2. Damlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	43
B.4.3. Endüstriyel Su Temini	43
B.4.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	43
B.4.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı	43
B.5. Çevresel Altyapı	43
B.5.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Hizmeti Alan Nüfus	43
B.5.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	46
B.5.3. Katı Atık Düzenli Depolama Tesisleri	46
B.5.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması	48
B.6. Toprak Kirliliği ve Kontrolü	48
B.6.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar	48
B.6.2. Arıtma Çamurlarının toprakta kullanımı	48

B.6.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	48
B.6.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği	48
B.7. Sonuç ve Değerlendirme	49
Kaynaklar	49
C. Atık	50
C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)	50
C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları	51
C.3. Ambalaj Atıkları	52
C.4. Tehlikeli Atıklar	53
C.5. Atık Madeni Yağlar	55
C.6. Atık Pil ve Akümülatörler	56
C.7. Bitkisel Atık Yağlar	57
C.8. Poliklorlu Bifeniller ve Poliklorlu Terfeniller	57
C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)	57
C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar	58
C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar	58
C.12. Tehlikesiz Atıklar	59
C.12.1. Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları	60
C.12.2. Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	60
C.12.3. Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları	63
C.13. Tıbbi Atıklar	63
C.14. Maden Atıkları	64
C.15. Sonuç ve Değerlendirme	64
Kaynaklar	64
Ç. Kimyasalların Yönetimi	65
Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar	65
Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme	65
Kaynaklar	65
D. Doğa Koruma ve Biyolojik Çeşitlilik	65
D.1. Ormanlar ve Milli Parklar	65
D.2. Çayır ve Mera	68
D.3. Sulak Alanlar	68
D.4. Flora	69
D.5. Fauna	73
D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları	79
D.7. Sonuç ve Değerlendirme	79
Kaynaklar	79
E. Arazi Kullanımı	80
E.1. Arazi Kullanım Verileri	80
E.2. Mekânsal Planlama	81
E.2.1. Çevre düzeni planı	81
E.3. Sonuç ve Değerlendirme	96
Kaynaklar	96
F. ÇED, Çevre İzin ve Lisans İşlemleri	96
F.1. ÇED İşlemleri	96
F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri	97

F.3. Sonuç ve Değerlendirme	99
Kaynaklar	99
G. Çevre Denetimleri ve İdari Yaptırım Uygulamaları	100
G.1. Çevre Denetimleri	100
G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi	102
G.3. İdari Yaptırımlar	102
G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları	103
G.5. Sonuç ve Değerlendirme	103
Kaynaklar	103
H. Çevre Eğitimleri	103
I. İl Bazında Çevresel Göstergeler	104
1. Genel	104
1.1. Nüfus	104
1.1.1.Nüfus Artış Hızı	104
1.1.2.Kentsel Nüfus	106
1.2. Sanayi	107
1.2.1.Sanayi Bölgeleri	107
1.2.2.Madencilik	109
2. İklim Değişikliği	110
2.1. Sıcaklık	110
2.2. Yağış	110
2.3. Deniz Suyu Sıcaklığı	111
3. Hava Kalitesi	112
3.1. Hava Kirleticiler	112
4. Su-Atıksu	113
4.1. Su Kullanımı	113
4.2. Belediye İçme ve Kullanma Suyu Kaynakları	113
4.3. Atıksu Arıtma Tesisi İle Hizmet Veren Belediyeler	114
4.4. Kanalizasyon Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Sayıları ve Nüfusu	114
4.5. Sanayiden Kaynaklanan Atıksu ve Bertarafı	115
5. Arazi Kullanımı	115
6. Tarım	116
6.1. Kişi Başına Tarım Alanı	116
6.2. Kimyasal Gübre Tüketimi	117
6.3. Tarım İlacı Kullanımı	118
6.4. Organik Tarım	118
7. Orman	119
8. Balıkçılık	121
9. Altyapı ve Ulaştırma	121
9.1. Karayolu ve Demiryolu Yol Ağı	121
9.2. Motorlu Kara Taşıtı Sayısı	122
10. Atık	127
10.1. Belediyeler Tarafından ya da Belediye Adına Toplanan Atık ve Bertarafı	127
10.2. Katı Atıkların Düzenli Depolanması	128
10.3. Tıbbi Atıklar	128
10.4. Atık Yağlar	129
10.5. Bitkisel Atık Yağlar	130
10.6. Ambalaj Atıkları	130
10.7. Ömrünü Tamamlamış Lastikler	130
10.8. Ömrünü Tamamlamış Araçlar	131

10.9. Atık Elektrikli -Elektronik Eşyalar	131
10.10. Maden Atıkları	131
10.11. Tehlikeli Atıklar	132
11. Turizm	132
11.1. Yabancı Turist Sayıları	132
11.2. Mavi Bayrak Uygulamaları	136

EK-1: İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Envanteri Araştırma Formu **137**

Açıklamalar	137
Bölüm I.Hava Kirliliği	137
Bölüm II.Su Kirliliği	140
Bölüm III.Toprak Kirliliği	144
Bölüm IV.Öncelikli Çevre Sorunları	145

ÇİZELGE LİSTESİ

Çizelge A.1- Hava Kalite İndeksi Karşılaştırma Tablosu	4
Çizelge A.2 - İlimizde (2012) Yılında Evsel Isınmada Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler	5
Çizelge A.3- İlimizde (2012) Yılında Sanayide Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler	6
Çizelge A.4 -İlimizde (2012) Yılında Kullanılan Doğalgaz Miktar	6
Çizelge A.5- İlimizde (2012) Yılı İldeki Araç Sayısı ve Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı	7
Çizelge A.6- İlimizde Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler	8
Çizelge A.7- İlimizde (2012)Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri	9
Çizelge A.8- İlimizde (2012) Yılında Hava Kirleticisi Gazların Ortalama Konsantrasyonları ve Sınır Değerin Aşıldığı Gün Sayıları	9
Çizelge A.9- Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği (Rapor Yılı) Yılında Hava Kalitesi Sınır Değerleri	10
Çizelge A.10-Yalova İlnde Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Yapmaya Yetkili İstasyonlar	11
Çizelge A.11-Trafikten Kaynaklanan Emisyonlar	11
Çizelge B.1 – İlimizin Akarsuları	14
Çizelge B.2- İlimizdeki Mevcut Sulama Göletleri	16
Çizelge B.3- İlimizin Yeraltısuyu Potansiyeli	17
Çizelge B.4 - İlimizde (2012) Yılı Yüzey ve Yeraltı Sularında Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliği İle İlgili Analiz Sonuçları	20
Çizelge B.5 – İlimizde 2012 Yılı Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu	45
Çizelge B.6 – İlimizde (2012) Yılında Kullanılan Ticari Gübre Tüketiminin Bitki Besin Maddesi Bazında ve Yıllık Tüketim Miktarları	49
Çizelge B.7 - İlimizde (2012) Yılında Tarımda Kullanılan Girdilerden Gübreler Haricindeki Diğer Kimyasal Maddeleri	49
Çizelge C.1 – İl ve İlçe Belediyelerince Toplanan ve YAKAB Düzenli Depolama Tesisinde Depolanan Katı Atık Miktarları	51
Çizelge C.2 – İlimizde 2012Yılı Yalova Belediyesinde Oluşan Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Yöntemleri ve Tesis Kapasiteleri	51
Çizelge C.3 - İlimizde (2012) Yılında Birliklerce Yürütülen Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf İşlemlerine İlişkin Bilgi	51
Çizelge C.4 - İlimizdeki (2012) Yılı Ambalaj Ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları	52
Çizelge C.5 – İlimizdeki (2012) Yılında Sanayi Tesislerinde Oluşan Tehlikeli Atıklarla İlgili Veriler	54
Çizelge C.6 – İlimizdeki Atık Yağ Geri Kazanım ve Bertaraf Miktarları	55

Çizelge C.7 – İlimizdeki (2012) Yılı İçin Atık Madeni Yağlarla İlgili Veriler	56
Çizelge C.8 – İlimizde (2012) Yılında Oluşan Akümülatörlerle İlgili Veriler	56
Çizelge C.9 - İlimizde Yıllar İtibariyle Atık Akü Kazanım Miktarı	56
Çizelge C.10- İlimizde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Akü Miktarı	56
Çizelge C.11- İlimizde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Pil Miktarı (Kg)	56
Çizelge C.12- İlimizde Taşıma Lisanslı Araçların Yıllara Göre Gelişimi (Adet)	57
Çizelge C.13- İlimizde (2012) Yılı İçin Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler	57
Çizelge C.14- İlimizde 2009-2012 Yılları Arasında Bitkisel Atık Yağ Taşıma Lisanslı Araç Sayısı	57
Çizelge C.15- İlimizde (2012) Yılında Oluşan Ömrünü Tamamlamış Lastikler İle İlgili Veriler	58
Çizelge C.16 -İlimizde (2012) Yılı AEEE Toplanan ve İşlenen Miktarlar	58
Çizelge C.17- İlimizde (2012) Yılı Hurdaya Ayrılan Araç Sayısı	59
Çizelge C.18- Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar Listesi	60
Çizelge C.19- İlimizdeki (2012) Yılı Termik Santrallerde Kullanılan Kömür Miktarı Ve Oluşan Cüruf-Uçucu Kül Miktarı	61
Çizelge C.20- Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğe göre Termik Santral Atıkları	62
Çizelge C.21- (2012) Yılında İlimiz İl Sınırları İçindeki Belediyelerde Toplanan Tıbbi Atıklar	63
Çizelge C.22- İlimizdeki Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı	64
Çizelge C.23- Maden Atıklarının Sınıflandırılması	64
Çizelge Ç.1 – İlimizdeki (2012) Yılı SEVESO Kuruluşlarının Sayısı	65
Çizelge E.1 – (2006) Yılı İlimizin Arazilerinin Kullanımına Göre Arazi Sınıflandırılması	81
Çizelge F.1 - İlimizde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından (2012) Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı	97
Çizelge F.2 – İlimizde(2012) Yılında ÇŞİM Tarafından Verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisans Belgesi Sayıları	97
Çizelge G.1 - İlimizde (2012) Yılında ÇŞİM Tarafından Gerçekleştirilen Denetimlerin Sayısı	100
Çizelge G.2 - İlimizde (2012) Yılında ÇŞİM’e Gelen Tüm Şikâyetler ve Bunların Değerlendirilme Durumları	102
Çizelge G.3 - İlimizde (2012) Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı	102

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. - Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Nüfus Sayımı 2012	2
Tablo.A.1- İl Ve İlçelerinin 2012 Yılı İtibariyle Doğal Gaz Kullanım Durumu	6
Tablo B.1 - Yalova Merkez İlçe Deniz Suyu Numune Sonuçları	18
Tablo B.2 - Çiftlikköy İlçesi Deniz Suyu Numune Sonuçları	18
Tablo B.3 - Çınarcık İlçesi Deniz Suyu Numune Sonuçları	19
Tablo B.4 - Armutlu İlçesi Deniz Suyu Numune Sonuçları	19
Tablo B.5 - Altınova İlçesi Deniz Suyu Numune Sonuçları	20
Tablo B.6 - Deniz Suyu Numune Sonuçları	20
Tablo B.7- Endüstriyel Atıksu Arıtma Bilgileri	21
Tablo B.8 - Yalova'da Bulunan K.S.S. lerin İş Yeri ve Çalışan Sayıları	23
Tablo B.9 - Sanayi Sicil Belgesi Firmaların Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı	23
Tablo B.10- Sanayi Sicil Belgesi Alan Firmaların Sektörel Dağılımı	24
Tablo B.11- 2012 Yılı Sonu İtibariyle Yalova’da Bulunan Sanayi Tesisleri Listesi	24
Tablo B.12- Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Su Kirliliği	36
Tablo B.13- Alıcı ortama Deşarj Edilen Atıksu Miktarı	37
Tablo B.14- Gökçe Barajı Su Kullanım Bilgileri	39
Tablo B.15- Yıllara Göre Çekilen Su Miktarı	39
Tablo B.16- İçme Ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Sayısı ve Kaynaklarına Göre Dağıtılmak Üzere Çekilen Su Miktarı	41
Tablo B.17- İlimizde Yıllara Göre İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi ve Arıtma Tesisi İle Hizmet Verilen Belediye Sayısı Ve Nüfusu	41
Tablo B.18- Gökçe Barajı	42

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Tablo B.19 -Sulama Sistemlerine Göre Sulama Yapan İşletme Sayısı Ve Sulanan Alan	42
Tablo B.20- İlimizde Kanalizasyon ve Atıksu Arıtma Hizmeti Verilen Belediye Sayısı ve Nüfus Oranları	44
Tablo C.1 - İlimizde Toplanan Katı Atık Kompozisyonu	50
Tablo C.2 - İlimizde Yıllara Göre Ambalaj Üreticisi Ve Piyasaya Süren İşletme Sayısı	52
Tablo C.3 - TABS Göre İlimizdeki Tehlikeli Atık Yönetimi	54
Tablo C.4 - İlimizde Toplanan Atık Yağ Miktarları	55
Tablo C.5- İlimizdeki Termik Santralden Kaynaklanan Kül ve Bertaraf Yöntemi	61
Tablo D.1 - Ormanların Ağaç Cinslerine Göre Dağılımı	66
Tablo D.2- Yalova İlinde Mera Alanlar	68
Tablo D.3 - Bölge Florası	69
Tablo D.4 – Kemirgenler	73
Tablo.D.5.- Yırtıcı Hayvanlar	74
Tablo D.6- Kertenkeleler (Lacertilia)	74
Tablo D.7- Yılanlar (Serpentes)	74
Tablo D.8- Kaplumbağalar (Testudines)	74
Tablo D.9 - Kurbağalar (Anura)	74
Tablo D.10 - Semenderler (Urodela)	74
Tablo D.11- Kuşlar (Aves)	74
Tablo D.12- Balıklar (Pisces)	76
Tablo E.1 - İlin Arazi Kullanım Durumu	80
Tablo E.2 - Yalova İli 1/25000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Mekansal Kullanım Değerleri	83
Tablo F.1.- 2012 Yılında Sonuçlanan ÇED Müracaatları (Ek-II Liste)	96

HARİTA LİSTESİ

Harita 1. - İlimiz İlçe Sınırları	1
Harita A.1.a ve A.1.b – İlde Bulunan Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri	8
Harita B.1.- Gökçedere Barajı Göleti	15
Harita B.2.- Armutlu Göleti	16
Harita B.3 - İldeki Sanayi Alanı	22
Harita B.4 - İldeki Sanayi Alanı	22
Harita B.5- YAKAB Katı Atık Düzenli Depolama Sahası	48
Harita C.1 - İlimizde Bulunan Termik Santrallerin Yeri	61
Harita E.1.- Yalova İli 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı	81

GRAFİK LİSTESİ

Grafik A.1.a - İlimizde Yalova İstasyonu PM10 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	8
Grafik A.1.b - İlimizde Yalova İstasyonu SO ₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	9
Grafik A.2 - İlimizde (2012) Yılında Gürültü Konusunda Yapılan Şikayetlerin Dağılımı	12
Grafik B.1. - İlimizde(2010) Yılı Belediyeler Tarafından İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Dağıtılmak Üzere Temin Edilen Su Miktarının Kaynaklara Göre Dağılımı	40
Grafik B.2 .- İlimizde yıllara göre İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaklarına Göre Çekilen Su Oranı %	40
Grafik B.3 - İlimizde Kanalizasyon Hizmeti Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı	43
Grafik B.4 - İlimizde (2012) Yılı Atıksu Arıtma Tesisi İle Hizmet Edilen Nüfusun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı	44
Grafik C.1 - Yalova Belediyesi 2011 Yılı Atık Kompozisyonu	50
Grafik C.2 - İlimizdeki Yıllara Göre Kayıtlı Ambalaj Üreticisi Piyasaya Süren Ekonomik İşletmeler	53
Grafik C.3 - TABS Göre İlimizdeki Tehlikeli Atık Yönetimi	53
Grafik C.4 - İlimizdeki Atık Yağ Toplama Miktarları	55

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Grafik C.5 - İlimizde (2012) Yılı Kül Atıklarının Yönetimi	62
Grafik E.1 - İlimizin (2012) Yılı Arazi Kullanım Durumu	80
Grafik F.1 - İlimizde (2012) Yılı ÇED Gerekli Değildir Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı	97
Grafik F.2 - İlimizde (2012) Yılında Verilen Geçici Faaliyet Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	98
Grafik F.3 - İlimizde (2012) Yılında Verilen Çevre İzni Konuları	98
Grafik F.4 - İlimizde (2012) Yılında Verilen Lisansların Konuları	99
Grafik G.1 - İlimizde ÇŞİM Tarafından (2012) Yılında Gerçekleştirilen Planlı Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı	100
Grafik G.2 - İlimizde ÇŞİM Tarafından (2012) Yılında Gerçekleştirilen Plansız Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı	101
Grafik G.3 - İlimizde ÇŞİM Tarafından (2012) Yılında Gerçekleştirilen Planlı ve Ani Çevre Denetimlerinin Dağılımı	101
Grafik G.4 - İlimizde ÇŞİM Tarafından (2012) Yılında Gerçekleştirilen Tüm Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı	101
Grafik G.5 - İlimizde (2012) Yılında ÇŞİM Gelen Şikâyetlerin Konulara Göre Dağılımı	102
Grafik G.6 - İlimizde (2012.) Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan İdari Para Cezalarının Konulara Göre Dağılımı	103

RESİM LİSTESİ

Resim B.1- Yalova – Gökçedere Baraj gölü	15
Resim C.1 - AKSA Termik Santrali	62

ÖNSÖZ

Sanayileşme, hızlı nüfus artışı, doğanın temel unsurları olan hava, su, toprak kirliliği ve buna bağlı olarak nesli tükenen veya tehlike altında olan canlı türleri, küresel ısınma, iklim değişikliği, radyasyon dünyamızın önemli çevre sorunlarını oluşturmaktadır.

Teknolojik gelişmelerin hızla ilerlediği günümüzde doğal kaynakların sorumsuzca kullanılması, çarpık kentleşme ve buna bağlı olarak ekolojik dengenin bozulması ile meydana gelebilecek zararların telafisi hemen hemen imkânsızdır.

Bir Kızılderili atasözünde “Son ağaç kesilip, son nehir kirlenilip, son balık tutulduğunda paranın yetmediğini göreceksin.” denerek ileride insanlığı nasıl bir felaketin beklediği ifade edilmiştir.

Tahrip edilmiş ve kirlenilmiş bir çevreyi eski haline getirmenin çok güç ve pahalı olduğu bir gerçektir. Bu nedenle çevreyi tahrip etmeden, kirlenmeden doğal kaynakları akılcı bir şekilde kullanmak gerekmektedir.

Çarpık kentleşme, sınırsız sanayileşme ve aşırı tüketim anlayışı ile birlikte bu cennet vatanımızın en güzel köşeleri çöp yığınlarına dönüşmüştür. Unutmayalım ki çevremiz bize atalarımızdan kalan bir miras değil çocuklarımızdan, torunlarımızdan ödünç aldığımız bir emanettir.

İlimizde çevre problemlerini mümkün olan bütün detaylarıyla ortaya koymak ve çözüme ulaştırmak amacı ile hazırlanan “ÇEVRE DURUM RAPORU”, ilimizde çevre problemlerinin tanınması ve çözüm yollarının aranması, çevre ile ilgilenenlere araştırma ve inceleme yapanlara temel hareket noktası olabilecek ve çözüm çalışmalarına ışık tutacaktır.

“ÇEVRE DURUM RAPORU” nun hazırlanmasında emeği geçen tüm personele özverili çalışmalarından dolayı teşekkür ederim.

Dr. Osman ULUKAYA
Yalova Çevre ve Şehircilik Müdürü

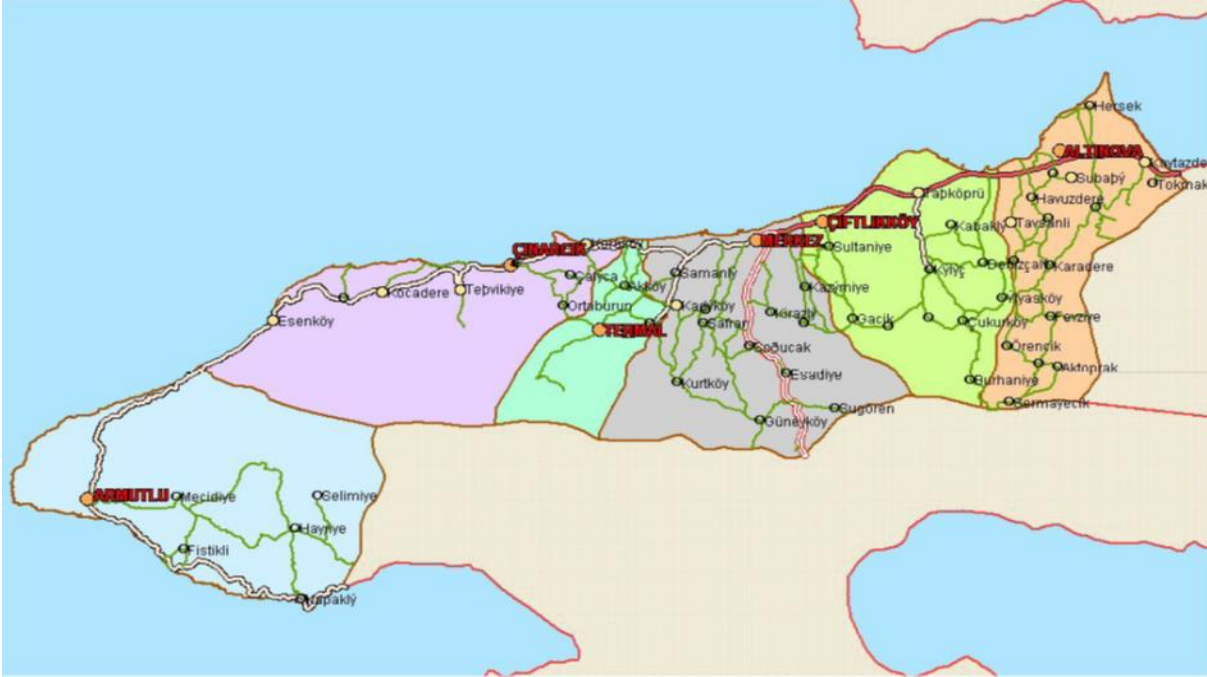
GİRİŞ

Yalova İli, Marmara Bölgesi'nin güneydoğusunda, Türkiye'nin kuzeybatısında yer alır. İlin kuzeyinde ve batısında Marmara Denizi ,doğusunda Kocaeli(Karamürsel İlçesi), güneyinde Bursa (Orhangazi, Gemlik ve İzmit İlçeleri) ve Gemlik Körfezi yer almaktadır. Merkez İlçe, Altınova, Armutlu, Çınarcık, Çiftlikköy ve Termal olmak üzere toplam 6 ilçeden oluşur. Merkez İlçeye 1 belde, 11 köy; Altınova İlçesine 3 belde, 13 köy; Armutlu İlçesine 5 köy, Çınarcık İlçesine 4 belde, 3 köy; Çiftlikköy İlçesine 1 belde, 10 köy ve Termal İlçesine 2 köy bağlı bulunmaktadır.

Yüzölçümü 839 km2 olan Yalova İli'nin yerel yapısı palezoik ve mezozoik yaşlı tortul tabaklardan oluşmaktadır. Hafif metamorfizme olmuş, genellikle geçirimsiz olan bu yapı bazen sert, bazen çatlaklı kalkerleri kapsamaktadır. Kıyılar alüvyal ve genç alüvyal, yamaçlar kireçli rendzina, orman ve makilikler kireçsiz kahve renkli orman toprakları ile kaplıdır.

Yalova 280 45' ve 290 35' Doğu boylamları, 400 28' ve 400 45' Kuzey enlemleri arasında yer almakta olup, şehir merkezinin denizden yüksekliği 2 metre, İl sınırları içindeki en yüksek nokta 921 metredir.839 km2'lik alanı ile ülke yüzölçümünün % 0.11'lik bölümünü kaplamaktadır.

Harita 1. : İlimiz İlçe Sınırları

Yalova'nın Osmanlı topraklarına katıldığı dönemde İzmit Körfezi'nin güney kıyıları boyunca, Yalakdere batısında kalan kısım ile Armutlu Yarımadası'nda Rum ve Ermeni nüfus hakimdi.

Yörenin Türk hakimiyetine girmesiyle birlikte, Müslüman Türk nüfus giderek arttı. Kırım Savaşı (1853-56), Osmanlı –Rus Savaşı (1877-78), Osmanlı-Yunan Savaşı (1897), Balkan Savaşı (1911-13), Birinci Dünya savaşı (1914-1918), Kurtuluş Savaşı (1919-1923) sırasında, bunların arasındaki devrelerde ve Cumhuriyet'in ilanından sonra, Yalova çevresinde büyük nüfus değişiklikleri meydana geldi. Yunanistan, Bulgaristan, Yugoslavya, Romanya ve Kafkaslar' dan bölgeye gelenler oldu.

Tablo 1. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Nüfus Sayımı 2012

	İl/İlçe merkezi			Belde/Köy			Toplam		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Yalova	149.421	74.601	74.820	62.378	31.362	31.016	211.799	105.963	105.836

Kaynak: TÜİK İstatistikleri (2012 yılı internet verileri)

Zaman içinde Yalakova, Yalakabad gibi isimlerle tanımlanan Yalova kısa sürelerle Bursa' ya bağlanmasına rağmen uzun süre Karamürsel' e bağlı kaldı. 30.05.1926 tarih ve 877 sayılı kanunla Nahiye haline getirildi ve Kocaeli Vilayeti Karamürsel Kazası'na bağlandı.

Yalova Nahiyesi, Atatürk 'ün gelişinden sonra 9.12.1929 tarih ve 1533 sayılı kanunla kaza haline getirilerek İstanbul vilayeti ne bağlandı.

Yalova Kazası da 6.Haziran 1995 tarihinde 550 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile, Türkiye'nin 77 kodlu ili oldu .

Marmara Bölgesinin doğu kısmında yer alan bu bölge, MAKRO-KLİMA tipi olarak Akdeniz iklim kuşağı içinde yer bulunmaktadır. Bu iklim tipinin etkisi bilhassa yazın alanını genişletmekte ve Türkiye'nin büyük bir kısmını içine almakla birlikte, bölgesel farklar kendini hissettirmektedir. Bu şekilde Yalova ve çevresi, Marmara Geçiş tipi veya Marmara iklimi olarak vasıflandırılan bölgesel iklim tipine girmektedir. Buna ek olarak bu tip içinde coğrafi etkenler, lokal farkların olacağı doğaldır. Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve bol yağışlıdır. Deniz etkisinden dolayı %76 nem ortalamasıyla, nemli bir havaya sahiptir. Yalova'da yıllık ortalama sıcaklık 14.7 C derecedir.

Bölge ekonomik açıdan gelişmiş olup turizm, sulu tarım ve sanayi en önemli geçim kaynaklarıdır. Gökçedere ve Üvezpınar köyleri civarında termal kaynaklar vardır.

İlde plastik, tekstil, elyaf, mermer, kimya, dondurulmuş gıda, kağıt ürünleri, ambalaj ve otomotiv yedek parçası konusunda üretim yapan sanayi kuruluşları faaliyetlerini sürdürmektedir. İlimizde bulunan sanayi kuruluşlarının iş kollarına göre dağılımı şu şekildedir. Tekstil sektöründe 5, konfeksiyon sektöründe 9, kimya sektöründe 3, enerji sektöründe 1, kağıt sektöründe 2, plastik sektöründe 4, inşaat sektöründe (hazır beton tesisi olarak) 4, gıda sektöründe 11, mermer, maden ve seramikte 10 adet büyük sanayi işletmesi mevcuttur. Yalova Ticaret ve Sanayi Odası kayıtlarına göre, İlde bulunan büyük ölçekli sanayi kuruluşları ile konfeksiyon dikim atölyelerinin sayısı; 17'si gerçek, 117'si tüzel olmak üzere toplam 134'tür.

Yalova'da; Çiftlikköy/Taşköprü Sanayi Sitesi ve Merkez/Kirazlı Sanayi Sitesi olmak üzere toplu işyeri niteliğinde inşa edilmiş iki adet küçük sanayi sitesi bulunmaktadır. Bu iki küçük sanayi sitesinde yaklaşık 800 küçük sanayi işletmesi faaliyet göstermektedir. Bunun yanı sıra Altınova İlçesinde 26 İşyerli Konfeksiyoncular Küçük Sanayi Sitesi (Bakanlığımız kredisi ile inşa edilmiştir), Çiftlikköy İlçesinde 2012 yılında inşaatı tamamlan 60 işyerli ve Taşköprü Beldesinde 14 işyerli küçük sanayi siteleri bulunmaktadır.

Altınova İlçesi'nde Tersaneler Bölgesinde 40 tersane (Altınova Tersane Girişimcileri) için yaklaşık 4 km lik bir sahil şeridi ayrılmıştır. Bu alanda yatırım yapan tersanelerden 24 adedi inşaat işlemlerini bitirmiş, sanayi sicil belgelerini alarak üretime başlamıştır. Diğerleri de dolgu ve inşaat işlemlerine devam etmektedir. Altınova Tersane Girişimcileri bünyesinde bulunan 40 tersane haricinde bölgede 4'ü faaliyette olan 6 adet tersane daha bulunmaktadır.

İlimizin 239.000 dekar ekilebilir arazi alanında yaklaşık 5000 çiftçi (Ziraat Odalarına Kayıtlı) ailesi tarımla uğraşmaktadır. İlimizin tarım geliri daha çok meyvecilik, çiçekçilik ve seracılığa dayanmaktadır. İlde önemli tarımsal faaliyetlerden biri süs bitkileri yetiştiriciliğidir. Ülkemizde üretilen kesme çiçeğin 1/3'ünü karşılayan ilimizde süs bitkileri üretilmektedir. İhracat gelirleri açısından önemli bir yere sahip olan kesme

çiçek üretimi yılda ortalama 144 milyon adettir. İç ve dış mekan süs bitkileri üretimi ise yılda yaklaşık olarak 13 milyon adet gerçekleştirilmektedir.

Hububat üretiminde buğday ilk sırada gelmektedir. Yem bitkileri üretiminde fiğ, sebze üretiminde hıyar ilk sırada yer almaktadır. Meyve üretiminde ise kivi, elma, zeytin ve şeftali üretimi ilk sıralardadır.

İlin turizm potansiyeli özellikle termal, deniz ve doğa turizmine yapılacak ilave tesisler ile bir taraftan istihdam alanların açılması, diğer taraftan turizmden beklenen gelirin elde edilmesi açısından çok önemlidir. Çınarcık İlçesi Kum Plajı, Esenköy ve Armutlu sahilleri, denize girmek için en çok tercih edilen sahil bandıdır. Yalova Termal Kaplıcaları ve Sudüşen Şelalesi (Termal İlçesi), Armutlu Kaplıcaları (Armutlu), Delmece Yaylası ve Çifte Şelaleler (Çınarcık/Teşvikiye), Karlık Yaylası ve Çaldere Şelalesi (Çınarcık/Esenköy), Hasanbaba Korusu (Çınarcık), Kurtköy Kapılı-Çınar Mesire Yeri (Yalova/Kurtköy), İstihkam Tepe Mesire Yeri (Yalova/Elmalık Köyü), Höyük Tepe Mesire Yeri (Yalova/Sugören Köyü) İlin doğal değerleridir. İlde bulunan Yürüyen Köşk ile Termal Atatürk Köşkü ise İlin Kültür ve Tabiat Varlıkları arasında yer almaktadır.

Yalova Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'nün çevre kısmı iki şube olarak yapılanmıştır:

- 1- Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Şubesi
- 2- Çevre Yönetimi Şubesi

Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Şubesinde 1 Şube Müdürü, 2 Çevre Mühendisi ve 1 Çevre Y. Mühendisi; Çevre Yönetimi Şubesinde 1 Şube Müdürü V. , 2 Çevre Mühendisi ve 1 Kimyager olmak üzere İl Müdürlüğü çevre kısmında toplam 8 personel görev yapmaktadır.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Türkiye'de özellikle kış sezonunda bazı şehir merkezlerinde meteorolojik şartlara da bağlı olarak hava kirliliği görülmektedir. Kış aylarında ısınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin temel sebepleri; düşük vasıflı yakıtların iyileştirilme işlemine tabi tutulmadan kullanılması, yanlış yakma tekniklerinin uygulanması ve kullanılan yakma sistemleri işletme bakımlarının düzenli olarak yapılmaması şeklinde sıralanabilir. Ancak ısınmada doğal gazın ve kaliteli yakıtların kullanılması sonucu özellikle büyük şehirlerde hava kirliliğinde 1990'lı yıllara göre azalma olmuştur.

Şehirleşme ile sanayi tesislerinin yakın çevresindeki bölgelerdeki konutlaşmaların artması hava kirliliğinin olumsuz etkilerini artırmaktadır. Kömüre dayalı termik santrallerde kullanılan yerli linyitlerin yüksek kükürt oranı ve bazı tesislerde arıtma sistemlerinin olmaması nedeniyle kükürt dioksit (SO₂) emisyonları problem oluşturmaktadır. Çevre Mevzuatının kirletici vasfı yüksek tesisler olarak nitelendirdiği enerji üretim tesisleri için mevzuatta özel emisyon sınır değerleri bulunmaktadır. Söz konusu tesislerin kurulması ve işletilmesi için gerekli izinler, tesisten çıkan emisyonlar ve tesisin etki alanı içerisinde hava kirliliğinin tespitine ilişkin usul ve esaslar Çevre Mevzuatında belirlenmiştir. Katı, sıvı ve gaz yakıt kullanan bu tesisler için ilgili baca gazı sınır değerlerinin sağlanması yanında tesis etki alanlarında hava kalitesi sınır değerlerinin de sağlanması gereklidir. Bu nedenlerle söz konusu tesislerden kaynaklanan özellikle toz, kükürt dioksit (SO₂) ve azotoksit (NO_x) emisyonlarının giderilmesi ve azaltılması konusundaki tekniklerinin uygulanması gereklidir. Söz konusu azaltım teknikleri son yıllarda tesislerden kaynaklanan emisyon yüklerini önemli ölçüde azaltılabilmektedir. Söz konusu azaltım tekniklerinin hayata geçirilmesi ve yaygın olarak kullanılabilmesi içinde Çevre Mevzuatında bazı değişiklikler yapılmıştır.

Şehirlerde yaşanan hava kirliliğine, artan motorlu taşıtlardan kaynaklanan egzoz gazları da katkı sağlamaktadır.*

Hava kalitesine ilişkin hava kalite indeksi karşılaştırması da Çizelge A.1’ de verilmektedir.

Çizelge A.1- Hava Kalite İndeksi Karşılaştırma Tablosu

Hava Kalitesi İndeksi	SO ₂	NO ₂	CO	O ₃	PM ₁₀
	1 saatlik ortalama (µgr/m ³)	24 saatlik ortalama (µgr/m ³)	24 saatlik ortalama (µgr/m ³)	1 saatlik ortalama (µgr/m ³)	24 saatlik ortalama (µgr/m ³)
1 (çok iyi)	0-50	0-45	0-1,9	0-35	0-25
2 (iyi)	51-199	46-89	2,0-7,9	36-89	26-69
3 (yeterli)	200-399	90-179	8,0-10,9	90-179	70-109
4 (orta)	400-899	180-299	11,0-13,9	180-239	110-139
5 (kötü)	900-1499	300-699	14,0-39,9	240-359	140-599
6 (çok kötü)	>1500	>700	>40,0	>360	>600

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Unsurlar

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO₂), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO₂ ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO₂), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO₂’nin ozon veya radikallerle (OH veya HO₂ gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibarı ile NO₂ kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO₂ derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO₂ derişimlere uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM₁₀), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM’yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM₁₀- 10 µm’nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 µm’ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM₁₀ için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM₁₀ solunum sisteminde

birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkalı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM10'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM10 maruziyetine karşı hassastır. PM10 yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirlenmeler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler % 100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerler ulaşılmasının bir sebebi de inversiyon durumudur. CO'nın global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m³ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

İnversiyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'nın ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'ya maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ısı ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirlenmelere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.*

Çizelge A.2 – İlimizde (2012) Yılında Evsel Isınmada Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)
İthal Kömür	Rusya	8765	6400	12-31	0,9	10	16

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)
Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü	Türkiye Kömür İşletmeleri	2475	4800	-	2	25	25

(*) Yerli kömür, ithal kömür, briket, biyokütle, Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü, odun gibi.

Çizelge A.3– İlimizde (2012) Yılında Sanayide Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)
İthal kömür	Rusya	198821	6400	40	1,2	-	-
İthal kömür	Rusya	318555	6500	36	1	-	-

(*) Yerli kömür, ithal kömür, briket, biyokütle, Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü, odun gibi.

Çizelge A.4 –İlimizde (2012) Yılında Kullanılan Doğalgaz Miktarı (Armagaz Arsan Doğalgaz Dağıtım A.Ş.)

Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m ³)	Isıl Değeri (kcal/kg)
Konut	72.753.262	9227,83
Sanayi	40.465.323	9227,83

Tablo.A.1- İl Ve İlçelerinin 2012 Yılı İtibariyle Doğal Gaz Kullanım Durumu (Armagaz Arsan Doğalgaz Dağıtım A.Ş.)

İL/İLÇE ADI	ABONE SAYISI		KULLANIM YÜZDESİ	
	KONUT	SANAYİ	KONUT	SANAYİ
İL MERKEZİ	28557	4	90%	
ALTINOVA	2952	-	87%	
ARMUTLU	-		-	
ÇINARCIK	5566		90%	
ÇİFTLİKKÖY	7226	1	78%	
TERMAL	414		80%	
TOPLAM	44715	5		

Egzoz gazı emisyonlarının kontrolüne yönelik ilimizdeki faaliyetler A.5. Bölümünde verilmektedir.

**Çizelge A.5- İlimizde (2012) Yılı İldeki Araç Sayısı ve Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
(İl Emniyet Müdürlüğü ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)**

Araç Sayısı				Toplam	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı				Toplam
Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri		Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri	
20.687	1.204	10.759	8.768	41.418	-	-	-	-	20.116

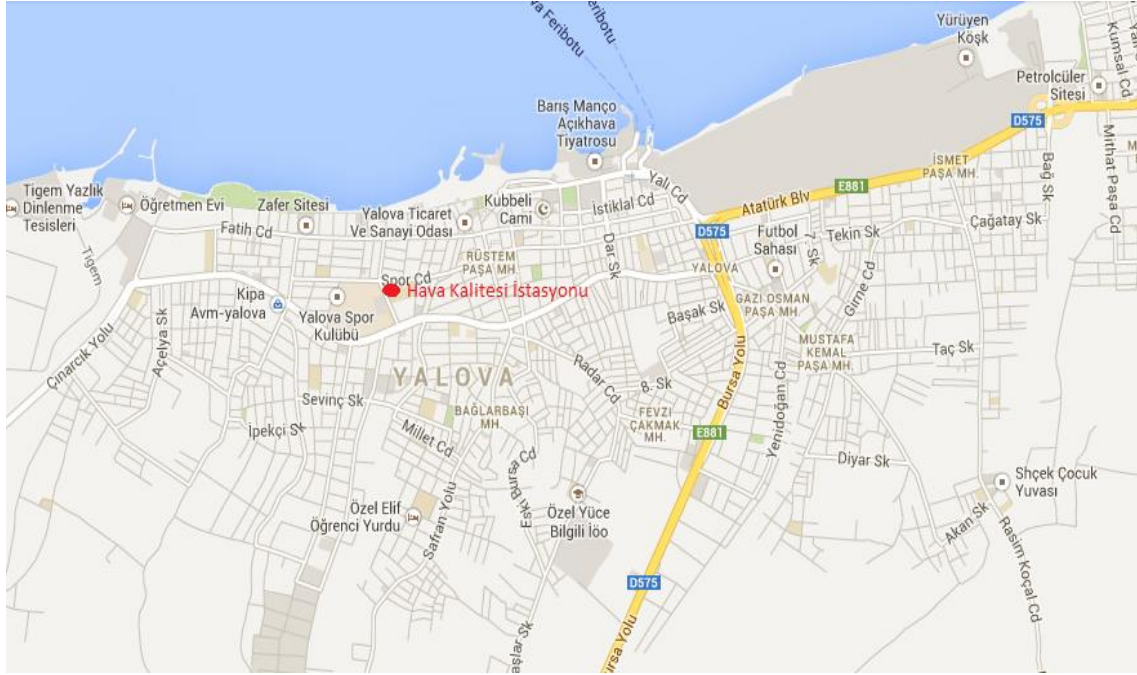
A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

İlimizde Bakanlığımız Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından 2007 tarihinde Hava Kalitesi İzleme Ağı Projesi kapsamında Hava kalitesinin izlenmesi için İlimiz sınırları içerisinde (Gençlik Spor İl Müdürlüğü önüne) 1 adet Hava Kirliliği Ölçüm İstasyonu kurulmuştur. Hava kalitesi ölçüm verileri (SO₂ (Kükürt dioksit) ve PM₁₀ (Partikül Madde), Rüzgâr hızı, Rüzgâr Yönü, Hava Sıcaklığı, Bağıl Nem, Hava Basıncı) saatlik olarak yapılmakta ve gerçek zamanlı olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Veri İşletim Merkezine aktarılmakta ve alınan veriler değerlendirilerek saatlik ortalamalar şeklinde www.havaizleme.gov.tr adresinde yayınlanmaktadır.

İlimizde Marmara Temiz Hava Merkezi tarafından biri Altınova, diğeri Armutlu İlçemizde olmak üzere iki izleme istasyonu kurulmuş olup 2013 den itibaren ölçümlere başlayacaktır.

Harita A.1.a ve A.1.b – İlde Bulunan Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri (Google Earth,2012)

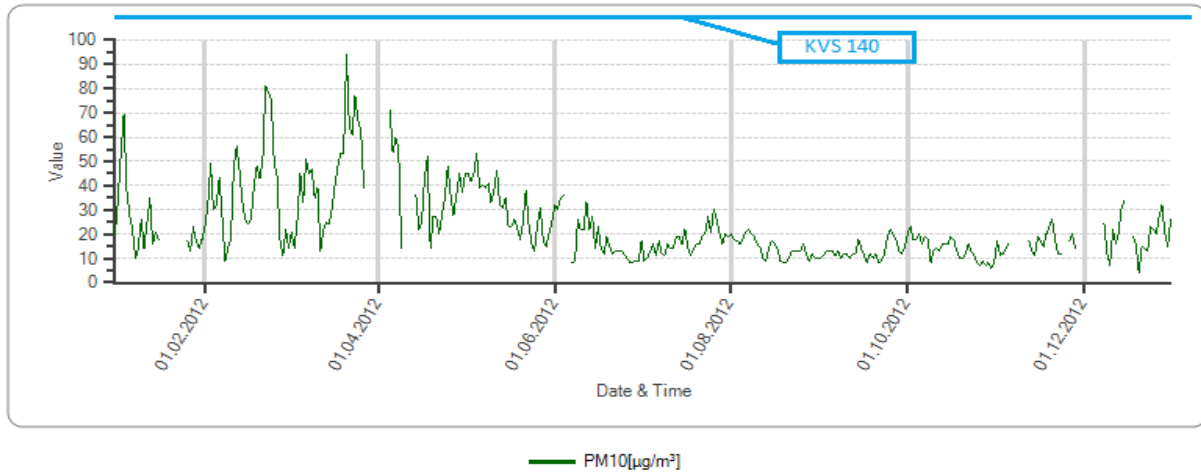

Çizelge A.6- İlimizde Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler
(Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ulusal Hava kalitesi İzleme ağı,2012)

İSTASYON YERLERİ	KOORDİNLARI (Enlem, Boylam)	HAVA KİRLİTİCİLERİ					
		SO ₂	NO _x	CO	O ₂	HC	PM
Yalova	(40.653333,29.260000)	X	-	-	-	-	X

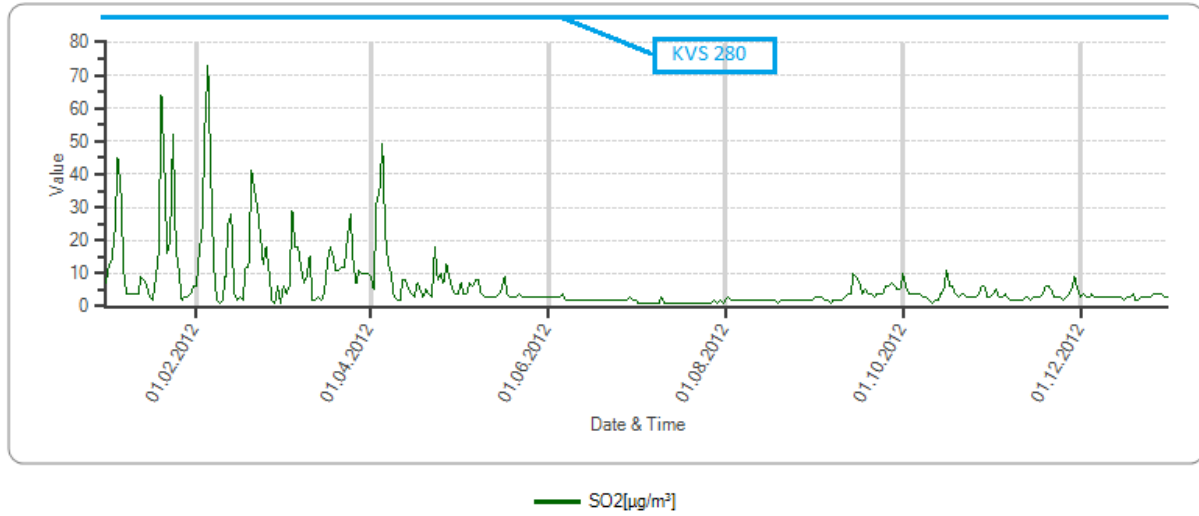
A.4. Ölçüm İstasyonları

İstasyon:YALOVA Periyodik:01.01.2012 00:00 - 31.12.2012 00:00 Rapor Türü:AVG

Grafik A.1.a - İlimizde Yalova İstasyonu PM10 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı, 2012)

İstasyon:YALOVA Periyodik:01.01.2012 00:00 - 31.12.2012 00:00 Rapor Türü:AVG

Grafik A.1.b - İlimizde Yalova İstasyonu SO₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı, 2012)

Çizelge A.7- İlimizde (2012)Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı, 2012)

YALOVA	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	16**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Şubat	19**	-	38**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mart	12**	-	42**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nisan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mayıs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Haziran	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Temmuz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ağustos	-	--	-	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Eylül	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ekim	10**	-	14**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kasım	10**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aralık	3**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ORTALAMA														

* Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

**Bu değerler Bakanlığımız tarafından valide edilerek yayınlanmış olan değerlerdir.

Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında Bakanlığımız tarafından valide edilmiş değerler yayınlanmamıştır.

Çizelge A.8- İlimizde (2012) Yılında Hava Kirleticiler Gazların Ortalama Konsantrasyonları ve Sınır Değerin Aşıldığı Gün Sayıları (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ulusal Hava kalitesi İzleme ağı,2012)

(YALOVA)	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	21		50											
Şubat	23		47											
Mart	23		44											
Nisan	-		34											
Mayıs	-		42											
Haziran	-		36											

Temmuz	-		39											
Ağustos	8		31											
Eylül	4		40											
Ekim	-		37											
Kasım	-		49											
Aralık	10		43											
ORTALAMA														

- AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Çizelge A.9 – Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği (Rapor Yılı) Yılında Hava Kalitesi Sınır Değerleri

SO₂: kükürtdioksit

Sınır Değeri Saptayan Kuruluş	1 saatlik ortalama sınır değer (mg/m ³)	Günlük ortalama sınır değer (mg/m ³)	Aşılmaması istenen gün sayısı (mg/m ³)	Sınır değerin aşıldığı gün sayısı	Yıllık ortalama sınır değer (mg/m ³)
AB	350	125	3		20
HKDYY ¹	-	150 ²	-		

NO₂: azotdioksit

Sınır Değeri Saptayan Kuruluş	1 saatlik ortalama sınır değer (mg/m ³)	Günlük ortalama sınır değer (mg/m ³)	Aşılmaması istenen gün sayısı (mg/m ³)	Sınır değerin aşıldığı gün sayısı	Yıllık ortalama sınır değer (mg/m ³)
AB	200	-	18		40
HKDYY	-	300	-		68 ³

Partikül Madde 10

Sınır Değeri Saptayan Kuruluş	Günlük ortalama sınır değer (mg/m ³)	Aşılmaması istenen gün sayısı (mg/m ³)	Sınır değerin aşıldığı gün sayısı	Yıllık ortalama sınır değer (mg/m ³)
AB	50	35		40
HKDYY	140 ⁴	-		78

CO: karbon monoksit

Sınır Değeri Saptayan Kuruluş	Günlük ortalama sınır değer (mg/m ³)	Aşılmaması istenen gün sayısı (mg/m ³)	Sınır değerin aşıldığı gün sayısı	Yıllık ortalama sınır değer (mg/m ³)
AB	-	-		-
HKDYY	14 ⁵	-		10

A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü

2012 yılı içerisinde ilimizde 1 adet istasyonun egzoz emisyon ölçüm yetki belgesi yenilenmiş, 1 adet istasyon yeni yetkilendirilmiş ve 1 adet istasyonun yetki belgesi iptal edilmiş olup, ilimizde 2012 yılı sonunda egzoz emisyon ölçüm yetki belgesine sahip 5 adet sabit ve 1 adet mobil olmak üzere 6 adet egzoz emisyon ölçüm istasyonu bulunmaktadır.

¹ HKDYY: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği

² HKDYY EK-1/A'da yer alan geçiş süreci limit değeri (proje yılına göre değişir).

³ HKDYY EK-1/A'da yer alan geçiş süreci limit değeri (proje yılına göre değişir).

⁴ HKDYY EK-1/A'da yer alan geçiş süreci limit değeri (proje yılına göre değişir).

⁵ HKDYY EK-1/A'da yer alan geçiş süreci limit değeri (proje yılına göre değişir).

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge A.10 – Yalova İlinde Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Yapmaya Yetkili İstasyonlar (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

2012 YILI YALOVA İLİNDE EGZOZ GAZI EMİSYON ÖLÇÜMÜ YAPMAYA YETKİLİ İSTASYONLAR		
YETKİLİ İSTASYON ADI	FİRMA ADRESİ	TEL
Derman Otomotiv İmalat San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Bursa Yolu 3. Km. No:116	0 226 8253290
Karoto Otomotiv Tic. Ve San. A.Ş.	Yeni Yalova Bursa Yolu No:108	0 226 8113304
Erdeğer Motorlu Araçlar ve İnşaat San. Ve Tic. A.Ş.	Kılıç Köyü Şak Şak Mevkii Çiftlikköy Yalova	0 226 3517350
TÜVTÜRK Yalı Taşıt Muayene İstasyonları İşletim A.Ş. –Sabit İst.	Bursa Yolu 3.Km Opet Karşısı Merkez	0 226 8253805
TÜVTÜRK Yalı Taşıt Muayene İstasyonları İşletim A.Ş. –Mobil İst.	Bursa Yolu 3.Km Opet Karşısı Merkez	0 226 8253805
Yalova Mitaş Otomotiv ve Kimya San. Tic. Ltd. Şti.	Bursa Yolu Üzeri No:308	0 226 8130377

Çizelge A.11 – Trafikten Kaynaklanan Emisyonlar (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

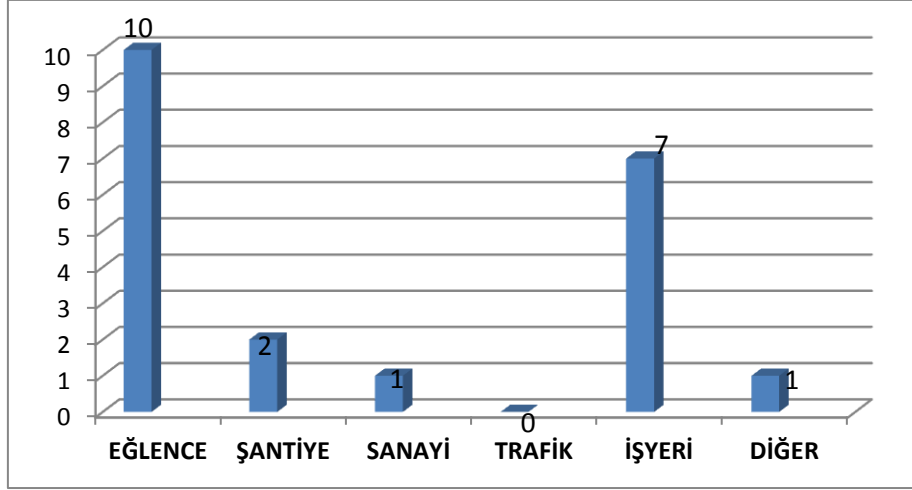
No.	Firma Adı	Emisyon Ölçümü Yapılan Araç Sayısı
1	KAROTO OTOMOTİV	724
2	ERDEĞER OTOMOTİV	305
3	TÜVTÜRK MUAYENE İST. (sabit)	8.585
4	TÜVTÜRK MUAYENE İST. (mobil)	1.382
5	MİTAŞ OTOMOTİV	5.906
6	DERMAN OTO	343
7	ÖZENLER OTO	2871
	TOPLAM	20.116 Adet Aracın Egzoz Emisyon Ölçümü Yapılmıştır.

A.6. Gürültü

İl Müdürlüğümüze gelen şikayetlerin değerlendirilmesi şu şekilde yapılmaktadır:

Eğlence yerlerinden kaynaklanan şikayetler 23:59 ‘ dan sonra yapılmış ise şikayetçiler Polis görev bölgesinden Emniyete, Jandarma görev bölgesinde ise İl/İlçe Jandarmaya yönlendirilmektedir. 23:59 dan önce yapılan şikayetler ise İl Müdürlüğümüz tarafından incelenmekte ve denetlenen işletmenin Canlı Müzik İzninin olmaması halinde ilgili belediyesine yazılarak gerekli idari yaptırımın uygulanması ve Canlı Müzik İzni için müracaatı istenmektedir. Canlı Müzik izni olan işyerleri için Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince ölçümler yapıp işlem yapılmaktadır. Yalova Belediye Başkanlığı sınırları içinde olan şikayetler, yetki devri gereği Yalova Belediye Başkanlığına yönlendirilmektedir.

İşyerlerinden kaynaklanan şikayetler, şikayetin cinsine göre değerlendirilmektedir. Yalıtım yaptırılması gereken işyerlerine yalıtım yapılması için süre verilir. Verilen sürenin sonunda gerekli ölçümler yapılarak yönetmelikte belirtilen sınır değerleri sağlayıp sağlamadığına göre işlem yapılır.

Grafik A.2– İlimizde (2012) Yılında Gürültü Konusunda Yapılan Şikayetlerin Dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

A.7. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Yalova İlinde hava kirliliğine etken olarak sanayiden kaynaklanan emisyonlar, evsel ısınma kaynaklı emisyonlar ve trafikten kaynaklanan egzoz gazı emisyonlarıdır. Yıllık ortalama sıcaklık değeri 14,1 °C'dir. İlde en yüksek sıcaklık değeri 35,8 °C ile Ağustos ayında, en düşük değeri ise -1,8 °C olarak Şubat ayında ölçülmüştür.

İlde hava kirliliği en çok kış aylarında gözlenmekte olup bunun nedeni hızlı sanayileşme ve kentleşme olarak gözlenmektedir.

İlde sanayi ve evsel olarak öncelikli olarak ısınma kaynağı olarak doğalgaz kullanılmaktadır. Sanayi kuruluşların tamamına yakın bir bölümü, konutların ise %85'i doğalgaz kullanmaktadır.

İlde hava kirliletiçi emisyonlarının azaltılmasına ilişkin tedbirler Mahalli Çevre Kurulu Kararlarınca belirlenmektedir. Bu kapsamda ilde özellikle doğalgazın hem sanayide hem de evsel ısınma amaçlı kullanımı artmaktadır. İlde sanayide ağırlıklı olarak doğalgaz kullanılmakta olup, bazı tesislerimizde fuel oil kullanımı devam etmektedir.

İl içerisinde sanayinin ve nüfusun yoğun olduğu Kocaeli - Bursa D 100 karayolunun geçmesiyle özellikle yaz aylarında artan trafikle birlikte trafikte seyreden araçlardan kaynaklanan egzoz emisyonları etkisinde kalmakla birlikte yapımına başlanmış olan İzmir-İstanbul yolunun tamamlanmasına müteakip, şehirlerarası seyreden araçların bu yolu kullanmasıyla trafikten kaynaklanan emisyonların yoğun nüfus üzerinde etkisinin azalacağı düşünülmektedir.

Rüzgar enerji santrallerinin çalışmasına elverişli Armutlu bölgesinde 2009- 2010 yılları arasında ÇED gerekli değildir kararı alınmış olup, santrallerin yapımına başlanmıştır.

A.8. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde uygulanan çalışmalar ve verilerde doğrultusunda, ilimizin hava kalitesinin oldukça iyi düzeyde seyir ettiği görülmektedir.

Kaynaklar

- 1- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı
- 2- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- 3- İl Emniyet Müdürlüğü
- 4- TÜİK İstatistikleri İnternet Verileri

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Derelerde en fazla akış genellikle Şubat, Mart aylarında görülür. Yazın ise debi çok azdır, fakat yataklarında sürekli su vardır. Beslenme alanlarındaki orman örtüsünün etkisi ve çeşitli kaynaklar yaz aylarında akışın sürmesine olanak sağlamaktadır. En az akış yaz sonuna rastlar. Bunların dışında yazları genellikle su bulunmayan dereler de bulunmaktadır. Yalova sınırları içinde yer alan akarsuları şöyle sıralayabiliriz:

1-KOCADERE: Kocadere ve Şenköy güneyindeki sırtlardan doğan dereciklerin birleşmesiyle oluşur. Kocadere Köyü'nden geçtikten sonra denize dökülür. Bu akarsu adını taşıdığı ovayı sulamaktadır. Yaz aylarında suyu çok azalmakta ve sulama işlerinde pek kullanılamamaktadır.

2-KARPUZ DERE (TEŞVİKİYE DERESİ): Gemlik ilçe sınırları içindeki birtakım dereciklerin SAZLI DERE ve SUDÜŞTÜ DERESİ ile birleşmesiyle meydana gelir. Sağından ve solundan aldığı birçok derecik ile birleşerek kuzeye doğru akışını sürdürür ve GÜNGÖRMEZ DERESİ adını alır. Teşvikiye Köyü yakınındaki GÖL DERE ile birleşerek TEŞVİKİYE DERESİ adını alan bu dere akışı en hızlı olan ve yatağı çakıl ve taşlarla dolu bir deredir. Paşa Limanı denilen yerde denize dökülür.

3-KORU DERESİ: Hafız Yolu Tepesi ve Çakıllı Tepe sırtlarından çıkan dereciklerin birleşmesiyle oluşan bu dere Ortaburun Köyü içinden geçerek Çalıcı Köyü topraklarının bir bölümünü de suladıktan sonra Kuru Ovası'nda denize dökülmektedir. Bu ova üzerinde Yalova ekonomisinin yeni bir gelir kaynağı olan çiçekçiliğe ait olan seralar yer almaktadır. Yalova'nın en eski değirmeni olan ve İbo'nun Değirmeni adı ile bilinen su değirmeni de bu derenin üzerinde Çınarcık yolunun dereyi kestiği yerde kurulmuştur.

4-SAMANLI DERESİ (SELLİMANDIRA DERESİ): Samanlı Dağları'nın Gemlik ilçesi sınırları içinde kalan TAŞPINAR, KOLAÇAN TEPE ve BEDESTEN TEPE'den doğmaktadır. Çevresindeki birçok dereciklerle beslenen ve BEDESTEN DERESİ adı ile il sınırlarına giren bu dere daha sonra NACAKLI DERE adını alır. Önce batıdan gelen FERHAT DERESİ ile birleşen ve kuzeye doğru akışını sürdüren, daha sonra da ŞEFTALİ DERE ve HAVUZ DERE sularını da aldıktan sonra Sellimandıra mevkiinde Kaplıcalar'dan gelen İSMAİL DERE ile birleşen bu dere SELLİMANDIRA DERESİ adını alır. Bu bölümden itibaren yatağı genişleyen akarsu Yenimahalle, Kadıköy, Samanlı Köyleri ile Devlet Üretme Çiftliği arazisini sular. Dereağzı denilen yerde SAMANLI DERESİ adı ile denize dökülür. Samanlı deresi, en geniş ve en uzun akarsu olduğu gibi en bol su taşıyanıdır. Nacaklı Deresi bölümünde ormanlar arasında SUDÜŞEN mevkiinde 30 metrelik bir de şelale bulunmaktadır. Bu bölge yazın meraklılarının konaklama yeri durumundadır.

5-SAFRAN DERESİ: Bu dere de Gemlik ilçesi sınırları içindeki TAŞPINAR ve BEŞPINAR tepelerinin kuzey yamaçlarından doğmaktadır. Etrafindan birçok dereciklerle beslenir ve Sarıkaya Boğazı'ndan geçer. Kurtköy sınırları içinde KURTKÖY DERESİ adını aldıktan sonra Hacımehmet, Safran Köyleri ve şehir topraklarının büyük bir bölümünü suladıktan sonra ilin içinden PTT binasının yanından denize dökülür.

6-BALABAN DERE: Sugören Köyü civarından doğan ve Harita tepe civarından gelen dereciklerle birleşen Balaban Dere Esadiye Köyü içerisinden geçer. Soğucak Köyü altında ise Reşadiye Deresi ile birleşir ve Araştırma Enstitüsü sınırları içinde denize dökülür. Erozyonun fazla olduğu bu dere ile her yıl tarıma elverişli toprakların bir kısmı denize dökülmektedir.

7-ELMALIK DERESİ: Ayıcı Tepe yöresinde doğan bir çok derenin beslediği bu dere Elmalık Köyü ve Kazımiye Köyü arazisini suladıktan sonra Araştırma Enstitüsü sınırları içinde denize dökülür.

8-SULTANİYE DERESİ: Gacık Köyü'nün güneyindeki ERİKLİ TEPE'den doğan dereciklerle beslenir ve etraftan yine birçok derecikler olarak Gacık Deresi adı ile Sultaniye Köyü'ne kadar gelir. Buradan itibaren Sultaniye Deresi adını alır ve Çiftlikköy'den geçerek denize dökülür. Yazın kurumaktadır.

9-KILIÇ DERESİ: Dumanlı Tepe'den akan dereciklerin Burhaniye Deresi ve Laledere ile birleşmesinden meydana gelmektedir. Taşköprü civarında Çatal Burun mevkiinde denize dökülür. Bu da Temmuz ve Ağustos aylarında kurumaktadır.

Çizelge B.1 –İlimizin Akarsuları (DSİ Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü, 2012)

AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Sellimandıra Deresi	22,33	Tamamı	1,431		Gökçe Barajı içmesuyu
Safran Dere	23,52	Tamamı	0,808		Yalova içmesuyu projesi
Karpuz Dere	19,99	Tamamı	1,214		Yalova içmesuyu projesi
Hamamlı Dere	16,50	Tamamı	0,216		Armutlu Göleti içmesuyu

İlimizde Gökçedere üzerinde 1 adet 20 ton/yıl kapasiteli alabalık, Teşvikiye Deresi üzerinde 1 adet 25 ton/yıl kapasiteli alabalık, Esenköy Çal Deresi üzerinde 1 adet 29 ton/yıl kapasiteli alabalık üretme çiftliği bulunmaktadır.

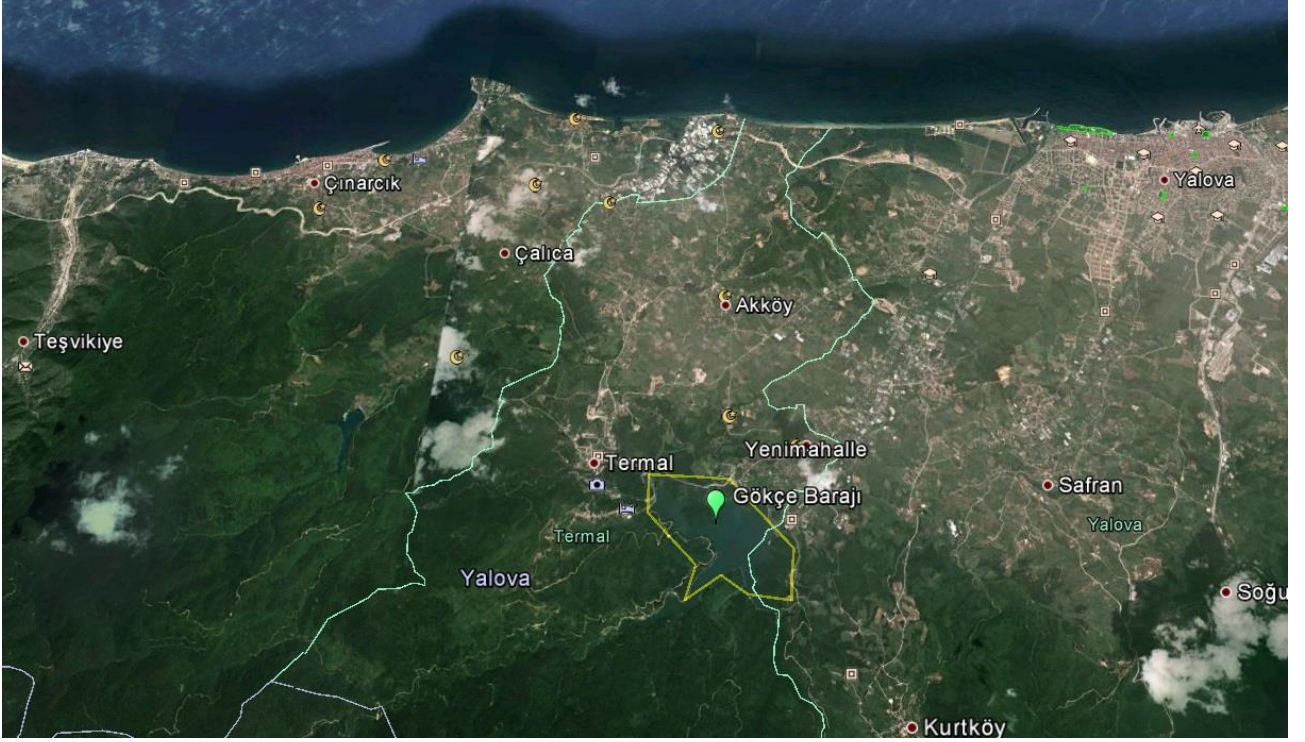
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

İlimiz sınırlarında yapay göl olarak Gökçedere Baraj Göleti bulunmaktadır.

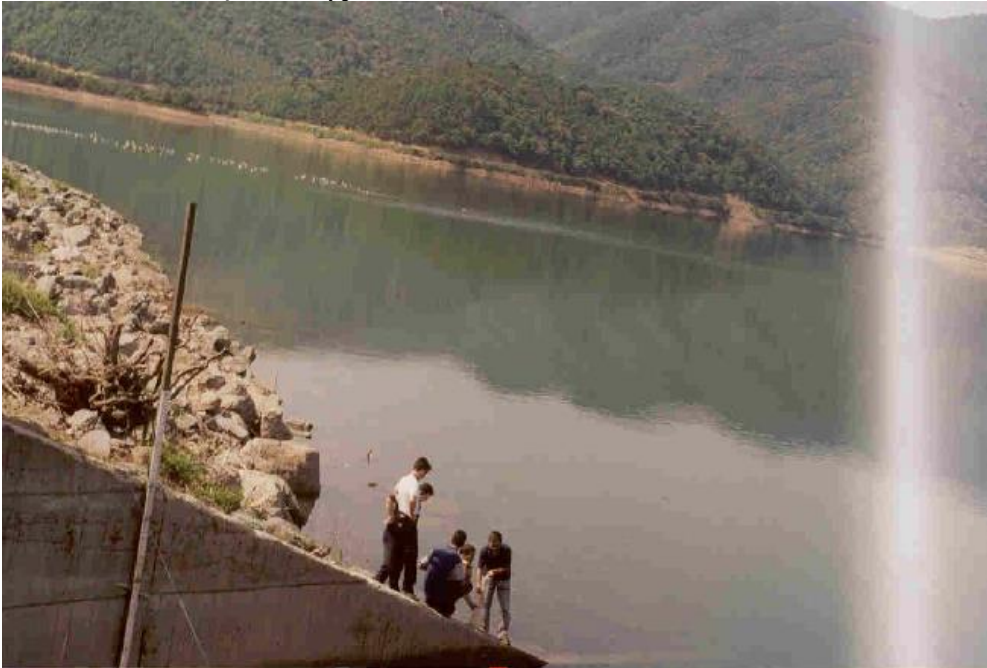
Gökçe Barajı Karakteristikleri

Bitiş Yılı	:1989
Özel Hali	:İçme suyu tesisleri işletmede
İli	:Yalova
İlçesi	:Termal
Akarsuyu	:Gökçedere (Sellimadıra Dere)
Dolgu Tipi	:Kaya
Temelden Yüksekliği	:62.00 m.
Kret uzunluğu	:747.06 m.
Gövde hacmi	:1330 x 103 m ³
Rezervuar Hacmi	:25500 x 103 m ³
Rezervuar Alanı	:13280 x 102 m ³
Rezervuar Uzunluğu	:2000 m
Amacı	:İçmesuyu %85+sulama%15
Drenaj Alanı	:86.50 km ²
Dolusavak Kapasitesi	:496 m ³ / s.
Sulama Alanı	:600 ha
İçmesuyu Kapasitesi	:37 hm ³ /yıl
İdare	:DSİ

Harita B.1.- Gökçedere Barajı Göleti

Resim B.1- Yalova – Gökçedere Baraj gölü

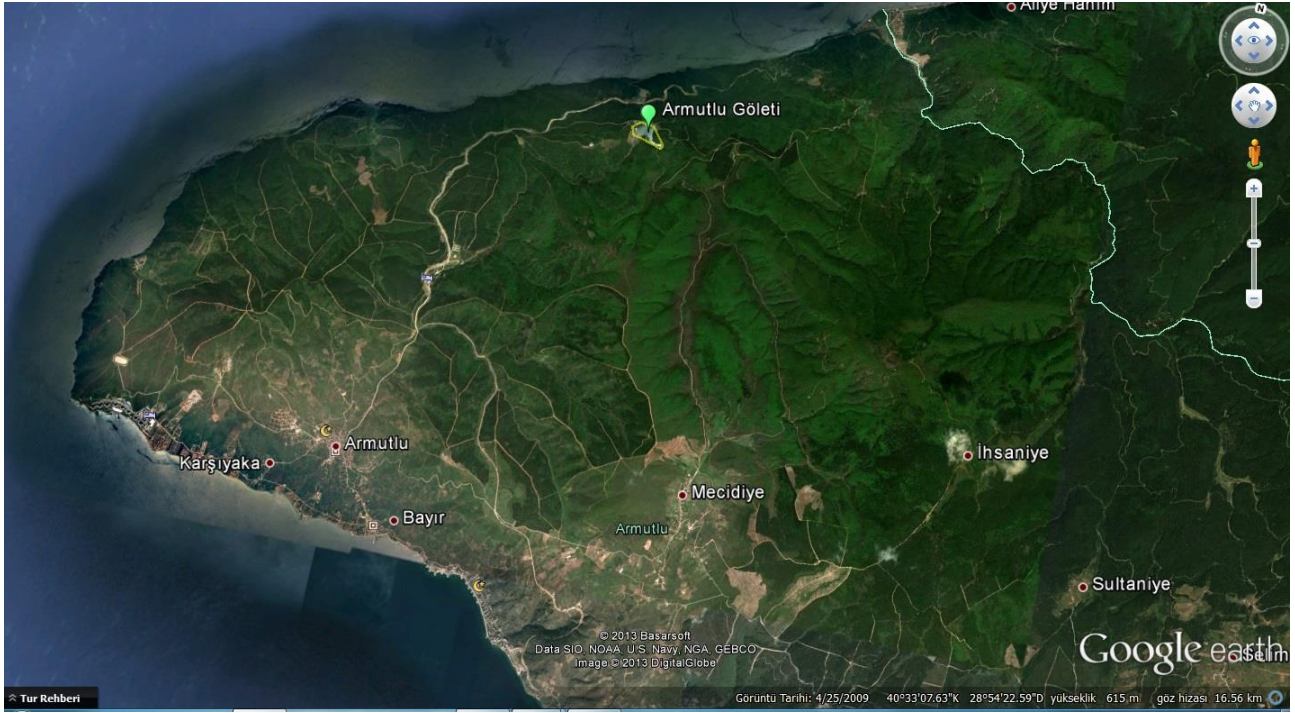

Armutlu Göleti Karakteristikleri

Bitiş Yılı	:1999
Özel Hali	:İçme suyu tesisleri işletmede
İli	:Yalova
İlçesi	: Armutlu

Akarsuyu	: Kaledere
Dolgu Tipi	:Kaya
Temelden Yüksekliği	:27.00 m.
Kret uzunluğu	:99.00 m.
Gövde hacmi	:73 x 103 m ³
Rezervuar Hacmi	:480 x 103 m ³
Rezervuar Alanı	:550 x 102 m ³
Amacı	:İçmesuyu
Drenaj Alanı	:17.80 km ²
İsale Kapasitesi	: 70 lt/sn
Arıtma Kapasitesi	: 70 lt/ s / 6048 m ³ / gün
Dolusavak Kapasitesi	: 85 m ³ / s
İdare	: İller Bankası

Harita B.2.- Armutlu Göleti

Çizelge B.2-İlimizdeki Mevcut Sulama Göletleri (DSİ Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü, 2012)

Göletin Adı	Tipi	Göl hacmi, m ³	Sulama Alanı (net), ha	Çekilen Su Miktarı, (m ³)	Kullanım Amacı
Gökçe Barajı	Kaya	25500*103	600		İçmesuyu+Sulama
Armutlu Göleti	Kaya	480*103			İçmesuyu

B.1.2. Yeraltı Suları

Yalova Merkez İlçe ve civarı yeraltı suyu bakımından verimli değildir. Bu sahalarda yaygın olarak gözlenen filiş serileri, akifer (su taşır) nitelikli birimler değildir. Ancak, Yalova-Taşköprü ve Hersek Ovaları yer altı suyu bakımından verimli olup, yeraltı suyu işletmesine elverişli sahalardır. Hersek ve Taşköprü ovalarında yeraltı suyu hareketi güneyden kuzeye doğru olup, denize boşalmaktadır. Yeraltı suyu beslenimi genellikle beslenme konilerini oluşturan derelerden süzülme yolu ile olmaktadır.

Yer altı suyu, mevcut ovalarda kalınlığı 80 m'ye varan akifer nitelikli alüvyonlardan temin edilmektedir. Alüvyonlarda açılmış, derinliği 16-243 m arasında değişen 70 kadar su kuyusu bulunmaktadır.

Yeraltısuyu beslenmesi ;

Taşköprü ovasında :4.95 hm³/ yıl
Hersek Ovasında :7.73 hm³/yıl olarak hesaplanmıştır.
Her iki ovada da tuzlu su girişi dolayısıyla aşırı çekim vardır.

Yeraltısuyu emniyet rezervi ise ;

Taşköprü ovasında : 2.97 hm³/yıl
Hersek Ovasında :4.63 hm³/yıl olarak belirlenmiştir.

Söz konusu ovalarda yer altı suyu niteliği, kalite bakımından oldukça düşüktür. Sahil ovaları olmaları nedeniyle tuzlu su girişi sorunu yaşanmaktadır. Kalitenin düşük olması nedeniyle içme suyu olarak kullanılması uygun değildir. Organik kirlenme, nitrat ve amonyak kirliliği mevcuttur. Şehir ve civarında hızla devam eden yerleşim ve sanayileşme yeraltısuyu kalitesini de olumsuz etkilemektedir.

Çizelge B.3– İlimizin Yeraltısuyu Potansiyeli (DSİ Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü, 2012)

Kaynağın İsmi	hm ³ /yıl
Yalova- Taşköprü	4,95
Karamürsel- Hersek	7,73

Gökçedere ve Üvezpınar köyleri civarında termal kaynaklar vardır. Bölgedeki termal kaynaklar kayaç kütleindeki faylardan yüzeye sıcak su gelmesini sağlarlar. Jeotermal enerjinin olası kaynağının Sarısu Oluşumundaki Fıstıklı graniti ya da bazaltların sokulumu olduğu düşünülmektedir. Bu termal kaynakların Termal tatil yöresine önemli derecede turist çektiklerinden Yalova Bölgesi için önem taşımaktadırlar. Ayrıca evlere enerji sağlamak ve önemli sayılara ulaşan pazar bahçeciliği seralarını ısıtmak açısından kullanım potansiyelleri de vardır.

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Konu hakkında sağlıklı bilgi alınamamıştır.

B.1.3. Denizler

Armutlu Burnunda İhlas Tatil Köyü plajı 2008 yılında Mavi Bayrak sahibi olmuştur. 2010 Yılında ise niteliklerini kaybettiğinden Mavi Bayrak Belgesi iptal edilmiştir.

İlimizde 2012 yılında Mavi Bayrak almaya hak kazanan plaj ve marina bulunmamaktadır.

İlimiz deniz suyu analizleri ayrıntılı olarak verilmektedir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Tablo B.1 - Yalova Merkez İlçe Deniz Suyu Numune Sonuçları (İl Halk Sağlığı Müdürlüğü,2012)

Numune Alma Noktaları												
Numune Alma Tarihi	Araştırma Halk Plajı			Akasya Park Plajı			Su Ürünleri			Tatil Park		
	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S
29.05.2012(Sezon Öncesi)	10	6	36	1400	163	355	1540	60	1362	1600	19	70
12.06.2012	667	11	12	1420	175	240	484	26	185	805	2	25
26.06.2012	600	7	180	1130	380	460	110	33	150	550	2	140
10.07.2012	120	12	88	330	42	92	480	8	22	1200	76	860
24.07.2012	1280	14	80	320	120	220	230	4	150	210	134	10
07.08.2012	780	10	24	760	16	264	180	13	215	1160	5	320
22.08.2012	720	28	96	1180	30	120	560	7	92	740	8	220
11.09.2012	1200	4	64	887	0	23	40	3	17	260	13	242

T.C. :Total Koliform klavuz değer kirlilik sınırı : 1000 zorunlu değer kirlilik sınırı 10000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.C. :FecalKoliform klavuz değer kirlilik sınırı : 200 zorunlu değer kirlilik sınırı 2000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.S. :Fecal Streptokok klavuz değer kirlilik sınırı : 100 zorunlu değer kirlilik sınırı 1000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)

Tablo B.2- Çiftlikköy İlçesi Deniz Suyu Numune Sonuçları (İl Halk Sağlığı Müdürlüğü,2012)

Numune Alma Noktaları									
Numune Alma Tarihi	Halk Plajı			Başkent 3 Sitesi			Aydınkent - Ceylankent Sahili		
	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S
29.05.2012(Sezon Öncesi)	1200	75	1050	1350	90	430	150	0	57
12.06.2012	1300	8	10	280	314	60	400	0	24
26.06.2012	1240	15	67	1200	7	45	51	0	4
10.07.2012	790	4	520	450	10	228	120	2	27
24.07.2012	980	5	262	650	4	284	140	2	230
08.08.2012	1445	4	1330	1600	0	945	1620	6	56
23.08.2012	1150	5	21	620	0	3	240	3	27
27.08.2012	1240	19	675						
11.09.2012	825	2	300	200	4	38	210	0	745

T.C. :Total Koliform klavuz değer kirlilik sınırı : 1000 zorunlu değer kirlilik sınırı 10000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.C. :FecalKoliform klavuz değer kirlilik sınırı : 200 zorunlu değer kirlilik sınırı 2000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.S. :Fecal Streptokok klavuz değer kirlilik sınırı : 100 zorunlu değer kirlilik sınırı 1000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Tablo B.3- Çınarcık İlçesi Deniz Suyu Numune Sonuçları (İl Halk Sağlığı Müdürlüğü,2012)

Numune Alma Tarihi	Kumluk Maviş Plajı			Üçreisler Özenler Mevkii			Taşlıman Mevkii			Deveboynu Mevkii			Esenköy Beldesi Çamlıdere Mevkii		
	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S
29.05.2012(Sezon Öncesi)	150	1	24	680	185	955	70	37	30	424	11	86	280	0	75
12.06.2012	422	0	240	585	0	354	573	1	63	340	11	70	944	2	25
26.06.2012	1160	18	240	700	5	80	140	4	20	820	2	19	10	0	0
11.07.2012	24	0	28	240	12	426	166	12	18	42	3	24	10	0	3
24.07.2012	640	0	320	110	22	210	440	0	42	870	4	36	750	8	92
07.08.2012	910	12	10	885	2	12	146	42	14	110	24	16	1190	17	142
27.08.2012	62	17	210	1160	34	90	350	56	120	60	84	165	1285	0	140
11.09.2012	25	40	455	20	32	400	745	0	8	860	3	5	24	3	3

T.C. :Total Koliform klavuz değer kirlilik sınırı : 1000 zorunlu değer kirlilik sınırı 10000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.C. :FecalKoliform klavuz değer kirlilik sınırı : 200 zorunlu değer kirlilik sınırı 2000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.S. :Fecal Streptokok klavuz değer kirlilik sınırı : 100 zorunlu değer kirlilik sınırı 1000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)

Tablo B.4- Armutlu İlçesi Deniz Suyu Numune Sonuçları (İl Halk Sağlığı Müdürlüğü,2012)

Numune Alma Noktaları												
Numune Alma Tarihi	Fıstıklı Sahili			Yılandar Mevkii			MİT Kampı			İhlas Armutlu Tatil Köyü (Mavi Bayrak İzlem Noktası)		
	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S
29.05.2012(Sezon Öncesi)	1242	0	28	363	0	35	1340	0	9	900	0	7
13.06.2012	1100	22	130	1400	42	120	1600	0	8	1550	2	12
27.06.2012	340	2	440	550	2	8	30	22	54	120	20	4
11.07.2012	1240	14	176	1160	12	12	1440	20	216	1160	11	146
25.07.2012	625	9	17	768	14	36	1240	14	220	1250	2	38
08.08.2012	1340	5	13	1200	4	18	1430	10	96	20	0	63
23.08.2012	680	2	12	1320	14	88	1620	8	12	1400	55	11
12.09.2012	20	0	8	945	0	85	810	60	170	18	8	5

T.C. :Total Koliform klavuz değer kirlilik sınırı : 1000 zorunlu değer kirlilik sınırı 10000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.C. :FecalKoliform klavuz değer kirlilik sınırı : 200 zorunlu değer kirlilik sınırı 2000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.S. :Fecal Streptokok klavuz değer kirlilik sınırı : 100 zorunlu değer kirlilik sınırı 1000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)

Tablo B.5- Altınova İlçesi Deniz Suyu Numune Sonuçları (İl Halk Sağlığı Müdürlüğü,2012)

Numune Alma Noktaları										
Numune Alma Tarihi	Saralkent Sahili									
	T.C	F.C	F.S							
29.05.2012 (Sezon Öncesi)	185	98	1364							
12.06.2012	1225	4	33							
26.06.2012	445	0	32							
10.07.2012	880	12	220							
24.07.2012	740	14	74							
07.08.2012	480	2	26							
27.08.2012	314	20	360							
11.09.2012	625	4	45							

T.C. :Total Koliform klavuz değer kirlilik sınırı : 1000 zorunlu değer kirlilik sınırı 10000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.C. :Fecal Koliform klavuz değer kirlilik sınırı : 200 zorunlu değer kirlilik sınırı 2000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.S. :Fecal Streptokok klavuz değer kirlilik sınırı : 100 zorunlu değer kirlilik sınırı 1000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)

Tablo B.6- Deniz Suyu Numune Sonuçları (İl Halk Sağlığı Müdürlüğü,2012)

Su Numune Sayısı	Olumlu	Olumsuz
145	60	85

İlimizde sınırları dahilindeki denizde, balık çiftlikleri bulunmamaktadır.

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

İlimiz yüzey sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklı nitrat kirliliği ile ilgili elimizde çok sağlıklı veri bulunmamaktadır. İlgili kurumdan alınan veriler doğrultusunda çizelge B.3. hazırlanmıştır.

Çizelge B.4 - İlimizde (2012) Yılı Yüzey ve Yeraltı Sularında Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliği İle İlgili Analiz Sonuçları (DSİ Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü, 2012)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanıma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları SKKY (Tablo-1)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları (YAS için)	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
Yüzey	Yağcıdere	-	-	-	-	02-133	-	Altınova İlçesi, Karadere Köyü güneyi	-	-
Yüzey	Karadere	-	-	-	-	02-134	-	Altınova İlçesi, Fevziye Köyü kuzey doğusu	-	-

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu**B.3.1. Noktasal kaynaklar*****B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar***

İlimizde bulunan 5 adet sanayi sitesinden Konfeksiyoncular KSS ve Orta Ölçekli Sanayiciler KSS Bakanlık katkısı ve gözetiminde gerçekleştirilmiş olup, diğerleri yapı kooperatifi şeklinde örgütlenmiş ve yapılaşmaları sağlanmıştır. Bunlarla ilgili kısa açıklamalar ve özet tablo aşağıdadır. Organize Sanayi Bölgeleri henüz kurulma aşamasında veya kamulaştırma aşamalarında olup bunlarla ilgili kısa bilgiler aşağıdadır. Bunun dışında ilimizde kendi alanlarında lider olan AKSA, AKKİM, AKTOPS, İPEK KAĞIT, Yalova Ambalaj gibi kuruluşlar ve diğer küçük sanayiciler bulunmaktadır.

İlimizde bulunan büyük sanayi kuruluşlarının su ihtiyacı Gökçe Barajından temin edilmektedir.

Tablo B.7- Endüstriyel Atıksu Arıtma Bilgileri

Tesis Adı	Sektörü	Arıtma Tesis	Deşarj Noktası Koordinatı	Deşarj Yeri Havzası	atıksu miktarı m ³ /gün
AKSA Akrilik Kimya San. A.Ş.	Tekstil	Var	40° 41' 23" K 29° 24' 25" D	Marmara	6500
Akkim Kimya San. ve Tic. A.Ş. (Organik Tesisler)	Kimyasal Madde Üretimi	Var	40° 41' 22" K 29° 24' 12" D	Marmara	130
Akkim Kimya San. ve Tic. A.Ş. (İnorganik Tesisler)	Kimyasal Madde Üretimi	Var	40° 40' 54" K 29° 24' 34" D	Marmara	90
Aktops Tekstil San. A.Ş.	Tekstil	Var	40° 41' 42" K 29° 24' 23" D	Marmara	1200
İpek Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Temizlik Kağıdı Üretimi	Var	40° 41' 21" K 29° 33' 09" D	Marmara	4500
Yalova Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Karton Ambalaj Üretimi	Var	40° 41' 15" K 29° 33' 01" D	Marmara	50
Altıntaş Mermer San. ve Tic. A.Ş.	Mermer İşleme	Var	40° 41' 26" K 29° 30' 09" D	Marmara	50

Harita B.3- İldeki Sanayi Alanı (Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü,2012)

Harita B.4- İldeki Sanayi Alanı (Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü,2012)

Kirazlı Sanayi Sitesi :

İlimizde, Bursa Yolu 4. km. Kirazlı Mevkiinde bulunan Kirazlı Sanayi Sitesinde 712 işyeri bulunmaktadır. S.S. Yalova Sanatkârları Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi sorumluluğunda inşa edilmiş, 2000 yılından itibaren bölümler halinde faaliyete geçmiştir.

Taşköprü Sanayi Sitesi:

Çiftlikköy İlçesi Taşköprü Beldesinde bulunan Taşköprü Sanayi Sitesinde 392 iş yeri bulunmaktadır. S.S. Çiftlikköy Toplu İşyeri Yapı kooperatifi sorumluluğunda inşa edilmiş, 1985 yılında işletmeye açılmıştır.

Yalova-Hersek (Mülga Yalova Konfeksiyoncular) Küçük Sanayi Sitesi:

Altınova İlçesi Hersek Mevkiinde, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının kredi desteği ile inşasına 2007 yılında başlamış ve 2010 yılında tamamlanmıştır. 26 işyeri S.S. Yalova Konfeksiyoncular Küçük Sanayi Sitesi şu anda sektördeki durgunluk nedeniyle boş bulunmaktadır. Buranın başka alanlarda faaliyette bulunup ekonomiye kazandırılması için çalışmalar devam etmektedir.

S.S. Yalova Orta Ölçekli Sanayiciler K.S.Sitesi:

Çiftlikköy İlçesi Taşköprü Beldesi Handere Mevkiinde, 14 işyeri orta ölçekli sanayiciler için, S.S. Yalova orta ölçekli sanayiciler küçük sanayi sitesi yapı kooperatifin sorumluluğunda olmak üzere inşa edilmiştir. Bir kısmı faaliyete geçmiştir.

Çiftlikköy Küçük Sanayi Sitesi:

Girişimcilerin kendi imkânları kurulan KSS' de bazı iş yerleri faaliyete geçmiş olup, genişleme çalışmaları devam etmektedir.

Tablo B.8-Yalova'da Bulunan K.S.S. lerin İş Yeri ve Çalışan Sayıları (Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü,2012)

SANAYİ SİTESİ ADI	İŞ YERİ SAYISI	YAKLAŞIK ÇALIŞAN SAYISI
Kirazlı KSS	712	4000
Taşköprü KSS	392	1760
Orta Ölçekli KSS	14	543
Yalova-Hersek (Mülga Yalova Konfeksiyoncular) KSS	26	0
Çiftlikköy KSS	146	213
TOPLAM	1290	6516

Tablo B.9- Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü,2012)

YALOVA İLİ SANAYİ SİCİL BELGESİ OLAN FİRMALARIN YERLEŞİM ALANLARINA GÖRE DAĞILIMI	
YERİ	S.S. BELGELİ FİRMA SAYISI
ALTINOVA	52
ARMUTLU	1
ÇINARCIK	1
ÇİFTLİKKÖY	58
TERMAL	4
YALOVA(MERKEZ)	49
TOPLAM	165

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Tablo B.10- Sanayi Sicil Belgesi Alan Firmaların Sektörel Dağılımı (Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü,2012)

SIRA NO	SEKTÖR	FİRMA SAYISI	ÇALIŞAN SAYISI
1	GEMİ VE TERSANECİLİK	26	1797
2	GIDA	21	384
3	İNŞAAT	7	111
4	KİMYA	12	491
5	MADEN	9	116
6	MAKİNA VE METAL	31	681
7	ORMAN	24	679
8	PLASTİK	10	379
9	REKLAM	2	20
10	SAĞLIK	3	46
11	TEKSTİL	19	2272
12	OTOMOTİV	1	25

Tablo B.11- 2012 Yılı Sonu İtibariyle Yalova'da Bulunan Sanayi Tesisleri Listesi (Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü,2012)

SIRA NO	FİRMA ADI VE ADRESİ	ÇALIŞAN SAYISI	ÜRETİM KONUSU
1	AKSA AKRİLİK KİMYA SANAYİ AŞ.(YALOVA ŞUBESİ) Denizçalı Köyü Mevkii Taşköprü -Çiftlikköy / YALOVA	947	TEKSTİL
2	BEŞİKTAŞ GEMİ İNŞA A.Ş. Hersek Köyü Tersaneler Bölgesi Tersaneler Cad.Parsel No: A-10 ALTINOVA/YALOVA	839	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
3	AK-KİM KİMYA SAN. VE TİC. AŞ. YALOVA ŞUBESİ Denizçalı Köyü Taşköprü Mevkii Çiftlikköy/YALOVA	358	KİMYASAL ÜRÜNLER (SANAYİ)
4	İPEK KAĞIT SANAYİ VE TİCARET AŞ Tokmak Köyü Kavak Mevkii Altınova / YALOVA	344	KAĞIT PEÇETE (SANAİ)
5	DÜZGİT YALOVA GEMİ İNŞA SANAYİ A.Ş. Cumhuriyet Mah.Ova Mevkii Tersaneler Bölgesi A:14 Altınova / YALOVA	291	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
6	AK-TOPS TEKSTİL SANAYİ AŞ. Denizçalı Köyü Mevkii Taşköprü -Çiftlikköy / YALOVA	265	TEKSTİL

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

7	ERSUR TEKSTİL SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Yalova Şubesi Denizçalı Köyü Mevki Taşköprü çiftlikköy/YALOVA	197	AKRELİK TOPS (TEKSTİL)
8	AKSA KARBON ELYAF SANAYİ AŞ.(YALOVA ŞB.) Karamürsel Yolu 13. km Pk.115 77100 Çiftlikköy/YALOVA	157	KARBON ELYAF(CF) ÜRETİMİ
9	A-B MAKİNA VE ÇELİK KONSTRÜKSİYON LTD.ŞTİ. Taşköprü Sanayi Sitesi 2.Yol No.68 Çiftlikköy-YALOVA	144	ÇELİK KONSTRÜKSİYON İMALATI (SANAYİ)
10	BENO PLASTİK AMBALAJ VE KALIP SAN. TİC. LTD ŞTİ. O.Ö.S. Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi Taşköprü -Ç.Köy/YALOVA	136	PLASTİK (SANAYİ)
11	MEHMET ALİ TEPE-ALTINOVA TEKSTİL Kaytazdere Yeni Akın Cad.Akmis No:40/1 Altınova- YALOVA	121	TEKSTİL
12	SEFİNE DENİZCİLİK TERSANECİLİK TUR. SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Yalova Şub. Hersek Köyü Kumluk Mevkii Parsel No:493-494-495- 495 Altınova/YALOVA	120	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
13	YALOVA SAFRAN TEKSTİL SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Çiftlik Mah. Atatürk Cad. Huzur Sok.No:26 Çiftlikköy/YALOVA	109	TEKSTİL
14	YAPIN İNŞ.ÇELİK KONS.İMALAT TEKS.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. İzmit-Yalova Karayolu Üzeri Çavuşçiftliği Altı Altınova/YALOVA	92	ÇELİK KONSTRÜKSİYON İMALATI (SANAYİ)
15	MANTAŞ MANTAR ÜRETİM VE TURİZM TİCARET AŞ. Yeni Bursa Yolu 8. Km.Soğucak Köyü Altı YALOVA	88	DONDURULMUŞ SALLYANGOZ ETİ (GIDA)
16	HAVA KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI HAVA MEYDAN KOMUTANLIĞI Taşköprü-Çiftlikköy/YALOVA	88	KAMU KURULUŞU (MOBİLYA)
17	SAKARYA EMİR TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ. İsmetpaşa Mah.Atatürk Bulvarı NO:92 YALOVA	84	TEKSTİL (HAZIR GİYİM-KONFEKSİYON)
18	ALKAŞ BORU SANAYİ VE TİCARET AŞ. Yalova-Bursa Yolu 15 km.Sugören Köyü Bağevler Mevkii 77400 Yalova	82	CTP BORU VE EK PARÇALARI
19	SCA PACKAGING AMBALAJ SAN. VE TİC. AŞ. Kaytazdere Beldesi Balcı Mevkii Altınova / YALOVA	65	OLUKLU MUKAVA (SANAYİ)
20	EVCİ PLAST- EVCİ PLASTİK SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Soğucak Köyü Balabandere Mevkii 7. Km. YALOVA	65	PVC KAPI, PENCERE PROFİLİ (SANAYİ)
21	U.S. DIŞ TİCARET LTD ŞTİ. Tavşanlı Beldesi Altınova / YALOVA	60	TEKSTİL
22	CEMRE MÜHENDİSLİK GEMİ İNŞAAT SAN.VE TİC. LTD ŞTİ Altınova/YALOVA TESANE ŞUBESİ Hersek Köyü Kumluk Mevkii Tersaneler Bölgesi Altınova/YALOVA	60	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
23	ASİL TEKSTİL (HÜLYA YILDIRIM) Mehmet Akif Ersoy Mah.Yonca Cad.No:2-1 ÇİFTLİKKÖY/YALOVA	57	TEKSTİL
24	Girgin Kale Denizcilik Sanayi Tic.Ltd.Şti. Hersek Köyü Kumluk Mevkii C 5 Parsel Altınova- YALOVA	54	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

25	TÜRKOĞLU GEMİ İNŞAA SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Altınova Tersaneler Bölgesi Parsel No B-6 Bila No Altınova/YALOVA	48	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
26	N-T GRUP TEKSTİL KONFEKSİYON İNŞ. TAAH. İTH. İHR.SAN.LDT.ŞTİ Sultaniye Mah. Bayrak Cad. No:1/1 ÇİFTLİKKÖY/YALOVA	48	TEKSTİL
27	DOĞUSAN TERSANESİ AŞ. Hersek Köyü Tersaneler Mevkii A-11 Parsel Altınova- YALOVA	47	GEMİ İNŞAA BAKM VE NARIM (GEMİ SANAYİ)
28	AY-KA ELEKTRİK EMLAK İNŞ.SAN.VE TİC. LTD ŞTİ Sultaniye Mah.Fatih Cad.No.95 Çiftlikköy / YALOVA	45	ELEKTRİK PİRİZİ (SANAYİ)
29	KOCATEPE DENİZCİLİK VE GEMİ İNŞA SAN. TİC. LTD ŞTİ. Hersek Köyü Kumluk Mevkii Parsel No A7 Bila No Altınova/YALOVA	45	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
30	YALOVA TEKNİK ALÜMİNYUM PLAS.DOĞ.İNŞ.PET.NAK.TUR.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. Yalova Bursa Yolu Üzeri 3.Km. Kirazlı Mevkii No:151 YALOVA	45	ALÜMİNYUM-PLASTİK DOĞR.- CAM YAPIMI
31	ALTINTAŞ MERMER VE TERSANECİLİK SAN. TİC. AŞ. Altınova Şu. Hürriyet Mah. Çamurluk Mevkii No:10 altınova/YALOVA	44	MERMER (SANAYİ)
32	ALKIM TEKSTİL SAN. VE TİC. AŞ.(YALOVA ŞB.) Köyü Mevkii 23/1 Pafta,2655 Ada, 2 Parsel ÇİFTLİKKÖY/YALOVA	43	TEKSTİL
33	ERDEĞER MOTORLU ARAÇLAR VE İNŞAAT SAN.VE TİC.AŞ. Kılıç Köyü Şakşak Mevkii (Işıldar Plaza) Çiftlikköy/YALOVA	43	MOTORLU ARAÇ BOYA ,YENİLEME
34	YALOVA MERVE KONFEK. TEKSTİL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. Fatih Cad. Dereagzı Liman Sok. No:6 YALOVA	40	TEKSTİL
35	Promaks Proje ve Makine Sanayi ve tic.Ltd.Şti. Taşköprü KSS.5 Yol No:17 Taşköprü Çiftlikköy YALOVA	40	PASLANMAZ ÇELİK (SANAYİ)
36	TERSAN TERSANECİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş. Acıçeşme Mevkii Boğaziçi Cad.No: 28 Tavşanlı ALTINOVA/YALOVA	39	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
37	B.M.T BAHADIR MADEN HAFRİYAT NAKLİYAT İNŞAAT TAAHHÜT SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. Güney Köyü D61YALOVA	38	MICIR (MADEN SANAYİ)
38	KATASA TEKSTİL SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Taşköprü Sanayi Sitesi 1. Yol Sonu Çiftlikköy/YALOVA	37	SİMLİ İPLİK (TEKSTİL)
39	MERKO GIDA SAN. VE TİC. AŞ. ŞUBESİ Kaytazdere köyü Altınova/YALOVA	36	DONDURULMUŞ GIDA
40	ÖNCE TEKSTİL İNŞAAT TURİZM VE OTO. SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Kurtköy Yolu Üzeri Hacımehmet Köyü YALOVA	35	TEKSTİL
41	SANTES SANAYİ TESİSLERİ MAKİNALARI İMAL MONTAJ SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Yalova Orta Ölçekli Sanayi Sitesi No:13 Topçular- Handere-Taşköprü:59 Çiftlikköy / YALOVA Hürriyet Sok. Kaya İşhanı No:9/19 YALOVA	35	MUHTELİF SANAYİ KAZANLARI (SANAYİ)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

42	ÜÇLER MAKİNA - OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LTD ŞTİ Taşköprü Sanayi Sitesi 5. Yol No: 44 Çiftlikköy/YALOVA Yalova san.Sit.Handere mevkii.no.11 Çiftlikköy/YALOVA	33	MAKİNA PARÇALARI (SANAYİ)
43	YALOVA GİYİM SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ. Rahmi Üstel Cad. No:49 Kat:1 /YALOVA	33	TEKSTİL
44	ALTINTAŞ MERMER VE TERSANECİLİK SAN. TİC. AŞ. Hersek Şu Hersek Köyü Tersaneler Bölgesi Parsel No:A-22 Altınova/YALOVA	32	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
45	TAŞTANLAR MÜHENDİSLİK MİMARLIK İNŞAAT TAAHHÜT PVC ALÜMİNYUM DOĞRAMA PAZARLAMA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET AŞ. Handere Mevkii 12 nolu Fabrika Topçular Çiftlikköy/YALOVA	30	ALÜMİNYUM VE PVC DOĞROMA
46	AR YEMEK İŞGÜCÜ TEMİNİ,GIDA TEM.İLAÇ.,TEKS.,OTO.,TAŞ.,İNŞ.,TAR.,HAYV.,SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.(YALOVA ŞB.) Yeni Bursa Yolu 1.Km - YALOVA	30	HAZIR YEMEK(GIDA)
47	Açılım İnşaat Tic ve San.Ltd.Şti.(Yalova Şb.) Çavuşciftliği Köyü Selvi Cıvarı Mevkii, Pafta 10 Parsel 291 Altınova/YALOVA	29	HAZIR BETON (İNŞAAT SANAYİ)
48	HATSAN İnş.Madencilik Tur.Gemi İnşa ve Deniz Nak.San.ve Tic.A.Ş.(Yalova Şb.) Hersek Mevkii A 20 Parsel Altınova	29	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
49	AGRANA FRUİT İSTANBUL GIDA SANAYİ VE TİCARET AŞ. (YALOVA ŞB.) Kaytazdere Beldesi Altınova / YALOVA	28	GIDA
50	YALOVA LAMİNANT SANAYİ TİCARET LTD ŞTİ Kirazlı Altı Yeni Sanayi Sitesi No:77 YALOVA	27	MOBİLYA LAMİNAT (SANAYİ)
51	ERC KİMYA VE MAKİNA SAN.VE TİC. LTD. ŞTİ. Taşköprü-Kılıç köyü Yolu 1. Km. Çiftlikköy/YALOVA	27	SODYUM SÜLFAT (KİMYA SANAYİ)
52	AVAR OTO GIDA MAD.ÜRETİM PAZ.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ İzmit Karayolu Üzeri 4.km Meydan İş Merkezi No.75 ÇiftlikköyYALOVA	27	LOKUM (GIDA SANAYİ)
53	YAŞARSAN GEMİ İNŞAA SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Hersek Köyü Kumluk Mevkii Tersane Alanı Parsel No:A19 Altınova/YALOVA	26	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
54	OKAYTAŞ MADENCİLİK MÜHEN. İNŞ. OTOM. SAN. TİC. LTD ŞTİ Kirazlı Sanayi Sitesi 2.Yol F-1 Blok Yanı No:1-2-3-4-5 YALOVA	25	SAÇ-BAKIR-PİM (SANAYİ)
55	KİBSAŞ KARADENİZ İNŞAAT VE BETON SAN.VE TİC A.Ş. Tokmak Köyü Art Otel Karşısı Altınova/YALOVA	25	HAZIR BETON (İNŞAAT SANAYİ)
56	DEFNE GIDA İNŞAAT VE TAAHHÜT SANAYİ DİŞ TİCARET LTD.ŞTİ. Kirazlı Sanayi Sit. 1. Giriş Üstü/YALOVA	25	DONDURMA (GIDA)
57	İHLAS MOTOR AŞ.(YALOVA ŞUBESİ) İHLAS EVLERİ MAH.ŞİNASI SOK.NO:13 ÇİFTLİKKÖY/YALOVA	25	HAFİF TİCARİ ARAÇ(KAMYONET) MONTAJI (OTOMOTİV)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

58	TAŞER ORMAN ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET LTD ŞTİ Taşköprü Küçük sanayi Sitesi Üstü Çiftlikköy /YALOVA	24	AHŞAP PALET (SANAYİ)
59	CEMRE MÜHENDİSLİK GEMİ İNŞAAT SAN.VE TİC. LTD ŞTİ ALTINOVA/YALOVA +D66 Hersek Köyü 6/1 Nolu Pafta Parsel No: 682 Altinova/YALOVA	24	ÇELİK KONSTRÜKSİYON İMALATI (SANAİ)
60	ÇAKIRLAR TERSANE İŞLETMECİLİĞİ SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ. Hersek Köyü Kumluk Mevkii Tersaneler Bölgesi C-4 Parsel ALTINOVA/YALOVA	24	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
61	SELTAŞ DENİZCİLİK SAN. VE TİC.AŞ. YALOVA ŞUBESİ. Hersek Köyü Kumluk Mevkii Tersaneler Bölgesi Parsel No:A15 Altinova/YALOVA	23	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
62	ÖZATA TERSANECİLİK SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. YALOVA ŞU. Hersek Köyü Kumluk Mevkii Parsel No:30 Altinova/YALOVA	23	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
63	ALMET METAL ENDÜSTRİ TİC.AŞ. Bursa Karayolu 4.Km. Total Benzinlik Yanı. YALOVA	23	METAL (SANAYİ)
64	ASRIN KARDEŞLER UN VE UNLU MAM.GIDA İNŞ.TEKS.TURZM.SAN.TİC.LTD.ŞTİ. M.Akif Ersoy Mh.Yonca Cd.No:2 Ç.Köy/YALOVA	22	UNLU MAM. VE EKMEK (GIDA)
65	TEKNOPRO MÜH.VE END.TES.ÜRETİMİ AŞ.(YALOVA ŞB.) Dereköy Sapağı Yalova-Kocaeli İl Sınırı Altinova/YALOVA	22	SANAYİ TES.ÜRETİMİ (METAL-MAKİNA)
66	PROCATH TIBBİ ÜRÜNLER SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. Musa Gündüz Cad. No:26 Taşköprü - Çiftlikköy / YALOVA	21	TIBBİ MALZEMELER
67	ET-SE HAYVANCILIK ET VE ET ÜRÜNLERİ GIDA YEMEK HİZMETLERİ TARIM ÜRÜNLERİ İTHLAT İHRACAT LTD.ŞTİ.Mehmet Akif Ersoy Cd. Yıldız Sk. No.1 Çiftlikköy/YALOVA	21	GIDA(ET ÜRÜNLERİ)
68	HACIOĞULLARI HAZIR BEYON SAÇ VE YAPI MALZ.SAN.VE TİC.AŞ.(YALOVA ŞB. Kirazlı Köyü Sanayi Mevki Santral Cd.No:42/2 YALOVA	21	HAZIR BETON (İNŞAAT SANAYİ)
69	ALTINOVA YAT İNŞAACILAR SANAYİ VE TİCARET(YALOVA ŞUBESİ) A.Ş. HERSEK KÖYÜ KUMLUK MEVKİİ SEFİNE-ÖZATA TERSANELERİ YANI ALTINOVA/YALOVA	20	GEMİ-İNŞAA
70	SOYTEZ METAL SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ. Kirazlı Köyü Dışbudaklık Mevkii Bila No Merkez/YALOVA	19	KABUĞU SOYULMUŞ VE TAŞLANMIŞ ÇELİK İMALATI (METAL SANAYİ)
71	AKILLIOĞLU İTHALAT İHRACAT PAZ.MİM.İNŞ.VE TAAH. LTD.ŞTİ. Kılıçköy Yolu 2.Km.No:152 Kılıçova Mevkii Çiftlikköy - YALOVA	18	BİTKİ ÇAYI,MARMELAT ÜRETİMİ (GIDA SANAYİ)
72	ENKAY MAKİNA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ Taşköprü sanayi Sitesi 1Yol No: 54 Çiftlikköy/ YALOVA	17	GARAJ VİNCİ (SANAYİ)
73	YALOVA ERSAN ISI GÜNEŞ ENERJİSİ SİSTEMLERİ SİHHİ TESİSAT İNŞ. DIŞ TİC. LTD. ŞTİ. Kirazlı Sanayi Sitesi Keresteciler Bölümü H2 Blok No:1 YALOVA	17	GÜNEŞ ENERJİSİ (SANAYİ)
74	HAS-PEK PALET VE AMB.ÜR.NAK.İNŞ.TAAH.GIDA OTO.İTH.İHR.ORM.ÜR.PAZ.TİC.LTD.ŞTİ. Yalova-İzmit Yolu 10.Km.No:44 Taşköprü-	17	AHŞAP PALET VE AMB.SANDIĞI (MOBİLYA)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

	Çiftlikköy/YALOVA		
75	DERİN AYDINLATMA VE NEON SAN.TİC.LTD.ŞTİ. Kirazlı San.Sit.B2 Blok No:33/3-4-5-6 YALOVA	17	REKLAM PANOSU
76	CAN KAPTAN GEMİ İNŞAA YATÇILIK NAKLİYE TUR. TIP TEKST. PLAST. MAK. SAN. TİC. LTD. ŞTİ. Taşköprü Beldesi Musagündüz Cad. No:26/B K:2 Çiftlikköy/YALOVA	16	HİDROFİLİK ÜROLOJİK KETETLERİ (SANAYİ)
77	DEN-TA DENİZCİLİK TİCARET VE SANAYİ LTD.ŞTİ.(YALOVA ŞB.) Hersek Köyü Kumluk Mevkii, Tersaneler Bölgesi A-13 Parsel Altınova/YALOVA	16	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
78	ECE DAYANIKLI TÜKETİM MAL. İML. VE PAZ. TİC. LTD. ŞTİ. Yalova Orta Ölçekli Sanayiciler KSS Handere Mevkii No.1 Taşköprü - Çiftlikköy / YALOVA	15	GARAJ VİNCİ (SANAYİ)
79	BURSA BETON SAN. VE TİC. AŞ. YALOVA KUZEY TESİSLERİ ŞUBESİ Bursa Karayolu 6. Km. Soğucak Köyü Balabandere Mevkii YALOVA	15	HAZIR BETON (İNŞAAT SANAYİ)
80	META DENİZCİLİK GEMİ İNŞAA MÜHENDİSLİK MİMARLIK ÇELİK KONSTRÜKSİYON İNŞAAT YAPI MALZEMELERİ İTHALAT VE İHRACAT SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. Kılıç Köyü Ova mevkii 1 Pafta 29 Parsel No.148 Çiftlikköy- Yalova	15	ÇELİK KONSTRÜKSİYON İMALATI (SANAİ)
81	BAŞARAN ORMAN ÜRÜNLERİ İNŞAAT TAAHHÜT VE YAPI MALZ. SAN. İÇ VE DIŞ TİC. LTD ŞTİ. Merkez Mah. Subaşı Beldesi İzmit Yolu Altınova / YALOVA	14	KERESTE
82	KOZA TEKSTİL SAN. VE TİC.LTD ŞTİ. Taşköprü Sanayi Sitesi 1. Yol No:116 Çiftlikköy / YALOVA	14	SANDIK TİPİ SANAYİ ÇUVALI (SANAYİ)
83	BİR-SU GIDA SANAYİ VE TİCARET LTD ŞTİ. Kemerköprü Cad. Subaşı Beldesi Altınova / YALOVA	13	GIDA
84	KUTUP KONSERVE VE DONDURULMUŞ GIDA SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Balkaya Mevkii Hacıme Mehmet Köyü YALOVA	13	ŞOKLANMIŞ GIDA (GIDA)
85	NACİ SELİMOĞLU DENİZ İŞLETM. VE TİC. AŞ. YALOVA ŞUBESİ Tersaneler Bölgesi Parsel No:A-2 Çavuşçiftliği Altınova/YALOVA	13	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
86	ARİF KALKAVANOĞULLARI GEMİCİLİK A.Ş Hersek Köyü Kumluk Mevkii Tersaneler Bölgesi A/18 PARSEL ALTINOVA/YALOVA	13	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
87	MURAT KADİR MALÇIK (ENDÜSTRİ MAKİNA MÜHENDİSLİK) Taşköprü Sanayi Sit. 2.Yol No: 61 ÇİFTLİKKÖY/YALOVA	13	ÇELİK KONSTRÜKSİYON İMALATI (SANAİ)
88	ÖZKANOĞLU MAKİNE ÇELİK KONS.İNŞ.NAK.OTO.GIDA TARIM HAY.SAN VE TİC.PAZARLAMA LTD.ŞTİ. Taşköprü Sanayi sitesi 2.Yol C Blok No:71 Çiftlikköy/YALOVA	13	ELEKTRO-KİM.YÖN.KAPLAMA TES.
89	YAZGAN ALÜMİNYUM-PLASTİK DOĞ. SAN. VE TİC.LTD ŞTİ. Kirazlı Sanayi Sitesi No:51-52-53 YALOVA Rüstempaşa Cad.No:6 YALOVA	12	PVC DOĞRAMA

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

90	KORU AĞAÇ İŞLERİ SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.(YALOVA ŞB.) Kıranlar Mevkii Kuru beldesi Hürriyet Mh.Parsel 2290 Pafta Çınarcık -YALOVA	12	AHŞAP SAP (MOBİLYA)
91	NESOS GIDA SANAYİ VE TİCARET AŞ. Merkez Mah.Kemerköprü cad.No:22 Subaşı ALTINOVA/YALOVA	12	GIDA SANAYİ
92	KİSMET ORMAN ÜRÜNLERİ İNŞAAT NAK.SAN. VE TİC.LTD.ŞTİ. Kaytazdere Beldesi Narlımeşe Cad.No:8 ALTINOVA/YALOVA	11	HAZIR MUTFAK DOLABI ÜTİTESİ (ORMAN ÜRÜNLERİ)
93	GÜR-ER MADEN NAKLİYAT ASFALT İNŞ.TAAH.SAN VE TİC. LTD.ŞTİ. Kılıç Köyü Yolu üzeri 2.Km.Taşköprü- Çiftlikköy/YALOVA	11	KIRMA TAŞ-MICIR İMALATI(MADEN)
94	GİSAN ALTINOVA GEMİ İNŞA SANAYİ VE TİCARET AŞ. Hersek Mevkii Özel Sektör Tersaneler Bölgesi A-5 Parsel Altınova/Yalova	11	GEMİ - İNŞA
95	ASMAZ ENERJİ İLETİŞİM İNŞAAT TAAHHÜT SAN.TİC.LTD.ŞTİ.. Handere Orta Ölçekli sanayi Sitesi No.10 Topçular Mevkii Taşköprü Çiftlikköy/YALOVA	11	PERFAB AHŞAP YAPI KARKASI(ORMAN SAN.)
96	ZEKİ DUMANTEPE İstanbul Cad. No:187 YALOVA Taşköprü Sanayi Sitesi 1. Yol Keresteciler Böl. No:3 Çiftlikköy/YALOVA	10	ÇAM KERESTE (SANAYİ)
97	AYDIN BAYIR-AKTİF ASANSÖRLERİ Kirazlı San. Sitesi B-1 Blok No:18-19 YALOVA	10	ASANSÖR (SANAYİ)
98	SARIKAYA HURDACILIK İNŞAAT NAK. TAAH VE TİC LTD ŞTİ Çavuşçiftliği köyü Altı No:12 Altınova/YALOVA	10	METAL ATIK SANAYİ
99	PLASTEK PLASTİK VE KİMYA ENDÜSTR. LTD ŞTİ.- YALOVA ŞUBESİ Balabandere Mevkii Yalova-Bursa Karayolu 3.Km. YALOVA	10	PVC FİLM
100	NUH BETON (ALTINOVA TESİSİ) AŞ. Altınova Hazırbeton Tesisi Havuzdere Köyü Harmalar Mevkii Altınova-YALOVA	10	HAZIR BETON (İNŞAAT SANAYİ)
101	SEZER TEKSTİL İNŞ.TAAH.GIDA TURİZM İTH.İHR.SAN VE TİC.LTD.ŞTİ. Gökçedere Mah.Kışla Cad.No:29 Termal/YALOVA	10	TEKSTİL
102	NUHTEL MAKİNA SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.(YALOVA ŞUBESİ) Yalova Sanayiciler Sitesi Denizçalı Köyü Handere Mevkii No.5 Taşköprü -Çiftlikköy/YALOVA	10	DEMİR TEL(SANAYİ)
103	MARKOTEKS MARMARA KONİK TEKSTİL VE YARDIMCI MADDELER SAN. VE TİC. AŞ. Taşköprü Sanayi Sitesi 1. Yol No:98-100 Çiftlikköy/YALOVA	9	KARTON MASURA (SANAYİ)
104	OKUYANLAR BAŞAK MOBİLYA İNŞAAT PAZ. SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Kirazlı Sanayi Sitesi No:62 YALOVA	9	MUTFAK-BANYO DOLABI (SANAYİ)
105	YALOVA ÇİFTCAM SAN. VE TİC. LTD ŞTİ Yeni Bursa Yolu No:118 YALOVA Kirazlı S.S.Marangozlar Bölüğü N0:8-9	9	ÇİFT CAM (SANAYİ)
106	MERSİN TROPİKAL MEYVELER DIŞ TİCARET SANAYİ(YALOVA ŞUBESİ) LTD.ŞTİ. Kemerköprü Cad. Şoseüstü mevkii Subaşı Beldesi ALTINOVA/YALOVA	9	MEYVE PAKETLEME (GIDA SANAYİ)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

107	GÜR-ER MADEN NAKLİYAT ASFALT İNŞ.TAAH.SAN VE TİC. (GÜNEY MADEN OCAĞI TESİSLERİ ŞUBESİ) LTD.ŞTİ. Güney köy YALOVA	9	KIRMA TAŞ-MICIR İMALATI(MADEN)
108	DOĞAN GÜRBÜZ-PROSES TİCARET , İMALAT,MÜHENDİSLİK(PROSES-T.İ.M.) Taşköprü Sanayi Sitesi 5.yol No:2 Taşköprü- ÇİFTLİKKÖY/YALOVA	9	KARTUŞ FİLTRE İMALATI (TIBBİ ÜRÜN)
109	METMA MOBİLYA ELEKTRONİK BİLGİSAYAR TEKNİK HİZMETLER TAŞIMACILIK TİCARET VE SANAYİ LTD.ŞTİ. Rüstempaşa Mh.Fatih Cd.Hürriyet Sok.Pirinç Apt.No:26/A YALOVA	9	UYDU YAYINI ALICISI (ELEKTRONİK SANAYİ)
110	LETİFŞAH BOZKURT-LB GROUP YAPI İNŞAAT VE MOBİLYA Yalova Kirazlı Sanayi Sitesi 2.Yol Marangozlar Bölümü No.12-14-16-18 YALOVA	9	MOBİLYA(MODÜLER BANYO DOLABI)
111	İZZET YILGÖR KÜÇÜKBAYRAKTAR (YILGÖR TEKNİK) Yeni Bursa Yolu 6. Km. YALOVA	8	HİDROLİK KRİKO (SANAYİ)
112	YALOVA PLASTİK AMBALAJ SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Taşköprü Sanayi Sitesi 2. Cad. No:95 Çiftlikköy / YALOVA	8	PLASTİK (SANAYİ)
113	BİLGİN GÜNEŞ ENERJİSİ MİMARLIK MÜHENDİSLİK SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Balabandere Mevkii 89 Parsel Özzaim Mobilya Yanı Soğucak/YALOVA	8	GÜNEŞ ENERJİSİ (SANAYİ)
114	Özelsan Pompa Teks.Mak.ve Yedek Par.İml.San.Tic.Ltd.Şti. Taşköprü KSS.2 Yol No:126-128 Taşköprü Çiftlikköy/YALOVA	8	MAK.YED.PARÇ.VE DOZAJ POMPASI (SANAYİ)
115	PAŞAKÖY SÜT VE GIDA ÜRÜNLERİ İNŞAAT ELEKTRİK LTD.ŞTİ. Yalova-Bursa Karayolu 4.Km Kirazlı mevki YALOVA	8	GIDA
116	KAYNAK GIDA SAN. VE TİC. LTD.ŞTİ. Taşköprü Köyü Dökmetepe Mevkii Çiftlikköy/YALOVA	7	DONDURULMUŞ BİBER- DOMATES (GIDA)
117	LOKUMHANE GIDA İMALAT SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ. Yeni Bursa Yolu No:4 YALOVA	7	LOKUM (GIDA SANAYİ)
118	EROL ŞENKAYA - ERNEŞE DENİZCİLİK Tersaneler Bölgesi C-6 Parsel Altınova-YALOVA	7	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
119	BİMAKS KİMYA VE GIDA DIŞ TİCARET LTD.ŞTİ.(YALOVA ŞB.) Kirazlı Sanayi Sitesi 4. Cadde B2 Blok No.26 YALOVA	7	KAZAN TAŞI ÖNLEYİCİ KİMYASALLAR (KİMYA SANAYİ)
120	MARMARA GRUP KİMYA KOZ.TUR.END.PET.NAK.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ Boğaziçi vd.Kırlangıç sk.No.3/A Tavşanlı ALTINOVA- YALOVA	7	AERESOK ÜRETİMİ (KİMYA SANAYİ)
121	PLASTİKO PLATİK OPERASYONLARI VE GERİ DÖNÜŞÜM HİZ.TİC.SAN.LTD.ŞTİ. Kılıç Köyü Ova Mevkii No:153 Çiftlikköy-YALOVA	7	PLASTİK (SANAYİ)
122	NUH BETON AŞ.-YALOVA ŞUBESİ Kirazlı Köyü Dışbudaklar Mevkii Merkez -YALOVA	7	HAZIR BETON (İNŞAAT SANAYİ)
123	ALSAŞ DONDURULMUŞ GIDA ÜRETİM SAN. VE TİC. AŞ. Ankara Devlet Yolu 24. Km. Kartal / İSTANBULHürriyet Mah. 4. Sok. Altınova / YALOVA	6	DERİN DONDURMA (GIDA)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

124	SULTAN MUTFAK MOBİLYA VE KONFEKSİYON SAN. VE TİC. LTD ŞTİ Taşköprü Sanayi Sitesi 5. Yol No:19 Çiftlikköy / YALOVA	6	YAPIŞTIRICI TUTKAL SANAYİ
125	KURBAN GEMİ İNŞAA İNŞAAT TAAHHÜT TURİZM ORMAN ÜRÜNLERİ SAN.VE TİCARET LTD.ŞTİ. Hersek Köyü Kumluk MevkiiTersaneler Bölgesi B-7 Parsel Altınova /YALOVA	6	GEMİ İNŞAA BAKIM ONARIM(TERSANECİLİK)
126	AKGÜL ÇAY SANAYİ VE TİCARET AŞ.(YALOVA ŞB.) Devlet Yolu Üzeri No.180/A Çavuşçiftiği Köyü Altınova-YALOVA	6	AROMATİK ÇAY ÜRETİMİ (GIDA SAN)
127	G.R.O.S.S EGZOST OTO.GIDA İNŞ.ŞANS.OY.İNT.HİZM.İTH.İHR.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. Yaloca Sanayi Sitesi C3 Blok No:27 YALOVA	6	EGZOST(METAL)
128	HUNTER TEKSTİL SANAYİ VE DİŞ TİCARET LTD.ŞTİ.(YALOVA ŞUBESİ) Kılıç Yolu Kabaklı Deresi Mevkii 4.km 192 parsel Çiftlikköy/YALOVA	6	DOKUMA(TEKSTİL)
129	AHMET BAGATAR Güney Köy YALOVA	5	MICIR (SANAYİ)
130	TUTMAÇLI MERMER GRANİT MADENCİLİK NAKLİYE İNŞAAT MALZEMELERİ GIDA SAN. VE TİC.LTD ŞTİ.(TAŞKÖPRÜ ŞUBESİ) Yalova Sanayiciler Sitesi Handere Mevkii No:14 Taşköprü- Ç.Köy./ YALOVA	5	MERMER (SANAYİ)
131	BİZKİM KİMYASAL ÜR.İTH.İHR.TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ. HersekKöyü Altı Konfeksiyoncular Sitesi G.Blok No.4 Altınova/YALOVA	5	SOLVENT BAZLI BOYA,TİNER,VERNİK, AHŞAP KORUYUCULAR(KİMYA)
132	SUPERFOS AMBALAJ SANAYİ TİCARET LTD.ŞTİ.(YALOVA ŞB.) S.S.Orta Ölçekli Sanayiciler Küçük Sanayi Sitesi Handere Mevkii Taşköprü Çiftlikköy/YALOVA	5	PLASTİK SANAYİ
133	HARPUTOĞLU ORMAN ÜRÜNLERİ SAATÇİLİK GIDA PLASTİK SANAYİ VE TİC.AŞ. İŞYERİ:KIRAZLI SANAYİ SİTESİ MARANGOZLAR BÖLÜMÜF-4 BLOK NO:35-37 YALOVA	5	HAZIR MUTFAK DOLABI ÜTİTESİ (ORMAN ÜRÜNLERİ)
134	CELAL ŞAHAN - ŞAHAN MOBİLYA Kirazlı San.Sitesi 2.Blok No.26 YALOVA	5	MOBİLYA(MODÜLER BANYO DOLABI)
135	ATÖLYE TASARIM UYGULAMA -NEFİZE TURGUT Taşköprü sanayi sitesi 1 yol.No.56 Taşköprü/ÇİFTLİKKÖY-YALOVA	5	MAKİNE YEDEK PARÇA İMALATI
136	KAYALAR DEKARASYON VE İNŞ. MALZ.SAN.TİC. PAZ. LTD ŞTİ Soğucak köyü Karadere Mevkii Değirmen Sok. No:175 YALOVA Meteoroloji Sok. Can Apt. No:47/A YALOVA	4	MERMERİT DUŞ TEKNESİ (SANAYİ)
137	MARMARA RULO İNŞAAT TEKSTİL PLASTİK MALZ. PAZ. SAN. VE TİC LTD. ŞTİ. Gökçedere Mah. Kışla Sok. Arap Camii Altı Termal/YALOVA	4	BOYA BADANA RULOSU (İNŞAAT SANAYİ)
138	İSMAİL FIRAT FIRAT İNŞAAT VE YAPI MALZEMELERİ) Cumhuriyet Mah.Devlet Yolu Üzeri Altınova/YALOVA	4	DEMİR BOYAMA
139	ICT YAT SANAYİ TURİZM VE TİCARET AŞ.(YALOVA ŞUBESİ) -32T.IC PAFTA 101 ADA 4 PARSEL TAVŞANLI-	4	GEMİ-İNŞAA

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

	ALTINOVA/YALOVA(İŞYERİ ADRESİ)		
140	MİNEL İTH.İHR.KOZM.GIDA TARIM HAYV.TURİZM SANAYİ TİC.AŞ. Şosealtı Süpürgelik Mevkii Suğören YALOVA	4	DONDURULMUŞ SEBZE,MEYVE
141	CAFER ALTUNTAŞ - ALTUN AHŞAP TASARIM Merkez Mah.Termal Cad.No:159 Kadıköy - YALOVA	4	DOĞRAMA (ORMAN SAN.)
142	BERAS MAKİNE OTOMOTİV İNŞAAT MÜHENDİSLİK SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. Sanayi Sitesi 5.Yol No:42/44 Taşköprü- Çiftlikköy/YALOVA	4	YEDEK PARÇA İMALATI(SANAYİ)
143	ÖZTÜRK DURMAZ-DURMAZ JANT Yalova İzmit Yolu Üzeri N.57/A Denizçalı Köyü Taşköprü -Çiftlikköy/YALOVA	4	ALÜMİNYUM JANT İMALATI
144	CEVDET DEMİREL - DEMİREL KERESTE TİCARETHANESİ Taşköprü Sanayi Sitesi Keresteciler Bölümü 1.yol No.108 Taşköprü -Çiftlikköy7YALOVA	4	KERESTE
145	GEN-İZ YAPI TEKNOLOJİLERİ İNŞAAT İTHALAT İHRACAT SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. Kirazlı San.Sit.D.Blok No:39 YALOVA	4	SPREY VE ENJEKSİYONMAKİNESİ
146	MUSTAFA BALTA TAŞOCAĞI VE MICIR İŞLETMESİ Kılıç Köy-Kabaklı Köyü Yolu Üzeri Taşocağı No:9 Çiftlikköy/YALOVA	3	MICIR (SANAYİ)
147	PİGAR KİMYA SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. YALOVA ŞUBESİ Yeni Mahalle Köyü 120 Ada 28 Nolu Parselde Bila Numaralı Termal/YALOVA	3	ŞAMPUAN (KOZMETİK)
148	Aykın Tersanecilik Taşımacılık İnşaat San.Tic.Ltd.Şti. Hersek Kumluk Mevkii A 4 Parsel Altınova	3	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
149	KARES MÜMESSİLİK DANIŞMANLIK VE TİCARET LTD.ŞTİ. Soğucak Köyü No: 125 /YALOVA	3	OTO DİŞLİSİ (SANAYİ)
150	SAMET BAYKARA Büro: MimarSinan cd.84/A Yalova Kirazlı Sanayi Sitesi B-1 Blok No: 30 YALOVA	3	REKLAM SANAYİ TABELA ÜRETİMİ
151	YÜKSEL TERSANECİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş. Hersek köyü Kumluk Mevkii Altınova Tersaneler BölgesiB-8 Parsel Altınova/YALOVA	3	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
152	MEHMET KOÇAL - TOKİ UNLU MAMULLER FİRİNİ Kazım karabekir Mah.Rahmi Üstel Cad.93/A YALOVA	3	EKMEK(GIDA)
153	Hüseyin DURMUŞ- Zeki Mobilya Çiftlik Mah.San.Cad.Küçük San Sit.D.Blok No.14/18 Çiftlikköy-YALOVA	3	MOBİLYA(MODÜLER MUTFAK DOLABI)
154	SEBAHATTİN İBRAAM - BULUT PLASTİK Kirazlı S.S. Metalciler bölümü NO:38 YALOVA	2	POLİETİLEN PLASTİK BOYASI (SANAYİ)
155	BALKAN ENDÜSTRİYEL ÜRÜNLER VE DENİZ.SAN. TİC. LTD ŞTİ. Hürriyet mah. 2. sok. No:11/2 Altınova/YALOVA	2	DENİZALTI BATARYA (AKÜ) KUTUSU (SANAYİ)
156	ABDURAHMAN YAYLA - YAYLA KOLTUK Cumhuriyet Cad.Feza Sok. No:2 YALOVA	2	KOLTUK (MOBİLYA)

157	MUZAFFER KARADENİZ-ÇAĞLAYAN MOBİLYA VE DOĞRAMA SA Taşköprü Sanayi Sitesi 5. Yol No:54 Çiftlikköy/YALOVA	2	KAPI (MOBİLYA)
158	YAHYA DİNÇER-DİNÇER MOBİLYA Tokmak Köyü Köy İçi Mevkii Atatürk Cad.No.5 Altınova-YALOVA	2	MOBİLYA(MUTFAK DOLABI,KAPI)
159	EGE SU ZİRAİ ALETLER SULAMA VE ARITMA TESİSLERİ TAŞIMACILIK İNŞ.TAAH.SAN.TİC.LTD.ŞTİ. Merkez Mah.Kaytazdere San.Sit.E. Blok No.110 Kaytazdere-Altınova/YALOVA	2	METAL DİREK, SU TANKI
160	DENİZ MADENCİLİK İNŞAAT SU VE PETROL ÜRÜNLERİ İTH. İHRAC. SAN.VE TİC. A.Ş. Yalova Şubesi Fıstıklı Köyü Çiftlik Mevkii Armutlu /YALOVA	1	GRANİT PARKE TAŞI (SANAYİ)
161	SAVAŞ YILDIZ - SAVAŞ MATBAASI Rüstempaşa Mah.Fatih cd. Hürriyet sok. No:8 YALOVA	1	MATBAA İŞLERİ
162	BAYRAK DENİZCİLİK TAŞIMACILIK, TEMSİLCİLİK A.Ş.Topcular İskelesi Yanı Denizçalı Köyü Topcular Mevkii ÇİFTLİKKÖY/YALOVA	1	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
163	VK KİMYA KOZMETİK AMBALAJ MAKİNA SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ. Kadıköy Beldesi Merkez Mah.Termal Cad.No: 162 TERMAL/YALOVA	1	KOZMETİK AMBALAJ (SANAYİ)
164	MAX İÇ VE DIŞ TİCARET LTD.ŞTİ. Gaziosmanoğlu Mah.No: 676/5 Bursa Yolu 3. Km. YALOVA	1	GIDA (BAL, REÇEL İMALATI)
165	TOL-MER TOLON MERMER SAN VE TİCARET LTD ŞTİ Kabaklı sapağı karşısı No 140 Kılıçköyü / YALOVA	1	MEMRER KUPA KAİDESİ (SANAYİ)

1-Yalova – Bilişim Organize Sanayi Bölgesi :

Yalova Bilişim Organize Sanayi Bölgesi kuruluş yeri 2003 tarihinde onaylanmış, Müteşebbis teşekkülü Eylül 2003 ayında teşkil edilmiş ve OSB onayı Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca 17 Eylül 2003 tarihinde 215 sıra numarası ile tescil edilerek tamamlanmıştır. 34,12 hektar büyüklüğündeki alan, Yalova Bilişim Organize Sanayi Bölgesi kuruluş yeri olarak, Bakanlıkça belirlenmiştir. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının (Mülga Sanayi ve Ticaret Bakanlığı) 2010 Yılı yatırım programına alınmış olup, Bakanlık verilerine göre toplam yatırım maliyeti 4.830.000,00 TL olarak görülmekte, 2010 yılı Bakanlık bütçesinden 5000 TL, 2011 yılı Bakanlık bütçesinden de 5000 TL, ve 2012 ve 2013 bütçelerinden de 5.000 TL pay ayrılmıştır. Bilişim İhtisas OSB alanı olarak belirlenen arazilerinin m² satış fiyatlarının öngörülenden yüksek olması, ayrıca Kocaeli'de Bilişim Vadisi kurulması nedeniyle kamulaştırılmada gecikmeler yaşanmıştır. Bu alanda Ulusal Kalıp Üreticiler Birliği önderliğinde, Yalova Kalıp imalatı İhtisas OSB'nin kurulma çalışmalarına başlanmıştır.

2-Yalova Gemi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi

Yalova Valiliği'nin yapmış olduğu başvuru üzerine, Bakanlık tarafından başlatılan çalışmalar üzerine Çiftlikköy İlçesinde 140 ha büyüklüğündeki alan Yalova Gemi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kuruluş yeri olarak, Bakanlıkça belirlenmiş OSB özel hukuk tüzel kişilik onayı 04.02.2011 tarihinde 275 sıra numarası ile tescil edilerek tamamlanmıştır.

Yalova Gemi İhtisas OSB Müteşebbis Heyeti %93 İMEAK GESAD (İstanbul, Marmara, Ege, Akdeniz, Karadeniz Gemi Sanayiciler Derneği), %7'si Yalova Ticaret ve Sanayi Odası Katılım payı ile oluşmaktadır. Yer seçimi yapılmış, Bakanlık programına alınmış, Bakanlık tarafından 2012 yılında 500.000,00TL, 2013 yılında ise 600.000,00 TL. ödenek ayrılmıştır. Projenin toplam maliyeti 19.320.000,00 TL olarak öngörülmektedir. Şu anki mevcut durumdaki arazilerin m² satış fiyatlarının öngörülenden yüksek olması OSB'nin kamulaştırılması önündeki en büyük engel olarak görülmektedir. Kamulaştırma işlemleri için fiyat tespitinde mutabakat sağlanamadığından dolayı konu mahkemeye intikal etmiştir. Mahkeme süreci devam etmektedir.

3- Yalova Çiçekçilik Tarıma Dayalı İhtisas OSB:

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na devredilen OSB müteşebbis heyetinde; Yalova Ticaret ve Sanayi Odası'nın yüzde 40, Çiftlikköy Belediyesi'nin yüzde 20, Saksılı Süs Bitkileri ve Üreticileri Derneği'nin yüzde 20 ve Yalova İl Özel İdaresi'nin de yüzde 20 hisse ile yer almaktadır. Bölgenin yüzde 62'sini içeren 652 dönümünün kamulaştırılmış olup, 7 Kasım tarihinde Resmi Gazete de yayınlanan Bakanlar Kurulu kararına göre, Laledere, ve Gacık bölgesinde de arazi toplulaştırma kararı alınmıştır. Arazi toplulaştırma çalışmaları devam etmektedir.

4-Taşıt Araçları Yan Sanayi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi:

Yalova İli, Çiftlikköy İlçesi sınırları içinde Derindere, Sarısu ve İğdelibağ mevkiinde 160 ha alan Taşıt Araçları Yan Sanayi İhtisas OSB ile ilgili çalışmalar 2011 yılında başlanmıştır. Araziye ilişkin zemin etüdü çalışmaları gerçekleştirilmiş ve OSB Yer Seçimi Komisyonu 18 Eylül 2012 tarihinde toplanmıştır. Yer Seçimi Komisyonunda bulunan kurumlardan görüşlerin alınması sonrasında, ÇED raporuna ilişkin sürece Nisan (2013) ayında başlanmıştır.

5-Akrilik Bazlı Elyaf ve Kompozit Ürünler İleri Teknoloji Malzemeleri Islah OSB :

İlimiz Çiftlikköy ilçesi, Taşköprü beldesinde yer alan sanayi yapılanmasının Islah OSB alanı olarak belirlenmesine yönelik Valiliğimize yapılan başvuru, 28 Mart 2012 tarihinde İnceleme Komisyonunca, 30 Mart 2012 tarihinde Islah Komisyonumuzca görüşülmüş, düzenlenen rapor ve ekleri oy birliği ile sağlanan uygun görüşle Bakanlığımıza sunulmuştur. Proje ile ilgili Bakanlıkça istenen ilave belge ve bilgiler 2012 Temmuz ayında Bakanlığa gönderilmiştir. Gönderilen belge ve dokümanların incelenmesi sonucunda, eksik olan belge ve dokümanların tamamlanması amacıyla 03.10.2012 tarihinde İl Müdürlüğümüze, Bakanlığımız tarafından gönderilen yazı, eksikliklerin tamamlanması için Akrilik Bazlı Kompozit İleri Malzeme ve Teknoloji Üreticileri Derneğine gönderilmiştir. Yalova Akrilik Bazlı Elyaf ve Kompozit Ürünler İleri Teknoloji Malzemeler Derneği Başkanlığının, eksiklikleri ve yeni bilgileri içeren dosyanın değerlendirilmesi için Valiliğimize yapılmış başvuru 01 Nisan 2013 tarihince İnceleme Komisyonunca değerlendirilmiştir. Başvuru dosyası 04 Nisan 2013 tarihinde Islah Komisyonumuzda görüşülmüş olup düzenlenen rapor ve ekleri Bakanlığımıza gönderilmiştir. Islah OSB kuruluş çalışmaları devam etmektedir.

Yalova Tersaneler Bölgesi Projesi:

Kurulması hedeflenen 40 adet tersaneden, 2012 İlk yarı sonu itibariyle 26 tersane sanayi sicil belgesi alarak resmen faaliyete başlamıştır. Ancak dünyadaki genel kriz dolayısıyla ilimizde ki tersaneler kapasitelerini tam olarak kullanamamaktadır. Şu an için tersanelerde 1797 kişi çalışmaktadır. Diğer yaklaşık 13 tersanenin de dolguları yapılmıştır. Uygun koşullar oluştuğunda bunlarda faaliyete geçecektir.

Maden Sahaları:

Yalova İl merkezi ile 5 ilçesinde, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğünce ruhsata bağlanmış madenler bulunmakta olup, bunlar merkezde Güneyköy, Çiftlikköy İlçesinde Taşköprü Beldesi ile Kılıç ve Denizçalı köylerinde, Altınova İlçesinde Havuzdere ve Karadere köylerinde, Çınarcık İlçesinde Teşvikiye Beldesi civarında, Armutlu İlçesinde ise Narlı ve Fıstıklı bölgesinde yoğunlaşmış bulunmaktadır.

Tablo B.12- Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Su Kirliliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

NO	TESİS ADI	ADRESİ	DEŞARJ YERİ	SKKY'YE GÖRE SEKTÖRÜ STANDART DEĞER	İZİN TARİHİ (SKKY)	DEBİ m ³ /gün	İç İzleme Numune Alma Aralığı
1	ALTINTAŞ MERMER SAN. ve TİC.A.Ş	Çamurluk Mevkii No.10 Altınova	Dere	Maden Sanayi (Çimento, taş kırma, toprak sanayi vb) Tablo 7. 5	03.10.2012 03.10.2013 (GFB)	52	2 ayda bir
2	AKKİM KİMYA SAN.ve TİC.A.Ş (İNORG)	Denizçalı köyü Taşköprü mevkii	Marmara Denizi	Karışık Endr. Atıksuların (K. ve B. Ölçekli Org. San. Bölgesi) Tablo 19	04.05.2012 04.05.2013 (GFB)	90	2 ayda bir
3	AKKİM KİMYA SAN.ve TİC.A.Ş (ORG)	Taşköprü Mevkii (Aksa Yanı)	Marmara Denizi	Kimya Sanayi Tablo 14.12	04.05.2012 04.05.2013 (GFB)	130	2 ayda bir
4	AKSA	Denizçalı Köyü Karamürse l Yolu 13.km	Marmara Denizi	Tekstil Sanayi Tablo 10.1-10.7	09.05.2012 09.05.2013 (GFB)	6500	15 günde bir
5	İPEK KAĞIT SAN.ve TİC.A.Ş	Tokmak Köyü Altınova	Darlık Deresi	Selüloz ,kağıt vb. sanayi Tablo 13.7	05.05.2010 05.05.2015	4500	15 günde bir
6	AK-TOPS-ERSUR TEKSTİL SAN.	Denizçalı köyü Çiftlikköy	Marmara Denizi	Tekstil Sanayi Tablo 10.1	25.10.2011 25.10.2016	1100	15 günde bir
7	SCA PACKAGING	Kaytazdere Beldesi Altınova	Marmara Denizi	Selüloz,kağıt karton vb. Tablo 13.6	02.03.2011 02.03.2016	<50	4 ayda bir
8	KİBSAŞ KARADENİZ İNŞ. VE BETON SAN. VE TİC.A.Ş.	Kaytazdere Beldesi Altınova	Darlık Deresi	Maden Sanayi (Çimento, taş kırma, toprak sanayi vb) Tablo 7. 5	27.07.2011 27.07.2012 (GFB)	<50	4 ayda bir

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

İlimizde evsel nitelikli atıksular, kanalizasyon sistemi ile belediyelerin ortak arıtma tesislerinde sonuçlanıp arıtılmakta ve Marmara denizine deşarj edilmektedir. Dolayısıyla su kaynakları üzerinde evsel kirlilik baskısı fazla olmamaktadır.

Tablo B.13- Alıcı Ortama Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

ATIKSU ARITMA TESİSİ KOORDİNATLARI				
NO	Belediye AAT OSB AAT Münferit AAT	Deşarj Edilen Atık Su Miktarı	Deşarj Noktası Koordinatları	
		m3/gün	N	E
1	(YASKİ A.A.T.) YALOVA MERKEZ, KADIKÖY BELDESİ, ÇİFTLİKKÖY İLÇESİ, TAŞKÖPRÜ BELDESİ, TERMAL İLÇESİ,	40000	40 38 57 N	29 13 50 E
2	(TASKAB A.A.T.) ALTINOVA İLÇESİ, KAYTAZDERE BELDESİ, SUBAŞI BELDESİ, TAVŞANLI BELDESİ	7200	40 43 45 N	29 30 18 E
3	ARMUTLU İLÇESİ	4500	40 30 32 N	28.49.31 E
4	ÇINARCIK İLÇESİ, TEŞVİKİYE BELDESİ, KOCADERE BELDESİ	25000	40 38 08 N	29 04 46 E
5	ESENKÖY BELDESİ	4000	40 35 14 N	28.54.38 E
6	KORUKÖY BELDE BELEDİYESİ	2700	A.A.T. yok	
	TOPLAM	83400		

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

İlimizde kullanılan tarım arazileri dağılımı şu şekildedir:

Tarım Arazileri:

Smutlak Tarım	: 13203606.42
Kmutlak Tarım	: 2708617.00
Dikili_diğer	: 40385817.36
Dikili_zeytin	: 27236600.90
Kmarjinal Tarım	:152435719.40
Smarjinal Tarım	: 401896.17
Dikili Bağ	: 51755.18
Özel Ürün	: 31619.56
TOPLAM	:236655632.00 da

Gübre tüketimi olan toplam tarımsal alan 15.700 ha olup, yıllık (2012 yılı) gübre tüketimi 1.685,37 ton'dur. Toplamda 1 hektara; 15 kg Azot, 2 kg Fosfor, 100 gr Potas kullanılmaktadır. 14.000 ha alanda 128, 78 ton tarım ilacı kullanılmaktadır. Ha. başına düşen tarım ilacı ise 11 kg'dur. Kullanılan başlıca tarım ilaçları insektisitler, herbisitler, fungisitler, rodendisitler, nematositler, akarisitlerdir.

B.3.2.2. Diğer

İl içerisinde vahşi depolama sahaları varsa bunlar hem yerüstü suları hem de yer altı sularını etkileyecektir. Bu sahaların yerleri ve etkileyebilecekleri su kaynakları belirtilmelidir.

İlimizde düzenli depolama sahası mevcut olup kullanılan vahşi depolama sahası yoktur. İlimizde oluşan katı atıklar düzenli depolama sahasına getirilmektedir. Bu alanda su kaynaklarına sızıntı olmaması için gerekli tedbirler alınmış olup saha denetimlerimizle takip edilmektedir.

B.4. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.4.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.4.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Yalova Belediyesi temiz su ihtiyacını 1989 yılından bu yana Gökçe Barajından temin etmektedir.

Yeşil Körfez Su Birliği tarafından işletilen arıtma tesisi, diğer birlik üyesi Belediyeler ve abonelerine içme suyu standartlarına uygun su sağlamaktadır. İçme suyu arıtma tesisi 1200 lt/sn kapasiteli olup; havalandırma, kimyasal madde ile çöktürme, filtrasyon ve klorlama ünitelerinden oluşmaktadır. Baraj kapasitesi 25.000.000 m³'tür ve baraj için 60 yıl ömür öngörülmektedir.

İçme suyu arıtma tesisinden Yalova Belediyesi şebekesine günlük 25.000 m³ su iletilmektedir. İletilen suyun içerisindeki mineral miktarları TS- 266 ve WHO' nun standartlarına uygunluk sağlamaktadır. Mevsime göre değişen mineraller: Toplam çözünmüş madde (TDS= 80-250 mg/ lt), Mg (7-10 mg/lt), Ca (30-40 mg/lt), Al (0.02-0,1 mg/lt), Fe (0,01-0,05 mg/lt), Mn (0,01-0,05 mg/lt), NO₃ (0,1-0,7 mg/lt), Si(3-4,5 mg/lt), PO₄ (0,1-0,7 mg/lt) , SO₄ (20-40 mg/lt), Sertlik (7-15 ° Fs) şeklindedir.

Şehir içmesuyu şebekesi Çelik isale hatları, CTP, Asbest, PVC ve HDPE cinsi borulardan oluşmaktadır ve tüm şebeke yaklaşık 200 km' dir.

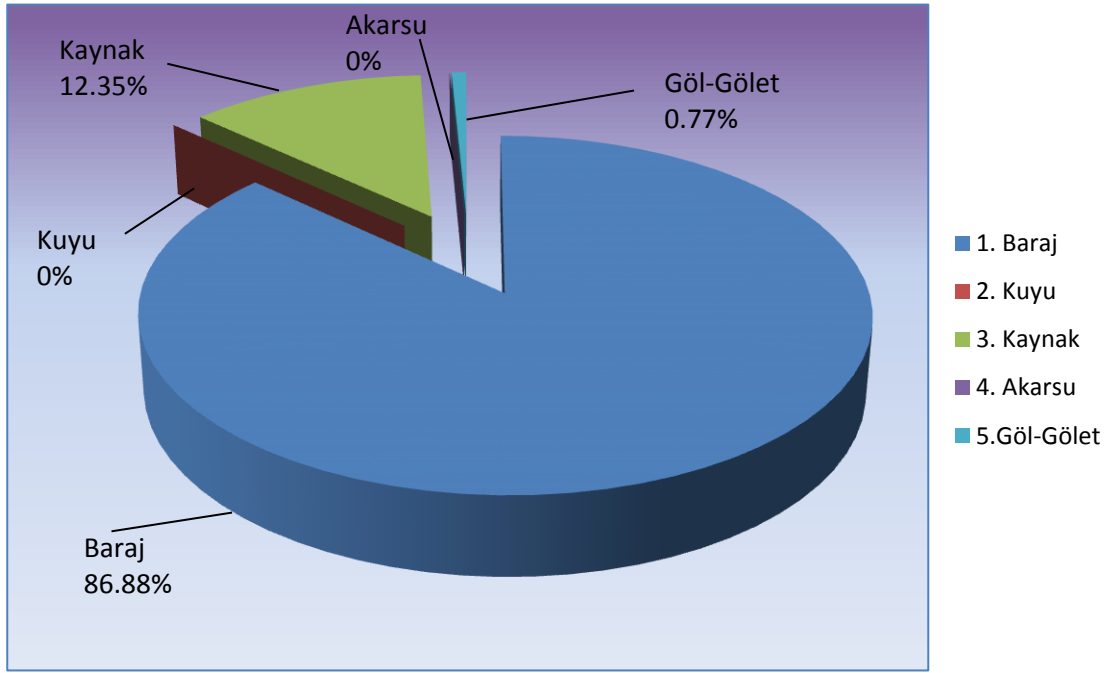
Tablo B.14- Gökçe Barajı Su Kullanım Bilgileri (DSİ Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü, 2012)

SU KULLANIMI										
	1990		2004		2008		2012		2030	
	milyar m ³	%	milyar m ³	%	milyar m ³	%	milyar m ³	%	milyar m ³	%
Toplam			0.035		0.027		0.032			
Sulama			0.003		0.002		0.003			
İçme-Kullanma			0.032		0.025		0.029			
Sanayi										
Belediye içme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaklara Göre Çekilen Su (%)										
	Baraj		Kuyu		Kaynak		Akarsu		Göl-Gölet	
1990	100									
1995	100									
2000	100									
2005	100									
2010	100									
2012	100									

Tablo B.15- Yıllara Göre Çekilen Su Miktarı (Türk Kocaeli Bölge Müdürlüğü, 2012)

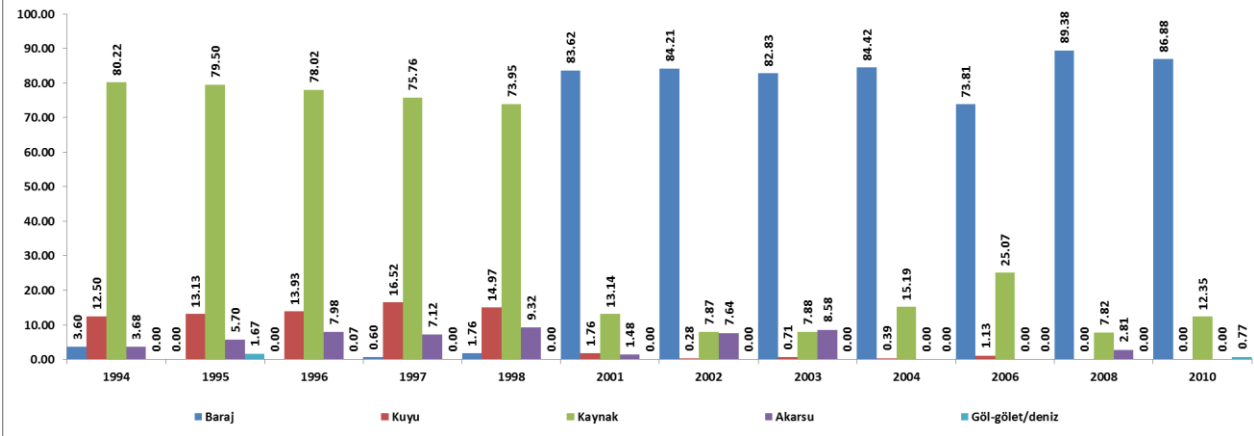
	1994	1995	1996	1997	1998	2001	2002	2003	2004	2006	2008	2010
Toplam çekilen su miktarı (1000 m³/yıl)	75494	74157	75094	74571	74700	37662	38566	38692	38695	31979	27770	28018
	1994	1995	1996	1997	1998	2001	2002	2003	2004	2006	2008	2010
Baraj	3.60	0.00	0.00	0.60	1.76	83.62	84.21	82.83	84.42	73.81	89.38	86.88
Kuyu	12.50	13.13	13.93	16.52	14.97	1.76	0.28	0.71	0.39	1.13	0.00	0.00
Kaynak	80.22	79.50	78.02	75.76	73.95	13.14	7.87	7.88	15.19	25.07	7.82	12.35
Akarsu	3.68	5.70	7.98	7.12	9.32	1.48	7.64	8.58	0.00	0.00	2.81	0.00
Göl-gölet/deniz	0.00	1.67	0.07	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.77

Kaynaklara Göre Su Temini

Grafik B.1. İlimizde(2010) Yılı Belediyeler Tarafından İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Dağıtılmak Üzere Temin Edilen Su Miktarının Kaynaklara Göre Dağılımı (TUIK Kocaeli Bölge Müdürlüğü, 2012)

İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaklarına Göre Çekilen Su Oranı (%) - Yalova

Grafik B.2-. İlimizde yıllara göre İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaklarına Göre Çekilen Su Oranı % (TUIK Kocaeli Bölge Müdürlüğü, 2012)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

İl	Anket uygulan belediye sayısı	İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı (1)	Toplam çekilen su miktarı (1000 m3 /yıl)	Kaynak (1000 m3 /yıl)	Göl- Gölet /Deniz (2) (1000 m3/yıl)	Akarsu (1000 m3/yıl)	Baraj (1000 m3 /yıl)	Kuyu (1000 m3/yıl)	Belediyelerde içme ve kullanma suyu şebekesi için çekilen yüzey suyu miktarı (2) (1000 m3/yıl)	Belediyelerde içme ve kullanma suyu şebekesi için çekilen yeraltı suyu miktarı (1000 m3 /yıl)	Belediyelerde kişi başı çekilen günlük su miktarı (litre/kişi-gün)
Yalova	15	15	28.018	727	500	1.104	25.500	187	27.104	914	444

Tablo B.16- İçme Ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Sayısı ve Kaynaklarına Göre Dağıtılmak Üzere Çekilen Su Miktarı (TUIK İstatistikleri İnternet Verileri, 2010)

Yıllar	Toplam belediye sayısı	Toplam belediye nüfusu	Anket uygulanan belediye sayısı	Anket uygulanan belediye nüfusu	İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı	İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen belediye nüfusu	İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)	İçme suyu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye sayısı	İçme suyu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusu	İçme suyu arıtma tesisi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)
2002	15	132.460	15	132.460	15	131.820	100	2	73.009	55
2003	15	132.460	15	132.460	15	130.637	99	10	106.595	80
2004	15	132.460	15	132.460	15	132.282	100	8	113.116	85
2006	15	153.993	15	153.993	15	153.840	100	12	147.458	96
2008	15	153.993	15	153.993	15	153.993	100	13	148.610	97
2010	15	173.122	15	173.122	15	173.071	100	13	167.927	97

Tablo B.17- İlimizde Yıllara Göre İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi ve Arıtma Tesisi İle Hizmet Verilen Belediye Sayısı Ve Nüfusu (TUIK İstatistikleri İnternet Verileri, 2012)

B.4.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

İlgili kurumdan sağlıklı veri alınamamıştır.

B.4.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

İlimizde içme suyu Gökçe Barajından temin edilmektedir. Gökçe Barajı Çınarcık-Yalova-Karamürsel sahil şeridinin had safhaya varan içme-kullanma ve endüstri suyu ihtiyacını karşılamak amacıyla yapılmıştır. Daha önce Yalova-Karamürsel arasındaki sahil siteleri, fabrikalar ve Karamürsel ihtiyaçlarını yeraltı sularından karşılamaktaydı.

Yeraltı suyu rezervinin ihtiyaçları karşılayamaması nedeniyle yeraltı suyu seviyesi gittikçe düşmekte ve bu nedenle deniz suyunun karaya doğru nüfuz etmesi sonucu yeraltı suyunda aşırı derecede tuzlanma görülmekteydi. Yeraltı suyunun seviyesinin düşmesi ve tuzlanması sonucunda yeterli verim alınamamaktaydı.

Çınarcık-Yalova-Karamürsel sahil şeridinin içme-kullanma ve endüstri suyu ihtiyacını karşılayabilecek iki kaynak bulunmaktaydı. Bu kaynaklardan birisi Yalova-Termal kesiminde Sellimandıra Deresi üzerinde 1981'de yapımına başlanılan ve şu anda faaliyette olan Gökçe Barajıdır. İkinci kaynak ise Altınova-

Karamürsel kesiminde Yalakdere üzerinde inşa edilebilecek Ayazma Barajıdır.Gökçe Barajı daha ekonomik bulunduğundan öncelikle yapılması uygun görülmüştür.Ayazma Barajı ise Gökçe Barajı'nın ihtiyaçları karşılayamaz duruma geldiğinde (25-30) yıl sonra devreye girmek üzere geleceğe bırakılmıştır.

Gökçe Barajı ile İlgili Genel Bilgiler:

Tablo B.18-Gökçe Barajı (DSİ Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü, 2012)

Drenaj alanı	86.5 km2
Akarsu	Sellimandıra deresi
Tesisin Hisse Ayrımı	İçme ve Kullanma suyu %85 Suyu %15
Yıllık ort. Akım	69.24 hm3/yıl
Barajdan toplam çekilecek su	43 hm3/yıl
İçme suyu	36.6 hm3 /yıl
Sulama suyu	6.2 hm3/yıl
Max. Depolama hacmi	25.5 hm3
Max. Depolama alanı	127 ha.

Gökçe Barajı hakkında B.1.1.2 ve B.4.1.1. bölümlerde bilgiler verilmiştir.

B.4.2. Sulama.

İlimizde tarım yapılan arazilerin % 29'u tarla alanı, % 20'si meyve alanı, % 17'si zeytin alanı, % 3'ü sebze (açıkta) alanı, % 1'i sebze (örtü altı) alanı, % 0,1'i kesme çiçek (açıkta) alanı, % 1'i kesme çiçek (örtü altı) alanı, % 1'i iç mekan ve dış mekan süs bitkileri alanı, % 1'i de kavaklık ve söğütlüktür.

İlimizde;

Sulanan Alan Miktarı: 6555 ha,

Sulanabilir Alan Miktarı: 7677 ha,

Sulanamayan Alan Miktarı: 1122 ha

(Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü verileri,2012)

Sulama yapılan alanlarda kullanılan sulama yöntemleri:

Spring, Damlama ve Yağmurlama.

A. İşletme sayısı B. Sulanan alan (dekar)

Toplam işletme sayısı	Sulama Yapan işletme sayısı	Sulama Yapılan Alan (dekar)	Sulama Sistemi					
			Salma sulama		Yağmurlama sulama		Damla sulama	
			A	B	A	B	A	B
5578	3567	25255	2656	16527	442	7486	470	1243

Tablo B.19 - Sulama Sistemlerine Göre Sulama Yapan İşletme Sayısı Ve Sulanan Alan (TUİK İstatistikleri İnternet Verileri,2012)

B.4.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Toplam 4375 ha alanda salma sulama yapılmaktadır.

İlgili kurumdan konuyla ilgili daha ayrıntılı veri alınamamıştır.

B.4.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Toplam 10.000 da (1000 ha) alanda damlama, yağmurlama ve basınçlı sulama yapılmaktadır. İlgili kurumdan konuyla ilgili daha ayrıntılı veri alınamamıştır.

B.4.3. Endüstriyel Su Temini

İlimizdeki sanayi kuruluşlarının kullandığı sular Gökçe Barajından temin edilmektedir. Yaklaşık 100000 m³/gün su tüketilmektedir.

Geri dönüşüm suyu kullanılmamaktadır, soğutma suyu bir tesis tarafından kullanılmakta ve denizden temin edilmekte ve yine denize deşarj edilmektedir.

B.4.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

İlimizde hidroelektrik santraller bulunmamaktadır.

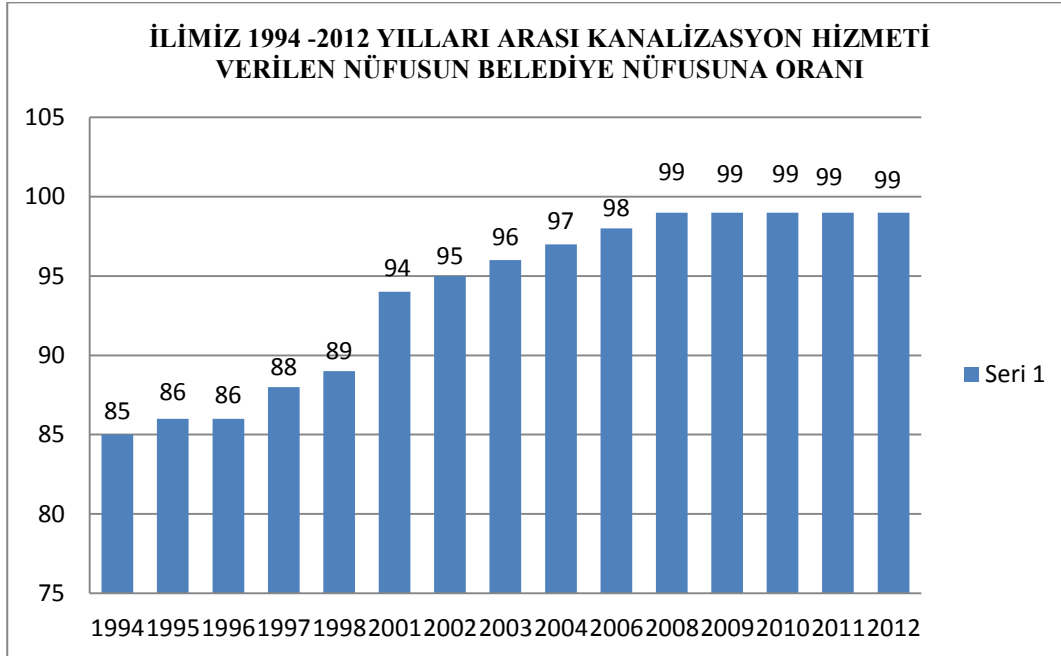
B.4.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

Veriye ulaşılamamıştır.

B.5. Çevresel Altyapı

B.5.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Hizmeti Alan Nüfus

2012 yılı itibari ile Yalova Belediyesi nüfusunun % 99 u kanalizasyon hizmetinden yararlanmaktadır.

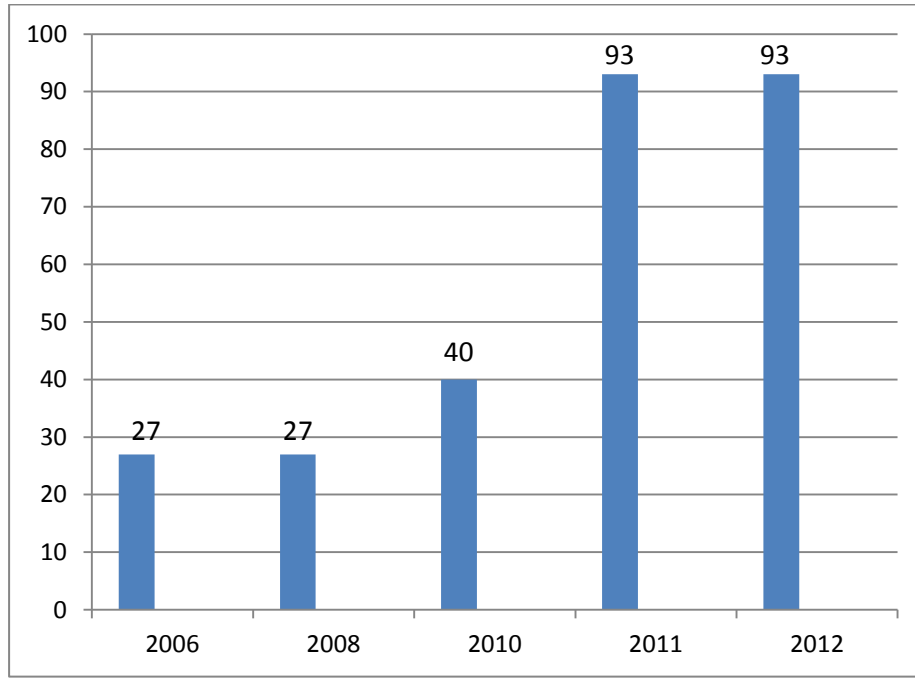

Grafik B.3- İlimizde Kanalizasyon Hizmeti Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı (Yalova Belediyesi, 2013)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Tablo B.20- İlimizde Kanalizasyon ve Atıksu Arıtma Hizmeti Verilen Belediye Sayısı ve Nüfus Oranları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Yıl	Kanalizasyon Hizmeti verilen Belediye Sayısı	Kanalizasyon Hizmeti verilen Nüfusun oranı	Atıksu Arıtma Hizmeti verilen Belediye Sayısı	Atıksu Arıtma Hizmeti verilen Nüfusun oranı
2006	15	% 98	4	% 27
2008	15	% 99	4	% 27
2010	15	% 99	6	% 40
2011	15	% 99	14	% 93
2012	15	% 99	14	% 93

Grafik B.4 – İlimizde (2012) Yılı Atıksu Arıtma Tesisi İle Hizmet Edilen Nüfusun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Çizelge B.5 – İlimizde (2012)Yılı Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Yerleşim Yerinin Adı		Belediye Atıksu Arıtma Tesisi/ Deniz Deşarjı Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (ton/gün)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası koordinatları	Deniz Deşarjı	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı(ton/gün)
		Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri						
İlçeler	Merkez(Yaski)	X			X	X	X	50000	40000	40 38 57 N 29 13 50 E	Var	150000	1,5
	Kadıköy(Yaski)	X			X	X	X	50000	40000	40 38 57 N 29 13 50 E	Var	150000	1,5
	Armutlu	X			X	X		10000	4500	40 30 32 N 28.49.31 E	Var	5160	1
	Altınova(TASKKAB)	X			X	X		20000	7200	40 43 45 N 29 30 18 E	Var	19000	1
	Tavşanlı TASKKAB)	X			X	X		20000	7200	40 43 45 N 29 30 18 E	Var	19000	1
	Kaytazdere TASKKAB)	X			X	X		20000	7200	40 43 45 N 29 30 18 E	Var	19000	1
	Subaşı TASKKAB)	X			X	X		20000	7200	40 43 45 N 29 30 18 E	Var	19000	1
	Çınarcık(Mavi Deniz)	X			X	X		25000	25000	40 38 08 N 29 04 46 E	Var	16000	2
	Esenköy	X			X	X		6000	4000	40 35 14 N 28.54.38 E	Var	2400	0,5
	Koruköy			Yok									
	Teşvikiye(Mavi Deniz)	X			X	X		25000	25000	40 38 08 N 29 04 46 E	Var	16000	2
	Kocadere(Mavi Deniz)	X			X	X		25000	25000	40 38 08 N 29 04 46 E	Var	16000	2
	Çiftlikköy(Yaski)	X			X	X	X	50000	40000	40 38 57 N 29 13 50 E	Var	150000	1,5
	Taşköprü(Yaski)	X			X	X	X	50000	40000	40 38 57 N 29 13 50 E	Var	150000	1,5
	Termal(Yaski)	X			X	X	X	50000	40000	40 38 57 N 29 13 50 E	Var	150000	1,5

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Yalova İleri Biyolojik Atıksu Arıtma tesisi YASKİ tarafından işletilmektedir. YASKİ ye üye belediyeler; Yalova, Çiftlikköy, Termal, Taşköprü ve Kadıköy Belediyeleridir. Üye belediyelerden gelen atıksuyun tamamı tesiste arıtılmaktadır. Yalova İleri Biyolojik Atıksu Arıtma tesisinden yılda 420 ton arıtma çamuru çıkmakta olup, YAKAB katı atık düzenli depolama tesisine gönderilerek orada depolanmaktadır.

B.5.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

İlimizde OSB bulunmamaktadır.

B.5.3. Katı Atık Düzenli Depolama Tesisleri

İlimiz Denizçalı köyü Handere Mevkiindeki Yalova Katı Atık Düzenli Depolama Sahasının Çevre ve Orman Bakanlığının 20.04.2006 gün ve 188 sayılı ÇED oluru ile 49 yıllığına kesin izni alınmış ve 10.05.2006 tarihinde saha teslim alınarak inşaatına başlanmıştır. 99.500 m² ve 3 Lot olarak projelendirilen Yalova Katı Atık Düzenli Depolama Sahasının tamamlanan 19.472,07 m² lik 1.Lot'u 08.09.2008 tarihinde işletmeye açılmıştır.

Denizçalı köyü Handere Mevkiindeki Yalova Katı Atık Düzenli Depolama Sahası G-22-c-09-c-4-a, G-22-c-09-c-4-b paftalarında; X = 451450 – 452050 Y= 4502700 – 4503100 koordinatları arasında yer almaktadır.

Tesis inşasında kullanılan taban izolasyonu malzemeleri; geomembran, geotekstil ve bentonit tir. Depolama alanı geçirimsizlik tabakası üzerinde teşkil edilmiş olan sızıntı suyu toplama sistem; çakıl drenaj tabakası, sızıntı suyu toplama boruları, ana kollektör, sızıntı suyu kontrol bacaları ve sızıntı suyu deposundan oluşmaktadır. Depolama alanı tabanı geçirimsizlik tabakası üzerine 30 cm. kalınlığında çakıl drenaj malzemesi serilmiş, bu tabaka kalınlığı toplama boruları üzerinde 60 cm olmuştur. Sızıntı suyu toplama boruları HDPE (yüksek yoğunluklu polietilen) 200 mm. çaplı ve vadi yamacı boyunca 15 metrede bir yerleştirilerek ana toplama borusuna bağlanmıştır. Ana toplama borusu HDPE 400 mm. çapındadır. 1000 m³ lük 20 x 20 m. lik boyutlarında ve toplam 400 m²m bir alan üzerinde 2,5 metre yüksekliğinde sızıntı suyu toplama havuzu bulunmaktadır. Sızıntı suyunun depo sahasına geri devri yapılmamaktadır. Sızıntı suyu toplama havuzunun geçirimsizliği geomembran la sağlanmıştır. Sızıntı suyu depolama havuzunda toplanan sızıntı suyu tankerler vasıtası ile Altınova da bulunan Atıksu arıtma tesisine taşınmaktadır. Depo sahası baca gazı pasif sistemle toplanmakta olup, baca gazının debisi ve kompozisyonu ölçülmemektedir. Tek lot olarak işletilen tesise evsel nitelikli katı atıklar haricinde atık kabul edilmemektedir.

Yalova Belediyesince toplanan atıklar doğrudan düzenli depolama tesisine nakil edilmektedir. Yalova Belediyesince işletilen ya da kullanılan bir aktarma istasyonu bulunmamaktadır

Yalova ilinde 1 adet katı atık düzenli depolama tesisi bulunmakta olup, söz konusu tesis ildeki 15 Belediye ve İl Özel İdaresinin üyesi olduğu YAKAB tarafından işletilmektedir.

Yalova ve çevresindeki belediyelerde oluşan katı atıklar, hâlihazırda vahşi depolama olarak nitelendirilen, sızıntı suları ve depo gazı için herhangi bir önlem alınmamış açık arazilere dökülmekteydi. Ancak sanayileşme ve gerçekleşen göçler nedeniyle bölge nüfusunda önemli artış meydana gelmiştir. Söz konusu nüfus artışı beraberinde önemli sorunları da gündeme getirmiştir. Katı atıklar (çöp) da bu sorunlardan biridir. Yalova ve çevresindeki belediyelerin katı atık problemlerine çözüm getirmek amacıyla 2000 yılında YA-KAB (Yalova İli Yerel Yönetimleri Katı Atık Tesislerini Yapma ve İşletme Birliği) kurulmuştur.

Yalova Merkez Belediyesi, Kadıköy, Çiftlikköy, Taşköprü, Altınova, Kaytazdere, Subaşı, Tavşanlı, Termal, Çınarcık, Kocadere, Kuru, Teşvikiye Belediyeleri ve İl Özel İdaresi Birliğinin kurucu üyeleridir. Armutlu, Esenköy Belediyeleri 2005 yılında birliğe üye olmuşlardır.

Birliğin amacı: birliği oluşturan yerel idarelerin yapmakla görevli ve yükümlü oldukları fakat maddi ve teknik imkânlarının yetersizliği nedeniyle tek başlarına yerine getiremedikleri veya yerine getirmelerinde güçlük çektikleri; çöp ve katı atıkların toplanması, imhası veya değerlendirilmesi ile belirlenecek öncelik sırasına göre diğer alt yapı çalışmalarını ve hizmetlerini,

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

bununla ilgili transfer istasyonları gibi tesislerin yapımı, onarımı ve işletilmesini yapmak veya yaptırmak ve devamlı işletilmesini sağlamaktır.

Yalova ili düzenli depolama alanının çevreye olabilecek olumsuz etkilerin bertarafı için çeşitli önlemler alınmıştır. Koku, toz, saha görünümü, gürültü, uçuşan ve bertaraf olan atıklar ve haşarat vb. olumsuz etkiler için aşağıda belirtilen tedbirler alınmıştır.

Koku Kontrolü :Koku kontrolü sağlamak için;

- Toprak örtüsü her günün sonunda depolanan atıkların üzerine yayılmaktadır.
- Yüzey sularının atık depolama alanlarının üzerinde birikmesi önlenmektedir.
- Süzüntü suyu sistemlerinin bakımları sürekli olarak yapılmaktadır.
-

Toz Kontrolü: Çalışan personelin sağlığı ve etkin çalışma şartları için kişisel koruyucu ekipmanlar ve diğer toz kontrol çalışmaları sürekli olarak yürütülmektedir.

Saha Görünümü: Depolama sahasının girişine yerleştirilecek uyarı ve tanıtım tabelaları bakımlıdır ve üzerlerinde işletme kuralları belirtilmektedir. Giriş yolu ve depolama sahası dışındaki alanlarda peyzaj çalışmaları düzenli olarak yapılmaktadır.

Etrafa Saçılan ve Uçuşan Atıklar:

Bu tür atıkların kontrolü için:

- Atıklar depolanırken geniş olmayan bir çalışma yüzeyi kullanılmaktadır.
- Atık hücresi doldukça üzeri toprakla örtülmektedir.
- Günlük depolama çalışmaları o günkü hakim rüzgar yönüne göre yapılmaktadır.
- Saçılan atıklar günlük olarak toplatılmaktadır.
- Çalışılan alanda geçici paravanlar kullanılarak uçuşan atıklar kontrol edilmektedir.

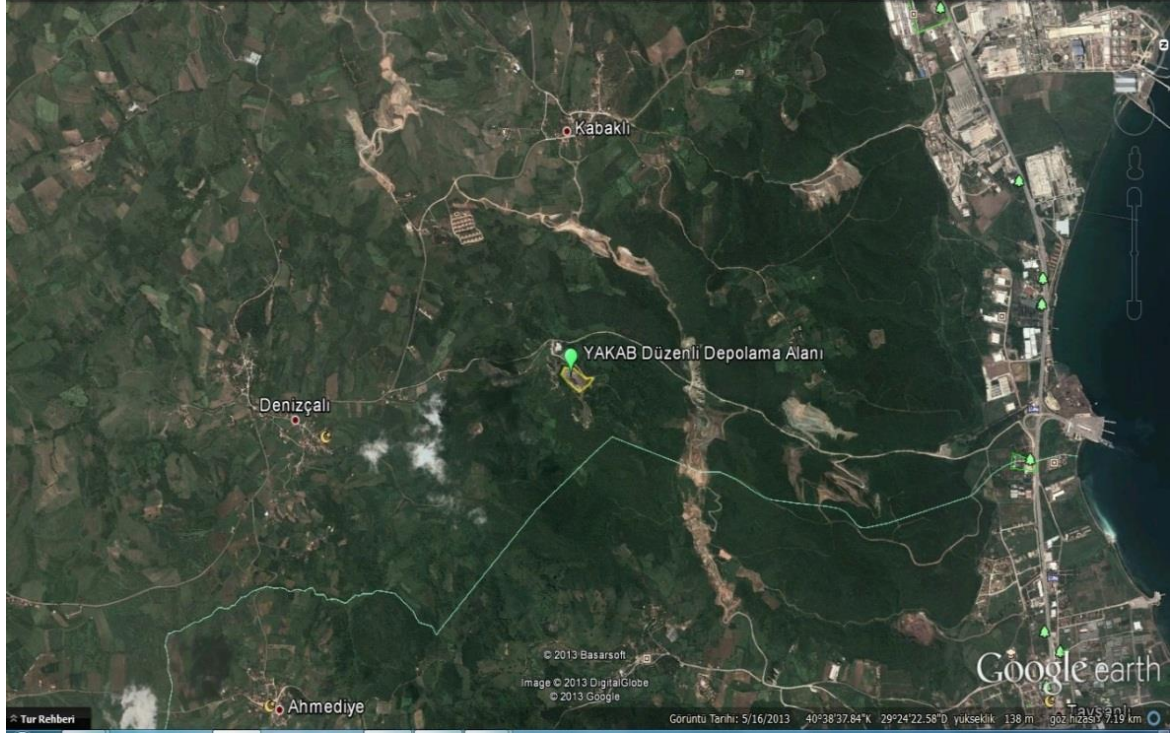
Lastiklerin Temizlenmesi: Atık taşıyan ve sahada çalışan araçlar sahadan çıkarken lastik yıkama ünitesinden geçerek lastikleri temizlenmektedir.

Haşarat Kontrolü: Haşarat kontrolünde günlük toprak örtünün örtülmesi çok önemlidir. Sivrisinek üremesini önlemek için saha üzerinde durgun su birikintisi oluşmaması sağlanmakta ve depolama sahası düzenli olarak ilaçlanmaktadır.

Yangına Karşı Önlemler: Sahada kullanılan araç, iş makinesinde ve idari binalarda uygun büyüklüklerde ve tiplerde yeterli sayıda yangın söndürme cihazı bulundurulmaktadır.

Bir acil durum planı oluşturularak idari binalarda merkezi yerlere asılmış ve çalışanlara bu konuda eğitim verilmiştir. En yakındaki polis, hastane, itfaiye birliklerinin telefonları idari binalarda herkes tarafından görülebilecek bir yere asılmıştır.

Harita B.5- YAKAB Katı Atık Düzenli Depolama Sahası

B.5.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

İlimizde atık su geri kazanımı yoktur tamamı deşarj edilmektedir.

B.6. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.6.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

Toprak kirliliği konusunda bir çalışma yapılmamıştır. Ancak, su kaynaklarında yapılan çalışmada; su kaynaklarındaki kirliliğin bir nedeninin de tarım çalışmalarında kullanılan pestisit, insektisid ve toprağa atılan bazı atıklardan kaynaklandığı belirlenmiştir.

B.6.2.Arıtma Çamurlarının toprakta kullanımı

Arıtma çamurları düzenli depolama alanında depolanmaktadır, toprakta kullanılmamaktadır.

B.6.3.Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

İlimizde 1 adet doğaya yeniden kazandırma planı mevcut olup plan doğrultusunda çalışmalar yürütülmektedir.

B.6.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

İlde kullanılan gübre (bitki besin maddesi bazında), pestisit miktarları ve bunların çeşitleri:

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge B.6 – İlimizde (2012) Yılında Kullanılan Ticari Gübre Tüketiminin Bitki Besin Maddesi Bazında ve Yıllık Tüketim Miktarları (Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2012)

Bitki Besin Maddesi (N,P,K olarak)	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	1.148,76	15.700
Fosfor	433,75	
Potas	94,07	
TOPLAM	1.676,58	15.700

Çizelge B.7- İlimizde (2012) Yılında Tarımda Kullanılan Girdilerden Gübreler Haricindeki Diğer Kimyasal Maddeleri (Tarımsal İlaçlar vb) (Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2012)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Mey.Seb.Süs.Bit.Zararlı	19,891	14.000
Herbisitler	Yabancı Otlar	1,078	
Fungisitler	Mey.Seb.Süs.Bit.Hastalık	81,710	
Rodentisitler	Tarla Faresi	0,001	
Nematositler	Sebze Nematodlar	0,375	
Nematositler	Mey.Sebze ve Süs Bit.	4,353	
Akarisitler	Süs Bit.Kabuklu Bitler	15,8	
Kışlık ve Yazlık Yağlar	Meyve	5,5	
Diğer			
TOPLAM		128,708	14.000

B.7. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde evsel ve endüstriyel nitelikli atıksular arıtma tesislerinde arıtıldıktan sonra Marmara Denizi'ne deşarj edilmektedir.

Belediyelerin kanalizasyon sistemi arıtma tesisleri ile sonuçlanmakta ve ildeki sanayi tesislerinin de kendi arıtma tesisleri mevcut olduğundan ilimizde su kirliliği konusunda ciddi bir sorun bulunmamaktadır.

İlimizde katı atıkların bertarafı, düzenli depolama alanında sağlanmaktadır. Ancak zaman içerisinde düzenli depolama alanı ihtiyacı doğacaktır.

Kaynaklar

- 1- DSİ Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü
- 2- İl Halk Sağlığı Müdürlüğü
- 3- Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
- 4- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

- 5- TUIK Kocaeli Bölge Müdürlüğü
- 6- TUIK İstatistikleri İnternet Verileri
- 7- Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
- 8- Yalova Belediyesi
- 9- YASKİ (Yalova Su Kanalizasyon İşletme Birliği)

C. ATIK

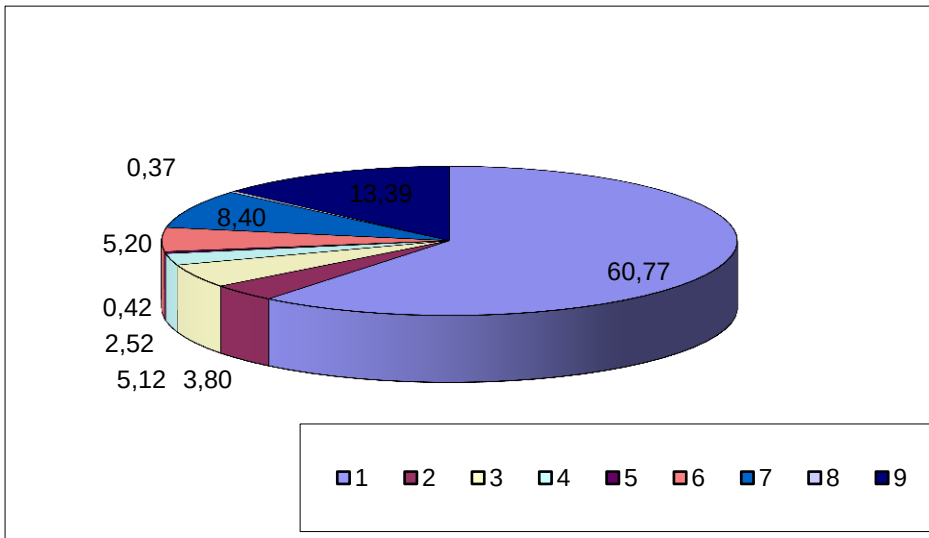
C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

Denizçalı köyü Handere Mevkiindeki Yalova Katı Atık Düzenli Depolama Sahası G-22-c-09-c-4-a, G-22-c-09-c-4-b paftalarında; X = 451450 – 452050 Y= 4502700 – 4503100 koordinatları arasında yer almaktadır.

İlimizde, üretilen belediye atık miktarı ve toplanan atık miktarları aşağıdaki tablo ve grafiklerde verilmiştir.

Tablo C.1 – İlimizde Toplanan Katı Atık Kompozisyonu (Yalova Belediyesi,2013)

No		Yüksek Gelir Düzeyi	%	Orta Gelir Düzeyi	%	Düşük Gelir Düzeyi	%	Ort. Kg	Ort. %
1	mutfak	57	72,15	75	71,09	34	39,08	55,33	60,77
2	plastik	3	3,80	5	4,74	2,5	2,87	3,50	3,80
3	poşet	4	5,06	6	5,69	4	4,60	4,67	5,12
4	cam	2,5	3,16	1	0,95	3	3,45	2,17	2,52
5	elektronik	1	1,27	0	0,00	0	0,00	0,33	0,42
6	kağıt	4,5	5,70	5	4,74	4,5	5,17	4,67	5,20
7	yanabilir	6,5	8,23	7	6,64	9	10,34	7,50	8,40
8	metal	0,5	0,63	0,5	0,47	0	0,00	0,33	0,37
9	kül	0	0	6	5,69	30	34,48	12,00	13,39
	toplam kg	79	100,00	105,5	100,00	87	100,00	90,50	100,00

Grafik C.1-Yalova Belediyesi 2011 Yılı Atık Kompozisyonu (Yalova Belediyesi,2013)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.1 – İl ve İlçe Belediyelerince Toplanan ve YAKAB Düzenli Depolama Tesisinde Depolanan Katı Atık Miktarları(YAKAB,2013)

	ocak (ton)	şubat (ton)	mart (ton)	nisan (ton)	mayıs (ton)	haziran (ton)	temmuz (ton)	ağustos (ton)	eylül (ton)	ekim (ton)	kasım (ton)	aralık (ton)
Altınova Belediyesi	245,60	253,18	275,76	284,26	292,40	308,40	335,70	343,44	299,36	323,68	291,44	284,16
Armutlu Belediyesi	142,82	121,72	123,48	186,14	133,94	112,22	150,22	156,30	39,96	38,38	0,00	133,06
Çınarcık Belediyesi	42,04	78,16	116,34	0,00	0,00	0,00	3,46	21,22	0,00	286,42	325,82	215,30
Çiftlikköy Belediyesi	522,61	517,32	542,12	580,32	650,38	792,84	927,98	939,74	734,72	703,74	596,40	631,82
Esenköy Belediyesi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,70	0,00	44,50
Kadıköy Belediyesi	87,16	109,38	121,96	112,26	164,10	127,18	119,86	96,22	19,42	103,40	102,84	106,26
Kaytazdere Belediyesi	109,04	95,76	107,30	124,94	156,32	181,82	175,20	199,48	165,56	145,50	136,32	153,50
Kocadere Belediyesi	19,44	25,28	31,66	36,18	40,22	78,20	69,96	22,34	8,76	14,56	15,52	16,40
Koru Belediyesi	31,20	89,18	128,32	143,92	154,58	219,48	309,40	277,84	168,64	138,50	131,40	127,68
Subaşı Belediyesi	115,62	136,70	126,78	151,36	132,50	147,72	164,62	184,06	148,36	141,02	137,92	140,40
Taşköprü Belediyesi	243,50	223,50	296,84	231,26	305,92	297,32	303,44	363,94	397,59	279,70	349,60	293,14
Tavşanlı Belediyesi	85,44	79,22	127,40	97,96	108,98	119,68	130,60	121,20	108,70	117,82	105,60	113,92
Termal Belediyesi	42,02	29,78	15,58	20,04	10,60	0,00	0,00	0,00	17,76	72,74	83,28	80,82
Teşvikiye Belediyesi	20,72	28,38	26,12	21,36	54,52	66,78	92,62	93,44	46,18	41,16	27,80	16,90
Yalova Belediyesi	2827,48	2790,88	2992,14	3027,26	3209,90	3605,06	4003,42	3940,00	3479,34	3525,25	3097,36	3308,52
TOPLAM	4534,69	4578,44	5031,80	5017,26	5414,36	6056,70	6786,48	6759,22	5634,35	5947,57	5401,30	5666,38

Çizelge C.2 – İlimizde 2012 Yılı Yalova Belediyesinde Oluşan Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Yöntemleri ve Tesis Kapasiteleri (Yalova Belediyesi,2013)

İl/ilçe Belediye Adı	Hangi Atıklar Toplanıyor?			Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor?*			Mevcut Bertaraf Yöntemi ve Tesis Kapasitesi/Birimi				
	Evsel*	Tıbbi	Diğer (Belirtiniz)		Toplama	Taşıma	Bertaraf	Düzensiz Depolama	Düzenli Depolama	Kompost	Yakma	Diğer (Belirtiniz)
Yalova	B	OS	-	-	B	OS	Birlik					

Çizelge C.3- İlimizde (2012) Yılında Birliklerce Yürütülen Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf İşlemlerine İlişkin Bilgi (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Birlik adı	Hangi Atıklar Toplanıyor?			Transfer İstasyonu varsayı sayısı	Mevcut Bertaraf Yöntemi ve Tesis Kapasitesi/Birimi			
	Evsel*	Tıbbi	Diğer (Belirtiniz)		Düzenli Depolama	Kompost	Yakma	Diğer (Belirtiniz)
YAKAB	X			yok	X			

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

Belediyemize ait Hafriyat Döküm Sahası 2010 yılında kaymadan dolayı kapatılmıştır. İlimizde Altınova ilçesi Subaşı Beldesi sınırlarında izinli iki hafriyat depolama sahası vardır. Bu depolama sahalarına hafriyatlar yönlendirilmektedir. Ayrıca Altınova İlçesi Ayazma Köyü yakınlarında eski

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

maden ocağı sahası için izin işlemleri tamamlanmak üzere olan III.Sınıf Düzenli Depolama Sahası oluşturulabilecek (tehlakesiz ve inert atıklar için) bir alan belirlenmiştir.

C.3. Ambalaj Atıkları

Yalova Belediyesinin sınırları içerisinde seçilen pilot bölgelerde 24.08.2011 tarihli Ambalaj Atıkları Kontrolü Yönetmeliği uyarınca ve değerlendirilmesi için Yalova Belediyesi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca onaylanan Ambalaj Atığı Yönetim Planı doğrultusunda ambalaj atıklarının çevreye zarar verecek şekilde doğrudan ve dolaylı olarak alıcı ortama verilmesinin önlenmesi, düzenli depolama sahasına giden atığın miktarının azaltılması amacıyla;kullanılmış ambalajların (cam, metal, plastik, içecek kartonları,kağıt ve karton,ahşap) kaynağında evsel atıklardan ayrı toplanması hususunda koordinasyon görevini sürdürmektedir. İki lisanslı firma ile yapılan protokolle program doğrultusunda poşetli ve kumbaralı sistemle toplama yapılmaktadır.

Toplanan ambalaj atıkları işletimi ÇEVTEM firması tarafından yapılan, Yalova Belediyesi'ne ait Ambalaj Atıkları Ayırma Tesisinde türlerine göre ayrılmaktadır. 2000 yılında ÇEVKO Vakfı, ECHO ve UNDP işbirliği ile Yalova'ya tek vardiya da 6 ton kapasiteli küçük ölçekli "Ambalaj Atıkları Ayırma Tesisi" kurulmuştur. Bu tesiste ambalaj atıkları 4 personel tarafından türlerine göre ayrılarak, geri dönüşüm sanayilerine belgeli olarak satışları gerçekleştirilmektedir.

Ambalaj toplama sistemi ; belediyemizce yüklenici firmaya düzenli olarak program dahilinde haftanın belirli gün ve saatlerinde geri dönüşüm toplama aracı ile toplama yapılmakta, evlerden ise dağıtılan geri dönüşüm torbaları ile poşetle toplama sistemi uygulanmaktadır. Ayrıca muhtelif bölgelerde konulan ambalaj atıkları kumbaraları ile toplama yapılmaktadır.

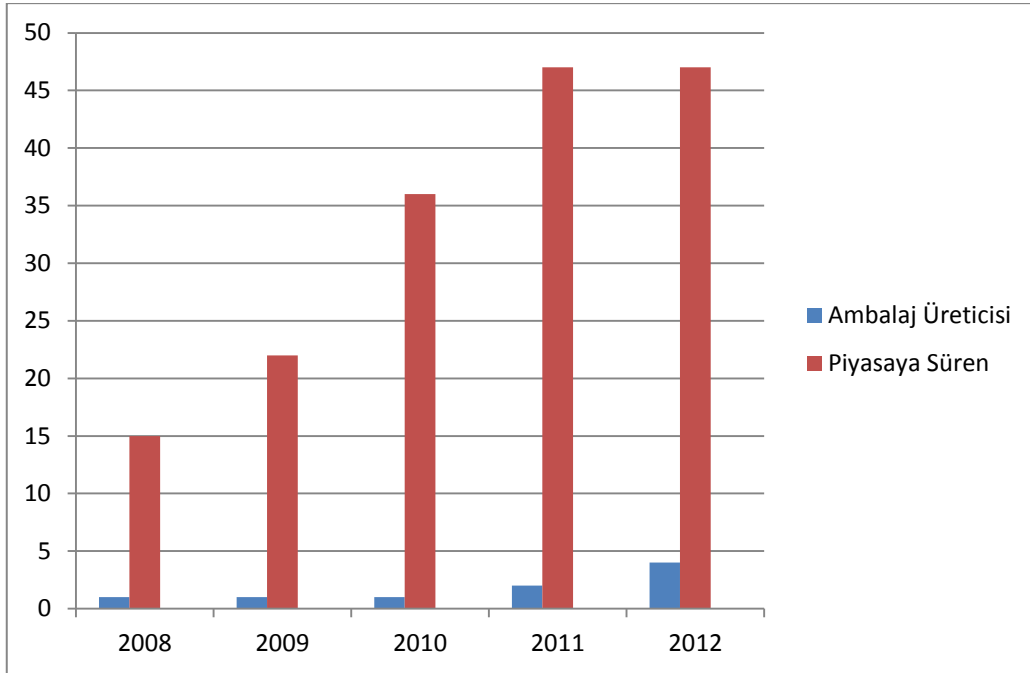
Çizelge C.4- İlimizdeki (2012) Yılı Ambalaj Ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Ambalaj Cinsi	Üretilen Ambalaj Miktarı (kg)	Piyasaya Sürülen Ambalaj Miktarı (kg)	Geri Kazanım Oranları (%)	Geri Kazanılması Gereken Miktar (kg)	Geri Kazanılan Miktar (kg)	Gerçekleşen Geri Kazanım Oranı (%)
Plastik	12.569.200	2.633.182				
Metal	0	0				
Kompozit	0	636				
Kağıt Karton	27.562.811	5.731.432				
Cam	0	11.750				
Toplam	40.132.011	8377000				

İlde kayıt altına alınan ambalaj üreticisi ve piyasaya süren işletme sayısı verileri tabloda gösterilmiştir.

Tablo C.2- İlimizde Yıllara Göre Ambalaj Üreticisi Ve Piyasaya Süren İşletme Sayısı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

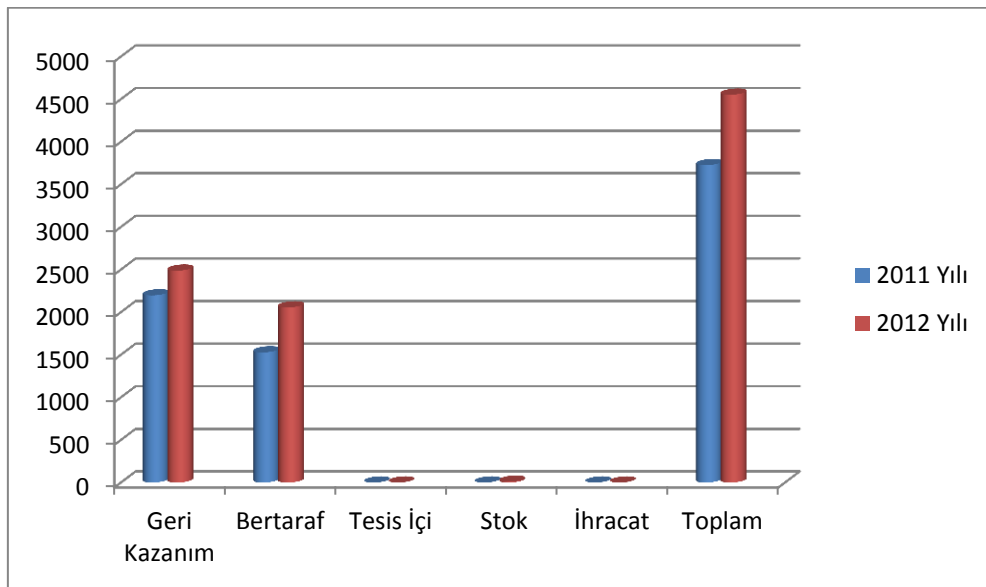
Yıllar	Ambalaj Üreticisi	Piyasaya Süren
2008	1	15
2009	1	22
2010	1	36
2011	2	47
2012	4	47

Grafik C.2- İlimizdeki Yıllara Göre Kayıtlı Ambalaj Üreticisi Piyasaya Süren Ekonomik İşletmeler(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

C.4. Tehlikeli Atıklar

İlde çevre bilgi sistemi üzerinden atık beyan sistemine kayıtlı 149 adet firma, 1 adet tehlikeli atık geri kazanım lisansı almış tesis bulunmaktadır. İlde oluşan atıklar atık yönetim planları kapsamında ülke genelinde bulunan lisanslı tesislerde(Çimento fabrikaları, İzaydaş, ara depolama, geri kazanım vb.) bertaraf edilmektedir. Tehlikeli atıklar TABS üzerinden beyan edilmekte ve İl Müdürlüğümüzce onaylanmaktadır.

Grafik C.3- TABS Göre İlimizdeki Tehlikeli Atık Yönetimi(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Tablo C.3 - TABS Göre İlimizdeki Tehlikeli Atık Yönetimi (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2012)

Yıllar	Bertaraf	Geri Kazanım	Tesis İçi	Stok	İhracat	Toplam
2011	2197	1528	0	0,5	0	3725,5
2012	2487	2055	0	10	0	4552

Çizelge C.5 – İlimizdeki (2012) Yılında Sanayi Tesislerinde Oluşan Tehlikeli Atıklarla İlgili Veriler (TABS-Tehlikeli Atık Beyan Sistemi, 2012)

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	(2012) Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
	040219	5,640	5,640	100	R1-R12	0	0	-
	050103	96,030	93,610	97,5	R1-R12	2,420	2,5	D10
	060313	233,860	0	0	-	233,860	100	D5
	060512	55,240	0	0	-	55,240	100	D10
	070108	1265,395	0	0	-	1265,395	100	D10
	070111	46,520	0	0	-	46,520	100	D10
	070208	10,140	0	0	-	10,140	100	D10
	070214	149,814	0	0	-	149,814	100	D10
	070513	0,63	0	0	-	0,63	100	D10
	070608	1,380	1,380	100	R12	0	0	-
	070708	210,584	0	0	-	210,584	100	D10
	080111	5,776	1,050	18	R12	4,726	82	D10
	080113	8,580	8,580	100	R12	0	0	-
	080312	33,032	0	0	-	33,032	100	D10
	080317	0,100	0,100	100	R13	0	0	-
	110113	1,280	1,280	100	R12	0	0	-
	120109	11,480	0	0	-	11,480	100	D10
	120114	4,550	4,550	100	R12	0	0	-
	120116	0,250	0	0	-	0,250	100	D15
	120118	4,000	4,000	100	R12	0	0	-
	130701	12,580	12,580	100	R13	0	0	-
	130703	303,478	303,353	99	R1-R12-R13	0,125	1	D10
	150110	971,716	967,026	99,5	R1-R4-R12-R13	4,690	0,5	D10-D15
	150202	339,842	89,518	74	R1-R12-R13	250,324	26	D10-D15
	160107	2,849	2,849	100	R12	0	0	-
	160213	1,953	0,413	21	R13	1,540	79	D10
	160303	0,680	0	0	-	0,680	100	D10
	160305	36,160	0	0	-	36,160	100	D10
	160506	0,780	0	0	-	0,780	100	D10
	160508	7,520	0	0	-	7,520	100	D10
	160601	0,720	0,720	100	R13	0	0	-
	170603	1,820	0	0	-	1,820	100	D10
	180103	0,013	0,013	100	R12	0	0	-
	180106	3,135	0	0	-	3,135	100	D10

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	(2012) Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %'si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %'si	Bertaraf Yöntemi
	180108	0,019	0	0	-	0,019	100	D10
	190204	3,036	0	0	-	3,036	100	D10
	200121	1,888	1,001	53	R12-R13	0,887	47	D10
	200135	8,620	8,620	100	R12	0	0	-

*Atık Yönetiminin Genel Esasları ya da tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinde tanımlanan 2 rakamlı aktivite tipini gösterir.

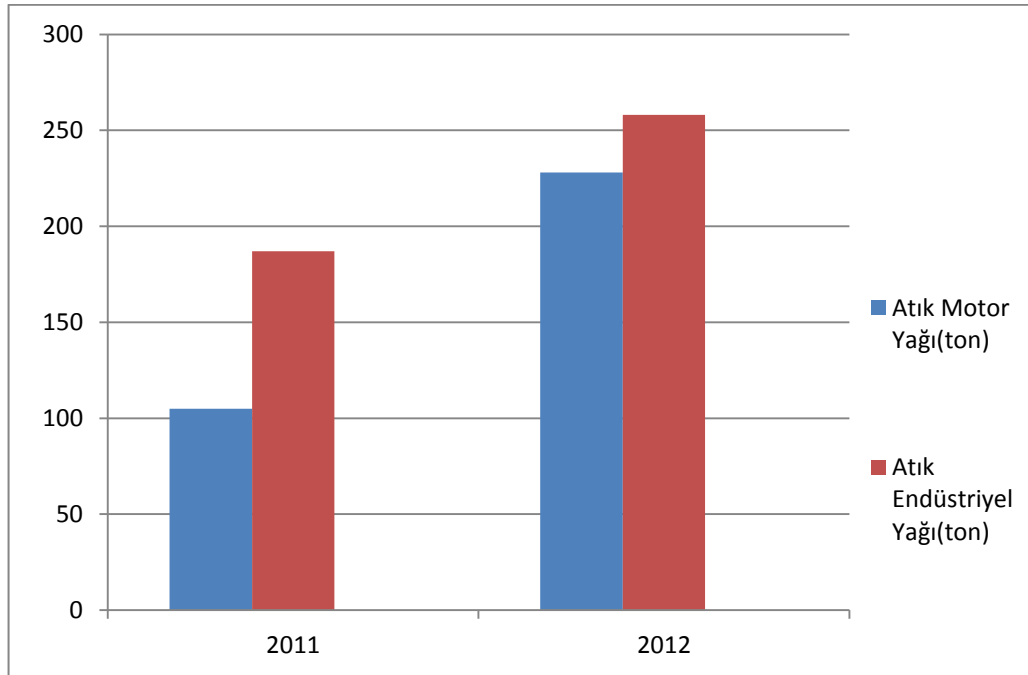
** Aynı yönetmeliklerde her bir aktivite için sıralanan tehlikeli atık kodu (6 rakamlı).

C.5. Atık Madeni Yağlar

İlimizde toplanan atık yağ miktarları tablo ve grafik halinde verilmiştir.

Tablo C.4 –İlimizde Toplanan Atık Yağ Miktarları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Yıllar	Atık Motor Yağı	Atık Endüstriyel Yağ
2012	228364 Kg	257496 Kg
2011	104923 Kg	187346 Kg

Grafik C.4 – İlimizdeki Atık Yağ Toplama Miktarları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Çizelge C.6 – İlimizdeki Atık Yağ Geri Kazanım ve Bertaraf Miktarları(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Yıl	Geri kazanım (ton)	İlave yakıt (ton)	Nihai bertaraf (ton)
2011	89	182	21
2012	405	47	32

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.7 – İlimizdeki (2012) Yılı İçin Atık Madeni Yağlarla İlgili Veriler(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Atık Madeni Yağ Üreten Resmi ve Özel Kurum/ Kuruluş Sayısı	Toplanan Atık Yağ Beyan Form Sayısı	Toplam Atık Madeni Yağ Miktarı (ton/yıl)		Atık Madeni Yağ Taşımak Üzere Lisans Alan		Geri Kazanım Tesisi		
		Atık Motor Yağ	Atık Sanayi Yağ	Toplam Firma Sayısı	Toplam Araç Sayısı	Sayısı		Yok
						Lisanslı	Lisanssız	
149		228	257	0	0	0	0	

İlimizde atık yağ geri kazanım tesisi bulunmamaktadır.

C.6. Atık Pil ve Akümülatörler

İlimizde APA taşıma lisanslı araç, atık akü geçici depolama alanı ve geri kazanım tesisi bulunmamaktadır.

Çizelge C.8 – İlimizde (2012) Yılında Oluşan Akümülatörlerle İlgili Veriler(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

ATIK AKÜMÜLATÖRLER							
APA Taşıyan Lisanslı Araç Sayısı	Atık Akümülatör Geçici Depolama İzni Verilen		Toplanan Atık Akümülatör Miktarı (ton)	İldeki Atık Akümülatör Geri Kazanım Tesisleri		Geri kazanım Tesislerinde İşlenen Atık Akümülatör Miktarı	
	Depo Sayısı	Kapasitesi (ton)		Sayı	Kapasite (ton/yıl)	Miktarı (ton)	%
0	0	0		0	0	0	0

Çizelge C.9 – İlimizde Yıllar İtibariyle Atık Akü Kazanım Miktarı (Ton) (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

	2008	2009	2010	2011	2012
Kurşun	0	0	0	0	0
Plastik	0	0	0	0	0
Cüruf	0	0	0	0	0
Asitli Su	0	0	0	0	0
TOPLAM	0	0	0	0	0

Çizelge C.10 – İlimizde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Akü Miktarı (Kg) (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

2009	2010	2011	2012
3195 adet	2428 kg +1515 adet	1145 kg + 2050 adet	905 kg + 2194 adet

Çizelge C.11- İlimizde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Pil Miktarı (Kg) (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

2011	2012
578 kg	2984 kg

İlimizde Yalova Belediye tarafından Atık Pil Kutuları, okullara, camilere, resmi kurumlara bırakılmıştır. Okullarda TAP'ın yaptığı yarışmalar desteklenerek Belediyeye koordine edilmektedir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.12 – İlimizde Taşıma Lisanslı Araçların Yıllara Göre Gelişimi (Adet) (Kaynak, yıl)

2008	2009	2010	2011	2012
0	0	0	0	0

C.7. Bitkisel Atık Yağlar

İlimizde bitkisel atık yağ geri kazanım tesisi bulunmamaktadır.

Yalova Belediyesi tarafından işletmeler, lokantalar, yemekhaneler, fast-food satış yerleri bilgilendirilerek, kullanılmış bitkisel yağları bulunan işletmelerin lisanslı firmalarla anlaşma yapmaları sağlanmıştır.

Çizelge C.13 – İlimizde (2012) Yılı İçin Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Bitkisel Atık Yağlar İçin Geçici Depolama İzni Verilen Toplam Depo		Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (ton)		Bitkisel Atık Yağ Taşımak Üzere Lisans Alan		Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi	
		Kullanılmış Kızartmalık Yağ	Diğer (Belirtiniz)	Toplam Firma Sayısı	Toplam Araç Sayısı	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)
Sayısı	Kapasitesi (ton)						
0	0	47,882		0	0	0	0

İlimizde bitkisel atık yağ taşıma lisanslı araç bulunmamaktadır.

Çizelge C.14- İlimizde 2009-2012 Yılları Arasında Bitkisel Atık Yağ Taşıma Lisanslı Araç Sayısı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

	2009	2010	2011	2012
Lisanslı Araç Sayısı	0	0	0	0

C.8. Poliklorlu Bifeniller ve Poliklorlu Terfeniller

12 Kalıcı Organik Kirleticilerden biri olan PCB'ler bir grup aromatik klorlu bileşik olan poliklorlu bifenillere verilen genel isimdir. PCB'lerin zararlı etkileri, bu maddelerle kirletilmiş gıda ve içecekler tüketildiğinde veya bu maddeler teneffüs edildiğinde, yutulduğunda ya da deriyle temas ettiğinde ortaya çıkmaktadır. PCB'ler bertaraf veya başka herhangi bir amaçla yakıldıklarında tam bir yanma meydana gelmezse, çok daha zararlı etkilere sahip furanlar (PCDF) ve dioksinler (PCDD) yan ürün olarak ortaya çıkmaktadır.

İlimizde lisanslı tesis bulunmamaktadır.

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)

Bu konuda elimizde sağlıklı veri bulunmamaktadır.

Yalova Belediyesi lisanslı firma ile anlaşma yaparak Ömrünü tamamlamış lastiklerin toplanmasını sağlamaktadır.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.15 – İlimizde (2012) Yılında Oluşan Ömrünü Tamamlamış Lastikler İle İlgili Veriler(Yalova Belediyesi,2013)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)								
ÖTL Geçici Depolama Alanı		Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi		Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi		Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m ³)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
0	0	0	0	0	129,04	0	0	0

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEE)

Avrupa Birliği'nin 2002/96/EC sayılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Direktifi ile elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminde kullanılan tehlikeli maddelerin kullanılmasını yasaklayan 2002/95/EC sayılı elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlandırılmasına ilişkin direktiflerin ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması çalışmaları kapsamında "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği" hazırlanarak 22.05.2012 tarih ve 28300 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere),oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri, tıbbi cihazlar (implantasyon ürünleri ve hastalık bulaşıcı temaslarda bulunan ürünler hariç), izleme ve kontrol aletleri ve otomat sınıflarına dâhil olan elektrikli ve elektronik eşyalar ile elektrik ampulleri ve evsel amaçlı kullanılan aydınlatma gereçlerini kapsamaktadır.

Yalova Belediyesi elektrikli ve elektronik atıklar için 2009 yılında Lisanslı Geri kazanım Firması EXITCOM ile yapılan protokol gereği elektrikli ve elektronik atıkların kaynağında ayrı toplanmasını ve geri kazanımını hedeflemektedir. Belediye hizmet binasının otoparkına yerleştirilen geri dönüşüm konteynırında geçici depolama yapılmaktadır.. Bu kapsamda Muhtarlık Binaları, Karanfil Ev Binaları, , Adliye Sarayı, Jandarma Alay Komutanlığı ve okullarımıza verilen toplama kutularında biriken kullanılmış piller ve diğer elektronik atıklar toplanmaktadır. İlimizde AEEE İşleyen tesis bulunmamaktadır.

Çizelge C.16 –İlimizde (2012) Yılı AEEE Toplanan ve İşlenen Miktarlar (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Belediyeler Tarafından Oluşturulan AEEE Getirme Merkezleri		AEEE'lerin Toplanması Amacıyla Oluşturulan Aktarma Merkezleri		Getirme Merkezlerinde ve Aktarma Merkezlerinde Biriken AEEE Miktarı (ton)	AEEE İşleme Tesisi		İşlenen AEEE Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m ³)	Sayısı	Hacmi (m ³)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
0	0	0	0	0	0	0	0

C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar

İlimizde 2012 yılında 2 adet ÖTA teslim yeri mevcut olup, ÖTA geçici depolama alanı ve işleme tesisi bulunmamaktadır.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.17- İlimizde (2012) Yılı Hurdada Ayrılan Araç Sayısı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Oluşturulan ÖTA Teslim yerleri	ÖTA Geçici Depolama Alanı		ÖTA İşleme Tesisi		İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
Sayısı	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
2	0	0	0	0	0

C.12. Tehlikesiz Atıklar

“Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik” 05 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönetmelik ile atıkların oluşumlarından bertarafına kadar çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yönetimlerinin sağlanmasına yönelik genel esaslar belirlenmiştir. Aynı zamanda Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile Avrupa Birliği mevzuatının ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması sağlanmıştır.

Yönetmelikte “atık”, “üretici”, “sahip”, “yönetim”, “toplama”, “bertaraf” ve “geri kazanım” tanımları yapılmakta, atık yönetimi ilkeleri sıralanmakta, geri kazanım ve bertaraf faaliyetlerini yapan işletmeler için lisans ve kayıt tutma zorunluluğu getirilmekte, atık yönetim maliyetinin finansmanı ile ilgili hükümlere yer verilmektedir. Ayrıca atık kategorileri, atık bertaraf ve geri kazanım faaliyetleri ile 839 atık türü liste olarak verilmiştir.

Söz konusu 839 atık türünden 434 tanesi tehlikesiz atık özelliğindedir. Bu atıklardan tehlikeli atıklar, ambalaj ve evsel atıklar gibi atık türlerinin yönetimine ilişkin usul ve esaslar ilgili Yönetmeliklerle belirlenmiştir. Ancak, üretimden kaynaklanan bazı tehlikesiz atıkların yönetimi boşlukta kalmıştır. Bu aşamada bazı tehlikesiz atıkların çevre ve insan sağlığına zarar vermeden geri kazanım faaliyetlerinin yönetilebilmesi amacıyla Bakanlığımızca “Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği” hazırlanmış ve 17 Haziran 2011 tarih ve 27967 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tehlikesiz atıkların düzenli depolama faaliyetleri, 26 Mart 2010 tarih ve 27533 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik” kapsamında yürütülmektedir. Yönetmeliğin Ek-2 kapsamında yapılan analiz sonuçlarına göre atıklar, I. Sınıf, II. Sınıf ya da III. Sınıfı Düzenli Depolama Sahalarında bertarafı sağlanmaktadır.

Türkiye’de tehlikesiz atık statüsünde olan ve miktar olarak oldukça fazla olan demir çelik sektöründen kaynaklanan, cüruf atıkları; Termik santrallerden kaynaklanan, kül atıkları ve daha çok biyolojik arıtma tesislerinden kaynaklanan arıtma çamurları bu atık grubunda değerlendirilmektedir.

İlimizde 2012 yılı içerisinde 7 adet tehlikesiz atık toplama ayırma tesisi lisansı verilmiş olup, 1 adet atık kağıt, bir adet de atık plastik olmak üzere toplamda 2 adet tehlikesiz atık geri kazanım tesisi bulunmaktadır. Geri kazanım tesislerinin Çevre İzinleri vardır.

Sanayi tesislerinde oluşan tehlikesiz atıkların toplanması, taşınması ve bertaraf edilmesi ile ilgili elimizde sağlıklı veri bulunmamaktadır.

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar, 05 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik”in Atık Listesinde; 10 02 koduyla, “**Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar**” olarak belirtilen başlık altında yer almaktadır. Söz konusu atık sınıflandırılması Çizelge C.21’de gösterilmektedir.

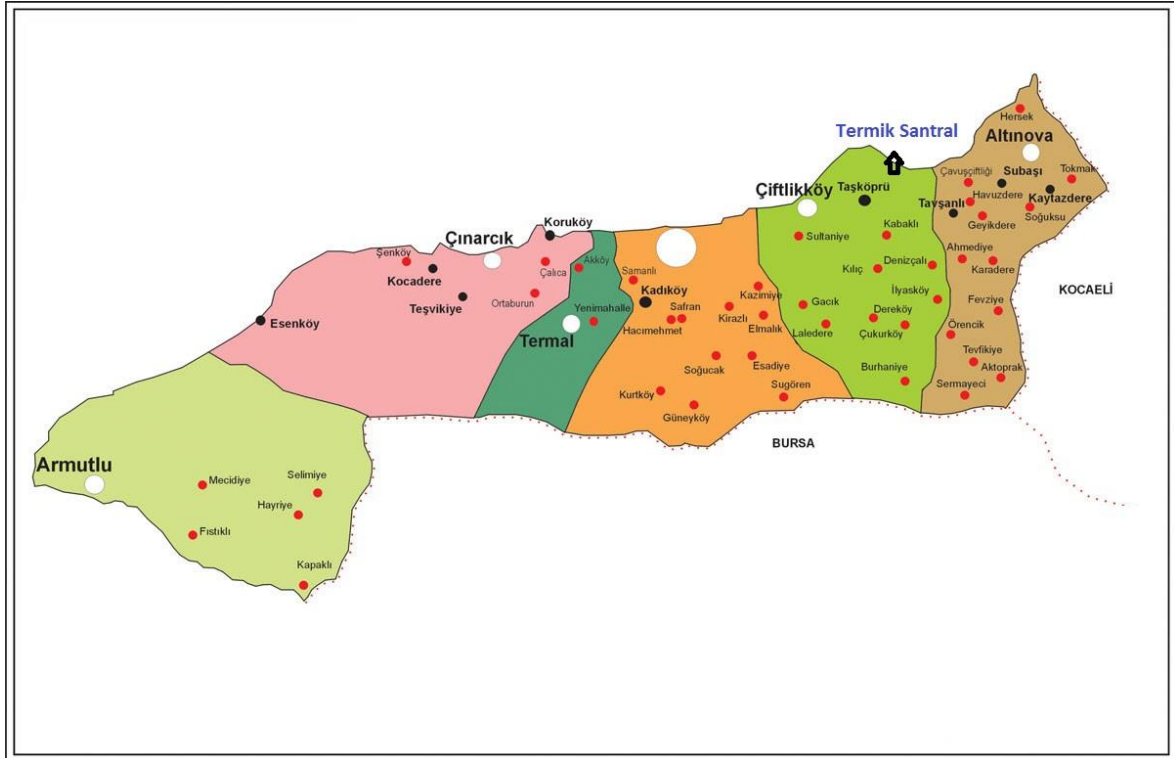
İlimizde demir çelik sektörü bulunmamaktadır.

Çizelge C.18 – Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar Listesi

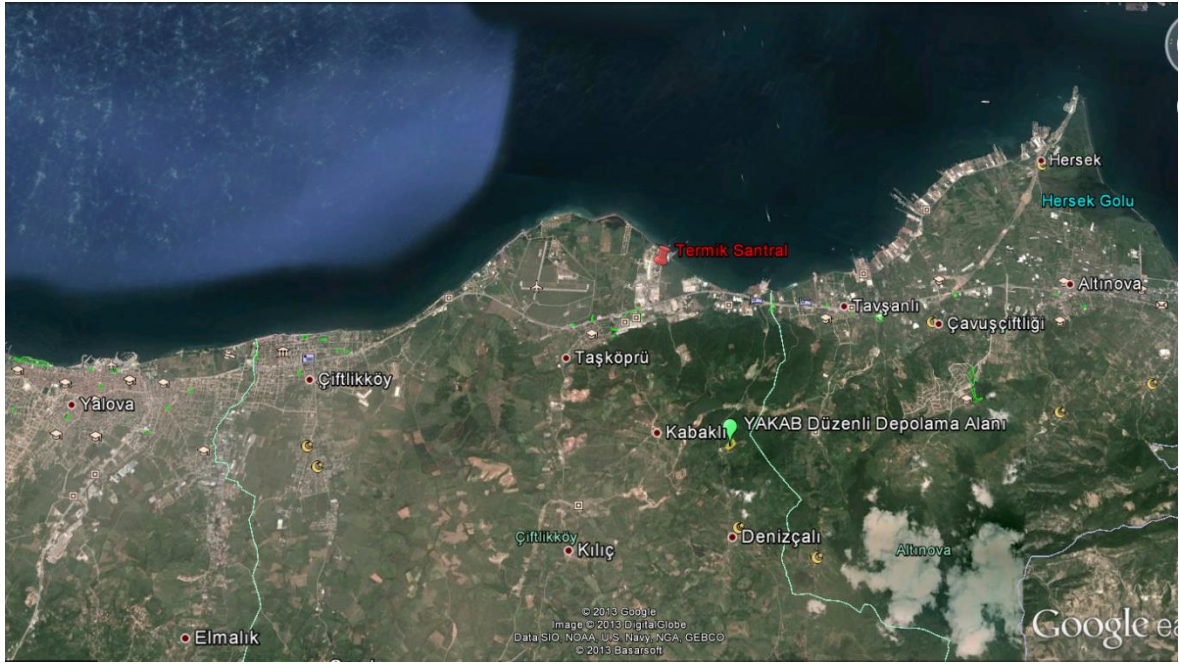
ATIK KODU	ISIL İŞLEMDEN KAYNAKLANAN ATIKLAR	KATEGORİ
10 02	Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar	
10 02 01	Cüruf işleme atıkları	
10 02 02	İşlenmemiş cüruf	
10 02 07*	Tehlikeli maddeler içeren gazların arıtımı sonucu ortaya çıkan katı atıklar	M
10 02 08	10 02 07 dışında gaz arıtımı sonucu ortaya çıkan katı atıklar	
10 02 10	Haddehane tufalı	
10 02 11*	Soğutma suyunun arıtılmasından kaynaklanan yağ içerikli atıklar	M
10 02 12	10 02 11 dışındaki soğutma suyu arıtma atıkları	
10 02 13*	Gaz arıtımı sonucu oluşan ve tehlikeli maddeler içeren çamurlar ve filtre kekleri	M
10 02 14	10 02 13 dışındaki gaz arıtımı sonucu oluşan çamurlar ve filtre kekleri	
10 02 15	Diğer çamurlar ve filtre kekleri	
10 02 99	Başka bir şekilde tanımlanmamış atıklar	

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde 1 adet kömür yakıtlı termik santral bulunmaktadır. Termik santralin yeri Harita C.1. de gösterilmektedir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Harita C.1 – İlimizde Bulunan Termik Santrallerin Yeri(Google Earth, 2012)

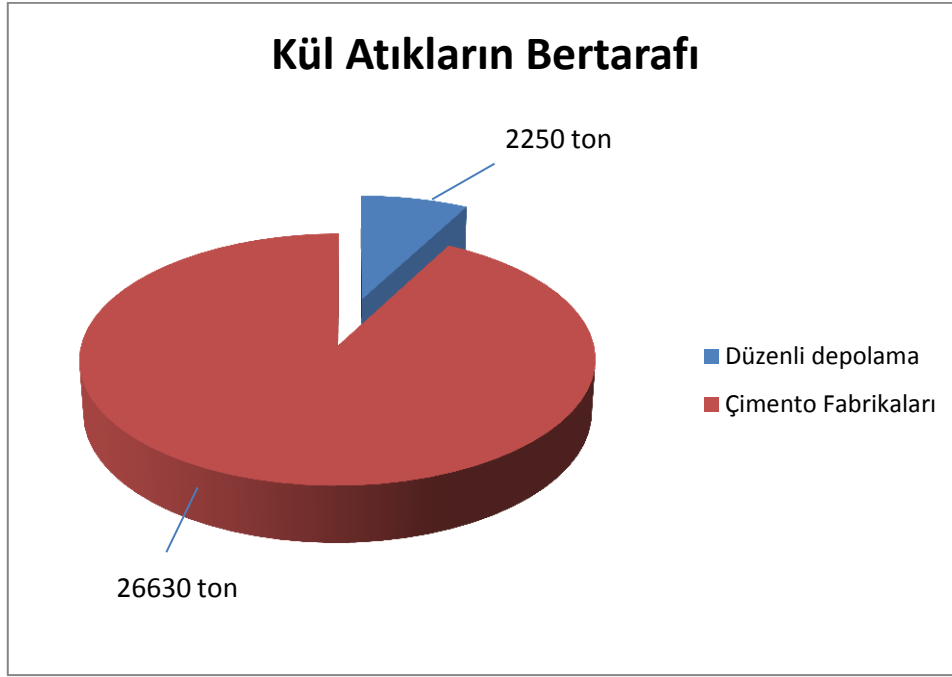
Termik santralde kullanılan kömür miktarı ve oluşan kül miktarı Çizelge C.19. da verilmektedir.

Çizelge C.19 – İlimizdeki (2012) Yılı Termik Santrallerde Kullanılan Kömür Miktarı Ve Oluşan Cüruf-Uçucu Kül Miktarı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Termik Santralin Adı	Kullanılan Kömür Miktarı (ton/yıl)	Oluşan Cüruf-Uçucu Kül Miktarı (ton/yıl)
AKSA Kojenerasyon Santrali	198.770	28.880
TOPLAM	198.770	28.880

Tablo C.5- İlimizdeki Termik Santralardan Kaynaklanan Kül ve Bertaraf Yöntemi(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Atık Adı	Atık Kodu	Atık Miktarı (kg)	Bertaraf & Geri Kazanım
Uçucu kül	100102	20.630.000	Çimento Fabrikaları
Alçıtaşı	100105	3.400.000	Çimento Fabrikaları
		1.800.000	İzaydaş- Düzenli Depolama
Dip Curufu	100101	2.600.000	Çimento Fabrikaları
		450.000	İzaydaş- Düzenli Depolama
Toplam		28.880.000	

Grafik C.5 – İlimizde (2012) Yılı Kül Atıklarının Yönetimi (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Resim C.1 – AKSA Termik Santrali(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Çizelge C.20 – Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğe göre Termik Santral Atıkları

ATIK KODU	ISIL İŞLEMEN KAYNAKLANAN ATIKLAR	KATEGORİ
10 01	Enerji Santrallerinden ve Diğer Yakma Tesislerinden Kaynaklanan Atıklar (19 Hariç)	
10 01 01	(10 01 04'ün altındaki kazan tozu hariç) dip külü, cüruf ve kazan tozu	
10 01 02	Uçucu kömür külü	
10 01 03	Turba ve işlenmemiş odundan kaynaklanan uçucu kül	
10 01 04*	Uçucu yağ külü ve kazan tozu	A
10 01 05	Baca gazı kükürt giderme işleminden (desülfrizasyon) çıkan kalsiyum bazlı katı atıklar	
10 01 07	Baca gazı kükürt giderme işleminden (desülfrizasyon) çıkan kalsiyum bazlı çamurlar	
10 01 09*	Sülfürik asit	A

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

10 01 13*	Yakıt olarak kullanılan emülsifiye hidrokarbonların uçucu külleri	A
10 01 14*	Atıkların birlikte yakılmasından (co-incineration) kaynaklanan ve tehlikeli maddeler içeren dip külü, cüruf ve kazan tozu	M
10 01 15	10 01 14 dışındaki birlikte yakılmadan (co-incineration) kaynaklanan dip külü, cüruf ve kazan tozu	
10 01 16*	Atıkların birlikte yakılmasından (co-incineration) kaynaklanan ve tehlikeli maddeler içeren uçucu kül	M
10 01 17	10 01 16 dışındaki birlikte yakılmadan (co-incineration) kaynaklanan uçucu kül	
10 01 18*	Tehlikeli maddeler içeren gaz temizleme atıkları	M
10 01 19	10 01 05, 10 01 07 ve 10 01 18 dışındaki gaz temizleme atıkları	
10 01 20*	Saha içi atıksu arıtımından kaynaklanan tehlikeli maddeler içeren çamurlar	M
10 01 21	10 01 20 dışındaki saha içi atıksu arıtımından kaynaklanan çamurlar	
10 01 22*	Kazan temizlemesi sonucu çıkan tehlikeli maddeler içeren sulu çamurlar	M
10 01 23	10 01 22 dışındaki kazan temizlemesi sonucu çıkan sulu çamurlar	
10 01 24	Akışkan yatak kumları	
10 01 25	Termik santrallerin yakıt depolama ve hazırlama işlemlerinden çıkan atıklar	
10 01 26	Soğutma suyu işlemlerinden çıkan atıklar	
10 01 99	Başka bir şekilde tanımlanmamış atıklar	

C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

İlimizde bulunan kentsel atıksu arıtma tesislerinden kaynaklanan çamurlar YAKAB düzenli depolama tesisinde depolanarak bertaraf edilmektedir. Sanayiden kaynaklanan atıklar ise tehlikelilik durumuna göre lisanslı firmalar tarafından bertaraf edilmektedir.

C.13. Tıbbi Atıklar

İlimizde oluşan tıbbi atıklar, belediyeler aracılığıyla tıbbi atık taşıma lisanslı firmalar tarafından toplanmakta ve Bursa 'ya Lisanslı bertaraf tesisine taşınmaktadır.

Çizelge C.21– (2012) Yılında İlimiz İl Sınırları İçindeki Belediyelerde Toplanan Tıbbi Atıklar (Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2012)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Tıbbi Atık Taşıma Aracı Sayısı *		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/gün	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Yalova Belediyesi	*		*			3	0,4173		*		*	Bursa
Kadıköy belediyesi		*		*		1	0,00018		*		*	Bursa
Termal belediyesi		*		*		1	0,001		*		*	Bursa
Çınarcık Belediyesi	*		*			1	0,00031		*		*	Bursa
Kocadere Belediyesi	*		*			1	0,00013		*		*	Bursa
Esenköy Belediyesi	*		*			1	0,00024		*		*	Bursa
Teşvikiye Belediyesi		*		*		1	0,00011		*		*	Bursa
Koru belediyesi	*		*			1	0,00013		*		*	Bursa
Tavşanlı Belediyesi		*					0,00007					Bursa
Kaytazdere Belediyesi	*		*			1	0,00066		*		*	Bursa
Subaşı Belediyesi	*		*				0,00005		*		*	Bursa
Altınova Belediyesi	*		*			6	0,00087		*		*	Bursa
Çiftlikköy Belediyesi		*					0					Bursa
Taşköprü Belediyesi		*	*			7	0,00087		*		*	Bursa

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Tıbbi Atık Taşıma Aracı Sayısı *		Toplanan tıbbi atık miktarı	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu	Özel	Kamu	ton/gün	Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Armutlu Belediyesi	*		*			*	0,00079					Bursa

*Tıbbi atık taşıma aracı sayısı "adet" olarak belirtilecektir.

Çizelge C.22- İlimizdeki Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı(Yalova Belediyesi,2013)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Tıbbi Atık Miktarı (ton)			137,308	124,589	150,929	152,324

C.14. Maden Atıkları

İlimizde maden atıkları bulunmamaktadır

Çizelge C.23 – Maden Atıklarının Sınıflandırılması

Atık Kodu	Madenlerin aranması, çıkarılması, işletilmesi, fiziki ve kimyasal işleme tabi tutulması sırasında ortaya çıkan atıklar	Kategori
01 01	Maden kazılarında kaynaklanan atıklar	
01 03	Metalik Minerallerin Fiziki ve Kimyasal Olarak İşlenmesinden Kaynaklanan Atıklar	
01 04	Metalik Olmayan Minerallerin Fiziki ve Kimyasal İşlemlerinden Kaynaklanan Atıklar	
01 05	Sondaj Çamurları ve Diğer Sondaj Atıkları	

İlimizde maden zenginleştirme tesisi yoktur.

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde atık yönetimi konusunda

- Evsel katı Atıkların depolandığı Denizçalı köyü yakınında yer alan Düzenli depolama sahasının 1.lotu dolmak üzere olup, 2.lot inşaatına ivedilikle başlanması gerekmektedir.
 - Hafriyat atık depolama sahaslarının yetersiz olmasından dolayı sıkıntı yaşanmaktadır. Yeni sahasların araştırılması gerekmektedir.
 - Ambalaj atıklarının kaynağında ayrıştırma işlemlerine azami gayret edilmesi gerekmektedir. Ayrıca sokak toplayıcılarının sisteme entegre edilmesi veya engellenmesi önem arz etmektedir.
- Diğer atık türleri için ilimizde önemli problem yaşanmamaktadır.

Kaynaklar

- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- Yalova Belediyesi
- YAKAB (Yalova İli Yerel Yönetimler Katı Atık Tesisleri Yakma ve İşletme Birliği)

Ç. KİMYASALLARIN YÖNETİMİ

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü tarafından Yalova İlının mülki hudutları içinde genel hayatı etkileyecek boyutta deprem, su baskını, toprak kayması, büyük yangınlar, nükleer ve kimyasal sızıntı ve salgın hastalık gibi afetlerin meydana gelmesi durumunda afete maruz kalanların kurtarılması ve halkın yaşam şartlarının düzeltilmesi ve tekrar eski düzeyine getirilmesini sağlayacak tedbirleri önceden almak ve afet sırasında süratle reaksiyon göstererek uygulanacak hareket tarzları ile doğal afet öncesinde ve sonrasında alınacak tedbirleri kapsayan “Yalova İli Afetler Acil Yardım Planı” hazırlanmıştır.

Kurumumuzca tehlikeli maddelerin depolanması, taşınması ve kullanılması sırasında meydana gelebilecek kazalardan sonra müdahale etmek amacıyla Yalova İli Afetler Acil Yardım Planı kapsamında “Endüstriyel Kazalara Acil Durum Planı” hazırlanmıştır. Plan Kapsamında Tesislerde bulunan kimyasal maddeler ile karayolunda taşınan maddelerle ilgili Malzeme Güvenlik Bilgi Formları hazırlanmış ilgili birimlere verilmiştir.

Çizelge Ç.1 – İlimizdeki (2012) Yılı SEVESO Kuruluşlarının Sayısı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	0
Üst Seviye	2
TOPLAM	2

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

Seveso bildirimleri yapılmaya devam etmektedir.

Kaynaklar

- 1- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

D.1. Ormanlar ve Milli Parklar

Yalova Orman İşletme Müdürlüğü’ nün Armutlu, Taşköprü, Çınarcık ve Yalova olmak üzere 4 işletme şefliği bulunmakta olup

- Armutlu Orman İşletme Şefliği’nin14560,5 Ha.,
- Çınarcık Orman İşletme Şefliği’nin13320,0 Ha.,
- Taşköprü Orman İşletme Şefliği’nin10236,0 Ha.,
- Yalova Orman İşletme Şefliği’nin8822,2 Ha. orman alanı bulunmaktadır.

Yalova İli toplam ormanlık alanı **46938,70 ha**’dır. Yalova Orman İşletme Müdürlüğü’ nün genel saha miktarı 79167,6 ha’dır. Yenilenen orman amenajman planlarına göre ağaçlandırma, rehabilite, imar-islak, erozyon kontrol ve mera çalışmaları ile ilgili sahaların toplamı 11819 ha olarak belirlenmiştir.

- Ormanların Ekolojik Yapısı;

MTA Enstitüsünün hazırladığı 1/500000 ölçekli Türkiye Jeoloji Haritası'na göre; Yalova ve Çınarcık Orman İşletme Şefliklerinin kuzey kısmı ile doğu kısmı miosen, güney kısmı ise paleozoik devrine aittir. Yer yer volkanik safhalara rastlanır. Paleozoik devri oluşumu genellikle şistlik bir bünye meydana getirir. Ana kayalar rusubi kalker olup, bunların bölünmesinden kumlu killi topraklar oluşmuştur. İklim bakımından Marmara'nın güneyinde yer alması sebebiyle bu bölgenin iklim tipi özellikleri görülmektedir. Ortalama sıcaklık vejetasyon döneminde 17,2C, ortalama yağış 48,2 mm., ortalama nisbi nem % 75,2dir.

Armutlu Orman İşletme Şefliği arazisi paleozoik I. Zamanın silüriyen ve devoniyen devirlerine, ikinci zamanın üst ve alt kretase katlarında ve yer yer III. Zamanın numilitik devrinin eosen serisi oluşumlarından oluşmaktadır. Çoğunluk kuartz ve gnays ana kayası hakimdir. Oluşum şekillerine göre ve bulunuş oranlarına göre % 34 tortul, %44 metamorfik ve %22 püskürük kayaların oluşturduğu İşletme Şefliği toprakları da esmer orman toprağı, kahverengi orman toprağı ve alüvyal topraklardan oluşur. Arazi engebisi çoğunlukla %21-60 meyillidir. Bakı güney yönüne daha çoktur. İşletme Şefliği Marmara Bölgesi'nin güney doğusundadır. 0-921 m. arasında rakım göstermektedir. Bölgenin özellikle ana kayası yüzeye çıkan çok taşlı toprak yapısı, şistli olan yerlerde orman alanlarının maki örtüsüne geçişini hızlandırmaktadır.

- İlin Orman Envanteri;

Yalova Orman İşletme Müdürlüğü dahilindeki ormanların tümü devlet ormanıdır. Ormanların Alan dökümü; 36.283,9 Ha.sı normal koru, 10.654,8 Ha.sı bozuk korudur.

Tablo D.1- Ormanların Ağaç Cinslerine Göre Dağılımı (Yalova Orman İşletme Müdürlüğü ,2012)

Yalova Ormanları

Sahilçamı	% 0,2
Fıstıkçamı	% 1,0
Kızılcam	% 0,7
Kayın	%24,3
Meşe	%29,4
Kestane	% 4,4
İhlamur	% 0,8
Karışık Yapraklılar	%39,2

Çınarcık Ormanları

Sahil Çamı	% 3,7
Fıstıkçamı	% 2,1
Karaçam	% 0,4
Kayın	%26,4
Meşe	% 2,9
Kestane	% 0,8
İhlamur	% 0,3
Çınar	% 0,4
Diğer Yapraklılar	% 0,5
Karışık yapraklılar	%59,1
İbrelili yapraklı karışık	% 2,9

Armutlu Ormanları

Kızılcam	% 1,1
Fıstıkçamı	% 12,6
Sahilçamı	% 16,6
Karaçam	% 15,8
Kayın	% 8,6
Meşe	% 18,4
Diğer Yapraklılar	% 14,4
Karışık ibrelî	% 0,9
Karışık yapraklılar	% 5,5
İbrelî yapraklı karışık	% 6,1

Taşköprü Ormanları

Kızılcam	% 2,7
Fıstıkçamı	% 0,5
Sahilçamı	% 1,1
Karaçam	% 0,2
Kayın	%11,1
Meşe	% 27,0
Gürgen	% 0,3
İhlamur	% 0,8
Diğer Yapraklılar	%13,4
Karışık ibrelî	% 2,5
Karışık yapraklılar	%34,1
İbrelî yapraklı karışık	% 6,3

İlimizde milli park bulunmamaktadır.

D.2. Çayır ve Mera

Tablo D.2- Yalova İlinde Mera Alanlar(Orman ve Su İşleri Bakanlığı İl. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü,2012)

İLÇESİ	KÖY	MİKTARI (DA)
Merkez	Kazimiye	571,7
Merkez	Samanlı	43,3
Merkez	Sugören	48,3
Merkez	Kirazlı	26,9
Merkez toplamı		690,2
Çiftlikköy	Denizçalı	75,7
Çiftlikköy	Kabaklı	476,1
Çiftlikköy	Gacık	1741,7
Çiftlikköy	Laledere	287,3
Çiftlikköy	Derekoy	339,7
Çiftlikköy	Çukurkoy	484,7
Çiftlikköy	İlyas köy	107,0
Çiftlikköy	Merkez	197,9
Çiftlikköy	Kılıç	533,1
Çiftlikköy toplamı		4243,2
Termal	Akköy	865,8
Termal	Yenimahalle	14,1
Termal	Merkez	284,6
Termal toplamı		1164,5
Armutlu	Mecidiyeköy	358,3
Armutlu toplamı		358,3
Altınova	Ahmediye	31,8
Altınova	Soğuksu	37,1
Altınova	Çavuşçifliği	15,9
Altınova	Karadere	204,3
Altınova	Subaşı	576,8
Altınova	Tavşanlı	66
Altınova	Hersek	27,9
Altınova toplamı		959,8
Yalova ili toplam		7416,0
mera alanı		

D.3. Sulak Alanlar

Hersek Lagünü Yalova ili Altınova sınırları içerisinde, Yalakdere ve yan kollarının taşıdığı malzemenin oluşturduğu delta ovasının kuzeydoğusunda yer almaktadır.. Yalova'ya 27 km uzaklıktadır. Yüzey alanı yaklaşık 152 hektardır. Hersek Lagünü'nün derinliği 30-90 cm arasında değişmekte olup, Lagün, Marmara Denizi'nden kuzeybatı-güneydoğu yönündeki ince bir kıyı şeridi ile ayrılmaktadır. Denizle lagünü ayıran kıyı şeridi aşındığı için 1960'lı yıllarda yer yer beton seddeler yapılarak güçlendirilmiştir. Lagünü doğal durumunda besleyen tek akarsu Yalakdere'dir. Yalakdere, yatağı değiştiği için günümüzde lagünün yaklaşık 3 km. batısından Marmara Denizi'ne dökülmekte olup, lagünle herhangi bir bağlantısı bulunmamaktadır. Eski dere yatağı tamamen doldurularak tarım alanı ve arsa olarak kullanılmıştır. Hersek Lagünü'ne doğrudan karışan veya katkı sağlayan herhangi bir akarsu ise bulunmamaktadır. Bu nedenle, aşırı yağışların olduğu dönemlerde sellenme nedeniyle meydana gelen akışlar haricinde göl herhangi bir yüzeysel akış almamaktadır. Hersek Lagünü esas olarak dalgaların kumulları aşarak Marmara Denizi'nden getirdiği tuzlu sulardan beslenmekle beraber, sınırlı da olsa yağışlı dönemlerde yüzey sularından

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

beslenmektedir. Özellikle kışın ve göç döneminde kalabalık kuş guruplarını barındırması ve uluslararası öneme sahip sulak alan özelliği taşıması nedeniyle Bursa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 05.11.2004 tarih ve 202 sayılı kararı ile 1.derece doğal sit alanı olarak tescil edilmiştir.

D.4. Flora

Yalova İlinde yapılan arazi gözlemleri ve literatüre göre yapılan çalışma sonucunda İl in daha çok Akdeniz Floristik Bölge'sinin etkisi altında kaldığı gözlenmiştir. Yalova İlinde *Chenopodium*, *Lactuca serriola*, *Cichorium inthybus* ve *Centaurea solstitialis* türleri tahrip edilmiş alanlarda yaşamaktadır. Ekolojik toleransı fazla olan bu türler kozmopolittir. Yalova ilinde kozmopolit türlerin oluşturduğu bitkilere ilave olarak park, bahçe ve tarla yabancı otların oluşturduğu genellikle tek tel veya çok yıllık otsu türler ile karakterize edilen bir vejetasyon hakimdir. İlde en geniş kullanım alanı ormanlardır. Yörede orman örtüsünün dağılısında topografik faktörlerin etkisi kendini gösterir. Özellikle Samanlı Dağları'nın Marmara Denizi'ne bakan yamaçlarında gür bir orman örtüsü yer tutmaktadır. Batıda Armutlu ilçesinden başlayarak doğuya doğru ormanlar şerit halinde uzanmaktadır. Orta bölümde Yalakdere havzasında yine ormanlar geniş yer tutmaktadır. Kuzeye bakan yamaçlarda orman örtüsü daha alçak yüksekliklerden baslar. Yağışın fazla olması sebebiyle tahriplerden sonra tekrar yetiştirme imkânı bulan ormanların, orman altı florası da zengin olmaktadır. Buna karşılık güney yamaçlardaki orman örtüsü daha seyrek, orman altı florası da daha fakir hatta yer yer yoktur. Yalova şehrinin güneyinde alçak topografyadan yükselen dik yamaçlar tamamıyla gür bir orman örtüsü ile kaplıdır.

Tablo D.3- Bölge Florası (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü, 2012)

Türler	Türkçe / Yöresel isim	Nispi Bolluk	Tehlike Kategorisi	Endemizm	FTC Bölge	Habitat
Selaginellaceae						
<i>Isoetes olympica</i> A. Braun	-	3	-	-	Geniş yayılışlı	Sulak alanlar
Ranunculaceae						
<i>Consolida orientalis</i> (Gay) Schröd.	Morçişek	3	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
<i>Adonis flammea</i> Jacq.	Kandamlası	3	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
<i>Ranunculus constantinopolitanus</i> (DC.) d'Urv	Düğünçişegi	2	-	-	Geniş yayılışlı	Nemli yerler
Papaveraceae						
<i>Glaucium corniculatum</i> (L.)	Boynuzlu gelincik	3	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Rud. Ssp. <i>Corniculatum</i>						
<i>Papaver lacerum</i> Popov.	Gelincik	3	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
<i>Hypocymbarberbe</i> Sibth. & Sm	Yavruağızı	3	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Cruciferae						
<i>Sinapis arvensis</i> L.	Hardalotu	4	-	-	“	“
<i>Lepidium perfoliatum</i> L.	Tereotu	4	-	-	“	“
<i>Cardiadraba</i> (L.) Desv.	Kediotu	3	-	-	“	“
Ssp. <i>Draba</i>						
<i>Thlaspi arvense</i> L.	-	4	-	-	“	“
<i>Erysimum crassipes</i> Fisch. &	-	3	-	-	“	“
Caryophyllaceae						

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Minuartiahybrida (Vill.) Schischk. Ssp. Hybrida	-	3	-	-	“	“
Silene vulgaris(Moench)GarckeCommunitataCoode&Cullen	Salkım çiçeği	3	-	-	“	“
Polygonaceae						
PolygonumcognatumMeissn.	Keçimemesi	4	-	-	“	“
Chenopodiaceae						
Chenopodiumfoliosum (Moench) Aschers	Iştır	3	-	-	“	“

Chenopodiummurale L .	Iştır	3	-	-	“	“
Hypericaceae						
Hypericumcalycinum L .	Binbirdelik otu	3	-	-	“	“
ViciacraccaL.ssp. gerardiGaudinPurpurascens (DC.) Ser.	Fiğ	3	-	-	“	“
Trifoliumalpestre L.	Üçgül	3	-	-	“	“
Posaceae						
Rubusidaeus L .	Böğürtlen	2	-	-	“	“
Potentillarecta L .	Beşparmak otu	4	-	-	“	“
Umbelliferae						
Eryngiumcampestre L. Var. campestre	Devedikeni	3	-	-	“	“
Echinophoratenuifolia L. Ssp.	Çördük	4	-	-	Ir.-Tur.El	“
Sibthorpiana (Guss.) Tutin						
Bubleuruminteredium	Tavşankulağı	3	-	-	Geniş yayılışlı	Taşlık alanlar
Poriot						
Angelicasylvestris L. Var. sylvestris	Melekotu	2	-	-	Avr.-Sib El.	Nemli Yerler
Tordyliumapululum L.	-	2	-	-	Akd.El.	Yol Kenarı
Compositae						
Inulagermanica L.	Anduzotu	2	-	-	Avr.-Sib.El	Yol Kenarı
FilagoericocephalaGuss.	-	3	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarları
Tusslago farfara L.	Kabalak	3	-	-	“	“
Anthemistinctoria L. Var pallida DC.	Papatya	4	-	-	“	“
Artemisiavulgaris L.	Yavşan	3	-	-	“	“
Circiumvulgare (Sav) Ten.	Kazankulpu	1	-	-	“	Deniz kenarları
CarduusnutansL.ssp. Nutans.	Deve diken	3	-	-	“	Yol kenarı
Centaureasolstitialis L.	Peygamber	4	-	-	“	Makilik

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Ssp. Solstitialis	çiçeği					
CentaureaibericaTreves. Sprengel	Peygamber çiçeği	2	-	-	“	Maki açıklıkları
CentaureatriumfettiAll Grup A	Peygamber çiçeği	3	-	-	“	Makilik
CentaureadepressaBieb.	Peygamber çiçeği	3	-	-	“	Yol Kenarı
Crupinastrum (moris) Vis.	-	2	-	-	“	Makilik
Xeranthemumannum L.	Dağ karanfili	4	-	-	İran- Tur. El.	Makilik
Picris hieracioides L.	-	2	-	-	Av.-Sib. El.	Yol kenarı
Pilosella hoppeana (Schultes) C.H.&F.W. Schultz var. Pilisquama(NP) Sell&West	-	3	-	-	Geniş yayılışlı	Makilik
Lactuca serriola L.	Yabani marul	4	-	-	Av.-Sib. El.	Maki açıklıkları
Scariolaviminea (L) F. W. Schmidt	-	2	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Taraxacumbutteri Van Soest	Karahindiba	3	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Crepis foetida L. Ssp. Rhoeo adifolia (Bieb) Celak	Tüylü konak	4	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Campanulaceae						
Campanula lyrata Lam. Ssp. Lyrata	Çingirakotu	1	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Campanula persifolia L.	Çingirakotu	2	-	-	Av.-Sib. El.	Maki açıklıkları
Anchusa azurea Miller var.	Sığırdili	4	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Scrophulariaceae						
Verbascum phoenicum L.	Sığırkuyruğu	2	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Veronica anagallis-aquatica L.	Mineçiçeği	2	-	-	-	Nemli alanlar
Labiatae						
Ajuga orientalis L.	Mayasilotu	3	-	-	Geniş yayılışlı	Çalılık
Scutellaria hastifolia L.	Kalkantaç	3	-	-	Avr-Sib. El.	Deniz Kenarı
Lamium garganicum L. Ssp. Laevigatum Arcangeli	Ballıbaba	3	-	-	Avr-Sib. El.	Orman
Marrubium vulgare L.	Bozot	3	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Marrubium astracanium Jac	“	3	-	-	“	“

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

q.ssp. Astracanium						
Thymusroegneri C. Koch	Kekik	2	-	-	Avr-Sib. El.	Yol Kenarı
Salviaverticillata L. Ssp. Verticillata	Adaçayı	2	-	-	“	“
Salviaverticillata L. Ssp. Amasiaca (Freyn&Bornm) Bornm.	Adaçayı	2	-	-	İan-Tur. El.	Yol Kenarı
Euphorbiaceae						
Euphorbiavalerianifolia Lam.	Sütleğen	2	-	-	Akd. El	Yol Kenarı
Euphorbiaaleppica L.	Sütleğen	3	-	-	Geniş yayılışlı	“
Liliaceae						
Alliumpaniculatum L. Ssp. Paniculatum	Yabani Soğan	3	-	-	Akd. El.	“
AlliummyrianthumBoiss.	Yabani Soğan	2	-	-	İr.-Tur.El	“
Gramineae						
BromusintermediusGuss.	Brom	4	-	-	Geniş yayılışlı	“
AlopecurusmyosuroidesHudson var. Tonsus (Blanchheex.Boiss) R. Mill.	Tilki Kuyruğu	3	-	-	Avr.-Sib. El.	“
Alopecurussetarioides Gren.	Tilki Kuyruğu	3	-	-	Akd.El.	Nemli Alanlar
Arundodonax L.	Kargı	3	-	-	Geniş Yayılışlı	“
Bromusarvensis L.	Brom	4	-	-	“	Yol Kenarı

Yalova Çevresinde Yayılışlı Olan Endemik ve Diğer Türler;

Lathyrus undulatus Boiss.

Eryngium bithynicum Boiss.

Heracleum platytaenium Boiss.

Ferulago humilis Boiss.

Knautia byzantina Fritsch

Anthemis aciphylla Boiss. var *discoidea* Boiss.

Carduus nutans L. subsp *trojanus* P.H. Davis

Centaurea olympica C. Koch

Centaurea hermanni F.

Pilosella hoppeana (Schultes) C.H. et F.W. Schultes subsp. *lydia* (Bornm.)Sell et West

Taraxacum pseudobrachyglossum van Soest

Taraxacum turcicum van Soest

Campanula lyrata Lam. subsp. *lyrata*
Taraxacum pseudobrachyglossum
Campanula persicifolia L.
Campanula betonicifolia Sm.
Hypericum avicularifolium Jaub. Et Spach subsp. *byzantinum* (Azn.) Robson
Cyclamen cilicicum Boiss. Et Heldr. subsp. *intaminatum* Meikle
Cylamen mirabile Hildebr.
Alkanna tinctoria (L.) Tausch subsp. *glandulosa* Hub.-Mor.
Verbascum bombyciferum Boiss.
Verbascum lydiu Boiss. var. *heterandum* Murb.
Verbascum bithynicum Boiss.
Verbascum tossiense Freyn. Et Sint.
Scrophularia cryptophylla Boiss.
Phlomis russeliana (Sims) Benth
Lavandula stoechas L. subsp. *cariensis* (Boiss.) Rozeira
Wiedemannia orientalis Fisch. Et Mey.
Ballota nigra L. subsp. *anatolica* P.H. Davis
Euphorbia anacampceros Boiss. var. *anacampseros*
Euphorbia amygdaloides L. var. *robbiae*
Asperula lilaciflora Boiss. subsp. *phrygia* (Bornm.) Schönb-Tem.
Galium fissurens Ehrend. Et Schönb-Tem.
Colchicum burtii Meikle
Colchicum chalcedonicum Azn. subsp. *chalcedonicum*
Hyacinthella lineata (Steudel) Chouard
Galanthus plicatus Bieb. subsp. *byzantinus* (Baker) D.A. Webb)
Crocus flavus Weston subsp. *dissectus* T. Baytop et Mathew
Crocus pestalozzae Boiss.
Crocus antalyensis Mathew

D.5. Fauna

Karasal Türler Ve Popülasyonları ;

- Memeliler (Mamalia) :

Tablo D.4 - Kemirgenler (Rodentia) (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge MÜD. Yalova Şube Müdürlüğü,2012)

Latince ismi	Türkçe ismi	Bern sözleşmesi
SORICIDAE		
<i>Sorex minutus</i>	Cüce fare	-
ERINACEIDAE		
<i>Erinaceus concolor</i>	Kirpi **	X
SPALACIDAE		
<i>Spalax leucodon</i>	Körfare	-
MURIDAE		
<i>Rattus rattus</i>	Sıçan	-
<i>Mus musculus</i>	Ev faresi	-

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Tablo.D.5.- Yırtıcı Hayvanlar (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü,2012)

Latince ismi	Türkçe ismi	Bern Söz.
Canis lupus	Kurt	-
Canis aureus	Çakal	-
Vulpes vulpes	Tilki*	-
Mustela nivalis	Gelincik*	X
Meles meles	Porsuk	
Martes martes	Ağaç sansarı	
Urcus arctos	Boz ayı*	X

- Sürüngenler (Reptilia):

Tablo D.6- Kertenkeleler (Lacertilia) (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü,2012)

Familiya	Latince ismi	Türkçe ismi	Bern sözleşmesi
GEKKONIDAE	Cryptodactylus kotschy	İnce parmaklı keke	X
AGAMIDAE	Agama stellio	Dikenli keler	X
LACERTIDAE	Lacerta saxicola	Kaya kertenkelesi	X

Tablo D.7- Yılanlar (Serpentes) (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü,2012)

Familiya	Latince ismi	Türkçe ismi	Bern Söz.
Colubridae	Coluber caspius	Ok yılanı	X
Typhlopidae	Typhlops vermicularis	Kör yılan	X
Viperidae	vipera ammodytes	Boynuzlu engerek	X

Tablo D.8- Kaplumbağalar (Testudines) (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü,2012)

Familiya	Latince ismi	Türkçe ismi	Bern Söz.
Emydidae	Emys orbicularis	Benekli kaplumbağa	X
Testudinidae	Testudo graeca	Adi tospağa	X

- Çift Yaşamlılar (Amphibia):

Tablo D.9-Kurbağalar (Anura) (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü,2012)

Familiya	Latince ismi	Türkçe ismi	Bern Söz.
Ronidae	Rana ridibunda	Ova kurbağası	X
Ronidae	Rana macrocnemis	Uludağ kurbağası	X
Bufonidae	Bufo bufo	Siğilli kurbağa	X
Bufonidae	Bufo viridis	Gece kurbağası	X
Pelobatidae	Pelobates syriacus	Toprak kurbağası	X

Tablo D.10-Semenderler (Urodela) (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü,2012)

Familiya	Latince ismi	Türkçe ismi	Bern Söz.
Salamandridae	Triturus vulgaris	Küçük semender	X
Salamandridae	Triturus cristatus	Pürtüklü semender	X

Tablo D.11- Kuşlar (Aves) (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü,2012)

Familiya	Latince ismi	Türkçe ismi	Bern sözleşmesi	Red Data
COLUMBIDAE	Streptopelia turtur	Üveyik	X	A.4
ALAUDIDAE	Melanocorypha calandra	Boğmaklı toygar**	X	-
HIRUNDINIDAE	Hirundo rustica	Kır kırlangıcı	X	-
TURDIDAE	Turdus pilaris	Tarla ardıcı**	X	-

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

CORVIDAE	Pica pica	Saksağan***	-	-
	Corvus monedula	Küçük karga***	-	-
STURNIDAE	Sturnus vulgaris	Sığırcık**	-	-
LARIDAE	Larus argentatus	Güşi martı**	-	-
PASSERIDAE	Passer domesticus	Serçe**	-	-

Aquatik Türler Ve Popülasyonları;

- Marmara Denizi'nde Yaşayan Türler;

Algler

Alcidium helminthochortan	Phyllophora nervosa
Gelidium spp.	Porphyra leucosticta
Gigartina biculata	Cystoseria spp.
Gracilaria verrucosa	Ulva rigida

Omurgasızlar

Aurelia aurita	Deniz anası
Mytilus spp.	Midye
Chamelea gallina	Kum midyesi (Beyaz)
Corallium rubrum	Kırmızı mercan
Ostrea edulis	İstiridye
Rapana thomasiana	Deniz salyangozu
Penaeus spp.	Karides
Parapenaeus spp.	
Palaemon spp.	
Hemarus gammarus	İstakoz
Sepia officinalis	Mürrekkep balığı
Daphnia pulex	Su piresi

- Yalova Kıyılarında En Çok Görülen Fitoplankton Grupları ve Bazı Türleri;

Diatom

Actino sp.
Chaetoceros decipiens
Coscinodiscus sp.
Coscinodiscus oculus-iridis
Coscinodiscus radiatus
Dactyliosolen antarcticus
Dithyllum brightwellii
Fragilaria cylindrus
Fragilaria islandica
Leptocylindrus danicus
Leptocylindrus minimus
Melosira sp.
Melosira monilioformis
Melosira nummuloides
Nitzschia closterium
Nitzschia seriata
Rhizosolenia alata
Rhizosolenia calcar-avis
Rhizosolenia deliculata
Rhizosolenia hebetata
Rhizosolenia setigera

Thalassiosira sp.
Thalassiosira decipiens
Thalassiosira hyalina
Thalassiothrix nitzschioides
Skeletonema costatum
Striatella unipunctata

Dinoflagellat

Blastodinium sp.
Ceratium bucephalum
Ceratium furca
Ceratium fusus
Ceratium lineatum
Ceratium reticulatum
Ceratium tripos
Dinophysis acuminata
Dinophysis acuta
Dinophysis caudata
Dinophysis hastata
Exuviella baltica
Exuviella compressa
Gonyaulax sp.
Gonyaulax polyedra
Gymnodinium sp.
Gymnodinium splendens
Noctilica scintillans
Peridinium sp.
Peridinium claudicans
Peridinium depressum
Peridinium leonis
Peridinium oblongum
Peridinium steinii
Peridiniopsis trocchedinium
Phalacroma rodundata
Plectodinium nucleovalvatum
Podolampas elegans
Prorocentrum micans
Pyrocystis psedonocitica
Oxytoxum sp.
Oxytoxum milneri

Silikoflagellat

Dictyotheca fibula
Dictyotheca speculum

Tablo D.12- Balıklar (Pisces) (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge MÜD. Yalova Şube Müdürlüğü,2012)

TÜRLER	BERN SÖZ.	HABİTAT	TÜRKÇE İSİM
Lamna nasus	-	Epipelajik	Dikburunlu karkarias
Schylorinus canicula	-	Demersal (Kumlu-çamurlu)	Kedibalgı
Squatina squatina	-	Demersal (Kumlu-çamurlu)	Keler
Torpedo torpedo	-	Demersal (Kumlu-çamurlu)	Çarpan
Sardina pilchardus	-	Epipelajik	Sardunya
Sardinella aurita		Epipelajik	Büyük sardalya
Sprattus sprattus	-	Epipelajik	Çaça

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Engraulis encrasicolus	-	Epipelajik	Hamsi
Conger conger	-	Demersal (kayalık)	Mıgır
Lepadogaster lepadogaster	-	Demersal (kayalık)	Yapışkanbalık
Lithognathus mormyrus	-	Demersal (kayalık)	Mırmır
Zeus faber	-	Demersal (Kumlu-çamurlu)	Dülger
Atherina hepsetus	-	Epipelajik	Gümüş
Mallus surmuletus	-	Demersal(kumlu-taşlık)	Tekir
Smaris alcedo	-	Demersal	İzmarit
Acipenser stellatus	X	Demersal (Kumlu-çamurlu)	Marmara mersin balığı
Mugil cephalus	-	Epipelajik	Kefal
Raja miraletus	-	Demersal (Kumlu-çamurlu)	Vatoz
Mallus barbatus	-	Demersal (Kumlu-çamurlu)	Barbunya
Boops boops	-	Semi-pelajik	Küpez
Pagrus pagrus	-	Demersal (Kumlu-çamurlu)	Mercan
Sparus aurata	-	Demersal(Kumlu-çamurlu-kayalık)	Çipura
Gadus meralangus	-	Demersal	Mezgit
Diplorus annularis	-	Demersal(denizçayırı)	İspararoz
Lichia amia	-	Epipelajik	Akya
Obloda melanura	-	Demersal (kayalık)	Melanura
Sciane umbra	-	Demersal (kayalık)	İşkine (Eşkine)
Trigla lucerna	-	Demersal (kumlu-çamurlu)	Kırlangıç
Solea vulgaris	-	Demersal (kumlu-çamurlu)	Dil
Dentex dentex	-	Demersal (kayalık)	Sinargit
Arnoglossus rhombus	-	Demersal (kumlu)	Pisi
Labrus bergyita	-	Demersal (kayalık)	Lapin
Schopthalmus rhombus	-	Demersal (kumlu)	Kalkan
dipodus vulgaris	-	Demersal (kayalık)	Karagöz
Coris julis	-	Demersal (kayalık)	Gelincik Balığı
Seranellus cabrilla	-	Demersal (kayalık)	Hani Balığı
Scorpaena porcus	-	1-800 m	İskorpit

Yukarıdaki tablolara göre yanlarında (*) ile gösterilen türler belli zamanlarda avlanılmasına izin verilen türlerdir. Yanlarında (**) ile gösterilen türler Orman Bakanlığı Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Koruma Genel Müdürlüğünün 1996-1997 Av Dönemi Merkez Komisyonu kararı ile koruma altına alınmıştır. Yanlarında (***) ile gösterilen türler avlanabilen türlerdir.

- A.1 Nesli tehlikede olanlar
- A.2 Şiddetli tehdit altında olanlar
- A.3 Tehdit altındakiler
- A.4 Potansiyel olarak tehlike sinyali verenler

B kategorileri Geçici transit türler

X ile gösterilen türler Bern Sözleşmesi ile koruma altına alınmıştır.

Yukarıdaki bu sınıflamaya göre bölgede potansiyel olarak tehlike sinyali veren Üveyik türü olduğu söylenebilir. Bu durum bölgeye has olmayıp, yurdumuzda konaklayan göçmen kuşlar ve bir çok yerel tür içinde söz konusudur. Zira doğal yaşama ortamlarının zarar görmesi , aşırı ve kontrolsüz avlanma, ticari amaçlarla yumurta ve yavruların doğadan koparılması gibi sebeplerle yurdumuzdaki ve daha genel anlamda dünyada insan yerleşimlerinin arttığı ve koruma önlemlerinin alınmadığı her bölgede kuş popülasyonları her geçen gün daha fazla zarar görmektedir. Bununla beraber bu türler üzerine zararlı herhangi bir etki bulunmamaktadır.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Marmara Denizi'nde çamurlu ortamın 40-50 m derinde olması ve dalgaların denizi fazla bulandırmaması, 10-30 m derinlikte zemini çoğunun deniz çayırları ve yoğun bitki örtüsü meydana getirmesi gibi hususlar yumuşak zemini seven, yosunlar otlar ve çayırlar çamur içinde yaşayabilen ve omurgasızlar ile beslenen balık türlerini çekmiştir. (tekir, kefal, pisi,dil vb.).Karadenizde olan Kalkan balığı , kıyılara kadar girmiş olmasına rağmen, ancak ufak bir yaşama alanı bulabilmiştir. Yalova bölgesinin sığ bir kıta platformu üzerinde yer alması nedeni ile deniz içi bitki formasyonları bol bulunur ve balıklar için besin maddesi olur. Bu özellik geçiş dönemlerinde göçmen balık sürülerini Yalova kıyılarına çekmekte ve sürülerin bu bölgede bir süre kalmalarına neden olmaktadır. Yine yerli balıkların (demersal balıklar) kayalık kıyı noktalarında gelişmesine imkan verilmektedir. Bu doğal koşulların bu derece iyi olmasına rağmen 1950'li yıllardan sonra aşırı ve yanlış avlanma, kirlilik yükünün artması vb bilinen ve bilinmeyen nedenlerden dolayı balık popülasyonlarında azalma gözlenmektedir.

Yalova Çevresinde Yayılışı Olan Endemik ve Diğer Türler;

Kuyruklu Kurbağalar

Familiya: Salamandridae (Semenderler)

Şeritli semender-*Ommatotriton ophryticus* Near Threatened (Yakın tehdit altında)

Kaplumbağalar

Familiya: Emydidae (Su kurbağaları)

Benekli kaplumbağa-*Emys orbicularis*

Lower Risk/near threatened (Yakın tehdit altında)

Familiya: Testudinidae (Kara kurbağaları)

Tosbağa-*Testudo graeca* Vulnerable (Zarar görebilir)

Yılanlar

Familiya: Colubridae

Sarı yılan-*Elaphe quatuorlineata* Near Threatened (Yakın tehdit altında)

Memeliler

Familiya: Rhinolophidae (Nal Burunlu Yarasalar)

Akdeniz nalburunlu yarasası- *Rhinolophus euryale* Near Threatened (Yakın tehdit altında)

Familiya: Vespertilionidae (Düz Burunlu Yarasalar)

Uzunayaklı yarasa- *Myotis capaccinii* Vulnerable (Zarar görebilir)

Familiya: Miniopteridae (Uzunkanatlı Yarasalar)

Uzunkanatlı yarasa- *Miniopterus schreibersii* Near Threatened (Yakın tehdit altında)

Familiya: Mustelidae (Gelincikgiller)

Alaca sansar-*Vormela peregusna* Vulnerable (Zarar görebilir)

İl düzeyinde nesli tehlikede olan ve olması muhtemel evcil hayvanlar ile yaban hayvanlarının; türleri, sayıları ve bunların korunmasına yönelik alınan tedbirler ile ilgili çalışmalar başlatılmıştır.

- İl hayvanları koruma kurulu kararı;

Sokak hayvanları iyileştirme merkezi kurma ver var olanların aktif hizmet vermesi için acil ihtiyaçların tespiti ve temin edilmesi; belediyelerce hayvan barınakları oluşturulması yoluna gidilmesine; barınaklarda yapılan tüm iş ve işlemlerin İl Orman ve Su İşleri Müdürlüğüne bildirilmesi, barınak kurmak için mali desteğin 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunun 19. maddesi gereği Orman ve Su İşleri Bakanlığından İl Orman ve Su İşleri Müdürlüğü aracılığı ile istenilmesine ve kurulan barınakların İl Orman ve Su İşleri Müdürlüğü ekiplerince denetlenmesine , denetimde İl Tarım Müdürlüğü Veteriner Hekimlerinden yardım alınmasına;

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Yalova Merkez Belediye Başkanlığına ait barınak haricinde barınak bulunmamaktadır. Belediyelerin barınak talebi olmamıştır.

5199 Sayılı 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun Uygulamaları : İlimiz Hayvanları Koruma Kurulu kurulmuştur. Yalova ve Armutlu Belediyeleri'nin bünyesinde kurulan geçici hayvan barınağında sahipsiz sokak hayvanları rehabilite edilip kısırlaştırılmaktadır. Bu hayvanlar sahiplendirilmeye çalışılmaktadır. Çınarcık ve Çiftlikköy Belediye Başkanları da kısırlaştırma yapmak üzere binalarının yapımına başlamışlardır. Sahiplendirilemeyen sokak hayvanları markalanarak en kısa sürede alındıkları mevzideki ortamına geri bırakılmaktadır.

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

Yalova ili sınırları içerisinde 2 adet Tabiat Parkı bulunmaktadır.

Delmece Yaylası Tabiat Parkı;

Yalova İli Çınarcık-Armutlu İlçeleri sınırları içerisinde kalan mülkiyeti orman olup, 19,76 Ha. 'lık alanı kapsamaktadır. Orman amenajman haritalarına göre Çınarcık 271 nolu bölme ve Armutlu 107 nolu bölme içerisinde kalmaktadır.

Yayla turizmi potansiyeline sahip, her yıl yayla şenliklerinin yapıldığı yer olma özelliği taşıyan bölgedir.

Denizden yüksekliği 750 mt. dir.

Alanın vejetasyonu kayın, gürgen, karaçam, meşe, funda ve otsu bitkilerdir.

Harmankaya Tabiat Parkı;

Harmankaya Tabiat Parkı Yalova İli Termal İlçesinde bulunmaktadır. Tabiat Parkının alanı 0,6 Ha. dır.

Alanın tamamı kayın ağacı ile kaplıdır. Saha ve çevresi odunsu türlerin yanı sıra otsu bitki türleri açısından da zengin yapıya sahiptir.

Yaban hayatı olarak da memeli türlerinden kurt, çakal, tilki ve yaban domuzu, yırtıcı ve ötücü kuş türleri bulunmaktadır.

D.7. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde hayvan barınağı sayısı artırılması gerekmektedir.

Kaynaklar

- 1- Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü
- 2- Yalova Orman İşletme Müdürlüğü

E. ARAZİ KULLANIMI

E.1. Arazi Kullanım Verileri

Yalova İli CORİNE istatistik verilerine göre, 2000–2006 yılları arasında arazi kullanım değişikliği en fazla yapay bölgelerde artış, tarım alanlarında azalma şeklinde tespit edilmiştir. Orman yeri ve

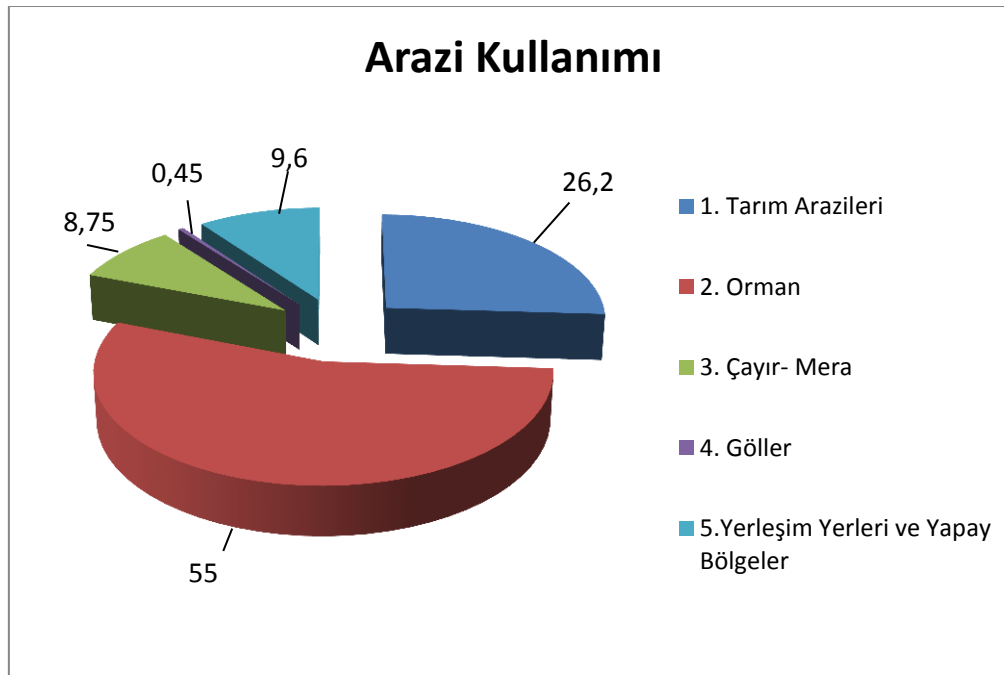
yarı doğal alanlarda 34 ha azalmıştır. Su yapılarında değişim gözlenmemiştir. Yalova ili, son yıllarda oldukça artan sanayisi ve nüfusu ile dikkat çekmektedir. Yalova ili verilerine bakıldığında, yapay alanlardaki artış tarım alanları ile orman yeri ve yarı doğal alanların azalmasının sebebi olarak değerlendirilebilir. Tarımsal alanlar içinde değerlendirilen mera alanları 2000 yılında 814,03 ha iken 2006 yılında 709,79 ha olarak tespit edilmiştir.

Yalova’da eğim çoğunlukla %12’nin üzerinde ve doğal örtü de nispeten tahrip edilmiş olduğundan toprakların %75,7’si erozyondan şiddetli şekilde etkilenmiştir. Dolayısıyla toprakların büyük çoğunluğu sığ veya çok sığdır. Ayrıca sarp eğimli 3.384 hektarlık kısımda kayalık vardır. Toprakların 2.804 hektarında drenaj yetersiz, 772 hektarında bozuktur. Buralar çoğunlukla tarım alanıdır.

Tablo E.1- İlin Arazi Kullanım Durumu(2012)

Arazi Kullanım Türü	Alan (ha)	%
Tarım Arazileri	22173,8	26,2
Su Kütlesi	230,15	0,27
Orman	46613	55
Sulak Alan	152	0,18
Çayır ve Mera	7416	8,75
Yerleşim Yerleri, Yapay Bölgeler	8117,05	9,6

Grafik E.1 – İlimizin (2012) Yılı Arazi Kullanım Durumu

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge E.1 – (2006) Yılı İlimizin Arazilerinin Kullanımına Göre Arazi Sınıflandırılması(Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü,2012)

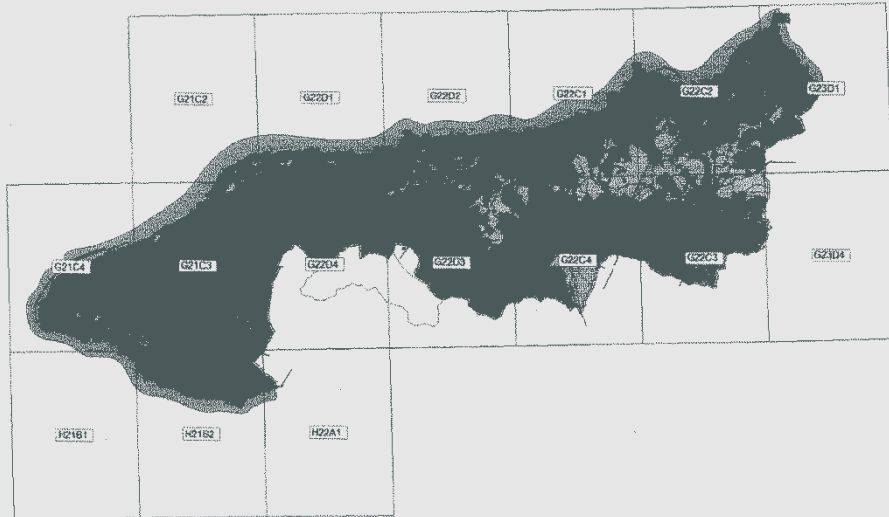
		I. Sınıf (ha)	II. Sınıf (ha)	III. Sınıf (ha)	IV. Sınıf (ha)	V. Sını f (ha)	VI. Sınıf (ha)	VII. Sınıf (ha)	VIII . Sınıf (ha)
Topla m		1786,48 5	3248,93 3	2419,97 5	221,63 8		13655,40 4	2852,16 1	
İLÇE	MERKEZ	565,282	830,571	564,677			2982,087	540,801	
	ALTINOVA		1530,46 7	608,464			3405,047	643,553	
	ARMUTLU			318,940	221,63 8		574,252	297,526	
	ÇINARCIK	212,677	60,270	585,949			387,525	649,690	
	ÇİFTLİKKÖ Y	850,826	761,488	91,706			5722,238	384,097	
	TERMAL	157,700	66,137	250,239			584,255	336,494	

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre düzeni planı

YALOVA İLİ 1/25.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI (2007) KARARLARI

Harita E.1.- Yalova İli 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı (İl Özel İdaresi.2012)

1/25000 Ölçekli Yalova İl Çevre Düzen Planı, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu gereğince İl Genel Meclisi'nin 09.02.2007 tarih ve 37 ve Yalova Belediye Meclisinin 09.02.2007 tarih ve 58 nolu kararları ile onaylanmış 06.07.2007-06.08.2007 tarihleri arasında asakya çıkartılarak ilan edilmiş; askı süreci içinde yapılan itirazlar İl Genel Meclisi'nin 08.06.2007 tarih ve 145 ve Yalova Belediye Meclisi'nin 270 nolu kararları ile itirazların değerlendirildiği şekli ile kesinleşerek yürürlüğe girmiştir.

PLANLAMA ALANI GENEL ARAZI KULLANIM KARARLARI

Yalova İli 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı planlama çalışmalarına başlamadan önce ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan veriler, yerinde yapılan arazi çalışmaları ve belediyeler ve ilgili kurum ve kuruluşlarla yapılan görüşme ve toplantılar sonucunda yapılan mevcut durum, potansiyel, olanak tespitleri ve sentez çalışmaları ile planlamaya altlık oluşturacak veriler tespit edilmiş, bu veriler ışığında planlama aşamasına geçilmiştir. Mevcut durum, potansiyeller, eşikler, yatırımlar, talepler, mevcut imar planları, ilgili kurum ve kuruluş görüşleri, Yalova İl Stratejik Planı, Yalova Belediyesi Stratejik Planı, İl gelişme planları, İl Tarım Master Planı vb. veriler planlama ilkeleri ve gereklilikleri neticesinde değerlendirilerek 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı kararları oluşturulmuştur.

1/25.000 ölçekli Yalova İl Çevre Düzeni planı çalışmaları sürdürülürken bu planla eş zamanlı gerçekleştirilen ve planın mekansal anlamda uygulamaya geçmesindeki araçlardan birisi olan İl Stratejik Planı çalışmalarının temel misyon, vizyon, ilke, stratejik amaç ve hedefleri de planla bir bütün olarak değerlendirilmiş, bu konuda sürdürülen çalışmalarda özel sektör temsilcisi olarak planlama ekibinde yer alınmıştır.

Yalova İl Çevre Düzeni Planı Çalışmaları yapılırken yakın bölgesi içinde ve etkileşim alanı içinde kalan İstanbul, İzmit, Bursa gibi önemli yerleşme merkezlerinin üst ölçekli plan kararları incelenmiş, bu planlarla bütünlük ve uyum sağlanmaya çalışılmış, söz konusu planların hazırlayıcıları ile görüş alışverişlerinde bulunulmuş ve plan hazırlanma sürecindeki toplantılardan bazılarında da özellikle İstanbul Üst Ölçekli Planı çalışmasını yürüten ekipten kişiler katılmışlardır.

Planlama alanı içinde önemli verilerden birisi olan mevcut yapılaşma alanları ve daha önce onaylanmış alt ölçekli planlarla ilgili kararlar verilirken; bu planlar çevre düzeni planına işlenmesi gerekli direk bir veri olarak kabul edilmemiş olup, çevre düzeni planının temel hedef, ilke ve stratejileri ile uyumu irdelenerek ve ilgili kurum ve kuruluş görüşleri de dikkate alınarak plan kararları oluşturulmuştur.

Yalova İli'nin planlama hedef ve ilkelerine göre mekansal gelişim stratejileri özetle aşağıdaki gibidir:

- Tüm kentsel sektörlerin dengeli gelişiminin sağlanması ve sektörlerde uzmanlaşma.
- Sanayi sektöründe ihtisas OSB'leri, tersane alanları, küçük sanayi sitelerinin planlanması ile altyapı maliyetini azaltan, ihtisaslaşmış, çevreye duyarlı sanayi gelişimi.
- Gelişen sanayi ve kentsel servislerin kontrollü gelişimi
- Tarım ve orman alanı potansiyellerinin tarım, ekolojik turizm ve doğa turizmi sektörlerinde koruma-kullanma dengesi içerisinde gelişimi
- Turizm sektöründe sağlık-termal, eko turizm, yayla turizmi, doğa turizmi, inanç turizmi, yat turizmi vb. konularda çeşitlenme ve ihtisaslaşma
- İkinci konutların turizm amaçlı veya daimi ikametgah amaçlı kullanımı
- Kıyı kullanımının çeşitlendirilmesi ve deniz ile olan ilişkinin güçlendirilmesi
- Merkez işlevlerinin ve kentsel servislerin güçlendirilmesi ve ilde dengeli dağılımı
- Kentsel ve bölgesel sosyal donatı alanlarının planlama alanı içerisinde dengeli dağılımı
- Arkeolojik, doğal, tarihi değerlerin korunarak, turizm potansiyeli olarak geliştirilmesi.
- Karayolu, denizyolu, havayolu bağlantılarının güçlendirilmesi
- Kırsal yerleşmelere turizme yönelik işlevler yüklenmesi

Planlama alanı bütünündeki öneri mekansal kullanım değerleri aşağıdaki gibidir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Tablo E.2- Yalova İli 1/25000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Mekansal Kullanım Değerleri (İl Özel İdaresi.2012)

Sıra No.	ARAZİ KULLANIMLARI	Alanı (ha)	%
1	KONUT YERLEŞİM ALANLARI (Kentsel ve Kırsal Yerleşik/ Gelişme Kullanımları)	10082,80	11,90
2	SANAYİ, KENTSEL SERVİS/ÇALIŞMA VE DEPOLAMA ALANLARI (Sanayi. OSB, KSS, Depolama, KSA, Tersane Kullanımları)	2795,48	3,30
3	TURİZM VE REKREASYON ALANLARI (Turizm, Tercihli Kullanım, Günübirlik, Rekreatyon Kullanımları)	1664,50	1,97
4	KENTSEL SOSYAL DONATI ALANLARI (Fuar, Mesire, Ar-Ge, Teknoloji, Kamu Tesis, Eğitim, Sağlık vb. Kullanımlar)	1107,87	1,31
5	TARIM ARAZİLERİ KULLANIMI (Diğer,Organik,Mutlar,Sera Kullanımları)	14003,30	16,53
6	ORMAN KULLANIMLARI (Orman, Ağaçlandırılacak Alan Kullanımları)	48474,44	57,23
7	ASKERİ ALANLAR	711,83	0,84
8	BUGÜNKİ KULLANIMLARI VE DOĞAL KARAKTERLERİ KORUNACAK ALAN KULLANIMLARI (Makilik, Doğal Karakteri Korunacak, Mera Kullanımları)	4084,68	4,82
9	KENTSEL TEKNİK ALT YAPI ALANLARI (Terminal, Arıtma, Göl, Baraj, Yollar Kullanımları)	1775,10	2,10
	TOPLAM	84700,00	100,00

Yalova İli 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı kapsamında kentsel ve kırsal alanlara ilişkin planlama kararları aşağıda verilmiştir.

- **Konut Yerleşme Alanları**

Kentsel Konut Yerleşme ve Gelişme Alanları

İl bütününde kentsel konut yerleşme ve gelişme alanları belirlenirken; mevcut yapılaşma durumları, doğal eşikler, yerleşilebilirlik analizleri ve projeksiyon nüfusları ile mevcut imar planları çevre düzeni planının temel amaç, hedef ve stratejileri ile plan bütünlüğü kapsamında değerlendirilerek irdelenmiş bu doğrultuda gelişme alan ve yoğunlukları belirlenmiştir.

Bu alanlar ağırlıklı olarak konut alanları ve konut alanları için gerekli sosyal donatı ve kentsel altyapı alanlarını kapsamaktadır.

Toplam kentsel yerleşik konut alanları 2190.78 ha, kentsel gelişme konut alanları ise 6240.03 ha olarak planlanmıştır.

Kentsel yerleşik konut alanlarında düşük yoğunluk, orta yoğunluk ve yüksek yoğunluk olmak üzere 3 farklı yoğunluk bulunmaktadır.

Kentsel gelişme konut alanlarında ise düşük yoğunluk ve orta yoğunluk olmak üzere 2 farklı yoğunluk önerisi yapılmıştır.

Kırsal Yerleşme ve Gelişme Alanları

İl bütününde kırsal yerleşme ve gelişme alanları mevcut durum, doğal eşikler, yerleşilebilirlik analizleri ve projeksiyon nüfusları kapsamında değerlendirilmiş, gelişme alan ve yoğunlukları belirlenmiştir.

Bu alanlar kırsal konut alanları ve donatı alanlarını kapsamaktadır.

Kırsal konut yerleşme ve gelişme alanları planda toplam 1648.32 ha olup düşük yoğunluklu olarak planlanmıştır.

- **Kentsel Servis, Çalışma, Sanayi ve Depolama Alanları**

Planlama alanı içerisinde toplam 2795,48ha alan kentsel servis, çalışma, sanayi ve depolama alanı olarak planlanmıştır.

Yalova İl Stratejik planı ekonomik sektör amaç ve hedeflerinde de belirtilen “İl’in mevcut sanayi varlığının korunması ve ekolojik dengeyi koruyarak yüksek katma değer yaratacak yeni sanayi alanlarını belirlenmesi ve yatırımlarla ilgili girişimlerin hızlandırılması; belirlenen alanların dışında gelişigüzel sanayileşmenin ortaya çıkmaması için gerekli tedbirlerin alınması gerektiği” amacı doğrultusunda planlama alanı içerisinde mümkün olduğunca dağılmadan bir bütünlük arz eden ve birbirleriyle devamlı etkileşim içerisinde olacak nitelikli kentsel servis, çalışma, sanayi ve depolama alanlarına ilişkin yerleşim kararları verilmiştir.

Bu türdeki alanlar özellikle Yalova Merkez yerleşimin doğusunda Çiftlikköy-Taşköprü-Tavşanlı-Altinova-Hersek arasındaki bölgede ve arka kısımlarda yer almaktadır.

Bu alanlara ilişkin kararlar aşağıdaki gibidir.

Organize Sanayi Bölgeleri (OSB)

İl’de mevcut yatırım kararı bulunan Bilişim Organize Sanayi Bölgesi ve Çiçekçilik Organize Sanayi Bölgeleri planlama kararları belirlenirken göz önünde bulundurulmuştur. Bu türde ihtisaslaşmış organize sanayi bölgelerinin İl’de yer alması planlama ilke ve hedefleri kapsamında uygun bir plan yaklaşımı olarak kabul edilmiştir.

Bilişim ve Çiçekçilik OSB alanlarının yerleşimleri ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından belirlenmiş ve planlama-altyapı çalışmalarına başlanmıştır. Bu organize sanayi bölgeleri Yalova İli ekonomisi için çok büyük önem arz etmektedir. Dünyada son yıllarda internet, elektronik fon transferi ve elektronik ticaretin gelişmesi, bilgi ve bilginin iletişiminin önem kazanmasına yol açmıştır. Türkiye’nin rekabet gücünün artırılmasına yönelik çalışmalar, yazılım sektörünün geliştirilmesi girişimleri, en önemli finans, ihracat ve ithalat merkezi İstanbul’a yakınlığı ve coğrafi üstünlüğü dikkate alınarak, Yalova ekonomisinin bilişim sektöründen pay almasının fizibil olduğu belirlenmiştir.

Ayrıca Yalova İl Stratejik Plan amaç-hedefleri kapsamında “*Bilişim Organize Sanayi Bölgesi projesinin hayata geçirilmesi için her türlü destek ve girişimde bulunulması, projenin Gemi ve Yat İnşaat Tersaneleri Bölgesi Projesi’ne paralel olarak gemi elektroniği ve teknolojisi ile ilgili sektörleri de kapsayacak şekilde geliştirilmesi*” yer almakta olup, bu kapsamda yapılacak faaliyetlerde belirlenmiştir.

Bu veriler kapsamında ve Bilişim OSB’nin Yalova ekonomisine sağlayacağı ekonomik pay ve istihdamın ne kadar önemli olduğunu da dikkate alınarak alan çevre düzeni planında merkez ilçede Bilişim OSB alanı olarak planlanmıştır.

Yalova’da kesme ve saksılı, iç ve dış mekan süs bitkileri üretimi ülke ekonomisinde önemli bir paya sahiptir. Yalova İl Stratejik Plan amaç-hedefleri kapsamında “Süs bitkileri sektörünün, teknolojik gelişmelere paralel olarak geliştirilmesi ve Yalova’nın kısa vadede ulusal, uzun vadede uluslararası alanda bir pazarlama merkezi haline getirilmesi” yer almakta olup, bu kapsamda yapılacak faaliyetlerde belirlenmiştir. Yalova İli’nin çiçekçilik sektöründe bir marka olmasını sağlamak amacıyla yatırım çalışmaları kapsamına alınan ve yer seçimi belirlenen Çiftlikköy

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

ilçesinde yer alan Çiçekçilik OSB çevre düzeni planında bu yönde planlanmıştır. Bu alanın kuzeybatısında bulunan bölge Çiçekçilik OSB Alanı için gelişme alanı olarak önerilmiştir. Planlama alanı içerisinde toplam 262,38 ha alan OSB alanları olarak planlanmıştır.

Sanayi Alanları

Yalova'da büyük sanayi alanları planlama alanının ağırlıklı olarak kuzeydoğusunda yoğunlaşmıştır. Bunlar ülke ekonomisine büyük girdiler sağlayan önemli sanayi kuruluşlarıdır. Planlama sentez verileri, stratejik plan amaç ve hedefleri doğrultusunda ağır sanayi alanlarını mümkün olduğunca belli bir bölgede toplayarak organize bir şekilde bir arada bulunmaları öngörülmüştür. Bu durum hem sanayi alanları için altyapı maliyetini azaltacak hem de çevreye daha duyarlı bir sanayi gelişiminin oluşmasını sağlayacaktır.

Taşköprü'de bulunan askeri hava alanının doğusundaki mevcut sanayi alanlarını ile yine mevcuttaki İzmit-Bursa yolu üzerinde planlama alanının kuzey doğu ucunda İpek Kağıt ve SCA Packing vb. sanayi alanları planlara işlenmiştir.

Mevcut sanayi alanları dışında ilgili kurumlarla yapılan görüşmeler sonucu ileride yatırım yapması olası sanayi kuruluşları için de İl'de sanayi gelişimine imkan sağlayacak alanlar olarak Taşköprü'de bulunan askeri hava alanının kuzeyi ile Çiftlikköy'de Çiçekçilik OSB alanının kuzeyi sanayi alanı olarak önerilmiştir. Bu alanlar ulaşım bağlantıları, fiziksel yapısı, konumu ve diğer sanayi ve yan sektörlerle olan yakınlığı vb. nedenleriyle planlama ilke ve hedefleri çerçevesinde değerlendirildiğinde uygun bir yerseçimi kararı olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu alanlar dışında nitelikli sanayi gelişmesi önerilmemiştir. Planlama alanı içerisinde toplam sanayi alanı 62,00 ha'dır.

Küçük Sanayi Siteleri (KSS)

Mevcut Kirazlı ve Taşköprü Küçük Sanayi Siteleri dışında İl'de yatırım kararı bulunan biri Taşköprü'de diğerleri de Hersek ve Tavşanlı'da olmak üzere 3 adet Küçük Sanayi Sitesi bulunmaktadır. Kendi içlerinde organize hareketleriyle sağladıkları düşük altyapı maliyeti, çevreye daha duyarlı bir sanayi oluşumu, ekonomiye sağlayacağı katma değer ve istihdam bu alanların planlamada Küçük Sanayi Siteleri olarak planmasında etken olmuştur.

Planlama alanı içerisinde toplam Küçük Sanayi Sitesi alanı 128,87 hektardır.

Depolama (D) ve Tarımsal Depolama (TD) Alanları

Bu alanlar sanayi ve tarımın gelişmesiyle ortaya çıkacak depolama, paketleme, transfer hizmetlerini karşılamaya dönük olarak uygun alanlarda planlanmıştır.

Planlama alanı içerisinde toplam 34.78 hektar depolama, 21.65 ha da tarımsal depolama alanı planlanmıştır.

Kentsel Servis Alanları (KSA)

Planlama alanı içerisinde gelişecek sanayi, tersane, turizm ve yerleşme alanları beraberinde kentsel teknik, sosyal, kültürel, ticari, yeşil alan ihtiyaçları ile sanayi ve tersane alanları için gerekli yan hizmet alanları ihtiyacını ortaya çıkaracaktır. Bu nedenlerle tersane ve sanayi alanları gerisinde veya çevresinde, belli yol güzergahlarında gerekli büyüklükte alanlar kentsel servis alanları olarak planlanmıştır. Özellikle Topçular iskelesi Altıova, Hersek Burnu arasındaki bölgede denizle Yalova İzmit karayolu arasında kalan tersane olarak gelişimi düşünülen kısımların arkasında kalan bölgeler ağırlıklı olarak kentsel servis alanları olarak planlanmıştır.

Bunun yanı sıra İlde ihtiyaç duyulacak, birbirleriyle uyumlu olarak bir takım imalat, depolama vb. kullanımlar ile yerleri bu ölçekte kestirilemeyen bazı sosyal donatı alanları için ihtiyaç duyulacak kentsel servis alanları planlamada ayrılmıştır.

Bu türdeki alanlar yine ağırlıklı olarak Yalova Merkez yerleşmesinin doğusunda Tavşanlı-Altınova-Hersek arasındaki bölgede, tersane alanları olarak planlanan alanların arka kısımlarında,

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Yalova-İzmit yolu güzergahında Çiftlikköy-Kılıç Köyü civarında ve Yalova –Bursa yolu güzergahında önerilmiştir.

Bu alanlar içerisinde konut dışı kentsel çalışma alanı niteliğindeki tesisler, ticari amaçlı yapılar, resmi ve sosyal tesisler, eğitim ve sağlık tesisleri, pazarlama alanları, içerisinde motel lokanta da bulunabilen akaryakıt satış ve bakım istasyonları, LPG ve doğalgaz ikmal istasyonları, 1593 sayılı yasa ve ilgili yönetmeliğine uygun olarak dumansız, kokusuz, atık ve artık bırakmayan ve çevre sağlığı yönünden tehlike yaratmayan imalathaneler ile patlayıcı, parlayıcı ve yanıcı maddeler içermeyen depoların, tarımsal ürünlerin bitkisel ve hayvansal mamul hale getirilmelerini sağlayan entegre veya entegre nitelikte olmayan imalathanelerin yapılabileceği alanlardır. Bu alanlarda nitelikli sanayi ve konut yerleşme alanları *yer alamayacaktır*.

Planlama alanı içerisinde toplam 1520.47 ha kentsel servis alanı bulunmaktadır.

Tersane Alanları

Planlama alanı ve İl sınırları içinde Taşköpü Belediyesi ile Tavşanlı Belediyesi sınırında yer alan Topçular İskelesi ile Hersek Burnu arasında kalan bölümde tersane kurulması amaçlı yapılan çalışmalar ve belediyeler ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca onaylanmış dolgu ve uygulama imar planları bulunmaktadır. Bu planların onayı aşamasında konu ile ilgili kurumların görüş ve önerileri dikkate alınarak alt ölçekli planlar onaylanmıştır.

Deniz ve kara tarafında yapılacak tersane alanları ile ilgili olarak yapılan değerlendirme ve irdelemede; bu alanların ve yatırımların yaratacağı istihdam ve getireceği kentsel hizmetler sayesinde il ekonomisine ve ülke ekonomisine sağlayacağı büyük katkılar dikkate alınarak onaylı alt ölçekli planları değerlendirilmiş, plan bütünlüğü içinde yakın çevresi ile bütünlüğü sağlanmış çevre düzeni planı içinde plan kararları oluşturulmuştur.

Bölgede kurulması düşünülen tersane bölgesinin dünyanın en büyük ikinci tersane bölgesi olacağı ifade edilmektedir.

Tersane alanlarının deniz ve çevresel anlamda etkileri konusunda ilgili kurumların görüşlerine uyulması, bu türdeki alan ve tesislere dönük hazırlanacak ÇED raporlarında belirtilen önlemlerin alınması, uygun işletme ve teknolojilerin seçimi ile çevreye olumsuz etkileri olmayacaktır.

“Tersane alanlarıyla ilgili gerekli idari prosedürün tamamlanarak; altyapı çalışmalarının en kısa zamanda bitirilmesi ve üretim faaliyetine geçilmesinin sağlanması; üretim sırasında çevreye zarar verilmemesi için gerekli tedbirlerin alınması” İl Stratejik Plan amaç ve hedefleri arasında da yer almaktadır. 1999 depremi sonrası nüfus ve ekonomik kayıplara uğrayan Yalova, tersane alanları ile hem istihdam yapısını arttıracak hemde ekonomik rekabet ortamında kendini gösterecektir. Bu alanların arka kısmında yine bu alanlarla bağlantılı kentsel servis alanları önerilmiştir. Söz konusu plan kararlarının oluşturulmasında dikkate alınan diğer hususlar aşağıda belirtilmiştir.

Üç tarafı denizlerle çevrili ve oldukça uzun (8333 km) bir sahil şeridine sahip ülkemizde bu avantajlardan ulusal ve uluslar arası bazda yeterince yararlanılamamaktadır. Denizyolları ile ulaşımın geliştirilmesi ve gemi sanayinin gelişmesi ulusal kalkınma için gerekli koşullardan birisidir. Bu nedenle bu yönde çalışmaların artırılması, gemi inşa sektörünün gelişmesi için bu sektöre desteğin artırılması, buna paralel olarak da yeni tersanelerin yapılması, tersanelerin yapılmasının yanı sıra, limanlarında yapılması ihtiyaç ve zorunlulukları bulunmaktadır.

Denizyolu taşımacılığı karayoluna göre oldukça ucuz olmasına rağmen, ülkemizde deniz taşımacılığının yük ve yolcu taşımacılığındaki payı sürekli azalmaktadır. Denizyollarının ulaşımındaki payının artırılması için yük ve yolcu gemilerinin yenilenmesi ve sayılarının artırılması, bunun için de tersane sayısının ülke genelinde artırılması gerekliliği bulunmaktadır. Bu sayede hem ülkede gerekli olacak gemilerin yine ülkemizde üretilmesinin yanısıra kurulacak tersanelerde yurt dışına yapılacak gemiler sayesinde ülke ekonomisine oldukça yüksek döviz sağlanmış olacaktır. Gerek ülke ekonomisine sağlayacağı katkı, gerekse kendi içinde ve özellikle yan sektörlerinde yaratacağı istihdam ile tersane yatırımlarının mümkün olduğunca çabuk faaliyete geçirilmesi gereği bulunmaktadır. Yine bölge içinde bu konuda avantajlı bir konuma gelmek, benzer ülkelerle

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

yarışabilmek ve dünyada bu konuda gerekli payı alabilmek için de gemi inşa-tersane alanlarının ve yeni limanların bir an önce faaliyete geçirilmesi gerekliliği bulunmaktadır.

Bu kapsamda yapılacak tesisler beraberinde oldukça fazla sayıda iş kolunu destekleyecektir. Ekonomik gelişme ve istihdam olanakları kısıtlı, yüzölçümü oldukça küçük Yalova ilindeki bu türdeki gelişmelerle birlikte, İl sınırları içinde Tavşanlı-Hersek Burnu arasında kalan ve tersane gelişimine uygun bir alan olarak tespit edilen bölgedeki yapılacak tersane yatırımları ve beraberinde gelecek yan sanayideki yaratılacak istihdam sayesinde ülke ekonomisine sağlayacağı katkının yanı sıra İl'in ekonomisi için de oldukça yüksek bir girdi oluşturacak ve özellikle deprem sonrası bölgenin gelişmesinde motor görevi görecektir.

Bu kapsamda söz konusu bölgede yakın dönemde Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile ilgili belediyelerce onaylanmış alt ölçekli dolgu ve uygulama imar planları bulunmaktadır. Bu planların bulunduğu bölge Taşköprü-Tavşanlı sınırında yer alan Topçular İskelesinin olduğu bölgeden Altınova İlçesindeki Hersek Burnuna kadar uzanmaktadır. Özellikle bu bölümde 4.5 km. uzunluğundaki dolgu imar planı bütüncül olarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na onaylanmıştır. Söz konusu planlar; Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik çerçevesinde, tüm ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının da görüşleri doğrultusunda onaylanmış olup planla getirilen kararların sürdürülebilir kalkınma ve istihdama, ülke ve bölgenin ekonomik kalkınmasına da katkıda bulunacağı bu yönüyle kamu yararına bir uygulama niteliği taşıdığı belirlenmiştir.

İlgili planlar hazırlanırken plana, yer seçimine ve bölgeye ilişkin ilgili kurumların görüşleri alınmış olup bu görüşlerde;

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün görüşünde, "Belirtilen dolgu malzemesinin taşınması sırasında geri sahadaki tarım arazilerine zarar verilmemesi için gerekli önlemler alınmak koşuluyla; tersane alanı yol ve yeşil alanla tarım alanlarından ayrıldığı için ve tersane alanından kara yönünde yolun dışında kalan eğim farkından dolayı herhangi bir dere akıntısı ve sıvı atık verilemeyeceği için ulaşım bakımından tersane alanının tarım alanlarına ve Hersek Deltası'na olumsuz bir etkisinin söz konusu olmayacaktır." denilmiştir. Yine kıyı kenar çizgisinin kara tarafından kalan kısmındaki toprak kullanım sınıfının A 3.1, A 4.1, IIw, IIIw, VIII şeklinde gruplandırılabilirdiği, arazinin hemen hemen düz eğimli ve deniz seviyesine yakın olması nedeniyle hem drenaj problemi hem de tuzlama sorunu olduğu, dolayısıyla kıyı kenar çizgisinden belli bir mesafede bulunan toprakların tarıma elverişli olmadığı, gerek dolgu alanı, gerekse de geri planda kullanılacak olan alanların tarımsal alan olarak kayıp sayılmayacağı belirtilmiştir.

T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı'nın özellikle su kuşları yaşama ortamı olarak uluslar arası öneme sahip sulak alanlar hakkındaki sözleşmenin (RAMSAR SÖZLEŞMESİ) uygulanmasına yönelik olarak "Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği'ni" çıkardığı, bu yönetmeliğin "Ramsar Sözleşmesi" çerçevesinde sulak alanlarla, ulusal sulak alanları kapsadığı, Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından Türkiye genelinde 136 sulak alan ilan edildiği, Hersek Gölü ve Deltasının bu listede yer almadığı belirlenmiştir. Ayrıca yönetmeliği yayımlayan ve uygulamasından sorumlu olan Çevre ve Orman Bakanlığı'nca dava konusu faaliyet alanı için hazırlanmış olan iki adet ÇED raporuna ÇED olumlu belgesi verilmiştir.

İlgili görüş ve raporlarda gerçekte Hersek Gölü ve Hersek Deltasının faaliyet alanından yeteri kadar uzakta olduğu için dolgu alanı, tersane inşaları ve yan sanayi tesislerinden etkilenmeyeceği, İzmit Körfezi'nin en kirli kısmının Dilovası sahilleri ve Dil Deresi'nin körfeze döküldüğü sahil şeridi olduğu, bu kısmın dava konusu alanın hemen karşısında olup akıntılarla tersane amaçlı dolgu alanına doğru taşındığı, dolgu alanında yapılan ölçümlerle civa ve diğer ağır metal konsantrasyonlarının limitlerin üstünde bulunduğu, civa besin zincirine girerek insana kadar ulaşan son derece tehlikeli bir ağır metal olduğundan bu derece kirlenmiş bir su yatağının "Su ürünleri istihsal sahası" olarak düşünülmesinin mümkün olmadığı, Yalak Dere'nin su ürünleri istihsal sahası olduğuna dair herhangi bir kayıt bulunmadığı gibi denize açıldığı nokta ve yakınlarında herhangi bir içme ve kullanma suyu temininin söz konusu olmadığı belirtilmiştir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Deprem kuşağı ve fay hattı konusunda ilgili planlar hazırlanırken “İmar Planı’na Esas Jeolojik – Jeomorfolojik Etüt Raporu”nun hazırlanmış, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü elemanlarınca incelenip uygun bulunarak onaylanmıştır.

1999 depreminden sonra Marmara Fay sisteminin yerli ve yabancı pek çok bilimsel kuruluş ve bilim adamı tarafından incelendiği, bu incelemelerde Hersek Deltası üzerinde fay kırılması olmadığı; fayın Hersek’te batıya doğru iki kola ayrılarak gittiği, ancak bu durumun Altınova’daki deprem tehlikesine etki edecek bir unsur olarak değerlendirilmemesi gerektiği vurgulanmış olup, bu incelemelerden de anlaşılacağı gibi önlemlerin alınması şartıyla tersane inşasına fay hattının engel teşkil etmeyeceği belirlenmiştir.

Tersane alanı ve deniz dolgusunun çevresel, ekonomik ve denize olan etkilerinin Çevre ve Orman Bakanlığı, Çevresel Etki Değerlendirilmesi ve Planlaması Genel Müdürlüğü tarafından “Çevresel Etki Değerlendirilmesi Olumlu” kararı verilmiştir. Rapor yönetmeliklere, gerekli kurum ve kuruluşların görüşlerine ve halkın katılım toplantısı prosedürüne göre uygun hazırlanmış olup, gerekli duyarlılığın gösterilmesi durumunda gemi sanayinin ve denizcilik sektörünün geliştirilmesinin çevre ya da doğal kaynaklar ile bir karışıklık içermediği, gemi tersanelerinin bacasız sanayiler olduğu, boya vb. işlemler kapalı atölyelerde yapılacağından atmosferin kirlenmeyeceği, bu nedenle arkada kalan meskun bölgelerle, tarım alanlarının etkilenmeyeceği, körfeze herhangi bir atık deşarj edilmeyeceği belirtilmiştir.

Bölgede yapılacak tersane ve bağlantılı faaliyetler ve yatırımlar ülke ekonomisi, sürdürülebilir kalkınma, istihdam ve AB standartlarının yakalanması açısından olumlu olacağı ilgili kurum ve kuruluş görüşlerinde de bulunduğu konum itibarıyla bir uygunsuzluk yaratmadığı, plan notlarına, ÇED Raporuna ve Deprem Yönetmeliğine uyularak yapılacağı için çevreye, denize, ekolojik dengeye, tarımsal alanlar ve Hersek Deltası üzerine herhangi bir olumsuz etkisinin olmayacağı anlaşılmaktadır.

Tersane alanlarının bölgeye yaklaşık 15-20 bin kişilik bir istihdam getireceği, yan sektörlerle birlikte bu rakamın çok daha artacağı 3-4 katına kadar çıkacağı tahmin edilmektedir.

Çevre düzeni planı kapsamında bölgedeki plan kararları üretilirken bu hususlar ile onaylı planlar da göz önünde bulundurularak; bölgenin plan bütünü içinde çevresiyle bütünlüğü sağlanmış, ulaşım bağlantıları düşünülmüş, beraberinde bölgeye gelecek yan tesisler için gerekli alan düzenlemeleri (kentsel servis-çalışma alanları düzenlemeleri) yapılmış ve yine bölgede oluşacak istihdamla birlikte bölgeye gelecek ek nüfusun yerleşeceği konut alanları plan bütünlüğü içinde düşünülmüştür.

Planlama alanı içerisinde toplam 299.93 ha alan tersane alanları olarak ayrılmıştır.

• **Turizm ve Rekreasyon Alanları**

Planlama alanı içerisinde toplam 1664,50 ha alan turizm ve rekreasyon alanları olarak planlanmıştır. Bu alanlara ilişkin kararlar aşağıdaki gibidir.

Turizm Tesis Alanları (TTA)

İl’de turizmi geliştirmeye ve çeşitlendirmeye yönelik **nitelikli turizm tesislerinin** gelişebilmesi için özellikle Yalova merkezin batısında Yalova kıyı kesiminde, Termal, Çınarcık, Teşvikiye, ve Armutlu yerleşmelerinde, mevcut potansiyeller doğrultusunda turizm tesis alanları planlanmıştır.

“Yalova Termal Turizm Merkezi” ve “Yalova Armutlu Termal Turizm Merkezi” 4957/2634 sayılı Turizm Teşvik Kanunu uyarınca, 16.12.2006 tarih ve 26378 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak ilan edilmiştir. “Yalova Termal Turizm Merkezi” ve “Yalova Armutlu Termal Turizm Merkezi” içerisinde öncelikli olarak turizm yatırımcılarına tahsise konu olabilecek kamu arazilerine yönelik ve kısmi olarak Kültür ve Turizm Bakanlığınca hazırlanan 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planları 4957/2634 sayılı kanunun 7. maddesi uyarınca onaylanmıştır. Onaylanan planlar Yalova İl Çevre Düzeni Planına aktarılmıştır.

Planlama alanı içerisindeki sınırları işaretlenmiş “Yalova Termal Turizm Merkezi” ve “Yalova Armutlu Termal Turizm Merkezi”nde **“Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde ve**

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Turizm Merkezlerinde İmar Planlarının Hazırlanması ve Onaylanmasına İlişkin Yönetmelik” koşulları geçerli olduğundan, bu kapsamdaki alanlarda plan onamaları **Kültür ve Turizm Bakanlığı’nca** yapılacaktır. Planda bu alanlar için plan bütünlüğü açısından plan kararları oluşturulmuş olup söz konusu sınırlar içerisindeki planlar ilgili mevzuat hükümleri gereğince Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girecektir.

Planlama alanı içerisinde toplam turizm tesis alanı 829,46 ha’dır.

Turizm + Konut Yerleşme Alanları

Yalova her zaman çevre yerleşimlerle olan ulaşılabilirliği, doğal güzellikleri ve potansiyelleri ile ikinci konut gelişimine sahne olmuştur. Gelecek dönemde bölgesel baz da da Yalova bölge içinde özellikle İstanbul için bir sayfiye merkezi özelliği kazanacaktır. Bu bağlamda İl’de sahile yakın kesimlerdeki yerleşmeler de yazın veya sürekli kullanıma dönük konut talepleri giderek artacaktır ve bu durum da kaçınılmaz olup planlamada dikkate alınması gerekli önemli bir veridir. Bunun yanı sıra bu türdeki konutlar her ne kadar planlama dilinde II. konut diye tabir edilse de, özellikle Yalova’nın konumu ve yapısı ile bu konutların şimdiki ve gelecekteki kullanım amaçları düşünüldüğünde II. konut diye bir ayrımın yapılmasının çok anlamlı olmayacağı düşünülmüştür. Öyleki sürekli (yaz-kış) oturlan konutlarla, sadece yazın kullanılan konutlar çoğu yerde iç içe bir durumdadır. Bunun yanı sıra söz konusu gelişme ile birlikte turizm tesisi gelişmeleri ve bu yöndeki talepler de çoğalacaktır. Planda mevcut potansiyellerin değerlendirilmesiyle gelişecek turizm faaliyetleri nedeniyle bu alanların ikinci konut özelliğini koruyacağı öngörülmüştür. Bu nedenle ağırlıklı olarak Yalova merkezin batısında kıyı bölgelerde, Teşvikiye, Kocadere, Şenköy, Esenköy ve Armutlu’da mevcut konut yapılaşmalarının da yer aldığı kısımlarda turizm + konut yerleşme alanları planlanmıştır. Ancak boş kısımlarda öncelikli olarak turizmin gelişimine dönük olarak bu alanlar turizm tesis alanları olarak planlanmıştır.

Planlama alanı içerisinde turizm+ konut yerleşme alanları toplam 468,03 ha’dır.

Yayla Turizmi (YT) Alanları

Yayla turizmi İl’de önemli bir paya sahiptir. Delmece ve Ovacık yaylaları ile Armutlu yarımadasında İhsaniye Mah., Sazaklık Mevkii, Lütfiyeköy Mevkii alanları sahip oldukları doğal güzellikleri ile yayla turizmi için önemli bir potansiyel oluşturmaktadır. Planlamada turizm çeşitliliğinin artırılması hedefi ile bu alanlar kırsal turizm nitelikli Turizm Tesis Alanları-Yayla Turizmi alanları olarak planlanmıştır.

Bu alanlarda kırsal turizmin ve yayla turizminin geliştirilmesine dönük “Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik”te belirtilen Kırsal Turizm Tesisleri başlığı altındaki kullanımlar; alternatif turizme dönük doğal hayatı korumaya ve geliştirmeye yönelik, ülke ve yöre kültürünü tanıtıcı faaliyet ve düzenlemeler içeren, doğal yaşama ve çiftlik hayatına aktif katılımın sağlanabildiği Eko-Kırsal-Agro Turizm niteliğinde soft turizm kullanımları yer alacaktır.

Turizm tesis kapsamında yayla evi, çiftlik evi, butik oteller, gününbirlik tesisler, küçük çiftlik işletmeleri, organik tarım alanları, folklorik (yöresel), eko-park alanları, binicilik ve bisiklet turları, foto safari, doğal ve organik ürün üretimine katılım gibi aktiviteler, doğal ve organik gıdalara yönelik satış birimleri, işletme ve yönetim birimleri, geleneksel pazarlar, eğitim merkezi, el yapımı ürünler ile doğal ürünlere yönelik atölyeler, hobi bahçeleri, sağlıklı yaşam tesisleri, spor tesisleri, at-biniş parkurları, at çiftliği, bisiklet güzergahları ve at-bisiklet kiralama birimleri yer alabilecektir. Planlama alanı içerisinde yayla turizmi alanları toplam 144,40 ha’dır.

Tercihli Kullanım Alanları (TKA)

Termal İlçesi’nin Gökçe Barajı Koruma kuşakları içerisinde, turizm merkezi sınırları kapsamında kalan turizm tesis alanları ve diğer yapılaşmaların olduğu alanlar planda tercihli kullanım alanı olarak planlanmıştır. Planda bu kullanımın Termal’de yaşayan yerli halkın, yatırımcıların ve gelecek yerli ve yabancı turistlerin taleplerini karşılayacak farklı büyüklükte **nitelikli** otel, motel, butik otel, pansiyon, apart otel gibi çeşitli kullanımlarının gelişimini sağlayarak turizmin gelişmesine etken olacağı öngörülmektedir. Bu alanlarda konut veya turizm tesisi yapılabilecektir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Su Toplama Havzaları, Yeraltı Kaynakları Ve Koruma Kuşaklarına İlişkin Hükümlere Uyulacaktır. Planlama alanında toplam 117,91 ha alan tercihli kullanım alanı olarak planlanmıştır.

Günübirlik Rekreasyon Alanları

Planda kıyı kesiminde plaj, yeşil alan, spor alanı, eğlence, dinlenme ve yeme-içme gibi günübirlik ihtiyaçları karşılamaya yönelik alanlar Yalova'da yaşayanların veya gelecek olan yerli ve yabancı turistlerin deniz ve kıyı ile olan ilişkilerini güçlendirmek amacıyla günübirlik rekreasyon alanları olarak planlanmıştır.

Günübirlik-rekreasyon alanları planda toplam 122.93 ha'dır.

Mesire Alanları

Yalova'nın sahip olduğu doğal ve tarihi değerleri turizm ve rekreasyon için önemli bir potansiyel teşkil etmektedir. Orman içi yürüyüş yolları, bisiklet parkurları, yaylaları, gölleri önemli turizm odakları oluşturmaktadır.

Mesire alanı olarak planlanan alanlar;

- Armutlu'da gölet alanı ve çevresinde
- Karlık, Delmece ve Ovacık yaylasında
- Erikli Şelalesi ve Kent ormanı alanında
- Esenköy'de orman içinde
- Termal'de orman içinde
- Gacık'da Murat Tepe mevkiinde
- Armutlu gölü ve çevresi
- Çaldere Şelalesi ve çevresi
- Hasanbaba Piknik alanı ve çevresi
- Dipsiz Göller ve çevresi
- Gökçe Barajı ve çevresi
- Kurtköy orman içinde
- Burhaniye köyü orman içinde
- Sarıkaya mesire alanında

Seyir terası olarak planlanan alanlar;

- Kale tepe
- Pilav tepe
- Dumanlı tepe
- Karlık tepe

Planlama alanı içerisinde mesire alanları noktasal veya alansal olarak gösterilmiştir. Bu alanlara ait ayrıntılı düzenlemelerin alt ölçekli planlarda yapılacağı öngörülmektedir.

Bisiklet Yolları-Doğa Yürüyüş Parkurları-Turizm Seyir Yolları

Altınova İlçesi Hersek Köyünden başlayıp, Armutlu İlçesinde tamamlanan 127 km Yeşil-Mavi Yol uzunluğu, 62 km bağlantı yolları ile toplam 189 km'yi bulan ve çeşitli tarihi, turistik ve doğal değerleri bünyesinde barındıran bir projedir. Alternatif turizmi geliştirmeye yönelik önemli bir projedir. Proje kapsamında düzenlenen doğa yürüyüş parkurları ve turizm seyir yolları birçok seyir noktasını, kaplıcaları, organik tarım havzalarını, yayla ve şelaleleri, arkeolojik ve doğal değerleri içinde barındıran zengin bir potansiyele sahiptir.

Yeşil-Mavi Yol Projesi kapsamındaki güzergahlar ve konaklama, seyir noktaları aşağıdaki gibidir.

- Hersek (Hersek Camii ve Gölü), Altınova Merkez, Subaşı, Soğuksu, Çobankale ve Ballı Kaya, Karadere, Fevziye (Fevziye Güreşleri), Tevfikiye, Aktoprak, Sermayeci, Burhaniye, Sugören, Güneyköy, Güneyköy- Beşpınarlar Tepesi
- Karadere-İlyasköy- Denizçalı-Kabaklı-Taşköprü
- Burhaniye-Çukurköy- Dereköy-Laledere-Gacık-Çiftlikköy

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

- Sugören-Elmalık-Kirazlı-Yalova Merkez-Yürüyen Köşk
- Gacık-Elmalık-Kirazlı-Yalova Merkez-Yürüyen Köşk
- Güneyköy-Kurtköy-Kapılı Çınarlar
- Kurtköy-Yenimahalle- Kadıköy-Çınarlı Yol- Karaca Arboretum, Samanlı-Yalova Merkez
- Yenimahalle-Gökçedere Barajı-Termal-Termal Kaplıcaları-Atatürk Köşkü-Suduşen Şelalesi
- Termal-Ortaburun-Çınarcık-Teşvikiye-Hasanbaba-Erikli Çifte Şelaleler-Erikli Kent Ormanı-Karlık Yaylası-Dipsiz Göller-Delmece Yaylası-Onno Tunç Anıtı-Selimiye-Hayriye-Narlı
- Kapaklı-Hayriye
- Mecidiye-Hayriye-Narlı
- Armutlu-Mecidiye-Fıstıklı
- Erikli Çifte Şelaleler-Erikli Kent Ormanı-Karlık Yaylası-Dipsiz Göller-Esenköy Şelalesi

Planda şematik olarak gösterimi yapılan *doğa yürüyüş parkuru ve turizm seyir yolları*; Teşvikiye-Hasanbaba-Erikli Çifte Şelaleler-Erikli Kent Ormanı-Karlık Yaylası-Dipsiz Göller-Delmece Yaylası, Erikli Çifte Şelaleler-Erikli Kent Ormanı-Karlık Yaylası-Dipsiz Göller-Esenköy Şelalesi, Sugören-Elmalık, Sugören- Burhaniye, Kurtköy-Güneyköy ve Sermayeci-Aktoprak, Çaldere Şelalesidir. Yukarıda güzergahları belirtilen ancak planda gösterilemeyen *doğa yürüyüş parkuru ve turizm seyir yolları* ile ilgili düzenlemeler yapılabilir.

- **Büyük ve Açık Alan Kullanışları**

Planlama alanı içerisinde toplam 1034.29 ha alan kentsel sosyal donatı alanları, tarım, orman, ağaçlandırılacak alan, askeri alan,bugünkü arazi kullanımı devam ettirilerek doğal karakteri korunacak alanlar; makilik-fundalık ve mera alanları olarak planlanmıştır. Bu alanlara ilişkin kararlar aşağıdaki gibidir.

Kentsel-Bölgesel Sosyal Donatı Alanları

Planlama alanı içerisinde kentsel sosyal donatı alanları toplamı 1107,87 ha'dır.Planda belli bir büyüklüğe ulaşan bazı sosyal donatı alanları gösterilmiş olup, alt ölçekli planda gereksinim olan sosyal donatı alanları ilgili mevzuat gereğince planlarda ayrılacaktır.

Arboretum Alanları

Yalova-Termal karayolu üzerinde bulunan, koleksiyon bir arboretum karakterinde olan alan içerisinde kaya bahçeleri, bitki bahçeleri, iris bahçeleri, gül bahçeleri, minyatür bitkiler, Türkiye doğumlu bonsai bitki koleksiyonları vb. örnekler vardır. Başta Türkiye olmak üzere, Asya, Avrupa, Afrika, Amerika, Avusturalya kıtaları ve Yeni Zelanda'dan bitki örnekleri yanında, Türkiye'nin endemik bitki örnekleri mevcuttur. Çiçekçilik ve bitki-tarım araştırmaları ile önemli bir paya ve gelişime sahip İl'de bu alan korunarak planda Arboretum Alanı olarak belirtilmiştir.

Planlama alanı içerisinde arboretum alanı toplam 5,14 ha'dır.

Fuar, Panayır ve Festival Alanları

Yalova'da gelişecek sanayi, turizm, tarım ve bunlara bağlı hizmetler sektöründe fuar ve festival ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için planda Çiçekçilik OSB alanının kuzeyinde ve Yalova Merkezinde doğusunda fuar alanları planlanmıştır.

Planlama alanı içerisinde fuar alanı 63.56 ha'dır.

Büyük Kentsel Yeşil Alanlar

Bu alanlar kente veya bölgeye hizmet edecek büyük yeşil alanlardır.

Planlama alanı içerisinde büyük kentsel yeşil alanlar 305.15 ha olarak planlanmıştır.

Kentsel ve Bölgesel Büyük Spor Alanları

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Bu alanlar kente veya bölgeye hizmet edecek, içerisinde farklı spor tesislerinin yer alabileceği alanlardır.

Planlama alanı içerisinde golf alanı da dahil olmak üzere toplam spor alanı 122,13 ha olarak planlanmıştır.

Kentsel ve Bölgesel Sağlık Tesisleri

Bu alanlar kente veya bölgeye hizmet edecek sağlık tesis alanlarıdır.

Planlama alanı içerisinde toplam sağlık tesisi alanı 4.94 ha olarak planlanmıştır.

Kentsel ve Bölgesel Eğitim Alanları

Bu alanlar kente veya bölgeye hizmet edecek eğitim alanlarıdır. Bu alanlarda eğitim, araştırma-bilgi üretime dönük kullanımlar yer alabilecektir. Yalova merkez’de 2, Çiftlikköy’de 3 adet olmak üzere toplam 5 adet ve 175,32 ha eğitim tesisi planlanmıştır.

Araştırma Geliştirme Merkezleri (AR-GE)

Bu alanlar tarımsal ve bahçe kültürleri araştırmalarının yapılabilmesi ve Yalova’nın çiçekçilik ve tarım ürünleri konusunda ihtisaslaşmasını sağlamak amacıyla Yalova merkez de 189.91 ha olarak planlanmıştır.

Teknoloji Geliştirme Merkezleri (TGM)

Bilişim sektöründe uzmanlaşmanın sağlanması ve gelişiminin ivme kazanması için gerekli teknoloji geliştirme merkezi Yalova’da Bilişim OSB’nin batısında 7,60 ha olarak planlanmıştır.

Kongre Merkezleri

Yalova’da gelişecek sanayi, turizm, tarım ve bunlara bağlı hizmetler sektörünün gereksinimi olan kongrelerin düzenlenebileceği alanlar merkezde planlanmıştır.

Planlama alanı içerisinde ayrılan kongre merkezi alanı 6.33 ha’dır.

Büyük Alan Kullanımı Gerektiren Kamu Tesis Alanları

Bu alanlarda belli bir büyüklükte kente veya bölgeye hizmet eden kamu tesis alanları yer almaktadır. Yine afete yönelik koordinasyon, yönetim, altyapı alanları bu alanlara dahildir.

Planlama alanı içerisinde toplam büyüklüğü 53.79 hektardır.

• Tarım Alanları

Yalova İli Çevre Düzeni Planı’na esas olacak tarımsal alanlar ve arazi kullanım durumunun tespiti ilgili ve yetkili kurum olan Tarım İl Müdürlüğü tarafından leke çalışması ile belirlenmiştir. İlgili Müdürlük’çe ayrıntılı çalışmaların alt ölçekli planlama çalışmaları sırasında yapılabileceği ve bu aşamada Kurumlarından görüş alınması gerektiği, böylece daha ayrıntılı ve sağlıklı bir değerlendirme ve tespit ile görüşün verilebileceği, tarımsal alan sınıflamasının yapılabileceği belirtilmiştir.

Planda gösterilen-gösterilmeyen tarım alanları için alt ölçekli planda ilgili yasal mevzuat kapsamında Tarım İl müdürlüğünden görüş alınacak olup bu doğrultuda tarımsal sınıflama yapılacak ve uygun olanlarda plan notlarında belirtilen hususlarda dikkate alınarak ifraz ve yapılaşma koşulları belirlenecektir. Yine planda yerleşme veya gelişme alanları lekesi içinde kalan veya plan ölçeği gereği belli bir büyüklüğün altında olduğu için gösterilemeyen tarımsal alanlar alt ölçekli planda gösterilecektir.

Yukarıda belirtilen nedenlerle planda 5403 sayılı “Toprak Koruma Ve Arazi Kullanımı Kanunu” belirlenen tarımsal alan sınıflaması bu ölçekte tam olarak yapılmamış/yapılamamış olup ayrıntıya inilmeden genel kararların üretilmesinin daha sağlıklı olacağı yönünde plan yaklaşımı uygun görülmüştür.

Tarım alanlarında;

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

- Organik tarım havza sınırı içerisindeki tarım ve orman alanlarında, organik tarımın geliştirilmesine yönelik uygulamalar yapılacak, bu alanların korunmasına ilişkin gerekli tedbirler alınacaktır.
- Planda gösterilen veya alt ölçekli planlar hazırlanırken mutlak tarım alanları, organik tarım alanları ile diğer tarım alanlarında Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı-Tarım İl Müdürlüğü'nce belirlenecek mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri ile sulu tarım arazileri tarımsal niteliği korunacak alanlardır. Bu alanlar tarımsal üretim amacı dışında kullanılamaz. Ancak, tüm tarım alanlarında, tarım dışı amaçla kullanılmasına dair talepler için “İl Toprak Koruma Kurulu”nun uygun görüşünün alınması gerekmekte olup yapı sahiplerince yapının amacı dışında kullanılmayacağına dair taahhütte bulunulması zorunludur.
- İlgili bakanlık ve ya kuruluş tarafından hazırlanacak olan tarımsal amaçlı arazi kullanım plan ve projelerine uyulacaktır.
- Tarım alanlarının korunup, ürün çeşitliliği ve verimliliğinin geliştirilmesi temel esastır. Bu amaçla tarım ana planı hazırlanıp, organize tarım bölgeleri organize besicilik ve hayvancılık bölgeleri oluşturulması, tarım ve hayvancılık borsaları kurulması, sunulabilir tarım arazilerinin miktarının artırılması hedeflenmektedir. Bu amaçla ilgili tüm kurum ve kuruluşlar ile koordineli çalışma yürütülecek, DSİ genel müdürlüğünün sulama proje ve uygulamaları ile çelişen yerleşim ve kullanım kararları üretilmeyecektir.
- Planda ifade edilen tarım alanları gösterimi şematik olup plan paftası üzerinden ölçü alınarak işlem tertip edilemez. Tarım alanlarında yapılacak olan ifraz, tevhid, satış, vb. işlemler ile tarım dışı arazi kullanım talepleri, ilgili uzman kurum/kuruluşlardan alınacak görüşler ve Tarım İl Müdürlüğünce yerinde yapılacak etütlerde ulaşılabilecek sonuç doğrultusunda değerlendirilecektir.
- Tarımsal amaç dışındaki faaliyet taleplerinde; yapılacak faaliyetin niteliği, bu faaliyetten dolayı çevre arazilerde meydana gelecek muhtemel toprak kaymaları ve arazi bozulmaları ile bu olumsuzlukları giderici tedbirlere yönelik toprak koruma projelerinin hazırlanması esastır. Toprak koruma projesine gereksinim olup olmadığına ve projenin içeriğine ilgili uzman kurum/kuruluş tarafında arazi ve/veya toprak etütleri yapılarak karar verilir.
- Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri ile sulu tarım arazileri tarımsal üretim amacı dışında kullanılamaz. Tarımsal nitelikli alanların korunması amacıyla her türlü önlemin alınması esas olup her tür ve ölçekteki planlama çalışması öncesi Tarım Ve Köy İşleri Bakanlığından “tarım dışı amaçla kullanıma uygundur” görüşü alınması zorunludur. Bu görüşün alınmadığı alanlarda hiçbir suretle planlama yapılamaz. Yapılaşma kararı verilemez.

Yapılaşma ve Parsel Koşulları

- Bu Alanlarda; 5403 sayılı “Toprak Koruma Ve Arazi Kullanımı Kanunu” ve “15.12.2005 tarih ve 26024 sayılı Resmi Gazete’de “Yayımlanan Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Uygulama Yönetmeliği” hükümlerine uyulacaktır. Yapılaşma koşulları, parsel büyüklükleri vb. konular aşağıdaki hususlar ile, ilgili kanun ve yönetmelik hükümleri de göz önünde bulundurularak alt ölçekli planlar veya tarımsal arazi kullanım planlarında belirlenecektir.
- Ancak planda tarımsal alanlar olarak ayrılmış olan alanlarda, 5403 sayılı “Toprak Koruma Ve Arazi Kullanımı Kanunu” ve “15.12.2005 tarih ve 26024 sayılı Resmi Gazete’de “Yayımlanan Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Uygulama Yönetmeliği” hükümlerine uyulması, yapılacak her türlü parsel büyüklüğü ve yapı için Tarım ve Köy İşleri bakanlığı-Tarım İl Müdürlüğü’nün veya İl Toprak Koruma Kurulu’nun uygun görüşünün ve gerekli diğer izinlerin alınması koşulları ile plan notlarında belirtilen koşullarda yapılaşmaya izin verilir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Planlamada ekili, dikili tarım alanları, sulu tarım alanları ile nitelikli tarım alanları koruma kullanma ilkesi çerçevesinde **mutlak tarım alanları** olarak işaretlenmiş ve 1274.76 ha olarak planlanmıştır.

Tarım İl Müdürlüğü ve İl Turizm Müdürlüğü'nün yapmış olduğu çalışmalar sonucunda; Teşvikiye idari sınırının batısındaki tüm tarım ve orman alanları tarımsal üretimi geliştirmek ve çeşitlendirmek için **organik tarım havzası** olarak belirlenmiştir. **Organik tarım alanları** planda toplam 796,18 ha'dır. Bu alanlar içerisinde orman alanlarında yapılacak organik tarım alanları dahil değildir.

Sera alanları ağırlıklı olarak Kuru belediyesi çevresinde Kadıköy-Yalova yolu üzerinde ve Kazimiye köyü ve çevresinde yoğunlaşmış olup toplam 275,21 ha'dır.

Planda diğer tarım alanları olarak gösterilen alanları genellikle kuru tarım arazileri oluşturmaktadır ve 11340 ha olarak planlanmıştır.

- **Orman Alanları**

Planlama alanı içerisinde toplam 48608.15 ha orman alanı bulunmaktadır. Orman kullanımları içinde kalan parçalı ve fazla büyük olmayan 2B'ye tabi bazı alanlar da plan bütünlüğü açısından planda orman kullanımı içine dahil edilmiştir. Bu alanlarla ilgili mevcut ve yapılacak yasal düzenlemeler geçerli olacaktır.

Bu ölçekte gösterilmeyen 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 2b'ye tabi alanlarla ilgili alt ölçekli planlarda gerekli tespit ve gösterim yapılacak ve bu alanlar ilgili kurumların görüşü ve yasal mevzuat dikkate alınarak düzenlenecektir.

Plan sınırları içinde kalan 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 2b' maddesine tabi alanlardaki mülkiyet sorunları çözülüp yasal süreç tamamlanmadan ve ilgili kurumdan gerekli görüş-izin alınmadan uygulama yapılamaz.

- **Ağaçlandırılacak Alanlar**

Planlama alanı içerisinde toplam 203,22 ha ağaçlandırılacak alan planlanmıştır.

- **Askeri Alanlar**

Planlama alanı içerisinde muhtelif bölgelerde toplam 711,83 ha alan askeri alan olarak düzenlenmiştir.

- **Sit Alanları**

Yalova kent merkezinde ve özellikle ilçelerinde pek çok arkeolojik, doğal ve tarihi sit alanları ile birçok tescilli sivil mimari örneği yapılar ve tarihi yapı kalıntıları bulunmaktadır. Çobankale kale kalıntıları ve kaya anıtı, tarihi Helenopolis kenti, Hersek Gölü ve Termal Su Şehri İl'deki önemli sit alanlarındandır. Hersek Gölü korunması gerekli sulak alan niteliğindedir.

Planlama alanı içerisinde arkeolojik, doğal, tarihi ve karma sit alanları toplam 408.33 ha'dır.

- **Bugünkü Arazi Kullanımı Devam Ettirilerek Doğal Karakteri Korunacak Alanlar**

Bu alanlar makilik-fundalık-çalılık alanlar, doğal karakteri korunacak alanlar, mera alanları ve tescilli mera alanlarından oluşmaktadır.

Bu alanlar topoğrafyası, flora ve faunasıyla bugünkü arazi kullanımının (tarım, maki, funda, ağaçlık, çalılık, sazlık, bataklık vb) devam ettirileceği alanlardır. Bu alanlarda izinsiz, mevzuata aykırı yapılmış yapılar yer alamaz.

Bu alanlarda varsa tarımsal kullanım, doğal bitki örtüsü ve ekolojik yapı korunacaktır. Bu bölgelerde tarımsal olarak kullanılan alanlar için "tarım alanları" koşulları geçerlidir. Varsa orman statüsündeki alanlar için "orman alanları" koşulları geçerlidir.

Tescilli mera alanları sınırlaması, tespiti ve tescilli yapılmış mera alanlarıdır Mera olarak tescilli olan alanlarda 4342 sayılı kanuna göre uygulama yapılacaktır. Bu alanların mera, orman veya tarım

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

alanı olmaması durumunda çevre düzeni planı değişikliği yapılarak farklı amaçlarla kullanılabilir. Bu alanlarda 4342 sayılı Mera Yasası uyarınca uygulama yapılacaktır. Ancak, ÇED uygulaması gerektiren yatırım istemleri için, tahsis amacı değişikliği söz konusu olduğunda Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'nın görüşü alınacaktır.

Planda mera alanları olarak gösterilen alanlar tarımsal alanlarda olduğu gibi Tarım İl Müdürlüğü görüşüne göre lekesel olarak ayrılmış alanlar olup alt ölçekli planlarda ilgili kurum görüşleri ve ayrıntılı çalışmalar doğrultusunda kesin arazi sınıflaması yapılacaktır.

Planda Makilik, fundalık, çalılık alanlar 1063,54 ha, doğal karakteri korunacak alanlar 103.77 ha, mera alanları 2487,14 ha ve tescilli mera alanları da 394,11 ha olarak planlanmıştır.

• **Kentsel Teknik Altyapı Alanları**

Planlama alanı içerisinde toplam 1775,10 ha alan kentsel teknik altyapı alanları olarak planlanmıştır.

Planlama alanı doğusunda Denizçalı Köyünün olduğu kısımda daha önce ilgili kurum ve kuruluş görüşleri alınarak yer seçimi ve projelendirmesi yapılmış olan ve bölgedeki belediyelerin ve yerleşmelerin bu yöndeki ihtiyaçlarını karşılamaya dönük çöp toplama tasfiye alanı-katı atık depolama alanı niteliğindeki teknik altyapı alanı yer almaktadır. Bu alan planlamada da çöp toplama tasfiye alanı olarak işaretlenmiştir. Yine ayrıca Armutlu'nun olduğu kısımda aynı amaçla çöp toplama tasfiye alanı ayrılmıştır.

Armutlu, Çınarcık, Yalova ve Subaşı'ndaki yer seçimleri yapılmış terminal alanları planda gösterilmiş olup toplam büyüklükleri 9.90 ha'dır.

Yine arıtma tesis alanları Armutlu, Çınarcık, Kadıköy, Termal, Yalova merkez ve Hersek'de toplam 29.15 ha olarak planlanmıştır.

Göller ve barajlar planlama alanı içerisinde 230.15 ha alanı kaplamaktadır.

Planlama alanı içerisinde ana ulaşım sistemi şu şekildedir;

- Otoyol: Hersek otoyol proje taslağı planlara işlenmiş, gerekli yol bağlantıları yapılmıştır.
- İzmit-Bursa karayolu ve Armutlu-Yalova karayolu geçişleri ile İzmit-Yalova Devlet Yoluna alternatif güzergah çalışması kapsamında Karayolları Genel Müdürlüğü'nce hazırlanmış Kılavuz Yol Planı da (Yalova-Bursa yolundan doğuya Kırızlı-Elmalık-Gacık-Laledere-Dereköy-Çukurköy...hattı) planlara işlenmiştir. Bunlar planlama alanının toplayıcı ana yol sistemini yani ulaşım sisteminin ana omurgasını oluşturmaktadır.
- Bilişim OSB, Çiçekçilik OSB ve bunların getirdiği diğer hizmet alanları planlama alanında Yalova merkezin güneydoğu kısmında planlanmış olup ulaşım bağlantıları bu alanları çevreleyen bir sitemle çözülmüştür. Bu kapsamda İzmit-Bursa karayoluna asılan ikinci bir yol bağlantısı önerilmiştir.
- Tersane alanları ile gerisinde bu fonksiyona hizmet edecek olan Kentsel Servis Alanlarının İzmit-Yalova Karayolu ve Hersek Otoyolu ile bağlantısını sağlayacak Altınova Merkez, Çavuşçiftlik ve Tavşanlı noktalarında gerekli düzenlemeler yapılmıştır.
- Termal ilçe merkezi yol bağlantısını güçlendirmek için Yalova Merkez ve Çınarcık-Armutlu güzergah bağlantıları toplayıcı ana yol olarak düzenlenmiştir.
- Bunların dışında kent içi yollar birinci ve ikinci derece, kırsal yerleşme bağlantıları ve orman yolları da üçüncü derece yollar olarak planlanmıştır.

E.3. Sonuç ve Değerlendirme

Sanayi alanlarının az olması nedeni ile yatırımcı yer bulmada sıkıntı yaşamaktadır.

Kaynaklar

- 1- Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü,2012
- 2- Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
- 3- İl Özel İdaresi
- 4- Yalova Orman İşletme Müdürlüğü

F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ**F.1. ÇED İşlemleri**

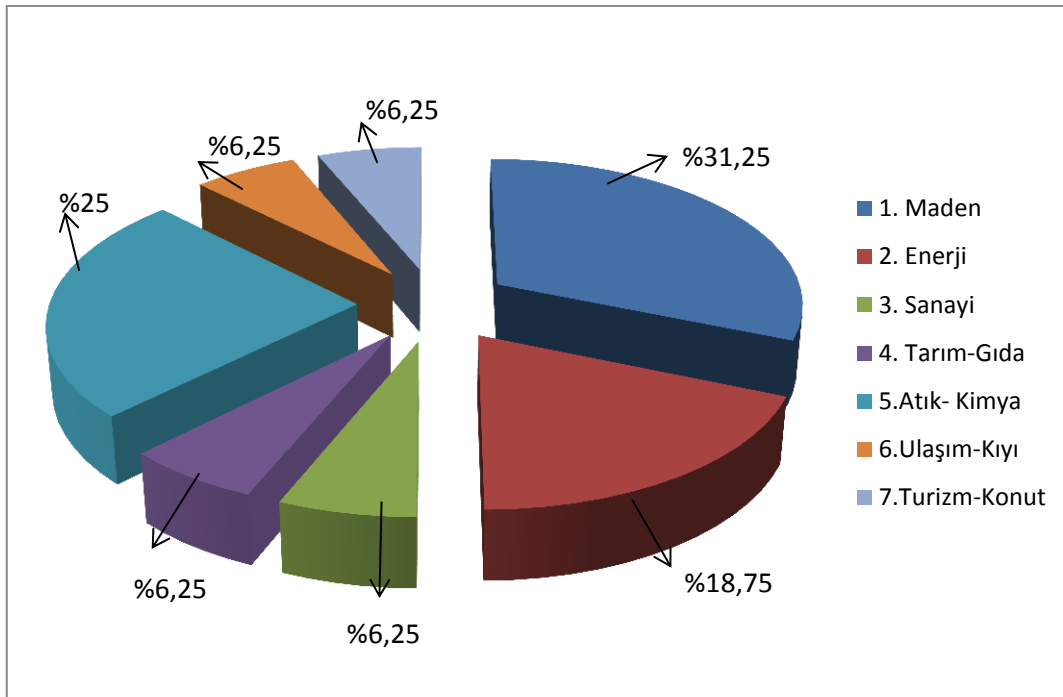
Tablo F.1. 2012 Yılında Sonuçlanan ÇED Müracaatları (Ek-II Liste) (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

No	Adı	Sektörü	Karar Tarihi	Sonuç
1	Tümerler Zeytincilik- Zeytinyağı Üretim Tesisi	Gıda	17.01.2012	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR
2	Gürer Güneyköy Kalker Ocağı Alan Genişletme	Maden	30.01.2012	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR
3	Tim Mühendislik Doğaltaş Mermer Ocağı ve Kıрма-Eleme Tesisi	Maden	07.02.2012	ÇED GEREKLİDİR
4	Akkim Kimya- Hammadde ve Ürün Depolaması	Kimya	29.02.2012	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR
5	Yateks Boya- Boya Üretim Atölyesi	Kimya	29.02.2012	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR
6	Can Mert Mad.- Tras Ocağı Alan Genişletme	Maden	26.03.2012	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR
7	İl Özel İdaresi - Taş Ocağı ve Asfalt Plent	Maden	06.04.2012	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR
8	Manastır Elektrik Şti.- 12MW RES	Enerji	17.07.2012	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR
9	Marmarares Elektrik Şti.- Esenköy 18,45 MW RES	Enerji	17.07.2012	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR
10	Arova RES Ltd. ŞTİ.- Yalova 54 MW RES Projesi	Enerji	31.08.2012	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR
11	Nuh Beton – Hazır Beton Tesisi Kapasite Artışı	Sanayi	18.09.2012	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR
12	Akkim Kimya-Organik Kimyasal Mad.Üretim Tesisi KapasiteArt.	Kimya	18.10.2012	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR
13	Akkim Kimya-İnorganik Kimyasal Mad.Üretim Tesisi Kapasite Artışı	Kimya	18.10.2012	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR
14	İstanbul Yapı İnş.- 5 Yıldızlı Turizm Konaklama Tesisi	Turizm	09.11.2012	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR
15	İhlas Holding A.Ş.- İskele Vasıf Değişikliği	Kıyı	05.12.2012	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR
16	Üstünler Grup- Kıрма Eleme Asfalt ve Plent Miks Tesisi	Maden	12.12.2012	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge F.1 – İlimizde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından (2012) Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	5	3	1	1	4	1	1	16
ÇED Olumlu Kararı	0	0	0	0	0	0	0	0

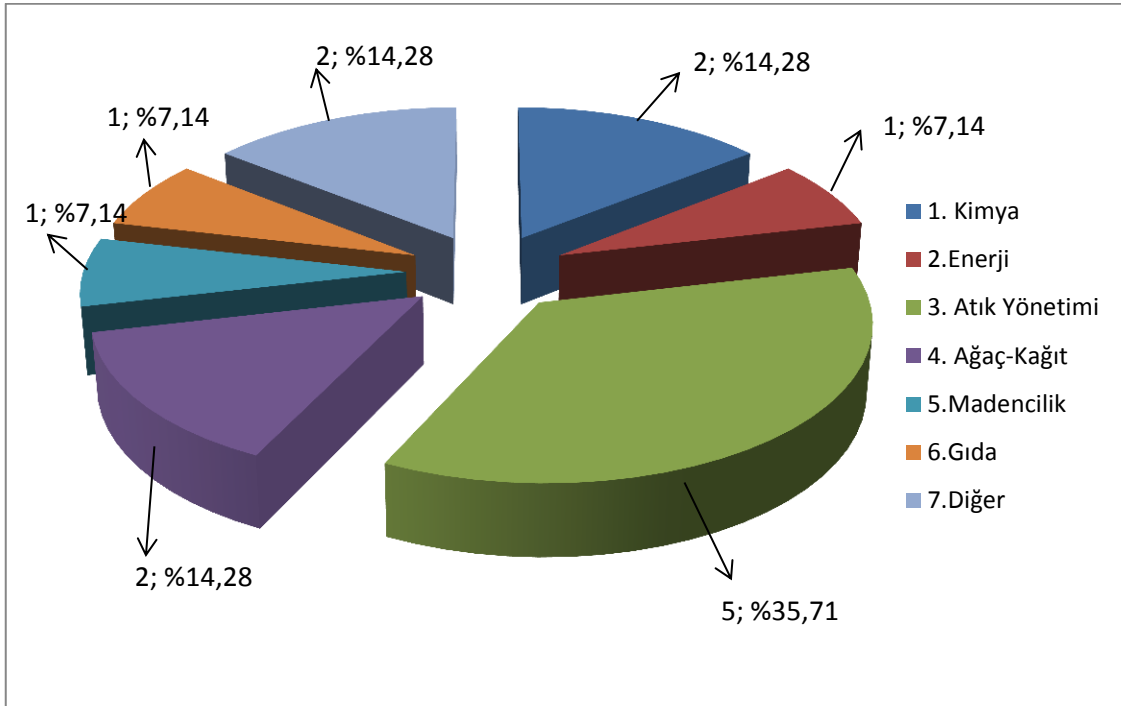

Grafik F.1 – İlimizde (2012) Yılı ÇED Gerekli Değildir Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

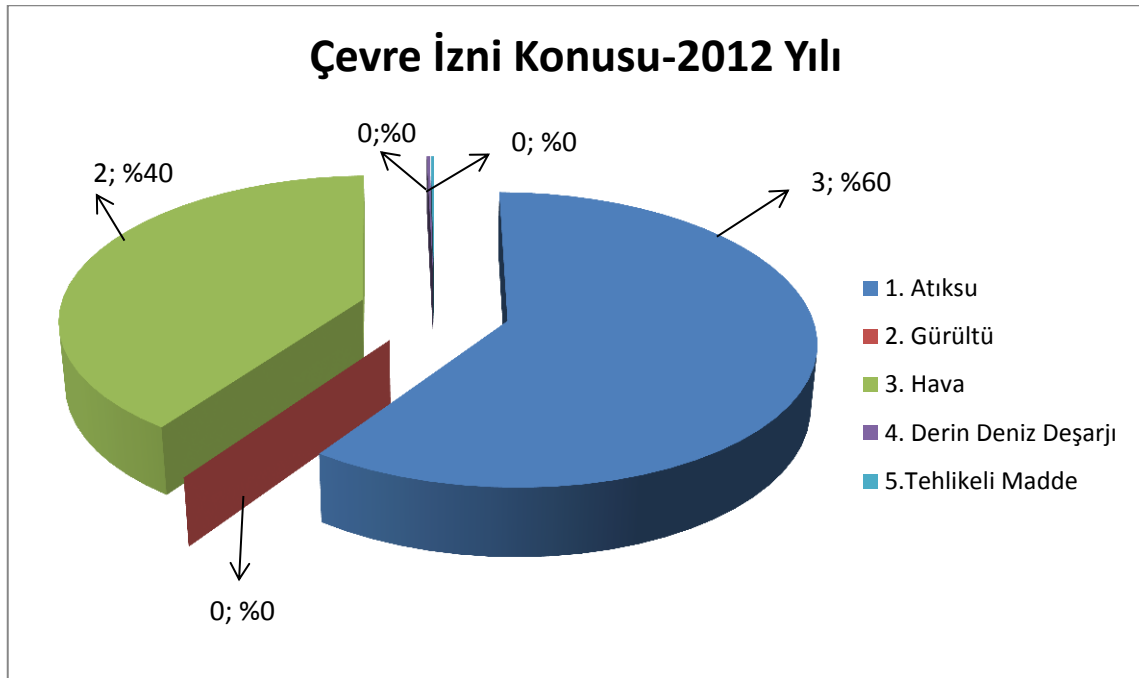
F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Çizelge F.2 – İlimizde(2012) Yılında ÇŞİM Tarafından Verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi Sayıları(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

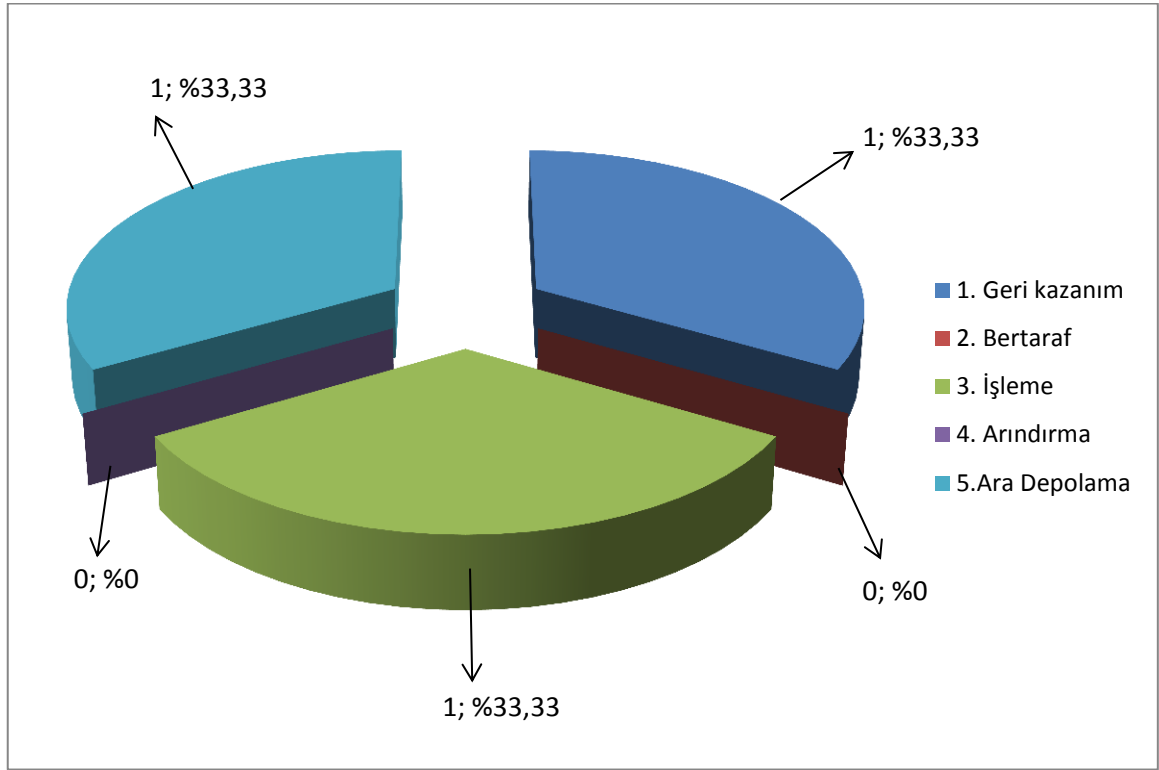
	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	6	8	14
Çevre İzni	1	4	5
Lisans	1	2	3
TOPLAM	8	14	22

Grafik F.2 – İlimizde (2012) Yılında Verilen Geçici Faaliyet Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Grafik F.3 - İlimizde (2012) Yılında Verilen Çevre İzni Konuları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Grafik F.4- İlimizde (2012) Yılında Verilen Lisansların Konuları(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde Çevre İzin ve Lisansına tabi olan tesislerin izin ve lisans almaları için çalışmalar ve denetimler artırılmalıdır. Ayrıca ÇED Yönetmeliği kapsamında kalan ve ÇED Gerekli Değildir veya ÇED Olumlu kararını almamış herhangi bir yatırıma izin ya da onay verilmemelidir.

Kaynaklar

- 1- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

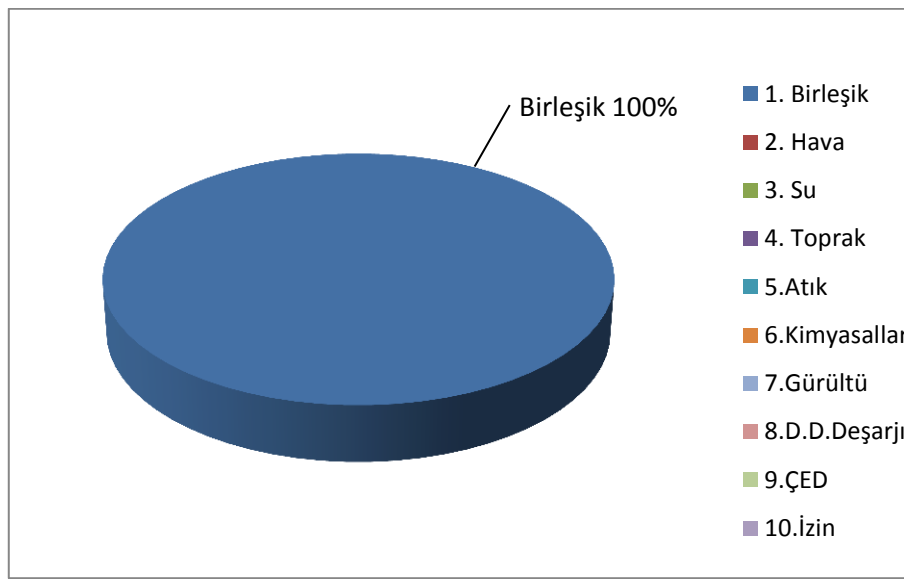
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde il müdürlüğümüz tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- a) izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- b) yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- c) kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- d) mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- e) Bakanlık ya da ÇŞİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- f) ihbar veya şikâyet sonrasında

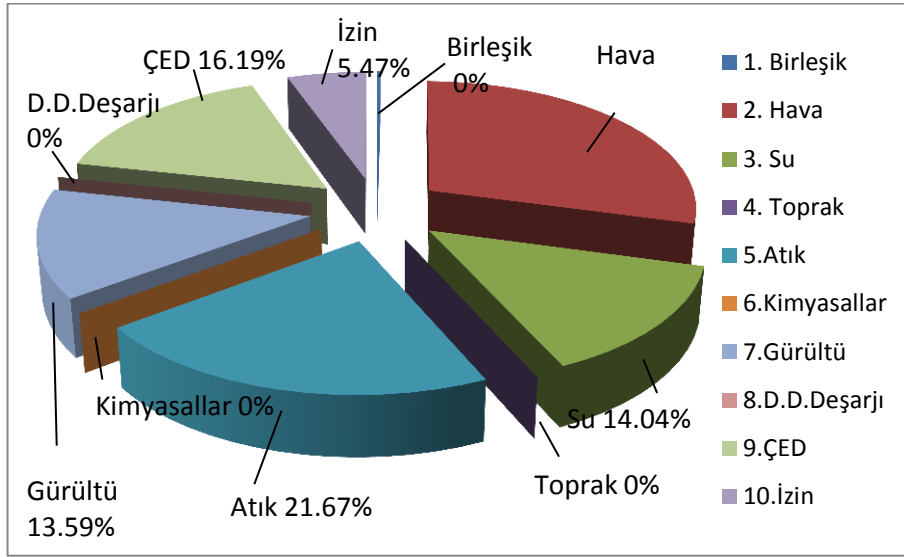
ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge G.1 -İlimizde (2012) Yılında ÇŞİM Tarafından Gerçekleştirilen Denetimlerin Sayısı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

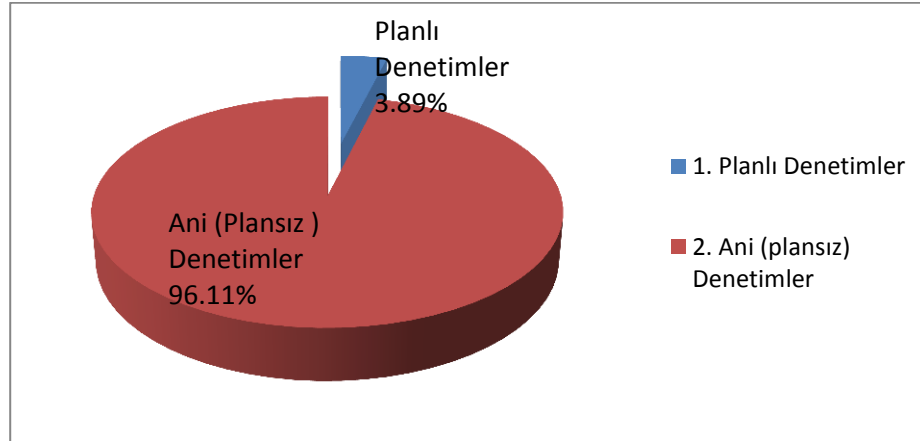
Denetimler	Birleşik	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimya-sallar	Gürültü	Derin Deniz Deşarjı	ÇED	İzin	Toplam
Planlı denetimler	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17
Ani (plansız) denetimler	0	122	59	0	91	0	57	0	68	23	420
Genel toplam	17	122	59	0	91	0	57	0	68	23	437

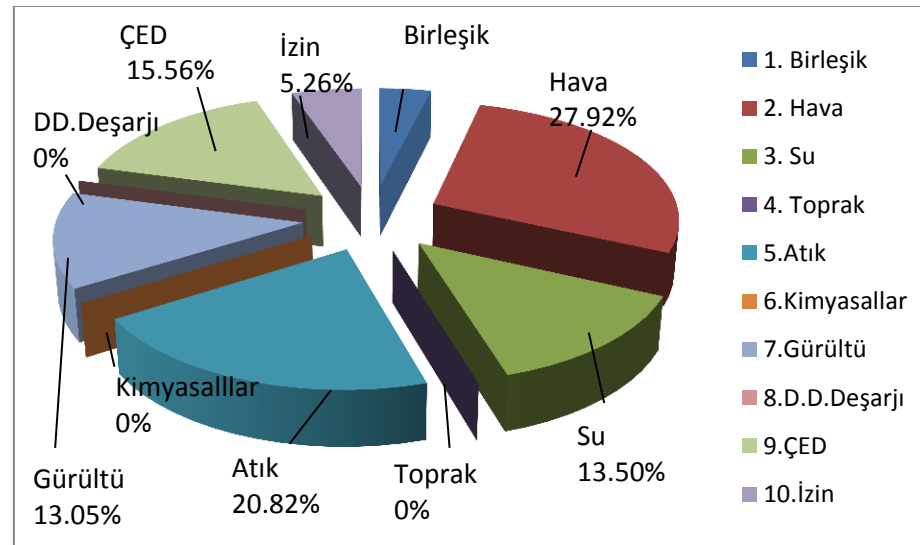
Grafik G.1 - İlimizde ÇŞİM Tarafından (2012) Yılında Gerçekleştirilen Planlı Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Grafik G.2 – İlîmizde ÇŞİM Tarafından (2012) Yılında Gerçekleştirilen Plansız Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Grafik G.3– İlîmizde ÇŞİM Tarafından (2012) Yılında Gerçekleştirilen Planlı ve Ani Çevre Denetimlerinin Dağılımı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Grafik G.4– İlîmizde ÇŞİM Tarafından (2012) Yılında Gerçekleştirilen Tüm Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

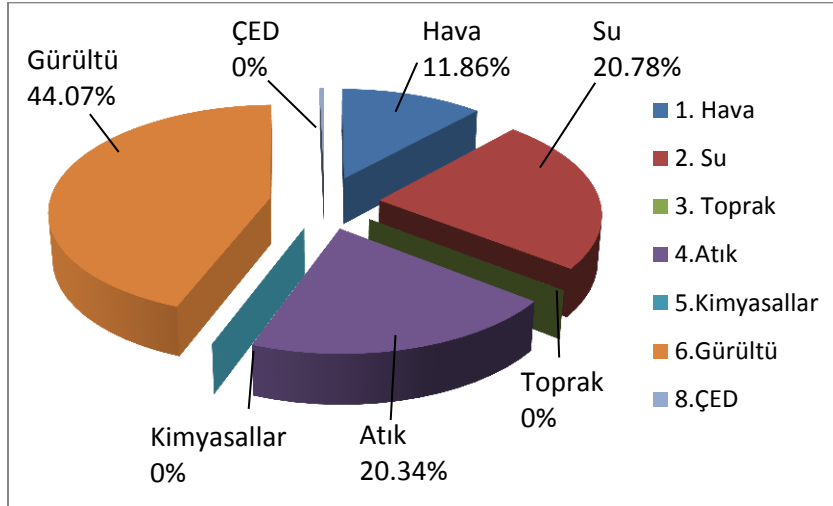
İL ÇEVRE DURUM RAPORU

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

İlimizdeki şikâyetler 2012 yılı içerisinde hava, su, atık ve gürültü konularında gerçekleşmiştir.

Çizelge G.2 – İlimizde (2012) Yılında ÇŞİM'e Gelen Tüm Şikâyetler ve Bunların Değerlendirilme Durumları(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	7	14		12		26		59
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	7	14		12		26		59
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	100	100		100		100		100

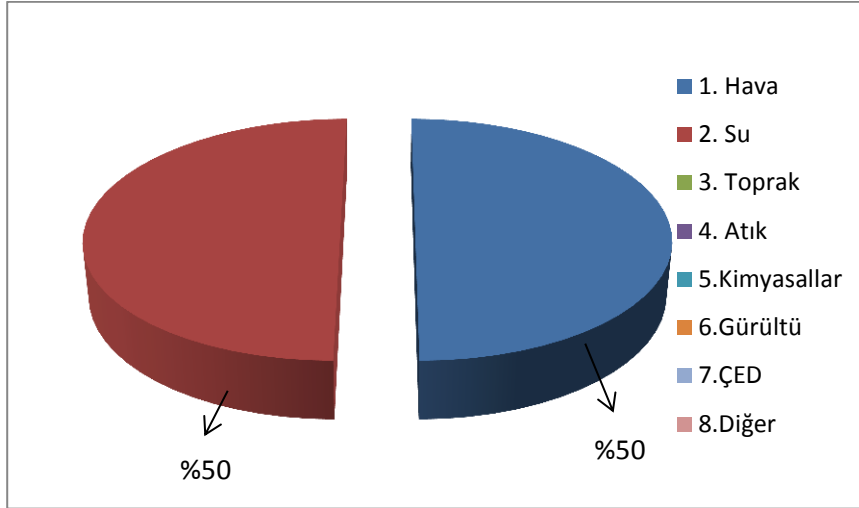
Grafik G.5 – İlimizde (2012) Yılında ÇŞİM Gelen Şikâyetlerin Konulara Göre Dağılımı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

G.3. İdari Yaptırımlar

İlimizde 2012 yılı içerisinde hava ve su konularında 4 adet idari yaptırım uygulanmıştır.

Çizelge G.3 – İlimizde (2012) Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	10.987	113.086	0	0	0	0	0	0	124.073
Uygulanan Ceza Sayısı	2	2	0	0	0	0	0	0	4

Grafik G.6 – İlimizde (2012.) Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan İdari Para Cezalarının Konulara Göre Dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2012)

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

İlimizde 2012 yılı içerisinde faaliyeti durdurma/kapatma kararı bulunmamaktadır.

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde şikayet dağılımına bakıldığında gürültü kirliliği ön plana çıkmaktadır. Merkez belediyeye yetki devri yapılmıştır. İlçelerden de Çınarcık ve Çiftlikköy Belediyeleri için çevre birimi kurmalarının sağlanması, ayrıca Yönetmelik gereği yarı açık alanlardaki kaynakların kapalı hale getirilmesi şikayetlerin kaynağında en aza indirilmesini sağlayacaktır. Atık su şikayetleri genellikle kırsal alanlardan gelmektedir. İlgili idaresince gerekli tedbirlerin alınması şikayetleri azaltacaktır. Hava kirliliği konusunda ilimiz ülkemizin en temiz illerindendir. Bu konudaki şikayetler mikro düzeydedir.

Kaynaklar

- 1- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

İlimizde 9'u devlet, 2'si özel okul olmak üzere toplam 11 adet okula İl Müdürlüğümüzce çevre eğitimi verilmiştir.

İlimizde 2012 yılı içerisinde Çevre Günü kutlamaları bir haftalık süreyle programlanmıştır:

İlk gün, Çevre Panayırı etkinliği gerçekleştirilmiş olup, Sayın Valimizin de katılımıyla Çevre Günü kutlamaları başlatılmış oldu. İl ve İlçe Belediye Başkanlarına, firmalara çevreye gösterdikleri önemden dolayı plaketler verildi. Okullar arasında resim, şiir ve kompozisyon dallarında yarışmalar düzenlenerek, dereceye giren öğrencilerden birincilere bisiklet, ikincilere ayakkabı ve üçüncülere saat hediyeleri verildi. Çevre Günü kutlamaları için seçilen okullardan öğrencilerin şölene katılımı gerçekleşti. Panayır alanında Geri Dönüşüm firmalarına standlar oluşturularak, faaliyetleri hakkında öğrenciler ve velilerine tanıtım yapıldı. Panayır alanında çocuklar için uçurtma etkinliği yapıldı.

İkinci gün, İlimiz okullarına İl Müdürlüğümüz teknik personellerince Çevre Eğitimi verilmiştir.

Üçüncü gün, etkinliğe katılım sağlayan öğrencilere deniz gezisi yaptırılarak İlimizdeki tersaneler bölgesinde deniz kazası tatbikatı yaptırılmış ve tatbikat öğrencilere denizden takip ettirilmiştir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Dördüncü gün, Yalova Ticaret ve Sanayi Odası'nda İlimiz sanayicilerine yönelik Çevre Mevzuatı bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir. Yine aynı gün İlimiz Çınarcık İlçesinde Yollarımız Temiz Olsun Etkinliği kapsamında yol ve sahil kenarı temizliği yapılmıştır.

Beşinci gün, İl Müdürlüğümüz çalışanları ve halkın katılımıyla Güneyköy Boğadere – Beşpınar Parkurunda Doğa Yürüyüşü etkinliği gerçekleştirilmiştir.

Son gün, İlimizde İl Müdürlüğümüz personelleri ile profesyonel ve amatör bisiklet kullanıcılarının da katılımıyla şehir içerisinde Bisiklet Turu yapılmıştır. Aynı günün akşamı İl Müdürlüğümüzün katılımıyla da İlimizin yerel sanatçıları tarafından Türk Sanat Müziği etkinliği gerçekleştirilerek Çevre Günü kutlamalarına nokta konulmuştur.

I. İL BAZINDA ÇEVRESEL GÖSTERGELER

1. GENEL

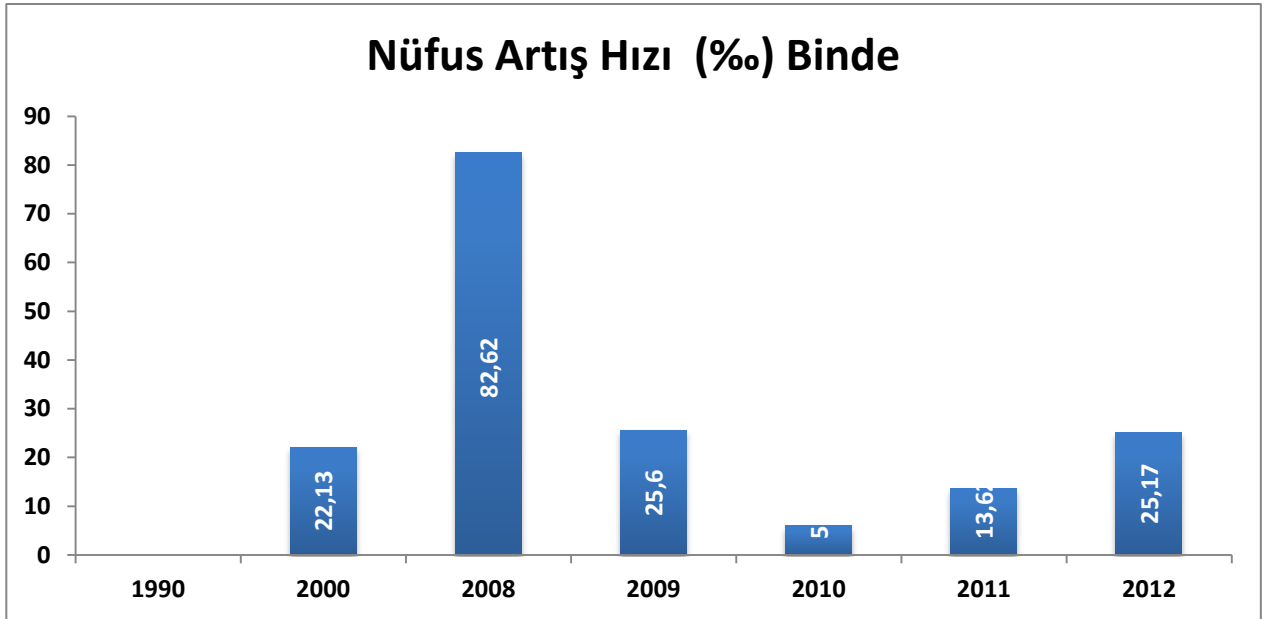
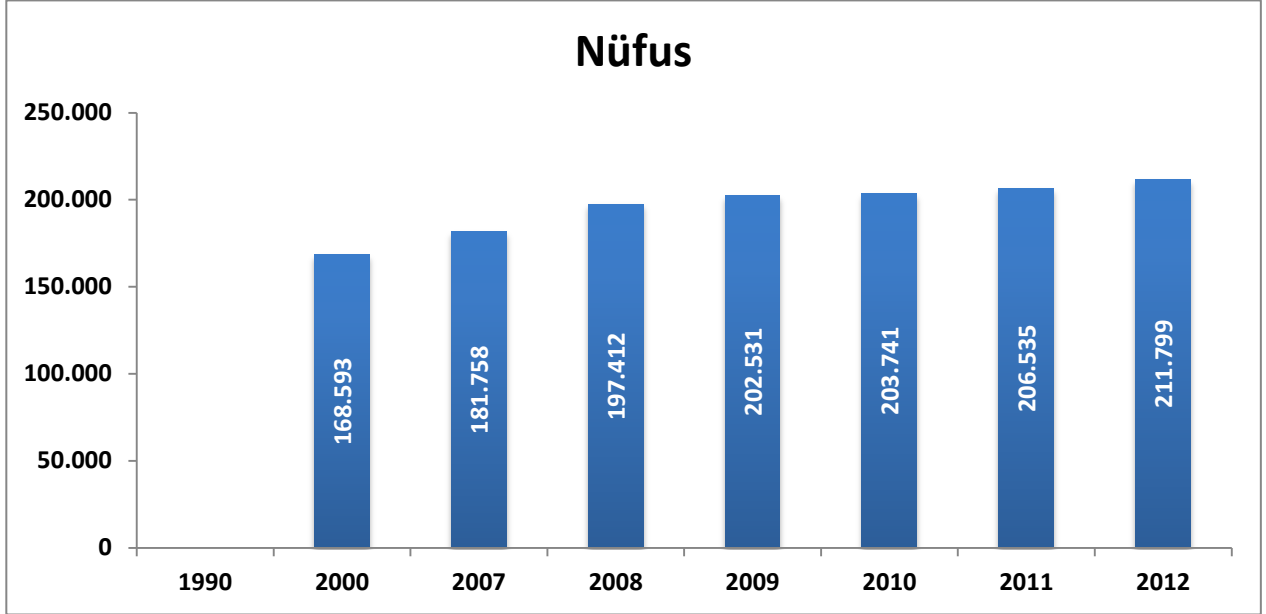
1.1. NÜFUS

NÜFUS									
GÖSTERGE: Nüfus artış hızı									
TANIM: Belirli bir dönemde, İl için nüfus büyüklüğünün ortalama yıllık artışıdır.									
Kaynak: TÜİK									
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: 1990-2012 dönemi İl nüfus artış hızı (%), Nüfus yoğunluğu (kişi/km ²)									
Durum ve eğilimler;									
Veri formatı									
Yıllar	1990	1992	1994	1996	1998	2000	2001	2002	2003
Nüfus (Milyon Kişi)	-	-	-	-	-	168,593	-	-	-
Nüfus Artış Hızı (%0)Binde	-	-	-	-	-	22,13	-	-	-
Yıllar	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nüfus (Milyon Kişi)	-	-	-	181,758	197,412	202,531	203,741	206,535	211,799
Nüfus Artış Hızı (%0)Binde	-	-	-	-	82.62	25.6	5.96	13.62	25.17

Not (1):2007 yılına ilişkin Nüfus artış hızı bilgisi bulunmamaktadır.

Not (2):İlgi yazınızda istemiş olduğunuz 1992,1994,1996,1998,2001,2002,2003,2004,2005,2006 yıllarına ilişkin Nüfus bilgileri bulunmamaktadır.

Not (3):Nüfus artış hızı bilgisi yüzde değil de binde olarak verilmiştir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Nüfus yoğunluğu - Population density						
Yıl	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Km ² /Kişi	215	233	239	241	244	250

Değerlendirme ve Sonuçlar

Türkiye’de nüfus artış hızı 1990 yılında ‰17 iken, 2005 yılında ‰12,3’e gerilemiştir. Ancak toplam nüfus artmaya devam etmiştir. 2008 yılı verilerine göre toplam nüfus 71.079.000 kişi, nüfus artış hızı ise ‰11,5’tir. Toplam nüfus artmaya devam etmektedir. Nüfusun kentsel alanlarda yoğunlaşması, bu alanlarda çevre üzerinde baskının artması anlamına gelmektedir.

NÜFUS

GÖSTERGE: Kentsel nüfus oranı

TANIM: Belirli bir tarihte kentsel alan olarak tanımlanmış 20.001 ve üzeri nüfusa sahip yerleşim yerlerinde yaşayan nüfusun toplam nüfus içindeki oranıdır.

Kaynak: TÜİK

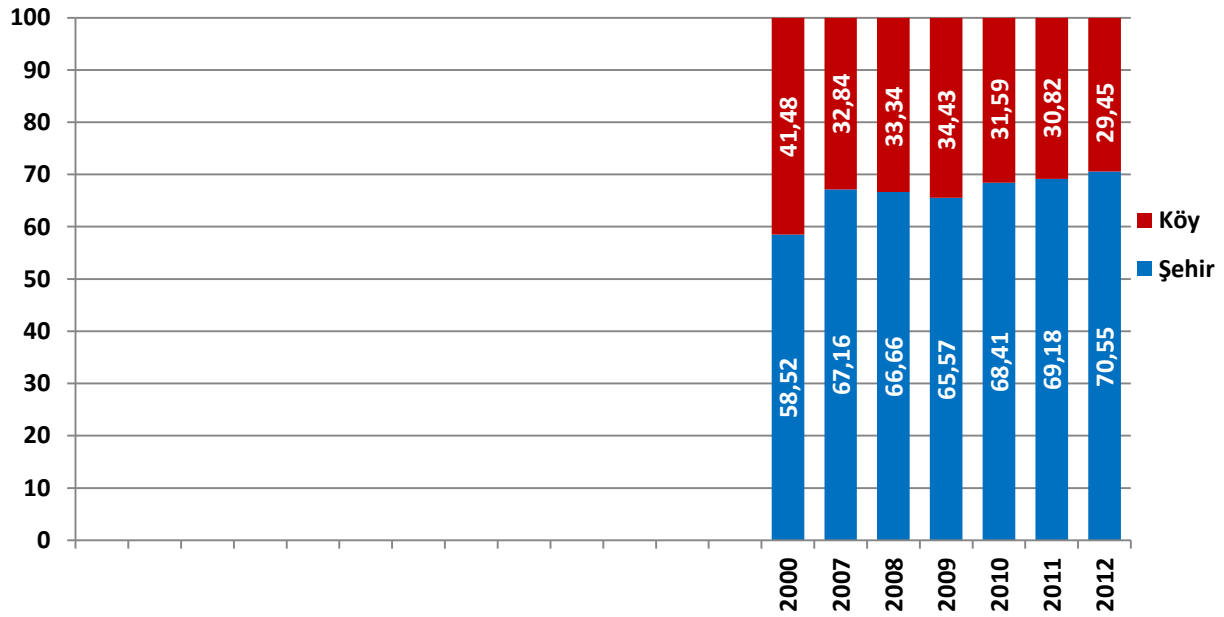
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: 1990-2012 dönemi yıllık (1927, 1950 ve 1980 yılları da olacak şekilde) kırsal ve kentsel nüfus oranı (%),Türkiye geneli oranlarıyla karşılaştırılması

Durum ve eğilimler:

Veri formatı

	İl ve İlçe Merkezleri (%)	Belde ve Köyler (%)	Türkiye Geneli Şehir (%)	Türkiye Geneli Köy (%)
1927			24,22	75,78
1950			25,04	74,96
1980			43,91	56,09
1990			59,01	40,99
2000	58.52	41.48	64,90	35,10
2007	67.16	32.84		
2008	66.66	33.34		
2009	65.57	34.43		
2010	68.41	31.59		
(2011)	69.18	30.82		
2012	70.55	29.45		

Şehir-Köy Nüfus Oranı (%) - Yalova

Değerlendirme ve Sonuçlar

Ülkemizde 1990 yılında %51,32 olan kentsel nüfus oranı 2000 yılında %59,25'e yükselmiştir. Hızlı kentleşme ile birlikte sosyal, ekonomik, demografik ve çevresel sorunlar ortaya çıkmıştır. Plansız kentleşme ve gecekondulaşma ile hizmet sunumu bakımından sorunlu kentler oluşmuş ve çevre sorunları hızla büyümüştür. Ülkemizde artan kentsel nüfus oranına paralel olarak kentlerde yaşanan çevre sorunlarının da artması olasılığı vardır.

1.2 SANAYİ**SANAYİ****GÖSTERGE: Sanayi Bölgeleri**

TANIM: Sanayinin belli alanlarda yapılanmasını sağlamak, kentleşmeyi yönlendirmek, çevre sorunlarını önlemek gibi amaçlarla mal ve hizmet üretim bölgeleri olarak hizmet sunmayı amaçlayan organize sanayi bölgeleri vb. sanayi bölgelerinin sayısının, toplam alanlarının ve ildeki planlı sanayileşme oranının zaman serisinde ifade edilmesidir.

Kaynak: Sanayi İl Müdürlükleri, İl Sanayi Odası

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İlde bulunan sanayi kuruluşlarının sayısı, sektörlerine göre sanayi bölgelerinin (Organize Sanayi Bölgeleri, Küçük Sanayi Siteleri, Endüstri İhtisas Bölgesi ilan edilmiş alanlar, Büyük Sanayi Siteleri vb.) sayısı, kapasitesi, alanı (ha), OSB ve diğer sanayi alanlarında yer alan sanayi kuruluşlarının sayısının ildeki tüm sanayi kuruluşları sayısına oranı (%)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Durum ve eğilimler

İlimizde bulunan 5 adet sanayi sitesinden Konfeksiyoncular KSS ve Orta Ölçekli Sanayiciler KSS Bakanlık katkısı ve yönetiminde gerçekleştirilmiş olup, diğerleri yapı kooperatifi şeklinde örgütlenmiş ve yapılaşmaları sağlanmıştır. Organize Sanayi Bölgeleri henüz kurulma aşamasında veya kamulaştırma aşamalarındadır. Bunun dışında ilimizde kendi alanlarında lider olan AKSA, AKKİM, AKTOPS, İPEK KAĞIT, SCA PACKİNG gibi kuruluşlar ve diğer küçük sanayiciler bulunmaktadır.

OSB ve diğer sanayi alanlarında yer alan sanayi kuruluşlarının sayısının ildeki tüm sanayi kuruluşları sayısına oranı (%) : 88,65 'tir.

YALOVA'DA BULUNAN KSS LERİN İŞ YERİ VE ÇALIŞAN SAYILARI

Sanayi Sitesi Adı	İş Yeri Sayısı	Yaklaşık Çalışan Sayısı
Kirazlı KSS	712	4000
Taşköprü KSS	392	1760
Orta Ölçekli KSS	14	543
Yalova-Hersek (Mülga Yalova Konfeksiyoncular) KSS	26	0
Çiftlikköy KSS	146	213
TOPLAM	1290	6516

YALOVA İLİ SANAYİ SİCİL BELGESİ OLAN FİRMALARIN YERLEŞİM ALANLARINA GÖRE DAĞILIMI

Yeri	S.s. Belgeli firma sayısı
ALTINOVA	52
ARMUTLU	1
ÇINARCIK	1
ÇİFTLİKKÖY	58
TERMAL	4
YALOVA(MERKEZ)	49
TOPLAM	165

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SANAYİ				
GÖSTERGE: Madencilik				
TANIM: Bu gösterge, İlde yer alan farklı ruhsatlandırma grubuna göre verilen bir yılda kayıt altına alınmış maden ocakları, zenginleştirme tesisleri ve depolama alanlarının miktarının yıllara göre değişimini gösterir.				
Kaynak: İl Özel İdare, MİGEM				
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Türlerine göre maden ocağı ve tesisi sayısı, alanları (ha) ve yıllara göre değişimleri (%),				
Durum ve eğilimler;				
Sıra No	Ruhsat sahibi	Maden Grubu	Maden Adı	Alanı (ha)
1	Yurt - mert inş . Nak. Hafr. Mad. San. Ve tic. Ltd.şti	II-A Grup	Andezit	99,43
2	Tavşanlı Belediye Başkanlığı	II-A Grup	Kumtaşı	100
3	Mustafa Balta	II-A Grup	Kumtaşı	71,94
4	Tunaiş inşaat mad. Tic. Ve san. Ltd. Şti.	II-A Grup	Andezit	100
5	Şen yapı malz. Paz.inş. Ve tic Ltd. Şti.	II-A Grup	Diyabaz (mıcır)	100
6	B.m.t bahadır mad. Haf. Nak. İnş. Taah. San. Ve tic. Ltd. Şti.	II-A Grup	Kalker	95,46
7	Gürer Maden Nakliyat Asfalt İnşaat Taahhüt Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	II-A Grup	Kalker	99,19
8	B.m.t bahadır mad. Haf. Nak. İnş. Taah. San. Ve tic. Ltd. Şti.	II-A Grup	Kalker	37,8
9	B.m.t bahadır mad. Haf. Nak. İnş. Taah. San. Ve tic. Ltd. Şti.	II-A Grup	Kalsit	151,12
10	Gürer Maden Nakliyat Asfalt İnşaat Taahhüt Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	II-A Grup	Kumtaşı	-
11	Gürer Maden Nakliyat Asfalt İnşaat Taahhüt Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	II-A Grup	Kumtaşı	-
12	Kar-on organizasyon ith. İhr. Müm. Ve taah. Ltd. Şti.	I-B Grup	Tras	49,2
13	Can-mert mad.san.ve tic.ltd.şti.	II-B Grup	Çimento Hammaddesi	49,95
14	Deniz madencilik inşaat su ve petrol ürünleri ithalat ihracaat san. Ve tic. A.ş.	II-A Grup	Granit	99
15	Gürer Maden Nakliyat Asfalt İnşaat Taahhüt Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	II-A Grup	Kalker	22,75
16	Şevket Aksoy	II-A Grup	Kalker (Mıcır)	97,98
17	alkan madencilik ve mermer sanayi ticaret anonim şirketi	II-A Grup		99,25
18	Olimineral endüstriyel hammaddeler sanayi iç ve dış tic. A.ş.	II-A Grup		94,25
19	Küre madencilik san ve dış tic.ltd.şti.	IV.Grup	Zeolit	261,82
20	Yalvaç gübre org.ham.mad.en.elek.ürt.san. Ve tic.ltd.şti.	IV.Grup	Maden Kömürü	1013,79

2.İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ										
GÖSTERGE: Sıcaklık										
TANIM: Gösterge, ildeki yıllık ortalama sıcaklık değişimi ve Türkiye ortalamalarıyla karşılaştırılmasını ifade etmektedir.										
Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü										
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl için 1970-2012 yılları arası yıllık ortalama sıcaklık değerleri (°C), Türkiye Ortalama Değerleri										
Durum ve eğilimler;										
Veri formatı										
	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
Türkiye ort. sıcaklık										
İlin ort. sıcaklık	14,95	14,25	14,025	14,05	14,13	14,68	13,70	14,68	14,46	15,08
	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Türkiye ort. sıcaklık										
İlin ort. sıcaklık	14,14	14,61	14,09	14,37	14,50	14,36	14,56	13,85	14,50	14,47
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Türkiye ort. sıcaklık										
İlin ort. sıcaklık	14,65	14,025	13,825	13,975	15,575	15,11	14,43	13,94	15,025	15,89
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Türkiye ort. sıcaklık										
İlin ort. sıcaklık	14,89	15,63	15,26	14,43	15,025	14,95	14,81	15,65	16,61	15,58
	2010	2011	2012							
Türkiye ort. sıcaklık										
İlin ort. sıcaklık	16,3	14,05	15,30							
Değerlendirme ve Sonuçlar.										

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ										
GÖSTERGE: Yağış										
TANIM: Birim alana düşen ortalama yağış miktarının zaman serisinde ifade edilmesidir.										

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü										
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl için 1970-2012 yılları arası yıllık ortalama yağış miktarları (kg/m2)										
Durum ve eğilimler;										
Veri formatı										
	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
ortalama (kg/m2)	79,16	60,075	50,816	64,70	63,58	71,33	58,55	54,1	58,44	42,15
	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
ortalama (kg/m2)	73,48	95,5	51,11	66,5	46,86	53,73	47,73	68,21	55,53	50,575
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
ortalama (kg/m2)	63,3	61,09	59,4	39,93	62,5	58,23	52,775	78,7	74,18	59,23
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
ortalama (kg/m2)	62,45	79,80	48,9	59,36	65,62	76,81	53,48	54,31	55,2	67,98
	2010	2011	2012							
ortalama (kg/m2)	107,76	39,36	67,19							

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ										
GÖSTERGE: Deniz suyu yüzey sıcaklığı										
TANIM: Bu gösterge, deniz suyu yüzey sıcaklığının 1975'ten bu yana yıllık değişimini ifade eder.										
Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü										
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Denize kıyısı olan iller için 1975'ten bu yana uzun yıllar ortalama deniz suyu yüzey sıcaklığı değerleri (°C)										
Durum ve eğilimler;										
Veri formatı										
	1975							2010	2011	2012
Yıllık Ortalama										
Deniz Sıcaklığı ile ilgili veri bulunmamaktadır.										
Değerlendirme ve Sonuçlar.										

3.HAVA KALİTESİ

HAVA KALİTESİ

GÖSTERGE: Hava Kirleticileri

TANIM:

Bu gösterge; havadaki SO₂ ve PM₁₀ konsantrasyon miktarını göstermektedir. (SO₂ yakıtların doğal olarak yapısında bulunan kükürt bileşiklerinin yanma esnasında açığa çıkmasıyla oluşan kirletici, boğucu, renksiz ve asidik gazdır. Partikül maddeler, gaz halindeki emisyonların kimyasal dönüşümü ve yığın halinde şekillenmesi ile oluşur. 5-10 mikrometre çaplı partiküler, asılı partikül olarak tanımlanır. Genel olarak heterojen karışımları içerir ve karakteristikleri bir yerden bir başka yere önemli değişiklik gösterir. Çapı 10 mikrometre altındaki partiküler maddelere PM₁₀ denir.)

Kaynak:

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi:

İlde oluşan SO₂ ve PM₁₀ miktarları ortalamalarının yıllara göre değişimi ve yıllık olarak aşım gün sayısı değişimi (İldeki ölçüm istasyonlarının kurulma tarihinden itibaren)

Durum ve eğilimler;

2011 yılı	Kasım Ortalama	Aralık Ortalama	2011 KVS değeri
PM ₁₀	49	43	180
SO ₂	-	10	310

2012 yılı	Ocak ortalama	Şubat Ortalama	Mart Ortalama	Ekim Ortalama	Kasım Ortalama	Aralık Ortalama	2012 KVS değeri
PM ₁₀	-	38	42	14	-	-	140
SO ₂	16	19	12	10	10	3	280

2011-2012 kış sezonu ortalaması	2012 yılı yıllık ortalaması	2012 KVS değeri
PM ₁₀ SO ₂	PM ₁₀ SO ₂	PM ₁₀ SO ₂
39-	237	140280

(-)

Sistemden veri alım oranı %75 altında kaldığında değerlendirmeye alınmamaktadır.

4. SU-ATIKSU

SU-ATIKSU

GÖSTERGE: Su Kullanımı

TANIM:

Bu gösterge belediye, sulama, içme ve kullanma, sanayi olmak üzere sektörel bazda kaynaklardan çekilen toplam su miktarını gösterir.

Kaynak:

DSİ, TUİK

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi:

Durum ve eğilimler;

Veri Formatı

	1990		2004		2008		2012		2030	
	milyar m ³	%	milyar m ³	%	milyar m ³	%	milyar m ³	%	milyar m ³	%
Toplam	0,010468362		0,0019449008		0,000760481		0,000360515			
Sulama	0,003218233		-		0,000215396		0,000178715			
İçme-Kullanma	0,007250129		0,000000473		0,000538893		-			
Sanayi	-		0,001948535		0,000006192		0,000181800			

SU-ATIKSU					
GÖSTERGE: Belediye İçme Kullanma Suyu Kaynakları					
TANIM: Belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu temin edilen baraj, kuyu, doğal kaynak, göl ve gölet olmak üzere çekilen suyun kaynaklarına göre oranını ifade etmektedir.					
Kaynak: TUİK					
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İlde 1990 ve sonrasında, baraj, kuyu, doğal kaynak, göl ve göletlerden çekilen su miktarı, toplam çekilen su miktarı, (%)					
Durum ve eğilimler;					
Veri Formatı					
Belediye İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaklara Göre Çekilen Su (%)					
	Baraj	Kuyu	Kaynak	Akarsu	Göl-Gölet
1990					
1995	98,04	0	1,65	0,31	0
2000	92,69	0,09	3,41	3,82	0
2005	93,81	0,39	0,28	4,01	1,50
2010	91,01	0,667	2,595	3,94	1,875
2012					

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İlimizde içme suyu için en önemli kaynak Gökçedere içme suyu göletidir. Bu göletin korunması için Özel Hükümler belirlenmiş ve ilan edilmiştir.

SU-ATIKSU

GÖSTERGE: Atıksu Arıtma Tesisleri İle Hizmet Veren Belediyeler

TANIM: Bu gösterge atıksu arıtma tesisi ile hizmet veren belediye sayısını ve atıksu arıtma tesislerine bağlı nüfusun yüzdelik oranını ifade eder.

Kaynak: TUİK, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki 1994 yılı ve sonrası atıksu arıtma tesislerine bağlı nüfus, tüm il nüfusu, oranları (%)

Durum ve eğilimler;

Veri Formatı

YILLAR	1994	1998	2002	2004	2006	2008	2010	2011	2012
Atıksu Arıtma Tesisleri ile Hizmet Veren Belediye Sayısı	0	0	0	0	4	4	6	14	14
Arıtma Tesisine Bağlı Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (%)	0	0	0	0	27	27	40	93	93

Değerlendirme ve Sonuçlar.

SU-ATIKSU

GÖSTERGE: Kanalizasyon Şebekesi ile Hizmet Verilen Belediye Sayıları ve Nüfusu

TANIM: Bu gösterge 1994 yılı ve sonrası kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı ve bağlı nüfus, Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)

Kaynak: TUİK, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki 1994 yılı ve sonrası kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı ve bağlı nüfus, Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)

Durum ve eğilimler;

Veri Formatı

YILLAR	1994	1998	2002	2004	2006	2008	2010	2011	2012
Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı					15	15	15	15	15
Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)					90	90	90	90	90

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SU-ATIKSU
GÖSTERGE: Sanayiden Kaynaklanan Atıksu ve Bertarafı
TANIM: Bu gösterge yıllar itibariyle sanayi faaliyetlerinden kaynaklanan atıksu miktarları, atıksu arıtma tesisi ile hizmet veren sanayi bölgeleri ve oluşan atıksuyun arıtılma oranını ifade eder.
Kaynak: TUİK, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre, ildeki sanayi bölgelerinden ve diğer sanayiden kaynaklanan atıksu miktarı, arıtma tesisi sayısı ve arıtılan atıksuyun kısmının toplam atıksu miktarına oranı (%)
Durum ve eğilimler; İlimizde OSB bulunmamaktadır ancak münferit endüstri kuruluşları ve küçük sanayi tesisleri bulunmaktadır. Münferit endüstriyel tesislerin kendilerine ait atıksu arıtma tesisleri olup günlük yaklaşık 13000 m ³ /gün arıtılmış su Marmara Denizine deşarj edilmektedir. Küçük sanayi sitelerinin ise kanalizasyon sistemine bağlantısı olup ilgili kanalizasyon sistemleri atıksu arıtma tesisleri ile sonlanmaktadır. Dolayısıyla İlimizde sanayiden kaynaklanan atıksuların tamamı arıtılmaktadır.
Değerlendirme ve Sonuçlar. İlimizde sanayi kaynaklı atıksu problemi yoktur, ancak olası kaçak deşarjların engellenmesi için denetimlere devam edilmelidir.

5. ARAZİ KULLANIMI

ARAZİ KULLANIMI

GÖSTERGE: Arazi Kullanımı

TANIM: Bu gösterge CORINE Arazi Örtüsü kategorilerine göre göreceli arazi örtüsü dağılımını gösterir.

Kaynak: Orman ve Su İşleri Bakanlığı

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi:1990, 2000 ve 2006 yılları arazi kullanımlarının miktarı (ha) ve değişim oranı (%).

Durum ve eğilimler;

Veri Formatı

	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ						ALANDA ARTIŞ(+) /AZALIŞ (-) (m²)
	1990		2000		2006		
Arazi Sınıfı	km²	%	km²	%	km²	%	
1. Yapay Bölgeler							
2. Tarımsal Alanlar					22173,3		-
3. Orman ve Yarı Doğal Alanlar	-		-		46.608,25		-
4. Sulak Alanlar	1,52		1,52		1,52		-
5. Su Yapıları							
TOPLAM							

Değerlendirme ve Sonuçlar.

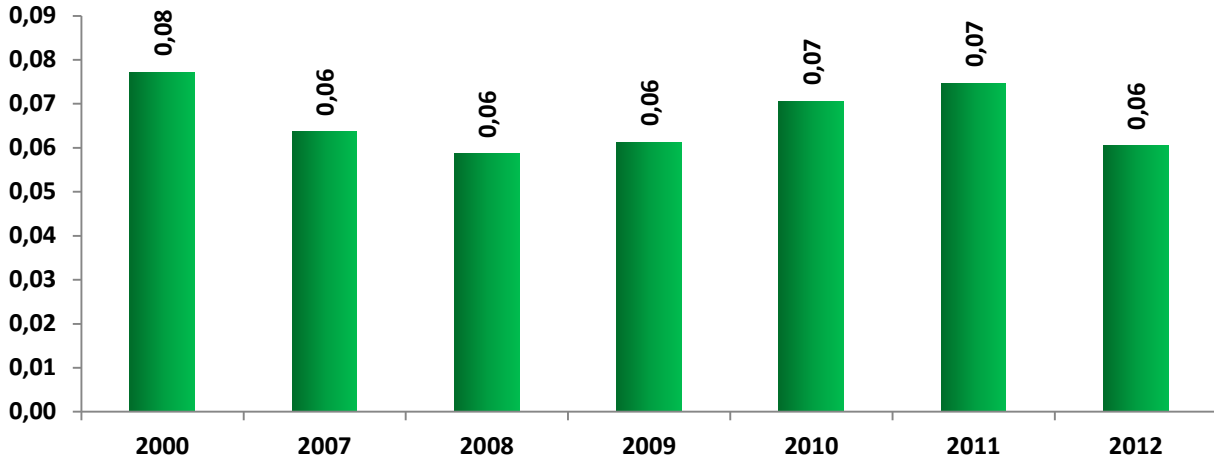
6. TARIM

TARIM				
GÖSTERGE: Kişi Başına Tarım Alanı				
TANIM: Toplam ekilebilir tarım arazisinin, toplam nüfusa oranı olarak ifade edilir.				
Kaynak: TÜİK				
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Ekilebilir arazi toplamı (ha) ve toplam nüfus (kişi), kişi başına tarım arazisi (ha/kişi)				
Durum ve eğilimler;				
Yıl	Toplam Alan(Dekar)	Hektar	Nüfus	Kişi Başına Düşen Tarım Alanı (Hektar)
1998	148,450	14,845		
1999	113,940	11,394		
2000	130,070	13,007	168,593	0.08
2001	129,460	12,946		
2002	122,270	12,227		
2003	126,920	12,692		
2004	151,840	15,184		
2005	139,600	13,960		
2006	121,040	12,104		
2007	115,609	11,561	181,758	0.06
2008	115,653	11,565	197,412	0.06
2009	123,935	12,394	202,531	0.06
2010	143,688	14,369	203,741	0.07
2011	154,171	15,417	206,535	0.07
2012	127,972	12,797	211,799	0.06

Toplam Alan (Hektar)

Yıl	Toplam Alan (Hektar)
1998	14.845
1999	11.394
2000	13.007
2001	12.946
2002	12.227
2003	12.692
2004	15.184
2005	13.960
2006	12.104
2007	11.561
2008	11.565
2009	12.394
2010	14.369
2011	15.417
2012	12.797

Kişi Başına Düşen Tarım Alanı (Hektar)

Değerlendirme ve Sonuçlar.

TARIM

GÖSTERGE: Kimyasal Gübre Tüketimi

TANIM: Tarımsal alanlarda kullanılan gübre miktarını ve hektar başına kullanılan mineral azot, fosfor ve potas miktarını gösterir.

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri, TÜİK

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllık toplam gübre tüketimi (ton), toplam tarımsal alan (ha), hektar başına kullanılan gübre ve mineral azot, fosfor ve potas miktarı (ton/ha)

Durum ve eğilimler;

Bitki Besin Maddesi (N,P,K olarak)	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	1.148,76	15.700
Fosfor	433,75	
Potas	94,07	
TOPLAM	1.676.58	15.700

Toplamda 1 hektara; 15 kg Azot, 2 kg Fosfor, 100 gr Potas kullanılmaktadır.

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

TARIM

GÖSTERGE: Tarım İlacı Kullanımı

TANIM: Toplam tarım ilacı kullanımını (ton birimiyle aktif bileşen) ve hektar başına düşen tarım ilacı miktarıdır.

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri, TÜİK

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllık toplam tarım ilacı tüketimi (ton), toplam tarımsal alan (ha), hektar başına düşen tarım ilacı (ton/ha)

Durum ve eğilimler;

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Mey.Seb.Süs.Bit.Zararlı	19,891	14.000
Herbisitler	Yabancı Otlar	1,078	
Fungisitler	Mey.Seb.Süs.Bit.Hastalık	81,710	
Rodentisitler	Tarla Faresi	0.001	
Nematositler	Sebze Nematodlar	0,375	
Nematositler	Mey.Sebze ve Süs Bit.	4,353	
Akarisitler	Süs Bit.Kabuklu Bitler	15,8	
Kışlık ve Yazlık Yağlar	Meyve	5,5	
TOPLAM		128,708	14.000

14.000 ha alanda 128, 78 ton tarım ilacı kullanılmaktadır. 11 kg ha başına düşen tarım ilacıdır.

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.

TARIM
GÖSTERGE: Organik Tarım
TANIM: Toplam kullanılan tarımsal alanın oranı olarak organik tarım alanı (organik olarak ekilen mevcut alanların ve organik tarıma geçiş sürecinde olan alanların toplamı) payıdır.
Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Organik alanların toplam alanı (ha), Toplam tarım alanına oranı (%), Türkiye toplam organik tarım alanı içerisindeki oranı (%), Organik Tarım Alanında Toplam Üretim Miktarı (ton)

Durum ve eğilimler;**Veri Formatı**

Toplam Organik Tarım Alanı: 24,29 ha

Toplam tarım alanına oranı: %0,189

Yıllar	Toplam üretim		Üretim miktarı	
	Alan (1000 ha)	Artış* (%)	Miktar (1000 ton)	Artış* (%)
2002		-		-
2003				
2004				
2005	374 da			
2006	447 da			
2007	1587 da			
2008	1396 da			
2009	785 da			
2010	708 da			
2011	662 da			
2012	229 da			

*Artışlar 2002 yılı baz alınarak hesaplanmıştır.

Değerlendirme ve Sonuçlar.**7. ORMAN****ORMAN****GÖSTERGE: Ormanlık Alanlar**

TANIM: Orman alanlarının toplam büyüklüğünü ve yıllara göre değişimini ifade eder.

Kaynak: Orman Bölge Müdürlükleri

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki toplam orman alanı (ha), yıllık değişimi (ha/yıl), Orman vasfına göre dağılımı (%), ağaç türleri, sayıları ve oranları (sayı, %)

Durum ve eğilimler;

Yalova Orman İşletme Müdürlüğü Ağaçlandırma Verileri

YILLAR	2010	2011	2012
Rehabilitasyon (ha)	879	942	690
Dikilen Fidan Sayısı (adet)	102288	51805	31450

Yalova Orman İşletme Müdürlüğü Ormanlık Alan Toplamı: 46938ha

Yalova Orman İşletme Müdürlüğü dahilindeki ormanların tümü devlet ormanıdır. Ormanların Alan dökümü; 36.283,9 Ha.sı normal koru, 10.654,8 Ha.sı bozuk korudur.

Yalova Ormanları

Sahilçamı	% 0,2
Fıstıkçamı	% 1,0
Kızılcam	% 0,7
Kayın	%24,3
Meşe	%29,4
Kestane	% 4,4
İhlamur	% 0,8
Karışık Yapraklılar	%39,2

Çınarcık Ormanları

Sahil Çamı	% 3,7
Fıstıkçamı	% 2,1
Karaçam	% 0,4
Kayın	%26,4
Meşe	% 2,9
Kestane	% 0,8
İhlamur	% 0,3
Çınar	% 0,4
Diğer Yapraklılar	% 0,5
Karışık yapraklılar	%59,1
İbrelili yapraklı karışık	% 2,9

Armutlu Ormanları

Kızılcam	% 1,1
Fıstıkçamı	% 12,6
Sahilçamı	% 16,6
Karaçam	% 15,8
Kayın	% 8,6
Meşe	% 18,4
Diğer Yapraklılar	% 14,4
Karışık ibrelili	% 0,9
Karışık yapraklılar	% 5,5
İbrelili yapraklı karışık	% 6,1

Taşköprü Ormanları

Kızılcam	% 2,7
Fıstıkçamı	% 0,5
Sahilçamı	% 1,1
Karaçam	% 0,2
Kayın	%11,1
Meşe	% 27,0
Gürgen	% 0,3
İhlamur	% 0,8
Diğer Yapraklılar	%13,4
Karışık ibrelili	% 2,5
Karışık yapraklılar	%34,1
İbrelili yapraklı karışık	% 6,3

8. BALIKÇILIK

BALIKÇILIK											
GÖSTERGE: Balıkçılık											
TANIM: Her yıl, denizlerde avcılığı yapılan balıklar (denize kıyısı olan iller için), kabuklu deniz ürünleri ve yumuşakçalar ile iç sularda avlanan tatlı su ürünleri ile yetiştiricilik ürünleri olmak üzere üretilen balık miktarını gösterir. Üretime ilişkin veri yakalandığı zamanki ağırlığı olan canlı ağırlık ile ifade edilir.											
Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri											
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Kıyı şeridi uzunluğu (km), deniz alanı ve iç su alanı (ha), Su ürünleri üretimi (bin ton) ve yıllara göre değişimi (%), Balık türlerinin dağılımı (%)											
Durum ve eğilimler;											
Veri Formatı											
YILLAR	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
İçsu Avcılığı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Deniz Balıkları Avcılığı		16380	13251	23587	3901	24385	17823	16425	5302	4748	10300
Yetiştiricilik Ürünleri	133	133	113	74	69	69	69	69	69	69	49

(birim:ton)

Kıyı şeridi uzunluğu (km):123km

2012 yılı içerisinde : 10.300 ton 541 Kg su ürünleri istihali vardır.

Balık türleri: Hamsi, Sardalya, Pembe Karides,Mezgit, Palamut,Torik, İstavrit (Kraça) , İstavrit (Karagöz), Çapa, Dil, Bakalorya.

| **Değerlendirme ve Sonuçlar.** | | | | | | | | | | | |

9. ALTYAPI VE ULAŞTIRMA

ALTYAPI VE ULAŞTIRMA											
GÖSTERGE: Karayolu ve Demiryolu Ağı											
TANIM: İldeki toplam karayolu (otoyollar, devlet yolları, il yolları) ve demiryolu gelişimi ve uzunluğunu ifade eder.											
Kaynak: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bölge Müdürlükleri											
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre karayolu ve demiryolu uzunlukları (km)											

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Durum ve eğilimler;

Veri Formatı

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Karayolu Ağ Uzunluğu (km)	102	102	102	102	102	102	102	102	102	102	103
Demiryolu Ağ Uzunluğu (km)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Değerlendirme ve Sonuçlar.

ALTYAPI VE ULAŞTIRMA

GÖSTERGE: Motorlu Kara Taşıtı Sayısı

TANIM: İldeki, Otomobil (arazi taşıtı dahil), Minibüs, Otobüs, Kamyonet, Kamyon, Motosiklet, Özel Amaçlı Taşıtlar, Yol ve İş Makinaları ve Traktör toplamından ibaret motorlu kara taşıt sayısını ifade eder

Kaynak: TÜİK

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre motorlu kara taşıtı sayısı, taşıt kategorileri ve toplam araç sayısı içerisindeki oranları (%), İldeki kişi başına düşen araç sayısı

Durum ve eğilimler;

YIL	BÖLGE ADI	Toplam	Otomobil	Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)	Minibüs	Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)
1995	Yalova	1,095	603	55.07	13	1.19
1996	Yalova	3,524	2,047	58.09	205	5.82
1997	Yalova	6,179	3,619	58.57	303	4.90
1998	Yalova	8,357	4,828	57.77	358	4.28
1999	Yalova	10,578	6,165	58.28	442	4.18
2000	Yalova	13,510	8,008	59.27	488	3.61
2001	Yalova	14,598	8,642	59.20	512	3.51
2002	Yalova	15,125	8,943	59.13	515	3.40
2003	Yalova	16,254	9,485	58.35	536	3.30
2004	Yalova	18,913	10,889	57.57	594	3.14
2005	Yalova	20,944	11,604	55.40	605	2.89
2006	Yalova	23,365	12,351	52.86	668	2.86
2007	Yalova	25,962	13,323	51.32	748	2.88
2008	Yalova	28,685	14,232	49.61	913	3.18
2009	Yalova	30,606	15,344	50.13	1,077	3.52
2010	Yalova	33,636	17,210	51.17	1,151	3.42
2011	Yalova	37,309	19,440	52.11	1,240	3.32
2012	Yalova	40,954	21,392	52.23	1,348	3.29

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

YIL	BÖLGE ADI	Otobüs	Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)	Kamyonet	Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)
1995	Yalova	22	2.01	85	7.76
1996	Yalova	97	2.75	395	11.21
1997	Yalova	184	2.98	812	13.14
1998	Yalova	248	2.97	1,242	14.86
1999	Yalova	337	3.19	1,676	15.84
2000	Yalova	438	3.24	2,179	16.13
2001	Yalova	544	3.73	2,334	15.99
2002	Yalova	562	3.72	2,428	16.05
2003	Yalova	625	3.85	2,753	16.94
2004	Yalova	756	4.00	3,250	17.18
2005	Yalova	922	4.40	3,749	17.90
2006	Yalova	949	4.06	4,310	18.45
2007	Yalova	1,012	3.90	5,057	19.48
2008	Yalova	1,124	3.92	5,791	20.19
2009	Yalova	1,114	3.64	6,244	20.40
2010	Yalova	1,107	3.29	6,980	20.75
2011	Yalova	1,096	2.94	7,886	21.14
2012	Yalova	21,392	52.23	1,348	3.29

YIL	BÖLGE ADI	Kamyon	Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)	Motosiklet	Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)
1995	Yalova	47	4.29	26	2.37
1996	Yalova	193	5.48	81	2.30

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

1997	Yalova	374	6.05	170	2.75
1998	Yalova	456	5.46	260	3.11
1999	Yalova	553	5.23	313	2.96
2000	Yalova	649	4.80	403	2.98
2001	Yalova	685	4.69	441	3.02
2002	Yalova	746	4.93	467	3.09
2003	Yalova	802	4.93	511	3.14
2004	Yalova	1,315	6.95	846	4.47
2005	Yalova	1,326	6.33	1,307	6.24
2006	Yalova	1,408	6.03	2,098	8.98
2007	Yalova	1,474	5.68	2,556	9.85
2008	Yalova	1,543	5.38	3,136	10.93
2009	Yalova	1,497	4.89	3,368	11.00
2010	Yalova	1,478	4.39	3,640	10.82
2011	Yalova	1,547	4.15	3,961	10.62
2012	Yalova	1,644	4.01	4,353	10.63

YIL	BÖLGE ADI	Yol ve iş makineleri	Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)	Özel amaçlı taşıtlar	Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)
1995	Yalova	21	1.92	36	3.29
1996	Yalova	55	1.56	72	2.04
1997	Yalova	92	1.49	96	1.55
1998	Yalova	122	1.46	131	1.57
1999	Yalova	135	1.28	146	1.38
2000	Yalova	174	1.29	190	1.41

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

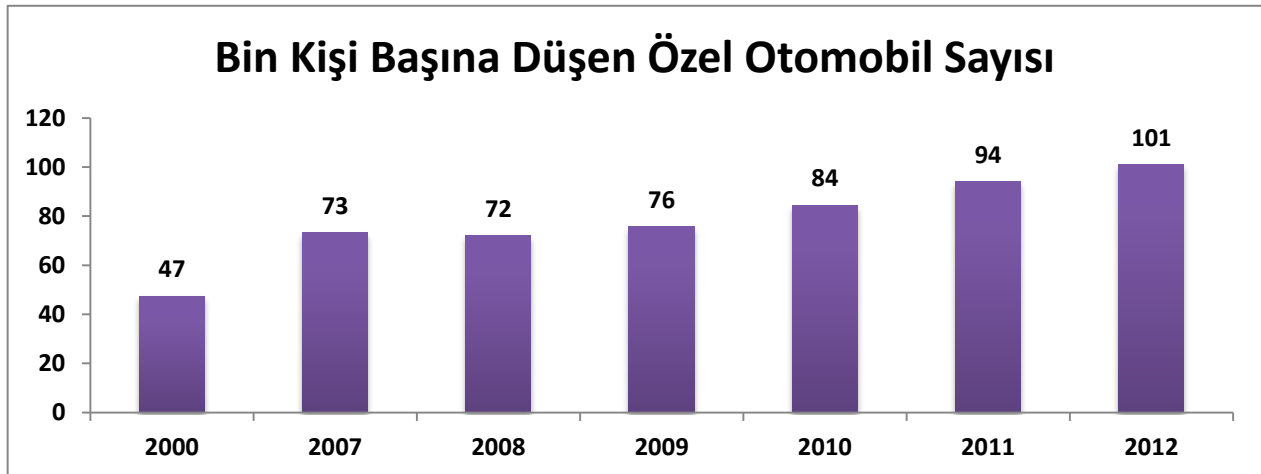
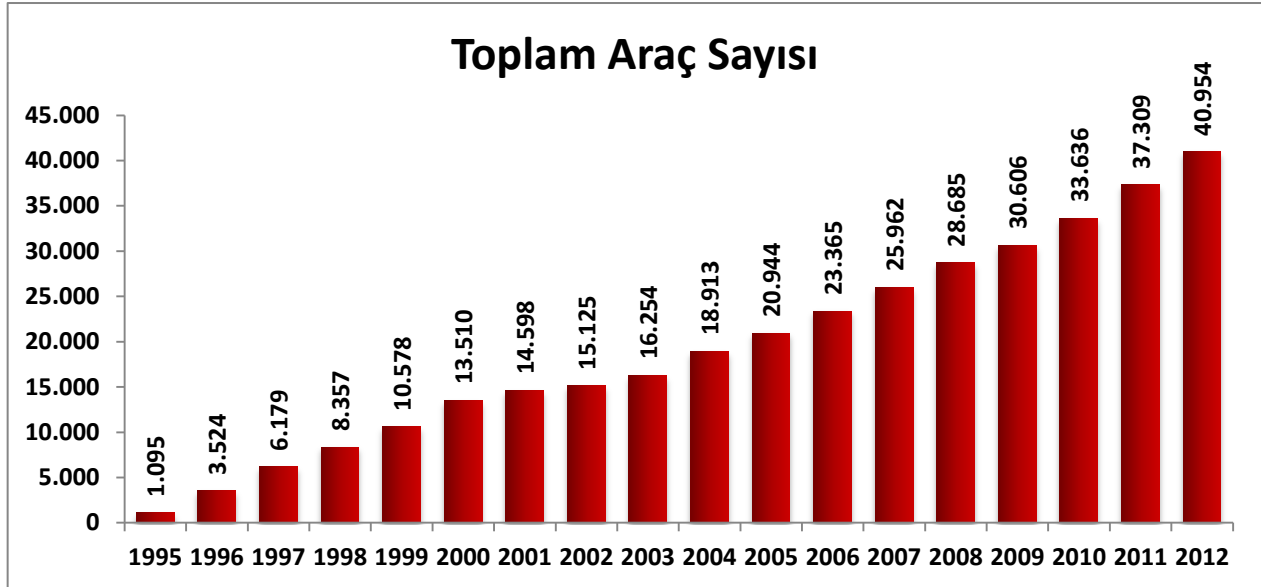
2001	Yalova	188	1.29	203	1.39
2002	Yalova	188	1.24	218	1.44
2003	Yalova	188	1.16	233	1.43
2004	Yalova	-	0.00	85	0.45
2005	Yalova	-	0.00	88	0.42
2006	Yalova	-	0.00	105	0.45
2007	Yalova	-	0.00	111	0.43
2008	Yalova	-	0.00	108	0.38
2009	Yalova	-	0.00	105	0.34
2010	Yalova	-	0.00	105	0.31
2011	Yalova	-	0.00	98	0.26
2012	Yalova	-	0.00	93	0.23

YIL	BÖLGE ADI	Traktör	Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)	Nüfus	Bin Kişi Başına Düşen Özel Otomobil Sayısı	Bin Kişi Başına Düşen Araç Sayısı
1995	Yalova	242	22.10			
1996	Yalova	379	10.75			
1997	Yalova	529	8.56			
1998	Yalova	712	8.52			
1999	Yalova	811	7.67			
2000	Yalova	981	7.26	168,593	47	80
2001	Yalova	1,049	7.19			
2002	Yalova	1,058	7.00			
2003	Yalova	1,121	6.90			
2004	Yalova	1,178	6.23			
2005	Yalova	1,343	6.41			

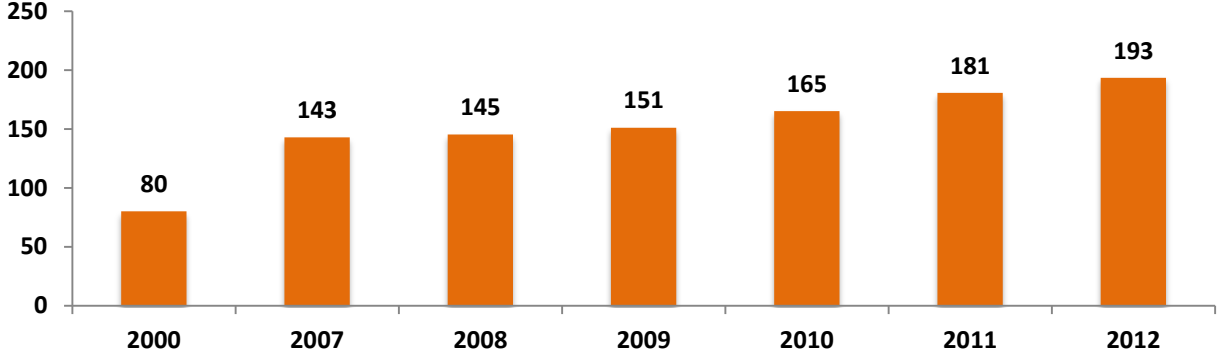
İL ÇEVRE DURUM RAPORU

2006	Yalova	1,476	6.32			
2007	Yalova	1,681	6.47	181,758	73	143
2008	Yalova	1,838	6.41	197,412	72	145
2009	Yalova	1,857	6.07	202,531	76	151
2010	Yalova	1,965	5.84	203,741	84	165
2011	Yalova	2,041	5.47	206,535	94	181
2012	Yalova	2,153	5.26	211,799	101	193

Not: Nüfus Sayımı olmayan yıllarda Bin Kişi Başına Otomobil ve Araç Sayıları verilememiştir.

Bin Kişi Başına Düşen Araç Sayısı

Değerlendirme ve Sonuçlar.

10. ATIK

ATIK

GÖSTERGE: Belediyeler Tarafından ya da Belediye Adına Toplanan Atık ve Bertarafı

TANIM: Bu gösterge, il içinde, belediyeler tarafından ya da belediyeler adına toplanan katı atıkların miktarı ve düzenli depolama oranını ifade eder. Belediye atıklarının en önemli miktarı haneler tarafından üretilen atıklardır. Ayrıca alım-satım ve ticaret kuruluşları, ofis binaları, kurum ve küçük işyeri atıklarını da kapsamaktadır

Kaynak: TÜİK

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllık olarak belediyelerce ya da belediye adına toplanan katı atıklar (Ton), Düzenli Depolanan Katı Atık Miktarı (ton) ve oranı (%)

Durum ve eğilimler;

Atık hizmeti verilen belediye Nüfusunun belediye nüfusuna Oranı (%)	Belediye tarafından ya da belediye adına toplanan atık miktarı (ton/yıl)	Kişi başı ortalama belediye atık miktarı (kg/kişi-gün)
100	69815	1,10

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Bertaraf Yöntemine Göre Belediye Atık Miktar ı (Ton/Yıl) (TUIK,2010)										
	Toplam	Büyükşehir belediyesi çöplüğü	Belediye çöplüğü	Başka belediye çöplüğü	Düzenli depolama sahalarına götürülen	Kompost tesislerine götürülen	Açıkta yakma	Dereye ve göle dökme	Gömme	Diğer (1)
Yalova	69 815	-	17 659	5 647	39 515	-	-	-	1 927	5065
Merkez	36 274	-	-	-	33 443	-	-	-	-	2831
Altınova	5 742	-	-	-	2 350	-	-	-	-	1465
Armutlu	1 951	-	1 581	-	370	-	-	-	1927	-
Çınarcık	11 631	-	7 796	2 985	80	-	-	-	-	769
Çirtikköy	11 750	-	6 204	2 662	2 883	-	-	-	-	-
Termal	2 467	-	2 078	-	389	-	-	-	-	-

Değerlendirme ve Sonuçlar.
Evsel atıklar, İlde kurulu bulunan Yalova İli Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi (YA-KAB)'a gönderilmektedir.

ATIK
GÖSTERGE: Katı Atıkların Düzenli Depolanması
TANIM: İldeki katı atık tesisi sayısı ve hizmet verilen nüfus oranını ifade eder.
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki katı atık tesis sayısı, katı atık düzenli depolama hizmeti veren belediye sayısı ve nüfus, hizmet verilen nüfusun tüm il nüfusuna oranı (%)
Durum ve eğilimler; İlimizde bulunan 15 Belediyenin ve İl Özel İdaresinin üye olduğu Katı Atık Birliği bulunmakta olup ilgili birlik(YAKAB) tarafından oluşturulan 1 adet düzenli depolama sahasına evsel atıklar depolanmaktadır. İlimizde bulunan tüm belediyeler birliğe üye olup köylerden toplanan atıklar da YAKAB düzenli depolama sahasına gönderilmektedir. Yalova İlının nüfusu 210000 olup %90 üzerinde halka, katı atık toplama ve düzenli bertaraf hizmeti verilmektedir.
Değerlendirme ve Sonuçlar. İlimizde evsel kaynaklı Katı atıklarla ilgili ciddi bir sorun bulunmamakla beraber, mevcut düzenli depolama sahasının dolmak üzere olması ve yeni sahanın henüz oluşturulmaması sebebiyle önümüzdeki yıllarda muhtemel bir sıkıntı gündeme gelebilecektir.

ATIK
GÖSTERGE: Tıbbi Atıklar
TANIM: İl için, Ayrı olarak toplanan tıbbi atık miktarlarının yıllık olarak belirtilmesi ve toplanan tıbbi atıkların bertaraf yöntemlerinin oransal olarak ifade edilmesidir
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Toplanan tıbbi atık miktarı (ton), yöntemlerine göre bertaraf oranları (%) ve bertaraf tesisi sayısı

Durum ve eğilimler;

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Toplanan tıbbi atık miktarı	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyonu/ Yakma		
	ton/gün	Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Yalova Belediyesi	0,4173		*		*	Bursa
Kadıköy Belediyesi	0,00018		*		*	Bursa
Termal Belediyesi	0,001		*		*	Bursa
Çınarcık Belediyesi	0,00031		*		*	Bursa
Kocadere Belediyesi	0,00013		*		*	Bursa
Esenköy Belediyesi	0,00024		*		*	Bursa
Teşvikiye Belediyesi	0,00011		*		*	Bursa
Koru Belediyesi	0,00013		*		*	Bursa
Tavşanlı Belediyesi	0,00007					Bursa
Kaytazdere Belediyesi	0,00066		*		*	Bursa
Subaşı Belediyesi	0,00005		*		*	Bursa
Altınova Belediyesi	0,00087		*		*	Bursa
Çiftlikköy Belediyesi	0					Bursa
Taşköprü Belediyesi	0,00087		*		*	Bursa
Armutlu Belediyesi	0,00079					Bursa

İlimizde tıbbi atık bertaraf tesisi bulunmamaktadır.

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İlimizdeki tıbbi atıkların tamamına yakını, Bursa İlinde bulunan Lisanslı sterilizasyon tesisinde bertaraf edilmektedir.

ATIK

GÖSTERGE: Atık Yağlar

TANIM: İl içinde toplanan atık yağların miktarını ve geri kazanım ya da bertaraf oranlarını ifade eder.

Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle ilde toplanan atık yağın türlerine göre miktarı (ton), bertarafa ve geri kazanıma ilişkin oranları (%)

Durum ve eğilimler;

Atık yağlarla ilgili bilgiler C.5. bölümde ayrıntılı açıklanmıştır.

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği gereği tesislerden kaynaklanan atık yağlar bertaraf tesislerine gönderilmekte ve TABS sistemi üzerinden beyanları yapılmaktadır.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

ATIK
GÖSTERGE: Bitkisel Atık Yağlar
TANIM: İl içinde toplanan bitkisel atık yağların miktarını ve geri kazanım-bertaraf oranlarını ifade eder.
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibarıyla ilde toplanan bitkisel atık yağın türlerine göre miktarı (ton), bertarafa ve geri kazanıma ilişkin oranları (%)
Durum ve eğilimler; Konuyla ilgili bilgiler C.7. bölümde ayrıntılı açıklanmıştır.
Değerlendirme ve Sonuçlar. Bitkisel atık yağlar ile ilgili Yalova Belediye Başkanlığına yetki devri yapılmıştır. Belediye tarafından bitkisel atık yağ denetimlerini ve toplanan atık yağ miktarını bildiren çizelgeler düzenli olarak İl Müdürlüğümüze gönderilmektedir. İlçe ve belde belediyelerinde bitkisel atık yağ denetimleri İl Müdürlüğümüz tarafından yapılmaktadır. Yapılan çalışmalar sonucu bitkisel atık yağlar lisanslı toplayıcılara teslim edilerek İl Müdürlüğümüze bilgi verilmektedir.

ATIK
GÖSTERGE: Ambalaj Atıkları
TANIM: İl içerisinde oluşan ambalaj atıklarının miktarlarını ve geri kazanımına ilişkin bilgileri içerir.
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre; Üretilen toplam ambalaj atık miktarı ve ambalaj cinsi (ton), geri kazanılan toplam ambalaj atık miktarı (ton), piyasaya sürülen ambalaj miktarı (ton), hedeflenen geri kazanım oranları (%), geri kazanılması gereken miktar (ton), kayıtlı ekonomik tesis sayısı ve lisanslı tesisi sayısı
Durum ve eğilimler; Konuyla ilgili bilgiler C.3. bölümde ayrıntılı açıklanmıştır.
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>İlimizde Yalova Belediyesi, Altınova Belediyesi, Termal Belediyesi, Çınarcık Belediyesi, Armutlu Belediyesi, Taşköprü Belediyesinin Atık Yönetim Planları onaylanmış olup, diğer belediyelerin bu konuda çalışmaları devam etmektedir.</i>

ATIK
GÖSTERGE: Ömrünü Tamamlamış Lastikler
TANIM: Ömrünü tamamlamış lastiklerin toplanma miktarları, geri kazanım tesisleri ve çimento fabrikalarında ek yakıt olarak kullanılan miktarını ifade eder.
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre, ömrünü tamamlamış lastiklerin toplanma miktarları ve geri kazanım tesislerinde ve çimento fabrikalarında ek yakıt olarak kullanılan miktarları (ton)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Durum ve eğilimler; Konuyla ilgili bilgiler C.9. bölümde açıklanmıştır.
Değerlendirme ve Sonuçlar.

ATIK
GÖSTERGE: Ömrünü Tamamlamış Araçlar
TANIM: İl genelinde yıllar itibariyle hurdaya ayrılan araç sayısını vb. bilgileri ifade eder.
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle hurdaya ayrılan araç sayısı
Durum ve eğilimler; Konuyla ilgili bilgiler C.11. bölümde ayrıntılı açıklanmıştır.
Değerlendirme ve Sonuçlar. Ömrünü tamamlamış araç teslim yeri bulunmamaktadır.

ATIK
Atık Elektrikli -Elektronik Eşyalar
TANIM: Atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarları ve işleme tesis sayılarını ifade eder.
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarı (ton) ve işleme tesis sayısı
Durum ve eğilimler; Konuyla ilgili bilgiler C.10. bölümde ayrıntılı açıklanmıştır.
Değerlendirme ve Sonuçlar.

ATIK
Maden Atıkları
TANIM: İl genelinde, cevher tiplerine göre, zenginleştirme tesisi sayısı ve zenginleştirme proses atıklarının dağılımını ifade eder.
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle cevher tiplerine göre zenginleştirme tesisi sayısı, zenginleştirme proses atıkları miktarları (ton)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Durum ve eğilimler; İlimizde cevher zenginleştirme tesisi ve maden atıkları bulunmamaktadır.
Değerlendirme ve Sonuçlar.

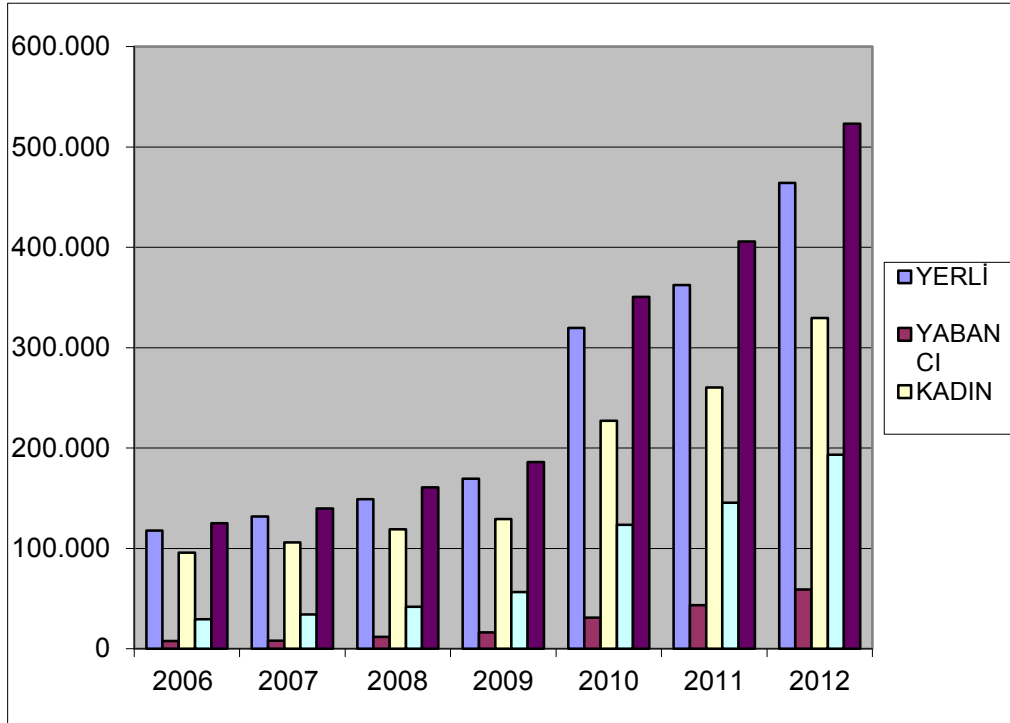
ATIK
Tehlikeli Atıklar
TANIM: İl genelinde, yıllar itibariyle toplanan tehlikeli atıkların miktarı ile geri kazanımı, yakma ve nihai bertaraf edilenlerin miktarlarını ifade eder.
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl içinde toplanan tehlikeli atıkların miktarı (ton), ara depolama geri kazanım, yakma ve nihai bertaraf miktarları (ton) ve geri kazanım türlerine göre oranları (%)
Durum ve eğilimler; Konuyla ilgili bilgiler C.4. bölümde ayrıntılı açıklanmıştır.
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>İlimizde tehlikeli atık üreticileri tarafından TABS sistemi üzerinden atık beyanları yapılmakta ve İl müdürlüğümüz tarafından takip edilmektedir. Endüstriyel Atık Yönetim Planları İl Müdürlüğümüz tarafından onaylanmaktadır.</i>

11.TURİZM

TURİZM																																										
Yabancı Turist Sayıları																																										
TANIM: Bu gösterge, il düzeyinde bir yılda giriş çıkış yapan yerli ve yabancı turist sayısının yıllara göre değişimini ifade eder																																										
Kaynak: TÜİK, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü																																										
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl düzeyinde 2000 yılı ve sonrasındaki yıllarda giriş yapan yerli ziyaretçi sayısı (kişi), yabancı ziyaretçi sayısı, bu sayıların yıllara göre değişimi (%), bir önceki yıl için ziyaretçi sayısının aylara göre dağılımı																																										
Durum ve eğilimler;																																										
<table><tr><th colspan="6">2006-2012 YALOVA'YA AİT TURİZM İSTATİSTİKLERİ</th></tr><tr><th>YILLAR</th><th>YERLİ</th><th>YABANCI</th><th>KADIN</th><th>ERKEK</th><th>TOPLAM</th></tr><tr><td>2006</td><td>117,783</td><td>7,738</td><td>95,792</td><td>29,329</td><td>125,121</td></tr><tr><td>2007</td><td>131,892</td><td>7,978</td><td>105,848</td><td>34,022</td><td>139,870</td></tr><tr><td>2008</td><td>149,040</td><td>11,739</td><td>119,061</td><td>41,718</td><td>160,779</td></tr><tr><td>2009</td><td>169,548</td><td>16,301</td><td>129,349</td><td>56,500</td><td>185,849</td></tr><tr><td>2010</td><td>319,778</td><td>31,006</td><td>227,234</td><td>123,550</td><td>350,784</td></tr></table>	2006-2012 YALOVA'YA AİT TURİZM İSTATİSTİKLERİ						YILLAR	YERLİ	YABANCI	KADIN	ERKEK	TOPLAM	2006	117,783	7,738	95,792	29,329	125,121	2007	131,892	7,978	105,848	34,022	139,870	2008	149,040	11,739	119,061	41,718	160,779	2009	169,548	16,301	129,349	56,500	185,849	2010	319,778	31,006	227,234	123,550	350,784
2006-2012 YALOVA'YA AİT TURİZM İSTATİSTİKLERİ																																										
YILLAR	YERLİ	YABANCI	KADIN	ERKEK	TOPLAM																																					
2006	117,783	7,738	95,792	29,329	125,121																																					
2007	131,892	7,978	105,848	34,022	139,870																																					
2008	149,040	11,739	119,061	41,718	160,779																																					
2009	169,548	16,301	129,349	56,500	185,849																																					
2010	319,778	31,006	227,234	123,550	350,784																																					

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

2011	362,496	43,279	260,378	145,397	405,775
2012	464,079	59,049	329,724	193,404	523,128
TOPLAM	1,714,616	177,090	1,267,386	623,920	1,891,306

YILLIK - - 2012	TURİZM İŞLETME BELGELİ TESİSLER-UYRUĞA GÖRE												
ÜLKE ADI	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
A.B.D.	40	36	89	27	36	20	21	16	33	15	13	12	358
ALMANYA	30	51	42	50	36	19	52	38	43	75	41	26	503
ARJANTİN	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2
ARNAVUTLUK	0	0	5	0	0	0	1	0	0	0	1	0	7
AVUSTRALYA	3	0	3	0	0	1	0	0	0	1	2	0	10
AVUSTURYA	0	2	0	0	3	0	1	1	0	0	1	1	9
AZERBAYCAN	16	1	4	1	3	3	9	9	12	9	4	10	81
B.A.EMİRLİĞİ	120	114	442	87	512	1,960	2,157	1,110	636	573	158	307	8,176
BAHREYN	0	3	2	3	5	21	32	11	13	3	4	2	99
BANGLADEŞ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BELARUS (B. RUSYA)	5	1	0	1	10	0	1	0	1	1	1	3	24
BELÇİKA	1	0	2	0	4	12	14	1	4	7	4	0	49
BOSNA HERSEK	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	4
BREZİLYA	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	5
BULGARİSTAN	12	1	8	12	3	2	20	5	4	4	4	0	75
CEZAYİR	0	2	0	3	3	0	13	0	4	2	0	0	27

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

ÇEK CUM.	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	4
ÇİN HALK CUM.	0	0	4	0	1	0	0	0	5	1	2	5	18
DANİMARKA	0	5	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	10
EKVADOR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ENDONEZYA	1	0	0	1	0	4	4	1	0	0	0	0	11
ERMENİSTAN	0	2	6	2	1	0	5	0	0	3	5	2	26
ESTONYA	0	2	2	2	0	0	0	0	0	1	2	0	9
FAS	0	11	1	1	0	2	5	0	3	1	2	1	27
FİLİPİNLER	1	0	1	0	0	4	2	3	1	1	1	0	14
FİLİSTİN	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0	4
FINLANDİYA	37	27	46	23	31	17	12	17	21	18	25	23	297
FRANSA	4	5	2	7	8	10	6	19	13	8	11	5	98
G. KIBRIS RUM YÖN.	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	4
GÜNEY AFRİKA CUM.	0	0	2	0	5	0	0	0	0	0	0	0	7
GÜNEY KORE	12	1	0	0	1	2	8	0	0	2	0	2	28
GÜRCİSTAN	2	8	5	3	4	4	7	3	0	1	0	1	38
HİRVATİSTAN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	5
HİNDİSTAN	0	0	0	1	0	2	3	2	0	2	1	2	13
HOLLANDA	9	5	11	4	10	6	4	5	11	12	7	3	87
IRAK	6	2	11	5	14	16	85	20	31	12	229	15	446
İNGİLTERE	9	12	7	15	26	9	10	5	8	11	9	7	128
İRAN	3	3	18	5	6	13	2	10	3	7	6	1	77
İRLANDA	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0	1	7
İSPANYA	5	2	4	0	9	0	9	0	2	14	5	0	50
İSRAİL	2	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	6
İSVEÇ	2	1	4	1	1	0	2	0	7	1	2	5	26
İSVİÇRE	2	2	1	0	1	4	2	0	1	0	0	4	17
İTALYA	7	7	1	9	9	15	22	25	25	7	11	14	152
İZLANDA	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	2
JAPONYA	1	2	1	5	10	6	1	5	5	8	28	6	78
K.K.T.C.	1	14	5	8	0	2	10	2	2	2	5	0	51
KANADA	1	0	2	3	5	1	7	3	7	2	5	0	36
KATAR	0	25	6	2	11	41	56	55	29	6	2	2	235
KAZAKİSTAN	13	20	22	3	13	18	7	6	11	11	11	24	159
KENYA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
KIRGIZİSTAN	3	0	4	5	5	2	1	0	1	3	4	1	29
KOLOMBİYA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KUVEYT	8	9	1	8	22	123	119	116	59	26	15	3	509
LETONYA	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
LIECHTENSTEIN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
LİBYA	2	0	17	7	3	11	12	2	10	36	2	1	103
LİTVANYA	5	1	4	2	1	0	0	0	0	1	0	1	15

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

LÜBNAN	0	0	0	0	6	5	5	1	9	0	2	0	28
LÜKSEMBURG	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MACARİSTAN	0	0	0	0	6	1	1	0	0	0	2	0	10
MAKEDONYA	2	2	0	0	0	1	9	0	0	0	0	0	14
MALEZYA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MALTA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MEKSİKA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MISIR	3	1	5	3	8	13	4	30	10	9	5	0	91
MOLDOVA CUM.	11	2	4	3	2	1	2	1	3	3	5	4	41
MONAKO	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
NIJERYA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NORVEÇ	2	0	2	0	3	8	6	0	0	0	1	0	22
ÖZBEKİSTAN	0	1	1	2	1	5	7	5	8	1	6	3	40
PAKİSTAN	0	0	0	0	6	1	6	2	1	3	0	0	19
POLONYA	5	12	38	3	0	2	2	0	7	13	4	10	96
PORTEKİZ	0	1	0	0	0	0	0	1	0	4	0	0	6
ROMANYA	0	1	1	3	4	3	10	2	2	5	2	2	35
RUSYA FED.	92	91	107	129	169	36	15	46	58	114	173	77	1,107
S.ARABİSTAN	76	33	210	167	260	1,172	1,130	505	330	608	149	89	4,729
SİRBİSTAN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
SİNGAPUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SLOVAKYA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
SLOVENYA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SUDAN	0	0	0	1	0	2	0	2	0	0	1	1	7
SURİYE	4	1	9	9	7	29	59	23	18	24	29	1	213
ŞİLİ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TACİKİSTAN	0	1	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	6
TAYLAND	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TAYVAN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TUNUS	1	0	0	1	5	0	4	0	17	0	2	0	30
TÜRKMENİSTAN	0	1	5	7	6	5	3	5	5	5	5	7	54
UKRAYNA	14	4	21	13	23	14	10	5	4	12	24	8	152
UMMAN	4	0	1	7	12	6	21	1	0	6	2	0	60
ÜRDÜN	0	0	0	5	0	16	28	10	0	0	0	0	59
VENEZÜELLA	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3	4
YEMEN	1	0	0	4	4	28	32	6	4	6	2	0	87
YENİ ZELANDA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3
YUNANİSTAN	1	2	13	12	3	2	4	5	1	4	4	12	63
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MİLLİYETSİZ	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
TÜRKİYE	4,627	3,660	4,508	3,877	3,041	3,012	2,110	2,376	2,890	3,524	3,810	4,531	41,966
AFGANİSTAN	2	0	1	4	3	0	5	2	0	0	1	0	18

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

DIĞER	6	4	5	1	12	8	13	5	17	16	9	12	108
TOPLAM	5,218	4,198	5,722	4,568	4,401	6,722	6,213	4,529	4,390	5,246	4,873	5,253	61,333

2012 YILI TURİZM İŞLETME BELGELİ TESİSLERDE KONAKLAYAN TURİST SAYILARI

Tesisin Adı	İl / İlçe	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
Elegance Hotel	Altınova	466	607	1,017	335	890	1,918	1,767	1,143	930	1,282	1,199	1,271	12,825
Limak Thermal Otel	Termal	894	903	1,145	800	790	1,037	923	749	800	758	826	968	10,593
Grand Beyzade Otel	Merkez	219	211	229	306	284	187	195		4	276	232	242	2,385
Thermalium Wellness Park	Termal	1,473	1,207	1,292	1,310	811	1,791	1,587	1,180	924	1,101	762	1,026	14,464
Yalova Kaplıca İşletmeleri	Termal	1,695	1,270	1,691	1,515	1,390	1,430	1,354	1,165	1,396	1,417	1,428	1,417	17,168
Green Termal Otel	Termal	471		348	302	236	296	323	292	336	412	426	329	3,771
Nilgün Pansiyon	Çınarcık						63	64						127
TOPLAM:		5,218	4,198	5,722	4,568	4,401	6,722	6,213	4,529	4,390	5,246	4,873	5,253	61,333

Değerlendirme ve Sonuçlar.

TURİZM

Mavi Bayrak Uygulamaları

TANIM: (Denize Kıyısı Olan İller İçin) Gerekli standartları taşıyan nitelikli plaj ve marinalara verilen uluslararası bir çevre ödülü olan mavi bayrağın, Türkiye’de 1997 yılından itibaren verildiği plaj ve marinaların yıllar itibari ile toplam sayılarının belirtilmesidir.

Kaynak: Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle, mavi bayrak almaya hak kazanmış plaj ve marina sayıları

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Durum ve eğilimler;

Armutlu burnunda İhlas Tatil Köyü plajı 2008 yılında Mavi Bayrak sahibi olmuştur. 2010 Yılında ise niteliklerini kaybettiğinden Mavi Bayrak Belgesi iptal edilmiştir. İlümüzde 2012 yılında mavi bayrak almaya hak kazanmış plaj ve marina bulunmamaktadır.

Değerlendirme ve Sonuçlar.

EK-1: 2012YILINA AİT İL ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ ANKET FORMU

AÇIKLAMALAR:

İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Anketi, illerimizin çevre sorunlarının ve önceliklerinin neler olduğunu ortaya koyan, aynı zamanda bu sorunların kaynaklarını, nedenlerini, sorunun çözümü için ne tür tedbirler alındığı ya da alınması gerektiğini belirten önemli bir çalışmadır. İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Anketi, çevre konusunda karar vericilere ve halka çevresel bilgi sağlamakta, böylece karar verme sürecini desteklemekte ve halkın çevresel konularda bilincini artırmaktadır.

BÖLÜM I.HAVA KİRLİLİĞİ

I.1. Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırma

	SO ₂	NO ₂	CO	O ₃	PM ₁₀
Hava Kalitesi İndeksi	1 saatlik ortalama [µg/m ³]	24 saatlik ortalama [µg/m ³]	24 saatlik ortalama [µg/m ³]	1 saatlik ortalama [µg/m ³]	24 saatlik ortalama [µg/m ³]
1 (Çok İyi)	0 -50	0 - 45	0 – 1,9	0 - 35	0 - 25
2 (İyi)	51-199	46 - 89	2,0 – 7,9	36 - 89	26-69
3 (Yeterli)	200-399	90 - 179	8,0 – 10,9	90 - 179	70-109
4 (Orta)	400-899	180 - 299	11 – 13,9	180 - 239	110-139
5 (Kötü)	900-1499	300- 699	14,0 - 39,9	240 - 359	140-599
6 (Çok Kötü)	>1500	> 700	> 40,0	> 360	> 600

I.1.1. İlinize ait yıl içindeki aylık ortalama ölçüm değerlerini yukarıdaki Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak, aşağıdaki çizelgede uygun sınıfı "X" ile işaretleyiniz.

AYLAR	Aylık Ortama (µg/m ³) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																													
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
OCAK	X																									X				
ŞUBAT	X																									X				
MART	X																									X				

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

[illegible]

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (çok iyi) , 2 (iyi) , 3 (yeterli), 4 (orta), 5 (kötü), 6 (çok kötü)

Kaynak: www.havaizleme.gov.tr

1.1.2. İlinize ait Kış sezonu ortalama ölçüm değerlerini (20... yılı Ekim- 20... Mart arası 6 aylık ortalama) Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak uygun sınıfı “X” ile işaretleyiniz.

[illegible]

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (çok iyi) , 2 (iyi) , 3 (yeterli), 4 (orta), 5 (kötü), 6 (çok kötü)

Kaynak: www.havaizleme.gov.tr

1.1.3. İlinize ait Yaz sezonu ortalama ölçüm değerlerini (20... yılı Nisan-Eylül arası 6 aylık ortalama) Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak uygun sınıfı "X" ile işaretleyiniz.

	Yaz Sezonu (Nisan-Eylül) 6 Aylık Ortama (µg/m³) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
Yaz Sezonu (Nisan-Eylül)	X																														X																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (çok iyi) , 2 (iyi) , 3 (yeterli), 4 (orta), 5 (kötü), 6 (çok kötü)

Kaynak: www.havaizleme.gov.tr

1.2. İlinizde hava kirliliğine neden olan kaynakları önem sırasına göre rakam * ile belirtiniz.

KAYNAK	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ ⁶	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK
--------	--------------------------	------------------------------------	---------------------------

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

			YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Eysel ısınma	1	1	
b. İmalat Sanayi İşletmeleri	3	3	
c. Maden İşletmeleri			
d. Termik Santraller			
e. Diğer Sanayi Faaliyetleri (Belirtiniz).....			
f. Karayolu Trafik	2	2	
g. Diğer Kaynaklar (Belirtiniz).....			

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

I.3. Hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla yıl içinde il/ilçelerde alınan tedbirleri “X” ile işaretleyiniz.

YERLEŞİM YERİNİN ADI		ALINAN TEDBİR/TEDBİRLER								
		a	b	c	d	e	f	g	h	i
İL MERKEZİ	1.Yalova Merkez	X	X	X		X			X	
	2.									
	3.									
	.									
	.									
İLÇELER	1.Armutlu		X	X		X			X	
	2.Çiftlikköy	X	X	X		X	X		X	
	3.Çınarcık	X	X	X		X			X	
	4.Termal	X	X	X		X			X	
	5.Altınova	X	X	X		X	X		X	
	6.									
	7.									
	8.									
	9.									
	10.									
	.									
	.									

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Tedbirler:

a. Kaliteli katı/sıvı yakıt kullanımı
b. Doğalgaz kullanımı
c. Bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları
d. Ağaçlandırma çalışmaları/orman alanlarının, yeşil alanların artırılması
e. Motorlu taşıtların egzoz gazı ölçümleri
f. Sanayi kuruluşlarının emisyon izni almaları
g. Sanayi tesislerinin yerleşim yeri dışına çıkarılmaları
h. Denetim
i. Diğer (Varsa yukarıya ayrılan bölümde belirtiniz).

I.4. Hava kirliliğinin giderilmesinde, yıl içerisinde, il/ilçelerde karşılaşılan güçlükleri önem sırasına göre rakam ile belirtiniz.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Karşılaşılan Güçlükler	GEÇEN YILKI ÖNEM SİRANIZ	BU YILKI ÖNEM SİRANIZ*	ÖNEM SİRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Yeterli denetim yapılamaması			
b. Ateşçilerin eğitimsiz veya bilinçsiz olması			
c. Halkın alım gücünün düşük olmasından dolayı kalitesiz yakıt kullanılması	1	1	
d. Kaliteli yakıt temininde zorluklar			
e. Kurumsal ve yasal eksiklikler			
f. Toplumda bilinç eksikliği	2	2	
g. Meteorolojik faktörler			
h. Topografik faktörler			
i. Diğer (Belirtiniz).....			

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

BÖLÜM II.SU KİRLİLİĞİ

II.1. İl sınırları içerisinde bulunan su kaynaklarının kalite değerlendirmesi

II.1.1. İl sınırlarında bulunan yüzey sularının kalite sınıflarını Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini ışaretleyiniz.

Yüzey Suyu Adı	Kalite sınıfı				Kirlenme Nedenleri								
	1	2	3	4	a	b	c	d	e	f	g	h	i
					Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Diğer (Belirtiniz)
Gökçe Barajı	x												
Armutlu Göleti	x												
Samanlı Dere					x	x			x				
Safran Dere					x	x			x				
Balaban Dere					x	x			x				
Kılıç Dere					x	x			x				
Kara Dere					x	x			x				
Darlık Deresi					x	x			x				

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

II.1.2. İl sınırlarında bulunan yeraltı sularının kalite sınıflarını Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.

Yeraltı suyunun bulunduğu bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı			Kirlenme Nedenleri								
	İyi	Zayıf	Yeterli veri yok	a	b	c	d	e	f	g	h	i
				Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer (Belirtiniz)

Kaynaklar: Bu konu ile ilgili çalışma yapılmamıştır.

II.1.3. İl sınırlarında bulunan yüzme sularının kalite sınıflarını Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.

Yüzme Suyunun bulunduğu bölge/plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri						
	Var	Yok	A	B	C	D	a	b	c	d	e	f	g
							Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Deniz/Göl Taşımacılığı	Diğer (Belirtiniz)

(*) A sınıfı çok iyi/mükemmel, B sınıfı iyi kalite, C sınıfı kötü kalite ve D sınıfı çok kötü kalite/yasaklanması gereken olarak kalite kategorilerini temsil etmektedir.

Kaynaklar: Bu konu ile ilgili çalışma yapılmamıştır.

II.2. Yıl içinde, il sınırları içindeki il/ilçelerde atıksuların yol açtığı kirlenmenin nedenlerini uygun seçenekleri "X" ile işaretleyerek belirtiniz.

Yerleşim Yerinin Adı		Atık Sulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
ii Merkezi	1. Merkez İlçe		X											
	2.													
	3.													
	.													
	.													
	.													
iii	Altınova		X											

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Yerleşim Yerinin Adı	Atık Sulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
Çiftlikköy		X											
Armutlu		X											
Çınarcık		X											
Termal		X											
6.													
7.													
8.													
9.													
10.													
11.													
.													
.													
.													

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kirlilik Nedenleri:

- Kanalizasyon şebekesinin olmaması veya yetersiz olması
- Yerleşim yerlerinde evsel nitelikli atıksuların arıtılmaması
- Büyük sanayi kuruluşlarının atıksularını arıtmaması
- Küçük sanayilerde toplu arıtmanın olmaması
- Foseptik çukurların sağlıklı şekilde inşa edilmemesi
- Foseptik atıkların vidanjörlerle çekildikten sonra gelişigüzel yerlere boşaltılması
- Zirai mücadele ilaçlarının kullanımı
- Kimyasal gübre kullanımı
- Arıtma tesisi kapasite ve verimlerinin yetersiz olması
- Arıtma tesisinde görevli olan personelin yetersiz olması
- Hayvancılık atıkları
- Maden atıkları
- Diğer (Yukarıda ayrılan bölümde belirtiniz).

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

II.3. Su kirliliğinin önlenmesi amacıyla alıcı ortamlarda aşağıdaki tedbirlerden hangilerinin alındığını çizelgede (x) işareti koyarak belirtiniz.

Alıcı Ortamın Adı	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler								
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
Deniz									
1.Marmara Denizi	X	X			X	X	X		
2.									
.									
Göller									
1.									
2.									
3.									
.									
Akarsular									
1.									
2.									
3.									
.									
.									
Havzalar									
1.									
2.									
3.									
.									
.									
Yeraltı Suları									
1.									
2.									
3.									
.									
Jeotermal Kaynaklar									
1.									
2.									
3.									
.									
Diğer Alıcı Su Ortamları									
1.									
2.									
.									

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

(İlimizde atıksuların alıcı ortamı olarak sadece Marmara Denizi bulunmaktadır.)

Alınan Tedbirler:

- Kanalizasyon şebekesinin yapılması ya da yenilenmesi
- Aritma tesisi /deniz deşarjı /depolama alanları yapılması
- Yerleşim merkezinde foseptik kullanılması
- Tarımsal faaliyetlerde kullanılan zirai mücadele ilacı ve gübrenin aşırı ve yanlış kullanımının önlenmesi
- Yönetmelikler çerçevesinde denetim yapılması
- Deniz araçlarının atıklarını boşaltabilmeleri için uygun yerlerin hazırlanması
- Sanayi kuruluşlarının atıksuları için deşarj izni alması
- Toplumsal bilgilendirilme ve bilinçlendirme faaliyetleri
- Diğer (Yukarıda ayrılan bölümde belirtiniz).

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

II.4. Su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde il sınırları içerisinde karşılaşılan güçlükleri en önemliden az önemliye doğru numara vererek (1,2,3,...) işaretleyiniz.

KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER	GEÇEN YILKİ ÖNEM SİRANIZ	BU YILKİ ÖNEM SİRANIZ*	ÖNEM SİRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Yeterli denetim yapılamaması			
b. Mali imkansızlıklar nedeniyle arıtma tesislerinin kurulamaması			
c. Kurumsal ve yasal eksiklikler			
d. Toplumda bilinç eksikliği	2	2	
e. Diğer (Belirtiniz).....Kaynağı tespit edilemeyen kirlilikler.	1	1	

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

BÖLÜM III. TOPRAK KİRLİLİĞİ

III.1. İlinizde toprak kirliliğine neden olan kaynakları önem sırasına göre rakam ile işaretleyerek * belirtiniz.

Kirlenme Kaynağı	GEÇEN YILKİ ÖNEM SİRANIZ	BU YILKİ ÖNEM SİRANIZ*	ÖNEM SİRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Sanayi kaynaklı atık boşaltımı			
b. Madencilik atıkları			
c. Vahşi depolanan evsel katı atıklar			
d. Vahşi depolanan tehlikeli atıklar			
e. Plansız kentleşme			
f. Aşırı gübre kullanımı			
g. Aşırı tarım ilacı kullanımı			
h. Hayvancılık atıkları			
i. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: Bu konu ile ilgili çalışma yapılmamıştır .

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

III.2. Toprak kirliliğinin önlenmesi amacıyla il sınırları içerisinde, aşağıdaki tedbirlerden hangilerinin alındığını önem sırasına göre rakam* ile belirtiniz.

ALINAN TEDBİRLER	GEÇEN YILKI ÖNEM SİRANIZ	BU YILKI ÖNEM SİRANIZ *	ÖNEM SİRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Sanayi/Madencilik tesislerinin sıvı, katı ve gaz atıklarının mevzuata uygun olarak bertarafının sağlanması			
b. Kentleşmenin Çevre Düzeni Planlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi			
c. Mevzuata uygun olarak gübreleme, ilaçlama ve sulamanın yapılması			
d. Erozyon mücadele çalışmaları			
e. Geri dönüşüm/yeniden kullanım uygulamaları			
f. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Bu konu ile ilgili çalışma yapılmamıştır.

BÖLÜM IV.ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNLARI

IV.1. Aşağıdaki Konu Başlıklarını Dikkate Alarak, yıl sonu itibariyle, İl Sınırları İçinde Görülen Çevre Sorunlarını Önem ve Önceliklerine Göre Rakam (Önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,5,..... şeklinde numaralandırınız) Vererek Sıralayınız. Tüm sorunları numaralandırmak zorunlu olmayıp, iliniz için geçerli olan sorunları öncelik sırasına göre numaralandırmanız yeterlidir.

ÇEVRE SORUNLARI	GEÇEN YILKI ÖNEM SİRANIZ	BU YILKI ÖNEM SİRANIZ *	ÖNEM SİRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Hava kirliliği	1		
b. Su kirliliği	2	2	
c. Toprak kirliliği			
d. Atıklar		1	Depolama yeri.
e. Gürültü kirliliği			
f. Erozyon			
g. Doğal çevrenin tahribatı (Orman, Mera, Sulak alan, Kıyı, Biyolojik çeşitlilik ve habitat kaybı)			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

IV.2. İl Sınırları İçerisinde IV.1’de Tespit Edilen Her Bir Öncelikli Çevre Sorunu ile İlgili Olarak; Yukarıda IV.1’de Belirlemiş Olduğunuz Öncelik Sırasına Göre;

IV.2’de, IV.1’de sıralanan her bir öncelikli çevre sorunları dikkate alınarak;

- a) Çevre sorununun nedenlerini,
- b) Bu nedenlerde daha çok hangi faktör veya sektörlerin etkili olduğunu,
- c) Çevreye vermiş olduğu olumsuz etkilerini
- d) Bu sorunların giderilmesinde karşılaşılan güçlüklerini,
- e) Bu sorunları gidermek amacıyla alınan, alınması planlanan veya alınması gereken tedbirlerin neler olduğunu,
- f) Ayrıca bu başlık altında yer almasını istediğiniz diğer görüşlerinizi belirten bilgi notunu,

sistematiik ve yeterli seviyede açıklayınız.

I. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

İlimizde hafriyat toprağı depolanma sahası yetersizdir. İnşaat yıkıntı atıkları için depolama alanı bulunmamaktadır. Bu konuda belediyelerin daha hızlı bir şekilde çalışarak yeni depolama yerleri belirlemesi zorunludur.

II. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

Su Kirliliğı olarak ise yine Ülkemizin en şanslı illerinden biri olan İlimizde Nüfusun % 90’ına yakınının evsel kaynaklı atıksuları arıtılmaktadır sadece 5 bin nüfuslu bir beldenin ve az sayıdaki köylerin atıksuları arıtılmamaktadır. Büyük Endüstriyel tesislerin ve küçük sanayi sitesinde yer alan tesislerin de yine tamamının atıksuları arıtılmaktadır. Dolayısıyla İlimizde atıksu ile ilgili de ciddi bir sorun bulunmamaktadır ancak önem sırasına göre değerlendirmek gerekirse 2. Öncelikli sorun olarak tanımlanabilir.

TEŞEKKÜR EDERİZ...